

**Zpráva o situaci národnostních menšin
v České republice
za rok 2012**

Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2012

Vydal: Úřad vlády ČR
Sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny
ISBN 978-80-7440-079-7

1. Úvod.....	3
2. Mezinárodní závazky	5
2.1. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků	5
2.2. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin.....	5
3. Aktuální závazky vyplývající z usnesení vlády	6
3.1. Světový romský festival KHAMORO 2012	6
3.2. Využití dotace na provádění Evropské Charty regionálních či menšinových jazyků.....	7
4. Svobodná volba příslušnosti k národnostní menšině	9
4.1. Příslušnost k národnostní menšině - srovnání výsledků sčítání lidu z let 1991, 2001 a 2011	9
4.2. Sčítání lidu v roce 2011 a jednotlivé národnostní menšiny.....	11
5. Právo na sdružování příslušníků národnostní menšiny	16
6. Právo účasti na řešení záležitostí týkajících se národnostní menšiny	16
6.1. Rada vlády pro národnostní menšiny	16
6.2. Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny	19
6.3. Agentura pro sociální začleňování	19
6.4. Účast na řešení na ministerské úrovni.....	19
6.4.1. Ministerstvo kultury	19
6.4.2. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	20
6.5. Výkon práva účasti na řešení věcí týkajících se národnostních menšin na místní a regionální úrovni.....	20
6.6. Kancelář prezidenta republiky a národnostní menšiny v roce 2012	24
7. Právo na užívání jména a příjmení, vícejazyčné názvy a označení v jazyce národnostní menšiny, užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku a ve věcech volebních.....	25
8. Právo na vzdělání v jazyce národnostní menšiny.....	28
9. Právo na rozvoj kultury příslušníků národnostních menšin	37
9.1. Finanční podpora kultury národnostních menšin - dotační program	37
9.2. Kulturní aktivity v roce 2012 podle národnostních menšin	37
9.3. Podpora příslušníků národnostních menšin v resortu kultury – jiné odbory.....	40
9.4. Dotační programy na podporu integrace příslušníků romské menšiny	41
10. Právo na rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostní menšiny	42
11. Vnitřní bezpečnost.....	44
11.1. Ministerstvo spravedlnosti	44
11.2. Ministerstvo práce a sociálních věcí.....	45
11.3. Ministerstvo vnitra	46
12. Dotační programy a další dotace, shrnutí.....	50

Přílohy

1. Veřejná správa na místní či regionální úrovni a národnostní menšiny
2. Dotační program podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v roce 2012 - přehled projektů
3. Program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2012
4. Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin v roce 2012
5. Ministerstvo kultury - Projekty s tematikou národnostních menšin dotované v dalších oblastech v roce 2012
6. Muzea a národnostní menšiny v roce 2012
7. Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti v roce 2012
8. Projekty s tematikou národnostních menšin dotované v oblasti kinematografie a médií v rámci programu Kulturní aktivity v roce 2012
9. Ministerstvo kultury - Program na podporu integrace příslušníků romské komunity v roce 2012
10. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - Program na podporu vzdělávání sociálně znevýhodněných dětí, žáků a studentů (na podporu integrace romské komunity) v roce 2012
11. Ministerstvo práce a sociálních věcí - Operační program *Lidské zdroje a zaměstnanost* a *Integrovaný operační program*
12. Reflexe národnostních menšin

Usnesení vlády ze dne 14.srpna 2013 č. 630

1. Úvod

Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2012 (dále jen „Zpráva“), je již dvanáctým dokumentem od roku 2002, každoročně vládě předkládaným. Text zpracoval sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“) na základě podkladů zainteresovaných ministerstev a Kanceláře prezidenta republiky, orgánů místní i regionální samosprávy a představitelů národnostních menšin, které jsou zastoupeny v Radě.

Proti předchozímu roku Zpráva obsahuje početní údaje vycházející ze sčítání lidu, domů a bytů, uskutečněné v březnu roku 2011. Číselné údaje se týkají celostátního měřítka, národnostního složení krajů, statutárních měst a vybraných obcí.

Podobně jako v předchozích letech pokračuje snaha oddělit specifickou podporu národnostních menšin od podpory integrace romské komunity, jde především o kapitolu ilustrující činnost veřejné správy na místní či regionální úrovni. Zpracovatel se proto pokusil pasáže týkající se obou úhlů pohledu okomentovat v poznámkovém aparátu, stejně tak tomu je v příloze popisující dotace, poskytnuté na podporu příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace romské komunity.

K nejdůležitějším tématům z roku 2012, o nichž Zpráva pojednává, patří:

- Novelizace zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav

Pokračující proces návrhu novelizace zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav (dále jen „zákon o obcích“), jak o ní byla podávána informace v minulých Zprávách. V usnesení vlády ke Zprávě za rok 2008 (ze dne 29. června 2009 č. 845) byl uložen úkol ministru vnitra navrhnout při novelizaci uvedeného zákona změnu iniciovanou Radou. Zmíněná novela se národnostních menšin týká ve dvou bodech: změny pravidel pro zřizování výboru pro národnostní menšiny a pro označování ulic a jiných veřejných prostranství v jazyce národnostní menšiny. Navržená změna, která vychází z praktických zkušeností se zřizováním výborů i s označováním veřejných prostranství, byla již v roce 2009 schválena Radou dne 6. května 2009. Ministerstvo vnitra ve spolupráci se sekretariátem Rady poté připravilo legislativní návrh příslušné právní úpravy, která byla dne 9. ledna 2013 schválena vládou (usnesením č. 1)¹ a byla zařazena do procesu projednávání Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR jako tisk 904/0 (navržena na pořad 54. schůze od 11. června 2013).²

- Sčítání lidu, domů a bytů

V roce 2011 se v České republice uskutečnilo sčítání lidu, domů a bytů. Rozhodujícím okamžikem byla půlnoc mezi 25. a 26. březnem 2011. Příprava, organizace, samotné provedení sčítání, zpracování a zpřístupnění sčítání lidu spočívalo na Českém statistickém úřadu, který počátkem letošního roku zveřejnil definitivní výsledky sčítání. Významnou částí Zprávy je proto jejich zpracování, které přináší změny v zákonné povinnosti zřídit Výbory pro národnostní menšiny především na místní úrovni, jde o kapitolu 4 a následně přílohu 1.

¹ [http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/4FC5156C048C61ADC1257AF4004F80E3/\\$FILE/1%20uv130109.0001.pdf](http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/4FC5156C048C61ADC1257AF4004F80E3/$FILE/1%20uv130109.0001.pdf)

² <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=904&CT1=0>

- Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin

Po otevření Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin (dále jen „Úmluva“) k podpisu dne 1. února 1995 Česká republika podepsala tento dokument dne 28. dubna 1995. Ratifikační proces Úmluvy byl ukončen dne 18. prosince 1997, kdy ČR uložila ratifikační listinu u generálního tajemníka Rady Evropy. V roce 2012 byl de facto dovršen třetí monitorovací cyklus, a to odesláním Komentáře ke třetímu stanovisku Poradního výboru Rady Evropy k Úmluvě ohledně plnění závazků z této úmluvy Českou republikou. Komentář byl vládou projednán dne 14. března 2012 (usnesení č. 163).³ Výbor ministrů přijal dne 12. prosince 2012 k České republice stran Úmluvy rezoluci č. CM/ResCMN(2012)21.⁴

- Evropská charta regionálních či menšinových jazyků

Česká republika ratifikovala Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků (dále jen „Charta“) dne 15. listopadu 2006. Při ratifikaci bylo učiněno prohlášení, kterým se ČR zavazuje aplikovat v souladu s čl. 2 odst. 2 a 3 odst. 1 Charty vybraná ustanovení její části III. Pro Českou republiku vstoupila Charta v platnost podle čl. 19 odst. 2 dne 1. března 2007. Téhož dne byla také zveřejněna ve Sbírce mezinárodních smluv ČR pod č. 15/2007. Dle článku 15 Charty předložila v červenci 2011 Radě Evropy Česká republika v předepsaném tříletém intervalu Druhou periodickou zprávu o plnění závazků vyplývajících z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v ČR. Dne 23. března 2012 přijal Výbor expertů Rady Evropy k Chartě hodnotící zprávu a následně dne 12. září 2012 vláda k této hodnotící zprávě schválila Komentář ČR ke Druhé zprávě Výboru expertů Evropské charty regionálních či menšinových jazyků ohledně plnění závazků z této Charty Českou republikou (usnesení č. 673).⁵

Ve dnech 16. – 20. ledna 2012 byla zorganizována Komise expertů Rady Evropy k Chartě a sekretariátem Rady monitorovací návštěva České republiky stran plnění závazků vyplývajících z tohoto dokumentu. Během návštěvy se členové Komise setkali se zástupci veřejné správy a zástupci národnostních menšin.

- Problémy

Za největší problém označují shodně zástupci národnostních menšin snižující se částku dotací poskytovaných v posledních dvou letech na podporu jejich organizací ze státního rozpočtu (dotační programy resortu kultury a zčásti též ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy).

- K vietnamské (a běloruské) menšině

Z posledních výsledků sčítání lidu z roku 2011 vyplynulo, že v ČR v době sčítání bylo více než 29 000 osob deklarujících příslušnost k „vietnamské národnosti“. Podle údajů Českého statistického úřadu přes 800 z nich jsou zároveň státními občany ČR. Na jednání Rady jsou Vietnamci od listopadu roku 2007 zváni jako hosté. V rámci jednání Rady se již dva roky vede intenzivní diskuse o začlenění vietnamské menšiny do Rady. Ta je reakcí na žádost občanského sdružení příslušníků vietnamské komunity o její začlenění mezi členy Rady (viz oddíl 6.1.). K ní se ještě připojila komunita Bělorusů žijících v ČR. Za nejvýznamnější moment v této věci lze považovat usnesení Rady ze dne 6. listopadu 2012, v nichž souhlasila s pověřením sekretariátu Rady připravit pro předsedu Rady návrh materiálu pro vládu Návrh změny Statutu Rady vlády pro národnostní menšiny a jmenování členů Rady, a to ve věci obou komunit.⁶

³ [http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/49C08452089264F2C12579C0003FF5FF/\\$FILE/163%20uv120314.0163.pdf](http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/49C08452089264F2C12579C0003FF5FF/$FILE/163%20uv120314.0163.pdf)

⁴ <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=2014943&Site=CM&BackColorInternet=C3C3C3&BackColorIntranet=EDB021&BackColorLogged=F5D383>

⁵ [http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/C7CA2E8283D88858C1257A7D002946BF/\\$FILE/673%20uv120912.0673.pdf](http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/C7CA2E8283D88858C1257A7D002946BF/$FILE/673%20uv120912.0673.pdf)

⁶ Vláda usnesením ze dne 3. července 2013 č. 530 schválila rozšíření Rady o zástupce obou komunit.

2. Mezinárodní závazky

2.1. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků ⁷

Předkládání periodické zprávy o plnění přijatých závazků má v případě Charty tříletý cyklus. Poté, co Česká republika předložila do Rady Evropy Druhou periodickou zprávu o plnění závazků vyplývajících z Charty, dne 23. března 2012 přijal k ní Výbor expertů Rady Evropy hodnotící zprávu a následně dne 12. září 2012 vláda k této hodnotící zprávě schválila Komentář ČR ke Druhé zprávě Výboru expertů Evropské charty regionálních či menšinových jazyků ohledně plnění závazků z této Charty Českou republikou (usnesení č. 673), čímž využila práva podle čl. 16 Charty.

Ve dnech 16.–20. ledna 2012 vykonala Komise expertů k Chartě monitorovací návštěvu v ČR, během níž se setkala se zástupci veřejné správy a národnostních menšin. Předmětem jednání byla v první řadě implementace Charty ohledně instalace dvojjazyčných označení obcí a jejich částí a veřejných budov, polské národnostní školství, postavení romštiny ve vzdělávacím procesu, sčítání lidu v roce 2011 a novelizace zákona o obcích, resp. otázka zřizování Výborů pro národnostní menšiny (dále jen „Výbor“).

2.2. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin ⁸

V roce 2012 byl *de facto* dovršen třetí monitorovací cyklus, a to odesláním Komentáře ke třetímu stanovisku Poradního výboru Rady Evropy k Úmluvě ohledně plnění závazků z této úmluvy Českou republikou. Komentář byl vládou projednán dne 14. března 2012 (usnesení č. 163).⁹ Výbor ministrů přijal dne 12. prosince 2012 k České republice stran Úmluvy rezoluci č. CM/ResCMN(2012)21.¹⁰

Rezoluce obsahuje mj. tři oblasti, v nichž doporučuje změnu negativního přístupu, stereotypů a predsudků vůči Romům, postavení romských dětí ve vzdělávání a existenci výborů pro národnostní menšiny. Z toho vyplývají doporučení zvýšit úsilí ohledně intolerance, rasismu a xenofobie, eliminovat praktiky vedoucí k disproportionálnímu výskytu romských dětí v tzv. praktických školách, věnovat pozornost zřizování výborů pro národnostní menšiny a jejich funkčnosti tam, kde ze zákona mají být zřízeny. Následuje pět dalších doporučení: podpořit postavení a vliv Veřejného ochránce práv ve společnosti a před úřady, zlepšit pracovní příležitosti a životní podmínky Romů, pokračovat v ujišťování o správnosti užívání dvojjazyčných názvů, zesílit podporu přístupu romských dětí k předškolnímu vzdělávání a znatelně podpořit úsilí Romů (zvláště romských žen) pokud jde o účast na rozhodování (konkrétně ujistit, že Romové a jejich organizace jsou partnery při hledání způsobů zlepšení situace romské menšiny).

⁷ Česká republika ratifikovala Chartu dne 15. listopadu 2006. Při ratifikaci bylo učiněno prohlášení, kterým se ČR zavazuje aplikovat v souladu s čl. 2 odst. 2 a 3 odst. 1 Charty vybraná ustanovení její části III. Pro Českou republiku vstoupila Charta v platnost podle čl. 19 odst. 2 dne 1. března 2007. Téhož dne byla také zveřejněna ve Sbírce mezinárodních smluv ČR pod č. 15/2007.

⁸ Po otevření Úmluvy k podpisu dne 1. února 1995 Česká republika podepsala tento dokument dne 28. dubna 1995. Ratifikační proces Úmluvy ukončila Česká republika dne 18. prosince 1997, kdy uložila ratifikační listinu u generálního tajemníka Rady Evropy.

⁹ [http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/49C08452089264F2C12579C0003FF5FF/\\$FILE/163%20uv120314.0163.pdf](http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/49C08452089264F2C12579C0003FF5FF/$FILE/163%20uv120314.0163.pdf)

¹⁰ <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=2014943&Site=CM&BackColorInternet=C3C3C3&BackColorIntranet=EDB021&BackColorLogged=F5D383>

3. Aktuální závazky vyplývající z usnesení vlády

3.1. Světový romský festival KHAMORO 2012

Finanční vypořádání dotace:

druh výdajů	výdaje celkem (Kč)
materiálové náklady	172 000
z toho materiál	32 000
vybavení	20 000
kancelářské potřeby	30 000
jiné (materiál na scénografii)	90 000
nemateriálové náklady (služby)	5 268 000
z toho nájemné	120 000
přeprava osob a materiálu	210 000
cestovné a ubytování*	1 144 000
propagace	560 000
poštovné, telefon, fax	96 000
pronájem festival. prostor	570 000
honoráře – smlouvy, FA	1 223 000
scénografie, světlo, zvuk	620 000
výstavy, workshopy	150 000
ostatní	575 000
osobní náklady	900 000
z toho mzdy včetně odvodů	340 000
ostatní osobní náklady	205 000
celkem	6 340 000

Zdroje financování projektu

1) vstupné	200 000 Kč
2) účastnické, konferenční poplatky, kursové apod.	0 Kč
3) prodej publikací, hudebnin, CD, DVD	0 Kč
4) prodej dalších tiskovin (programy, katalogy, plakáty aj.)	0 Kč
5) ostatní příjmy (specifikujte)	0 Kč
Další zdroje	
6) vlastní finanční vklad žadatele	470 000 Kč
7) sponzoři (na základě smlouvy o reklamě apod.)	350 000 Kč
8) dary (na základě darovací smlouvy, potvrzení o přijetí daru)	50 000 Kč
9) dotace od města, obce (MHMP, MČ Praha 2)	2 700 000 Kč
10) dotace od Ministerstva kultury (Odbor regionální a národnostní kultury)	900 000 Kč
(Odbor umění a knihoven)	30 000 Kč
11) dotace od dalších ústředních orgánů	0 Kč
12) zahraniční zdroje (Culture 2000, ambasády, kulturní centra atd.)	1 500 000 Kč
13) ostatní příjmy (Sekretariát Dekády romské inkluze)	140 000 Kč
zdroje financování celkem	6 340 000 Kč

Ve dnech 28. května – 6. června 2012 proběhl v Praze již 14. ročník Světového romského festivalu KHAMORO 2012. Festival se konal pod záštitou předsedy vlády ČR a primátora hl. m. Prahy. Partnerem bylo již tradičně hl. m. Praha, festival byl podpořen ministerstvem kultury, zastoupením Evropské komise v ČR, Česko-německým fondem budoucnosti, OSI Budapest, Velvyslanectvím USA v Praze, Velvyslanectvím Nizozemského království v Praze,

Decade Trust Fund, Městskou částí Praha 2, programem Mládež v akci, ministertvem školství, mládeže a tělovýchovy a společností Samago. Hlavním mediálním partnerem festivalu se stala Česká televize, dalšími mediálními partnery byli Český rozhlas, Metropol, Radio 1, Romano Vodi, Romea.cz a Romano Hango.

Světový romský festival KHAMORO, který probíhá od roku 1999, se stal jedním z tradičních a nejvýznamnějších romských projektů na území ČR i v Evropě. Čtrnáctý ročník festivalu nabídl stejně jako v minulých letech veřejnosti bohatý program (koncerty, výstavy, módní přehlídka, divadelní představení, mezinárodní odborný seminář). Reakce účinkujících, zúčastněných expertů i široké veřejnosti na akce festivalového týdne opět dokázaly, že nabízený program se drží na vysoké úrovni a přitahuje vysoký počet zájemců, čímž potažmo vzbuzuje či zvyšuje zájem veřejnosti o romskou kulturu a otázku.

KHAMORO 2012 na sebe upoutalo pozornost nejen v České republice a Evropě, ale po celém světě, a potvrzuje tak své umístění mezi kvalitními a prestižními kulturními událostmi. KHAMORO není pouze hudebním festivalem, ale jeho rozměr je mnohem širší (zejména v oblasti odborného programu). Jedním z důležitých aspektů je také fakt, že festival Khamoro realizuje tým, v němž je více než 50% členů Romů, kteří vykonávají produkční práce, podílí se na scénografii, dramaturgii, moderování atd. KHAMORA 2012 se zúčastnilo 16 českých romských souborů, z toho 12 na defilé, 3 na vernisážích a doprovodných akcích a 1 v rámci hudebního programu v klubu Roxy a SaSaZu.

Všechny festivalové akce byly realizovány dle předpokládaného harmonogramu a v plánovaném rozsahu. Pozornost veřejnosti byla zajištěna rozsáhlou mediální a propagační kampaní. Všechny stanovené cíle festivalu byly dosaženy. Akce tak přispěla prostřednictvím kulturního a odborného programu k budování tolerantní společnosti, zlepšení vzájemného soužití a také k ochraně a prezentaci jedinečné a bohaté romské kultury. Festivalové akce navštívilo celkem přibližně 8 700 diváků.

3.2. Využití dotace na provádění Evropské Charty regionálních či menšinových jazyků

V roce 2012 byly finanční prostředky do rozpočtu kapitoly 306 – Úřad vlády ČR přiděleny ve schváleném rozpočtu na rok 2012 ve výši 1 850 tis. Kč.

Dotační program na podporu implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků byl zaměřen na podporu projektů činností spojených s němčinou, polštinou (těšínským nářečím jako její regionální variantou), romštinou a slovenštinou. Dotační program byl realizován prostřednictvím dvou kol, přičemž žadatelé o dotaci měli možnost předkládat své projekty v rámci těchto tematických okruhů:

- A. Vzdělávací aktivity na všech vzdělávacích stupních nad rámec standardního vyučování, které se zaměřují na výuku menšinového jazyka nebo v něm probíhají.
- B. Kvantitativní a kvalitativní analýzy zaměřené na výzkum užívání menšinových jazyků, indikaci oblastí podpory a návrhy forem této podpory.
- C. Podpora užívání tradičních a správných forem místních názvů v menšinových jazycích.

O dotaci mohly žádat níže uvedené typy právnických osob:

- obce;
- registrovaná občanská sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů;

- právnické osoby vykonávající činnost škol a školských zařízení, zřízené buď jako příspěvkové organizace obcí nebo jako školské právnické osoby podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, veřejné vysoké školy a jejich součástí;
- evidované církevní právnické osoby dle § 15 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů;
- obecně prospěšné společnosti podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Předloženy byly celkem 22 žádosti o dotaci s celkovým požadavkem 3 491 003,- Kč. Celkově byla rozdělena částka 1 720 000,- Kč, z toho bylo 435 000,- Kč vyplaceno obecně prospěšným společnostem (dva projekty), 433 000,- Kč občanským sdružením (šest projektů), 35 000,- Kč ZŠ s polským jazykem vyučovacím (dva projekty) a 817 000,- Kč obcím (sedm projektů). Z menšinových jazyků dominuje polština (12 projektů), přitom podle vymezení programu byla podpořena zhruba polovina na vzdělávací aktivity (sedm projektů) a polovina na tradiční dvojjazyčné názvy (osm projektů). Zbylých 130 000,- Kč zůstalo nevyčerpano. Přehled projektů je uveden v příloze 2.

Srovnání výdajů vynaložených v roce 2012 s čerpáním prostředků v předchozích letech:

<i>rok</i>	<i>z rozpočtu přiděleno</i>	<i>čerpano</i>	<i>počet oceněných projektů</i>
2012	1 850 000,- Kč	1 720 000,- Kč	17
2011	1 850 000,- Kč	1 849 914,- Kč	12
2010	2 500 000,- Kč	2 241 517,- Kč	17
2009	2 000 000,- Kč	263 754,- Kč	1 (kraj Moravskoslezský)
2008	5 000 000,- Kč	751 125,- Kč	1 (kraj Moravskoslezský)

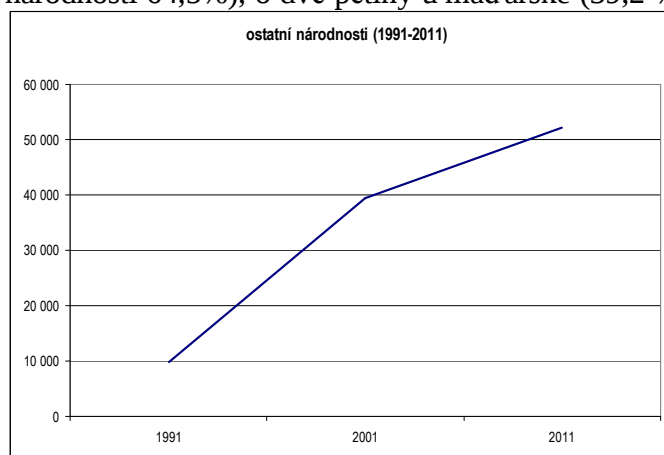
4. Svobodná volba příslušnosti k národnostní menšině

Jednou z možností, jak vyjádřit příslušnost k národnostní menšině, je svobodná deklarace při sčítání lidu, domů a bytů. V roce 2012 byly Českým statistickým úřadem zpracovávány výsledky sčítání konaného v březnu 2011. V následujícím textu jsou popsány tyto výsledky ve vztahu k národnostním menšinám, příloha 1 ilustruje situaci v jednotlivých obcích, statutárních městech a krajích.

Ve dnech 12. a 13. října 2012 se konaly vedle voleb do Senátu Parlamentu ČR také volby do krajských zastupitelstev, což se odrazilo na složení výborů zastupitelstev a komisí Rad. Výsledky tohoto procesu jsou uvedeny též v příloze 3, v části ilustrující situaci v krajích.

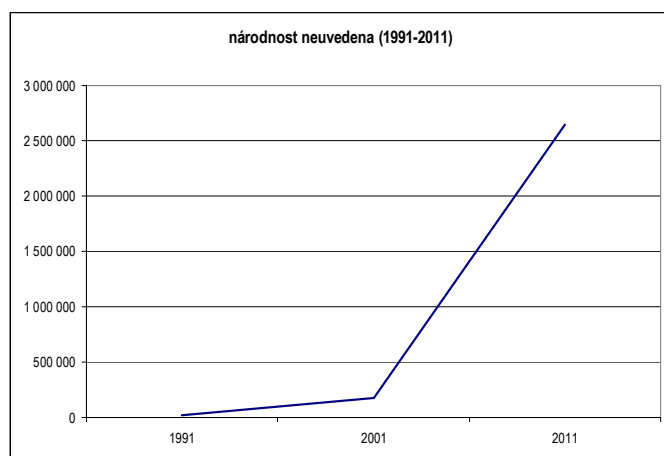
4.1. Příslušnost k národnostní menšině - srovnání výsledků sčítání lidu z let 1991, 2001 a 2011

Hodnocení výsledků sčítání lidu ve srovnání let 1991, 2001 a 2011 je znesnadněno tím, že ve sčítání lidu v roce 2011 hrálo výraznou roli jak rozhodnutí osob nepřihlásit se k žádné národnosti, tak i rozhodnutí přihlásit se ke dvěma národnostem. Lze to dokumentovat názorně na příslušnicích romské menšiny. Pokud vezmeme v úvahu jen počty osob, které se přihlásily jen k jedné národnosti, došlo by u romské národnosti ke snížení (o 56,3 %), se započtením druhé národnosti jde ale o 9,4% nárůst. Podobně je tomu u německé menšiny (52,3 %; s druhou národností 64,5%), o dvě pětiny u maďarské (39,2 %; s druhou národností je to 63,9%) a řecké

menšiny (o 36,5 %), o třetinu u rusínské menšiny (33,2 %), cca o čtvrtinu u chorvatské (29,0 %), polské (o 24,8 %; s připočtením polské národnosti jako druhé jen o 16,4%) a slovenské menšiny (o 23,8 %; s druhou pouze o 13,5%) a téměř o pět procent u srbské menšiny. Naopak počet příslušníků ukrajinské menšiny vykázal nárůst o 140,8 %, ruské o 44,9 % a bulharské o 14,5 % (brány jsou v úvahu jen přihlášení se k jedné národnosti). Je ale pravda, že podle údajů ČSÚ např. z celkového počtu

osob, které se přihlásily k bulharské menšině, mělo pouze 869 osob státní občanství ČR, v případě slovenské menšiny jde jen o 92 103 osoby se statutem státního občana ČR a u ukrajinské menšiny dokonce pouze 2 954 osoby. Nárůst je tedy dán současnou imigrací, zatímco počty „tradičních“ národnostních menšin spíše permanentně klesají.

Pro názornost uvádíme výsledky sčítání lidu z roku 1991, 2001 a 2011. Z nich je pozoruhodný nárůst hodnot u „ostatních“ menšinových společenství, více než pětinasobný. Je způsoben zvyšujícím se podílem imigrantů.

Nejvýraznější je ovšem nárůst počtu osob, které příslušnost k národnosti nevyplnily. Zatímco počet takových osob činil v roce 1991 pouze 22 017 osob (0,21 %), v roce 2001 celkem téměř 173 000 (1,7 %), v roce 2011 je to již více než 2,6 mil. osob (cca jedna čtvrtina z celkového

počtu obyvatel ČR). Na tuto skutečnost poukázali kriticky někteří zástupci národnostních menšin, s tím, že požadovali, aby vyplnění kolonky „národnost“ při sčítání lidu v roce 2011 bylo povinné.

Obyvatelstvo ČR podle výlučné národnosti (Sčítání lidu, domů a bytů; Český statistický úřad, 1992, 2002, 2012)

národnost		celkem v roce 1991		celkem v roce 2001		celkem v roce 2011	
		absolutně	v %	absolutně	v %	absolutně	v %
obyvatelstvo celkem		10 302 215	100,0	10 230 060	100,0	10 436 560	100,0
v tom národnost	česká	8 363 768	81,18	9 249 777	90,42	6 711 624	64,31
	moravská	1 362 313	13,22	380 474	3,72	521 801	5,00
	slezská	44 446	0,43	10 878	0,11	12 214	0,12
	slovenská	314 877	3,06	193 190	1,89	147 152	1,41
	polská	59 383	0,57	51 968	0,51	39 096	0,37
	německá	48 556	0,47	39 106	0,38	18 658	0,18
	ukrajinská	8 220	0,07	22 112	0,22	53 253	0,51
	maďarská	19 932	0,19	14 672	0,14	8 920	0,08
	ruská	5 062	0,05	12 369	0,12	17 872	0,17
	romská	32 903	0,32	11 746	0,11	5 135	0,05
	bulharská	3 487	0,03	4 363	0,04	4 999	0,05
	řecká	3 379	0,03	3 219	0,03	2 043	0,02
	srbská	nejz.	---	1 801	0,02	1 717	0,02
	chorvatská	nejz.	---	1 585	0,02	1 125	0,01
	rusínská	1 926	0,02	1 106	0,01	739	0,01
	ostatní	9 860	0,10	39 477	0,39	52 225	0,5
nezjištěno, národnost neuvedena		22 017	0,21	172 827	1,67	2 642 666	25,32

K údajům o národnostních menšinách, které byly zastoupeny v Radě v roce 2012 připojujeme také údaje o běloruské a vietnamské menšině. Zástupci vietnamské a běloruské menšiny se stali řádnými členy Rady vlády pro národnostní menšiny v červenci 2013.

menšinová komunita	celkem v roce 1991		celkem v roce 2001		celkem v roce 2011	
	absolutně	v %	absolutně	v %	absolutně	v %
běloruská	nezjištěno	---	nezjištěno	---	2 013	0,02
vietnamská	421	0,004	17 462	0,2	29 660	0,28

V případě příslušníků vietnamské komunity je patrný nárůst o 69,9 %. Opět se potvrzuje, že jde především o osoby, které se přistěhovaly, neboť občanů ČR je pouze 824. V úvahu je ovšem nutné vzít skutečnost, že přístup dětí přistěhovalců k občanství byl u uvedeném období omezený, což se s účinností od 1. ledna 2014 změní (k tomuto datu vstupuje v účinnost nový zákon o státním občanství ČR). Jde tak i v případě občanů ČR vietnamského původu o významný počet, jenž se může podle všeho kontinuálně zvyšovat.

Co se týče sledovaných národností, 37 290 osob se navíc v roce 2011 přihlásilo v ČR ke dvojí národnosti:

česká a německá	česká a polská	česká a romská	česká a slovenská	moravská a německá	moravská a polská	moravská a romská	moravská a slovenská	slezská a německá	slezská a polská	slezská a romská	slezská a slovenská	slovenská a maďarská	slovenská a romská
6 158	2 804	7 026	17 666	292	152	113	1 650	113	250	5	43	445	573

4.2. Sčítání lidu v roce 2011 a jednotlivé národnostní menšiny

Bulharská menšina

Celkový počet osob, které se v roce 2011 přihlásily výhradně k této menšině, prokázal nárůst, z 4 363 osob v censu roku 2001 na 4 999 v roce 2011. Maximum v roce 2001 bylo 4,27 % (33 osob; Cerekvice nad Bystřicí, okr. Jičín), v roce 2011 se v uvedené obci nepřihlásil k této národnosti nikdo. Nejvyšší procentuální zastoupení bulharské menšiny ve sčítání lidu v roce 2011 nově v obci Žemov (okr. Semily) dosahuje hodnot okolo 7 %, dále v Klíčanech (okr. Praha-východ) 3 %. Největší počet Bulharů se zřetelně soustřeďuje do větších měst (Praha, Brno, Plzeň, Ostrava). Počet osob, které se přihlásily k bulharské národnosti jako druhé, nebyl k dispozici

Chorvatská menšina

V roce 1991 nebyla chorvatská menšina zachycena ve sčítání lidu. V roce 2001 se k chorvatské národnosti přihlásilo 1 585 osob, zatímco v roce 2011 pouze 1 125 osob, které se výhradně přihlásily k této národnosti. V roce 2001 byl největší podíl Chorvatů v obci Huzová (okr. Bruntál), a to přes 1,5 %, což představuje 10 osob (v roce 2011 pouze 1 osoba), v roce 2011 to jsou Brod nad Dyjí a Jevišovka (okr. Břeclav), cca 0,8 % (4 resp. 5 osob) či Uničov (10 osob). Na údajích je i dnes vidět důsledek násilného disperzního vysídlení z tradičního území v jihomoravském kraji v roce 1948. Nejvíce Chorvatů žije v Praze a Brně. Počet osob, které se přihlásily k chorvatské národnosti jako druhé, nebyl k dispozici.

Maďarská menšina

Celkový počet výhradních přihlášení se k maďarské národnosti v roce 2011 činil 8 920 osob, zatímco v roce 2001 14 672 osob. Jde o významný pokles počtu. Nejvyšší podíl příslušníků menšiny se vyskytuje v obcích Horky nad Jizerou (okr. Mladá Boleslav) 1,6 %, Skalsko 1% (okr. Mladá Boleslav), Mirkovice (okr. Český Krumlov) 1,1%, Střítež (okr. Český Krumlov) 1,1%, Staré Křečany (okr. Děčín) 1,4%, Nové Dvory (okr. Litoměřice) 1,3 %, Dobřenice (okr. Hradec Králové) 1,1, %. Jedinou obcí, kde při sčítání lidu v roce 2001 dosáhli příslušníci maďarské menšiny 10 %, byla Teplička (okr. Karlovy Vary, 8 osob), v censu v roce 2011 se přihlásili k této menšině pouze 2 osoby. Největší množství příslušníků maďarské menšiny se vyskytuje v Praze, Brně a Ostravě. Bylo zjištěno 445 osob, které by se přihlásily k maďarské národnosti jako druhé.

Německá menšina

K německé národnosti výhradně se přihlásilo ve sčítání lidu v roce 2011 v ČR celkem 18 658 osob. Ve srovnání s údaji z roku 2001 jde o výrazný pokles počtu o více než polovinu. Zatímco v roce 2001 v 18 obcích přesahoval podíl příslušníků této menšiny 10 % a v dalších 117 se podílel na celkovém součtu deseti a více procent národností, potřebném pro zřízení Výboru, v roce 2011 v žádné obci nedosahuje počet osob patřících k německé národnosti 10 % všech místních obyvatel. Jde např. o Abertamy, 7,42 %, Nejdek 2,04 % (obě okr. Karlovy Vary), Březovou 4,08 %, Habartov 2,90% a Kraslice 2,11 % (všechny okr. Sokolov). Z měst jde především o Prahu,

Karlovy Vary, Most, Chomutov a Jablonec nad Nisou. Dalších 6 563 osob ovšem deklarovalo příslušnost k německé národnosti jako druhé.

Polská menšina

I zde zaznamenáváme pokles výhradního přihlášení se k polské menšině při srovnání posledních censů. Jde o stálý pokles počtu necelých 60 000 v roce 1991 a 52 000 v roce 2001. V roce 2011 se přihlásilo výhradně k této menšině 39 096 osob a 3 206 deklarovalo polskou menšinu jako druhou. Stále platí, že v Moravskoslezském kraji, v okresech Frýdek-Místek a Karviná je soustředěno 30 obcí s více než 10 % obyvatel polské menšiny (tedy o jednu méně, než tomu bylo po sčítání lidu v roce 2001), kde nejvyšší počet příslušníků polské menšiny v obci překračuje 30 % obyvatel (seznam těchto obcí je uveden v příloze 3). Jde o jedinou teritoriálně vymezenou národnostně menšinovou komunitu v ČR. Nejvyšší hodnoty zastoupení polské menšiny v obcích přesahují 30 % (viz příloha 1). Mezi statutárními městy výrazně dominují Karviná, Havířov a Praha.

Romská menšina

V roce 1991 se k této menšině přihlásilo téměř 33 000 osob, v roce 2001 celkem 11 746 osob. Ve sčítání lidu v roce 2011 to bylo výlučně 5 135 osob, ale jako druhou uvedlo romskou národnost 7 717 osob, to je počet vyšší než v roce 2001. Uvedené hodnoty i tak ukazují na to, že není možno o výsledky sčítání lidu opírat argumenty pro tvorbu politických opatření vůči příslušníkům této menšiny. V žádné obci nepřekročil počet příslušníků menšiny hodnotu 10 % a nikde, s výjimkou měst se jejich počet výrazněji neprojevuje (pouze v obci Lipová v okr. Děčín dosahuje 4,93 %, když se zde přihlásilo 33 osob k romské menšině; jde ovšem v podstatě spíše o nahodilý jev, bez obecnějších souvislostí). V Mostu a Praze žije podle censu absolutně nejvyšší počet Romů.

Rusínská menšina

Počet příslušníků rusínské menšiny permanentně klesá, z téměř 2 000 osob v roce 1991 na 739 ve sčítání lidu v roce 2011 (výhradně přihlášení se). Ve sčítání lidu v roce 2001 i v roce 2011 nedosahoval počet příslušníků rusínské menšiny v žádné obci 10 %, nejvyšší vyjádřený podíl v roce 2011 činil 5,83 % v obci Dašice (okr. Pardubice), přičemž tento podíl se nikterak neprojevil v předchozích sčítáních. Nejvíce Rusínů se soustřeďuje v Praze a Brně.

Ruská menšina

Ve sčítáních lidu se – na rozdíl od většiny menšinových společenství – projevuje stálý nárůst počtu osob, příslušníků této komunity. V censu roku 1991 deklarovalo příslušnost k ruské menšině cca 5 000 osob, ve sčítání lidu v roce 2001 se k této menšině přihlásilo celkem 12 369 osob. V roce 2011 to bylo již 17 872 osob, které deklarovaly výhradně uvedenou národnost, údaje o přihlášení se k ruské národnosti jako druhé nebyly k dispozici. Jde o jednu ze dvou národností, kde zaznamenáváme při srovnání obou censů nárůst, svědčící o narůstajícím podílu imigrantů. Nicméně nikde nedosahuje podíl menšiny hodnotu 10 %. Percentuální podíl na obyvatelstvu v obcích se pohybuje okolo jednotek procent (nejvíce Velké Přílepy 2,63 %; Horoměřice, 1,50%; Jesenice 1,28 %; všechny okr. Praha-západ, v blízkosti velkých městských aglomerací), největší počet příslušníků ruské menšiny je ale přímo ve městech (Praha, Karlovy Vary, Brno, Teplice).

Řecká menšina

V censu v letech 1991 i 2001 se přihlásilo k řecké menšině přes 3 000 osob a v roce 2011 zaznamenáváme výraznější pokles o cca jednu třetinu (na 2 043 osob). Podíl příslušníků řecké menšiny nedosahuje samostatně nikde 10 %, nejvíce se k ní přihlásilo v obci Zlaté Hory (okr.

Jeseník), a to 2,32 %. Největší množství příslušníků uvedené menšiny žije ve městech. S největším počtem příslušníků se setkáme v Praze, Brně a Ostravě. Údaje svědčící o přihlášení se k řecké národnosti jako druhé, nejsou k dispozici.

Slovenská menšina

Zatímco v roce 1991 se k příslušnosti výhradně ke slovenské menšině přihlásilo 314 877 osob, v roce 2001 to bylo 193 190 osob, o deset let později pouze 147 152 osoby. Dalších 20 377 osob ovšem deklarovalo slovenskou národnost jako druhou. Přesto stále slovenská menšina představuje nejpočetnější národnostní menšinu v ČR. Z téměř 50 obcí, kde přesahoval podíl příslušníků slovenské menšiny 10 %, jsou to dnes pouze dvě obce nad 200 obyvatel (viz příloha 3). V ostatních obcích, které měly v minulém censu podíl slovenské menšiny nad 10 %, se tato hodnota pohybuje od 1 do 8 procent. Jako v předešlých případech absolutně nejvyšší počet Slováků je v Praze, Brně a Ostravě.

Srbská menšina

Ve sčítání lidu v roce 1991 nebyla srbská menšina zachycena, poprvé se tak stalo v roce 2001, šlo o 1 801 osobu. V roce 2011 pak se výhradně k srbské menšině přihlásilo 1 717 osob, údaje o přihlášení se k srbské národnosti jako druhé, nejsou k dispozici. Z výsledků vyplývá nevýrazný pokles počtu osob, které se přihlásily k tomuto menšinovému společenství. Ze sčítání lidu v roce 2011 vyplývá, že menšina nedosahuje nikde 10 %. Nejvyšší podíl, jehož menšina dosahuje, je 0,26 % obyvatel (Neratovice). Příslušníci srbské menšiny obývají větší města, především hl. m. Prahu (1 028 osob, což činí 60 % této minority).

Ukrajinská menšina

Jak je vidět z grafu, ukrajinská menšina je třetím uskupením se vzrůstajícím podílem příslušníků na celkovém počtu obyvatel ČR, percentuálně jde o největší nárůst (53 253 osob, které se přihlásily výlučně k ukrajinské menšině, nejsou k dispozici údaje o přihlášení se k této národnosti jako druhé). Přesto v roce 2011 ukrajinská menšina pouze v obci Žernov (okr. Semily) překračuje hranici 10 % (14,98). Komunita sídlí tradičně ve velkých městech, kde ovšem její podíl na počtu obyvatel nedosahuje patřičných hodnot, nově roste v blízkosti velkých průmyslových aglomerací. Příkladem takových obcí mohou být Zápy (okr. Praha-východ, 5,28 %), Trhový Štěpánov (okr. Benešov, 3,49 %), či Mochov (okr. Praha-východ, 5,36 %). Nejpočetnější ukrajinské společenství žije v Praze (40 % z celkového počtu osob hlásících se k ukrajinské menšině) dále v Brně, Plzni a Liberci.

Příslušnost k národnostní menšině ve statutárních městech (zdroj ČSÚ 2012)¹¹

statutární město	obyvatel	agenda národnostních menšin	menšiny ¹²	% příslušníků menšin	
				rok 2011	rok 2001
Brno	385 913	Výbor	slovenská, ukrajinská, ruská, polská, maďarská, bulharská, německá, řecká, romská (vietnamská, běloruská)	3,02	2,64
České Budějovice	93 715	koordinátor	slovenská, ukrajinská, ruská (vietnamská)	2,05	2,15
Děčín	49 106	---	slovenská, ukrajinská, polská, německá (vietnamská)	2,09	3,50
Frydek-Místek	56 356	poradce	slovenská, polská, maďarská	3,96	5,73
Haviřov	76 694	poradce	slovenská, polská, maďarská	6,42	9,77
Hradec Králové	94 314	koordinátor	slovenská, ukrajinská, polská, ruská (vietnamská)	2,27	2,42
Chomutov	48 328	Výbor	slovenská, německá, ukrajinská, maďarská, romská (vietnamská)	3,66	6,65
Jablonec nad Nisou	44 567	sociální pracovník	slovenská, ukrajinská, německá, polská, romská (vietnamská)	3,98	5,12
Jihlava	50 075	---	slovenská, ukrajinská	1,73	1,87
Karlovy Vary	48 639	poradce	slovenská, ruská, ukrajinská, německá, maďarská	5,61	6,74
Karviná	56 897	Výbor	polská, slovenská, maďarská	11,85	18,02
Kladno	68 103	---	slovenská, ukrajinská, ruská (vietnamská)	3,26	3,73
Liberec	102 754	Rada pro národnostní menšiny	slovenská, ukrajinská, polská, německá, ruská, maďarská (vietnamská)	3,81	4,32
Mladá Boleslav	44 303	Komise pro integraci etnik a národnostních menšin	slovenská, polská, ukrajinská, maďarská (vietnamská)	6,43	4,69
Most	65 193	Komise národnostních menšin	slovenská, romská, německá, ukrajinská, maďarská (vietnamská)	3,75	5,56
Olomouc	101 003	poradkyně	slovenská, ukrajinská, polská, ruská (vietnamská)	2,16	2,79
Opava	58 351	romská poradkyně	slovenská, německá (vietnamská)	1,59	3,00
Ostrava	296 224	sociální pracovník	slovenská, polská, maďarská, ukrajinská, romská, ruská, německá, řecká, bulharská (vietnamská)	3,09	5,04
Pardubice	90 767	pracovní skupina KP	slovenská, ukrajinská, polská (vietnamská)	2,64	2,41
Plzeň	170 322	Komise pro integraci etnických menšin a cizinců	slovenská, ukrajinská, polská, bulharská, německá, maďarská, ruská (vietnamská)	3,11	2,06
Prostějov	44 857	pracovní skupina KP	slovenská, ukrajinská	1,67	2,45
Přerov	44 361	poradce	slovenská (vietnamská)	1,81	2,74
Teplice	49 640	---	slovenská, ruská, německá, ukrajinská (vietnamská)	3,85	5,64
Ústí nad Labem	93 000	koordinátor	slovenská, ukrajinská, ruská, německá, polská, romská (vietnamská)	2,85	4,39
Zlín	75 318	---	slovenská	1,34	1,87

¹¹ V případě obcí, statutárních měst a krajů nebyly k dispozici údaje přihlášení se ke „druhé národnosti“, pracuje se tudíž s údaji vypovídajícími o výhradním přihlášení se k té které - jedné - národnosti.

¹² Uváděno vždy nad 100 příslušníků.

Příslušnost k národnostní menšině po krajích (zdroj ČSÚ 2011)

kraj	v tom národnost																				celkem
	česká	Moravská	Slezská	bulharská	chorvatská	maďarská	německá	polská	romská	rusínská	ruská	řecká	slovenská	srbská	ukrajinská	běloruská	vietnamská	dvoji národnost	ostatní	nezjištěno	
Jihočeský	454 738	1 297	38	223	33	347	700	358	269	16	412	20	6 602	34	2 150	104	1 441	2 800	1 624	155 130	628 336
%	72,37	0,21	0,01	0,04	0,01	0,06	0,11	0,06	0,04	0,00	0,07	0,00	1,05	0,01	0,34	0,02	0,23	0,45	0,26	24,69	100,00
Jihomoravský	558 041	254 380	235	453	132	695	453	772	309	67	886	243	14 106	150	4 989	177	2 401	44 579	5 089	275 351	1 163 508
%	47,96	21,86	0,02	0,04	0,01	0,06	0,04	0,07	0,03	0,01	0,08	0,02	1,21	0,01	0,43	0,02	0,21	3,83	0,44	23,67	100,00
Karlovarský	190 285	341	20	148	56	763	4 431	253	213	37	1 112	23	7 217	50	1 376	85	3 597	2 498	1 313	81 777	295 595
%	64,37	0,12	0,01	0,05	0,02	0,26	1,50	0,09	0,07	0,01	0,38	0,01	2,44	0,02	0,47	0,03	1,22	0,85	0,44	27,67	100,00
Královéhradecký	389 201	700	34	118	27	359	1 269	1 260	337	27	291	131	5 638	25	2 078	86	893	2 695	1 736	141 011	547 916
%	71,03	0,13	0,01	0,02	0,00	0,07	0,23	0,23	0,06	0,00	0,05	0,02	1,03	0,00	0,38	0,02	0,16	0,49	0,32	25,74	100,00
Liberecký	300 472	473	23	157	16	430	1 774	1 363	295	30	411	50	6 053	24	2 567	60	1 108	2 415	1 861	112 857	432 439
%	69,48	0,11	0,01	0,04	0,00	0,10	0,41	0,32	0,07	0,01	0,10	0,01	1,40	0,01	0,59	0,01	0,26	0,56	0,43	26,10	100,00
Moravskoslezský	766 300	46 270	11 050	306	85	1 371	1 155	28 138	691	35	484	759	26 068	55	673	47	1 900	31 182	3 308	285 957	1 205 834
%	63,55	3,84	0,92	0,03	0,01	0,11	0,10	2,33	0,06	0,00	0,04	0,06	2,16	0,00	0,06	0,00	0,16	2,59	0,27	23,71	100,00
Olomoucký	365 091	76 280	247	92	79	293	865	587	363	22	257	287	7 306	22	961	43	588	18 510	1 764	154 770	628 427
%	58,10	12,14	0,04	0,01	0,01	0,05	0,14	0,09	0,06	0,00	0,04	0,05	1,16	0,00	0,15	0,01	0,09	2,95	0,28	24,63	100,00
Pardubický	362 436	4 514	42	109	32	257	288	621	175	151	212	32	4 789	11	1 621	81	819	2 957	1 334	131 146	511 627
%	70,84	0,88	0,01	0,02	0,01	0,05	0,06	0,12	0,03	0,03	0,04	0,01	0,94	0,00	0,32	0,02	0,16	0,58	0,26	25,63	100,00
Plzeňský	399 897	507	16	344	46	430	1 096	511	216	38	297	23	7 982	19	3 460	108	2 676	2 194	2 045	148 496	570 401
%	70,11	0,09	0,00	0,06	0,01	0,08	0,19	0,09	0,04	0,01	0,05	0,00	1,40	0,00	0,61	0,02	0,47	0,38	0,36	26,03	100,00
Hl.m. Praha	821 688	3 754	246	1 732	423	1 419	1 264	1 721	368	167	9 413	290	23 089	1 028	21 316	795	6 313	11 005	19 653	343 112	1 268 796
%	64,76	0,30	0,02	0,14	0,03	0,11	0,10	0,14	0,03	0,01	0,74	0,02	1,82	0,08	1,68	0,06	0,50	0,87	1,55	27,04	100,00
Středočeský	901 438	1 789	133	830	82	1 251	822	1 898	388	81	2 434	91	17 474	207	7 512	214	2 693	5 875	5 718	338 281	1 289 211
%	69,92	0,14	0,01	0,06	0,01	0,10	0,06	0,15	0,03	0,01	0,19	0,01	1,36	0,02	0,58	0,02	0,21	0,46	0,44	26,24	100,00
Ústecký	553 008	692	32	334	73	973	4 203	1 100	1 247	42	1 301	35	12 033	64	2 882	80	4 194	5 235	2 844	218 589	808 961
%	68,36	1,53	0,00	0,04	0,01	0,12	0,52	0,14	0,15	0,01	0,16	0,00	1,49	0,01	0,36	0,01	0,51	0,65	0,35	27,02	100,00
Vysočina	330 890	35 512	30	81	10	162	204	194	131	14	160	18	2 989	8	1 103	49	547	8 055	1 250	124 158	505 565
%	65,45	7,02	0,01	0,02	0,00	0,03	0,04	0,04	0,03	0,00	0,03	0,00	0,59	0,00	0,22	0,01	0,11	1,59	0,25	24,56	100,00
Zlínský	318 139	95 292	68	72	31	170	134	320	133	12	202	41	5 806	20	565	84	490	23 648	2 686	132 031	579 944
%	54,86	16,43	0,01	0,01	0,01	0,03	0,02	0,06	0,02	0,00	0,04	0,01	1,00	0,00	0,10	0,01	0,08	4,08	0,46	22,77	100,00

5. Právo na sdružování příslušníků národnostní menšiny

Stávající praxe a právní úprava práv příslušníků národnostních menšin v oblasti výkonu jejich sdružovacího práva je v souladu s ústavním pořádkem, odpovídá mezinárodním závazkům České republiky vyplývajícím z Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (čl. 27), z Úmluvy o lidských právech a svobodách (čl. 14) a zejména z Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin.

○ Občanská sdružení

V roce 2012 přibýlo do databáze registrovaných občanských sdružení vedené ministerstvem vnitra celkem 21 spolků, z toho 16 romských (celkový počet 559), dvě ukrajinská (celkový počet 21), po jednom slovenské (celkový počet 29), chorvatské (4) a německé (54). Spolu s dvanácti bulharskými, třemi maďarskými, 28 polskými, pěti rusínskými, 11 ruskými, čtyřmi řeckými a třemi srbskými tak celkový počet občanských sdružení příslušníků národnostních menšin v roce 2012 činil 734 organizace.

Ministerstvo vnitra má zaregistrováno celkem 804 občanských sdružení s účastí příslušníků národnostních menšin (bez rozdělení na sdružení s vazbou na národnostní menšinu a na ostatní). V roce 2012 bylo např. registrováno sedm sdružení ostatních národnostních komunit (běloruské, čínské, vietnamské, nigerijské, jihokorejské, syrské).

○ Politické strany a hnutí

Politické hnutí Coexistentia–Soužití; dlouhodobě se prosazuje na komunální úrovni v okresech Frýdek-Místek a Karviná, kde má v 19 obcích podíl na obecních zastupitelstvech (z toho ve dvou případech v koalici s Nezávislými).¹³

6. Právo účasti na řešení záležitostí týkajících se národnostní menšiny

6.1. Rada vlády pro národnostní menšiny

• Jednání Rady

- Dne 20. února 2012 byly Radě místopředsedou Českého statistického úřadu prezentovány předběžné výsledky sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011, s tím souvisela i otázka nového členství v Radě, a to běloruské a vietnamské komunity. Rada rovněž projednala aktuální situaci v dotačních programech resortů kultury a školství, mládeže a tělovýchovy a programu Implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků Úřadu vlády. Součástí jednání byla informace o monitorovací návštěvě Výboru expertů Rady Evropy k Evropské chartě regionálních či menšinových jazyků.
- Dne 28. května 2012 Rada navrhla svému předsedovi jmenování zástupce Ministerstva zahraničních věcí, generálního sekretáře Ing. Jaromíra Plíška, na pozici místopředsedy za veřejnou správu. Schválila Zprávu o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2011 a Výroční zprávu o činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny v roce 2011, dokumenty, které byly

¹³ Albrechtice, Bukovec, Dolní Lomná, Dolní Lutyně, Hrádek, Chotěbuz, Jablunkov, Košařiska, Milíkov, Návsí, Nýdek, Petrovice u Karviné, Písek, Ropice, Stonava, Těrlicko, Třanovice, Třinec, Vendryně.

posléze předloženy vládě. Zabývala se také obměnou členství ve výběrových dotačních komisích v resortech kultury a školství, mládeže a tělovýchovy (za německou, romskou, slovenskou a srbskou menšinu). Dlouhodobá debata k otázce přijetí běloruské a vietnamské komunity do Rady pokračovala dvěma *exposé* historiků a etnologů v této věci, doplněné příspěvky hostů z uvedených komunit v Radě. Věnovala se také stanovisku Výboru expertů Evropské charty regionálních nebo menšinových jazyků k plnění Charty Českou republikou, nově též rozdělením dotací v programu podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. Dále řešila problém objemu finančních prostředků na menšinové dotační programy ze státního rozpočtu na rok 2013. Schválila obměnu bulharského zástupce ve Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy a byla informována o nabídce spolupráce s Českou televizí. Zástupce ministerstva vnitra informoval o aktuálním vývoji novelizace zákona o obcích.

- Dne 6. listopadu 2012 byla stěžejním bodem programu Rady Analýza menšinového zákona a statutu Rady, opět šlo o pokračování diskuse nad případným přijetím běloruské a vietnamské komunity do Rady. Z ní vyplynulo, že pojem „uznání“ menšiny jako takový neexistuje, menšina počíná existovat svým vznikem, přičemž menšinový zákon dostatečně kritéria pro stanovení národnostní menšiny nespecifikuje. Co se týče kritéria „společenství, které se historicky vytvořilo“ uvedla, že v zahraničí se preferuje odhad pobytu tří generací, přičemž jednotlivé státy a menšiny v nich jsou ovšem specifické natolik, že toto měřítko nelze paušálně použít. Chybou je, má-li rozhodnout vláda, a ne zákonodárce. Početní údaje jsou relevantní vlastně pouze v případě obcí. Požadavky na rozšíření Rady vlády pro národnostní menšiny jsou tedy podle analýzy oprávněné. Vedoucí Tvůrčí producentské skupiny České televize informoval o nové iniciativě České televize ohledně národnostních menšin, vzniku Tvůrčí producentské skupiny pořadů pro národnostní, etnické a jiné menšiny. Dále Rada schválila nominace národnostních menšin do výběrových dotačních programů ministerstev kultury a školství, mládeže a tělovýchovy. Zástupce Magistrátu hl. města Prahy prezentoval aktuální vývoj ohledně Domu národnostních menšin (dále jen „DNM“) a Integračního centra Praha. Vládní zmocněnkyně pro lidská práva informovala o chystané redukci a přesouvání agend ve státní správě. Rada rovněž vyslovila souhlas s nominací svého místopředsedy za národnostní menšiny jako jejího zástupce v *Meziresortní koordináční skupině pro oblast boje proti obchodování s lidmi* (poradní grémium ministerstva vnitra).
- Dokumenty pro vládu
 - Usnesení vlády ze dne 25. ledna 2012 č. 60, o změně Statutu Rady vlády pro národnostní menšiny. Změnou je nově upravena obecná spolupráce Rady s Úřadem vlády ve věci podpory implementace Charty a nově se zřizuje poradní orgán pro hodnocení projektů v dotačním programu podpory implementace Charty. Rada tento dokument schválila již dne 20. října 2011 a přijala k němu usnesení č. 111.
 - Usnesení vlády ze dne 14. března 2012 č. 163, ke Komentáři České republiky ke třetímu stanovisku Poradního výboru k Rámcové úmluvě o ochraně národnostních menšin ohledně plnění závazků z této úmluvy Českou republikou; Radou byl Komentář schválen již dne 20. října 2011, vláda pověřila 1. místopředsedu vlády a ministra zahraničních věcí předložit Komentář generálnímu tajemníkovi Rady Evropy (stalo se 19. března 2012).
 - Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny za rok 2011; dokument byl připraven sekretariátem Rady, jí schválen dne 28. května 2012 (usnesení č. 119) a předložen pro informaci vládě (jako 11. bod pro informaci) na jejím jednání dne 13. června 2012.
 - Usnesení vlády České republiky ze dne 25. července 2012 č. 578, Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2011; Radou byla projednána na jejím jednání dne 28. května 2012 (usnesení č. 117).¹⁴

¹⁴ [http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/ED655BF1D1D15CCCC1257A450038F989/\\$FILE/578%20uv120725.0578.pdf](http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/ED655BF1D1D15CCCC1257A450038F989/$FILE/578%20uv120725.0578.pdf)

- Usnesení vlády České republiky ze dne 12. září 2012 č. 673, ke Komentáři ČR ke Druhé zprávě Výboru expertů Evropské charty regionálních či menšinových jazyků ohledně plnění závazků z této Charty Českou republikou; na základě schválení byla Zpráva předložena generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.¹⁵

- Výbory Rady / Pracovní skupiny

- Výbor pro dotační politiku jednal v uplynulém roce pouze jednou; dne 17. května 2012, a to o Dotačním programu na podporu implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, o Zprávě o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2011 a příslušných dotačních titulech resortů kultury a školství, mládeže a tělovýchovy.
- Výbor pro spolupráci s orgány samosprávy dne 17. května 2012 projednal příslušné pasáže Zprávy o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2011, zabýval se Dotačním programem na podporu implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků a stavem novelizace zákona o obcích.
- Pracovní skupina pro otázky národnostně menšinového vysílání po delší odmlce jednala dvakrát, a to v červnu a v září 2012, vždy ve věci vzniku Tvůrčí producentské skupiny v České televizi a o možnostech vzájemné kooperace.
- Poradní orgán pro hodnocení projektů dotačního programu Úřadu vlády Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků; jednal 15. března 2012 a 11. května 2012 o dotačním řízení na rok 2012.

- Publikace

- Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2011. Vydal sekretariát Rady. Úřad vlády (ISBN 978-80-7440-063-6). Praha 2012. 201 stran vč. příloh.

- Působení pracovníků sekretariátu Rady v resortních grémiích

Sekretariát Rady se i v roce 2012 podílel na práci dotačních výběrových komisí na Ministerstvu kultury (Program podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin, Program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin, Program podpory integrace romské komunity), Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (Program podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy, Program integrace romské komunity a Program podpory romských studentů SŠ, Program podpory integrace cizinců) a Magistrátu hl. m. Prahy (Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin a integrujících se cizinců na území Prahy).

- Další aktivity sekretariátu

Ve dnech 16. – 20. ledna 2012 se sekretariát Rady podílel na organizaci monitorovací návštěvy delegace Poradního výboru Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin v ČR. V jejím rámci proběhlo slyšení centrálních úřadů státní správy, kanceláře Veřejného ochránce práv a veřejnoprávních médií.

Členové Rady reprezentující národnostní menšiny reflektují situaci jednotlivých menšin v příloze 12.

¹⁵ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/mm/aktuality/komentar-cr-ke-druhe-zprave-vyboru-expertu-evropske-charty-regionalnich-ci-mensinových-jazyku-ohledne-plneni-zavazku-z-teto-charty-ceskou-republikou-99042/>

6.2. Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny

Na národní úrovni se zabývá integrací Romů *Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny* (dále jen „Romská rada“). Byla zřízena usnesením vlády ze dne 17. září 1997 č. 581, tehdy jako *Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity*, v roce 2001 byla změněna na *Romskou radu*. V současné struktuře byla zřízena usnesením vlády ze dne 29. března 2010 č. 254, kterým se změnil i název tohoto poradního orgánu. Je zřízena ve smyslu § 6 menšinového zákona, která podporuje integraci romské menšiny z hlediska národnostního.

Romská rada působí jako meziresortní orgán, jehož posláním je sjednocení integračních aktivit ministerstev, státních institucí, krajů a dalších veřejných institucí ve vztahu k Romům. Za tímto účelem iniciuje systémové změny a odstraňování překážek, které brání Romům žít plnohodnotně a důstojně v české společnosti. Předsedou *Romské rady* je dle platného znění jejího statutu předseda vlády.

Členy *Romské rady* jsou ministři resortů důležitých pro oblast romské integrace, další důležitá ministerstva jsou reprezentována náměstky. Výkonnou místopředsedkyní *Romské rady* je zmocněnkyně vlády pro lidská práva. Členy Rady jsou vedle zástupců resortů ředitel *Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách*, dále zástupci *Asociace krajů ČR* a *Svazu měst a obcí ČR*. Díky tomu se podařilo posílit participaci krajů a obcí na tvorbě a prosazování politiky romské integrace na regionální úrovni. Důležitou roli v *Romské radě* zastává 15 představitelů působících na pozicích krajských koordinátorů a zástupců občanské společnosti, kteří aktivně pracují na zlepšení situace Romů ve společnosti nebo významně přispívají k jejich integraci.

V roce 2012 zasedala *Romská rada* třikrát a zabývala se tématy jako je zvýšení šancí Romů na vzdělání, resp. inkluzivní vzdělávání, dopady úsporných opatření na situaci obyvatel sociálně vyloučených romských lokalit, bezpečnostní situací romské menšiny v ČR v souvislosti se sociálním napětím v některých městech a obcích. Diskutována byla i dotační politika Úřadu vlády ČR a dalších resortů. Bližší popis činnosti Rady je uveden v samostatném dokumentu předkládaném vládě, *Zprávě o stavu romské menšiny v ČR* a ve *Výroční zprávě o činnosti Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny*, která je pro informaci předložena rovněž vládě.

6.3. Agentura pro sociální začleňování

Integraci obyvatel sociálně vyloučených romských lokalit napomáhá *Agentura pro sociální začleňování*. Nositelem projektu je Úřad vlády, konkrétně Odbor pro sociální začleňování v romských lokalitách, který je součástí Sekce pro lidská práva Úřadu vlády.

Svémi aktivitami Agentura podporuje eliminaci vzniku a rozšiřování sociálně vyloučených romských lokalit, podporuje výměnu zkušeností mezi regionálními partnery i šíření příkladů dobré praxe. Jednotlivým partnerům poskytuje metodickou podporu, pomoc při vytváření, implementaci lokálních strategií sociálního začleňování a při tvorbě a realizaci integračních projektů. Podrobný popis činnosti Agentury je uveřejněn také v samostatném dokumentu, předkládaném vládě, *Výroční zprávě Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách*.

6.4. Účast na řešení na ministerské úrovni

6.4.1. Ministerstvo kultury

Resort zřizuje dvě dotační výběrové komise na posuzování projektů předložených organizacemi příslušníků národnostních menšin. V nich se po uplynutí dvou funkčních období střídají zástupci

národnostních menšin. Proces jmenování počíná nominací osoby, jejím schválením / vzetím na vědomí Radou, dovრňuje se jmenováním resortem. Jde o tyto dotační programy:

- Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice

V komisi mají zastoupení národnostní menšiny bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská a ukrajinská.

- Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin

Ve Výběrové komisi jsou zastoupeny bulharská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská a ukrajinská menšina.

6.4.2. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

- Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy

Dotační výběrová komise na dotační program Podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy byla v roce 2012 složena ze zástupců resortu, ministerstva kultury, Rady a zástupců národnostních menšin: maďarské, polské, romské, slovenské a ukrajinské.

6.5. Výkon práva účasti na řešení věcí týkajících se národnostních menšin na místní a regionální úrovni

Mechanismus výkonu práva na řešení věcí týkajících se národnostních menšin upravují zákon o obcích, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších úprav a č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších úprav. Z těch vyplývá povinnost zřídit Výbor tam, kde je naplněna podmínka procentuálního podílu příslušníků národnostních menšin.

V roce 2012 byl vládě ministerstvem vnitra předložen návrh zákona, kterým se mění zákon o obcích, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Ve výše uvedeném návrhu zákona byly s ohledem na usnesení vlády ze dne 29. června 2009 č. 845 ke Zprávě o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2008 navrženy tyto změny týkající se problematiky národnostních menšin:

1) Na základě praktických zkušeností se modifikují podmínky pro označování obce, jejích částí, ulic a jiných veřejných prostranství a pro označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků v jazyce národnostní menšiny. Až dosud platí, že obci vzniká povinnost uvádět názvy v jazyce národnostní menšiny pouze tehdy, jestliže tak *rozhodne* (slovy zákona *doporučí*) *výbor pro národnostní menšiny na základě žádosti zástupců příslušné národnostní menšiny*. Nově bude taková povinnost obci vznikat i tehdy, jestliže o to písemně požádá *spolek, který zastupuje zájmy příslušné národnostní menšiny a který ke dni podání žádosti působí na území obce alespoň 5 let*. V obou případech samozřejmě zůstává zachována základní podmínka, aby se k dané národnosti hlásilo alespoň 10% občanů obce. Tato podmínka však musí být nově splněna po dvě předchozí sčítání lidu.

2) Nově se upravuje mechanismus ustavování výborů zastupitelstva obce (kraje, hlavního města Prahy) pro národnostní menšiny. Zákon především nově podmiňuje povinné zřízení Výboru nejen tím, že při posledním sčítání lidu se v obci hlásilo více než 10% občanů obce k jiné než české národnosti (není třeba, aby existovala jedna více než 10% národnost, postačí, pokud všechny v obci se nacházející národnosti jiné než české celkem tvoří alespoň 10%), ale též tím, že o jeho zřízení písemně požádal spolek zastupující zájmy národnostní menšiny (u krajů a hlavního města Prahy platí hranice 5% občanů kraje nebo hlavního města Prahy). Změna

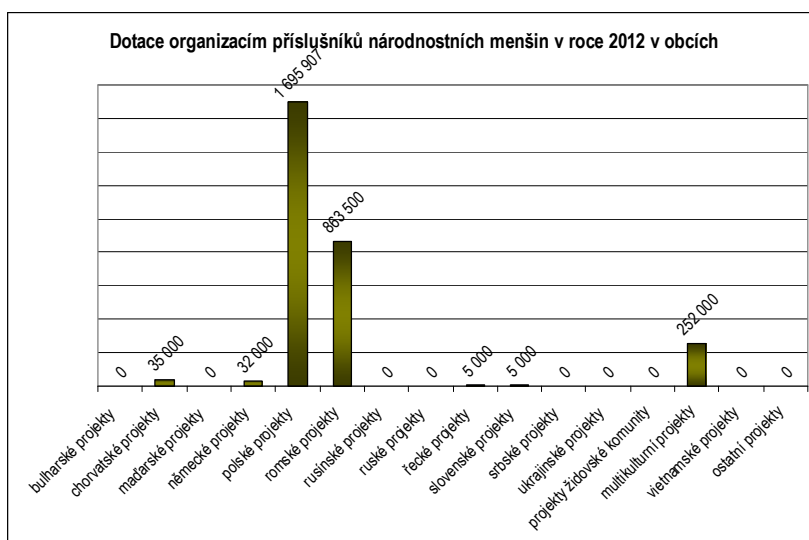
vychází vstříc potřebám praxe, neboť sčítání lidu probíhá zpravidla v desetiletém intervalu a přítomnost národnostních menšin v obci se tudíž může měnit, aniž by však povinnost obce zřídit Výbor zanikla. Z praxe jsou známy i situace, kdy po posledním sčítání lidu národnostní menšina v obci zcela „zmizela“, avšak obec přesto musela ustavit Výbor. Takové situaci by měl zákon zamezit tím, že pro povinné zřízení výboru nově předpokládá iniciativu, tedy *zájem* ze strany samotných národnostních menšin. Změna zachovává podmínku, aby členy Výboru byli příslušníci národnostních menšin, odstraňuje však požadavek, aby se jednalo o kandidáty delegované svazem utvořeným podle zvláštního zákona, neboť takový požadavek poměrně problematicky omezoval vůli zastupitelstva obce svobodně rozhodovat o složení výborů (zastupitelstvo obce v tomto případě bylo omezeno výběrem pouze z návrhů svazu). Kromě toho byla taková konstrukce sporná i z hlediska přístupu do výboru pro ostatní příslušníky národnostních menšin, kteří nebyli organizováni v žádném svazu. Text zákona se naopak výslovně doplňuje o řešení situace, kdy budou splněny podmínky pro vznik výboru (existence národnostních menšin a písemná žádost spolku), avšak v obci nebude zájem o členství ve Výboru. V takovém případě povinnost zřídit výbor nezaniká, není však nezbytné obsadit jej alespoň z jedné poloviny příslušníky národnostních menšin.

Vláda tento návrh zákona schválila 9. ledna 2013. Vládní návrh zákona je včetně důvodové zprávy s podrobnějším odůvodněním dostupný jako sněmovní tisk č. 904 a nabytí jeho účinnosti je navrhováno na 1. ledna 2014.¹⁶

Podrobný popis situace v obcích, statutárních městech a krajích je uveden v příloze 1, v následujícím textu je pouze její stručné shrnutí, především ve vztahu ke sčítání lidu v roce 2011.

○ Obce

Sčítání lidu v roce 2011 výrazně změnilo počet obcí, v nichž má být zřízen Výbor pro národnostní menšiny. Na základě výsledků censu v roce 2001 z téměř 180 obcí nad 200 obyvatel, z nichž 62 Výbor zřídilo, má po sčítání lidu v roce 2011 povinnost Výbor zřídit výrazně zredukovaný počet obcí, pouhých 43. Pokles počtu obcí s povinností zřídit Výbor je pozoruhodný, vyplývá především z již zmíněného poklesu počtu osob, které se v absolutních číslech přihlásily zejména ke slovenské, německé a maďarské národnosti (viz výše).

Z přehledu obcí, jež dosahují 10 % příslušníků národnostních menšin, je patrná výrazná převaha těch, kde se vyskytuje polská menšina, jež také proti minulému sčítání lidu v roce 2001 pozbyla pouze v jedné obci práva zřídit Výbor, má jich v současnosti celkem 30. Z ostatních menšin nacházíme pouze tři obce, kde slovenská menšina překročila hranici 10 %, jde o tři obce v západním, jižním a východním příhraničí, kde již dostatečný podíl menšiny na zřízení Výboru byl. V jedné obci dosahuje i ukrajinská menšina na podíl vyšší než 10 %. Jde o obce, kde patrně sčítání lidu zachycuje skupinu Ukrajinců, kteří sem přišli za prací.

¹⁶ www.psp.cz; Projednávání tisku je navrženo na pořad 53. schůze (od 7. května 2013).

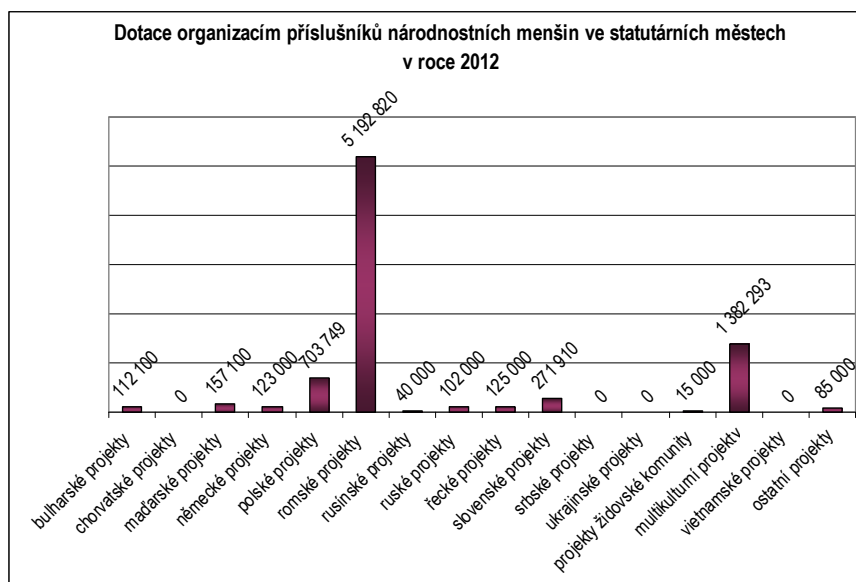
Pouze ve čtyřech obcích překračuje podíl všech národnostních menšin *en bloc* hodnotu 10 %. Vlivem setrvačnosti je v 33 obcích Výbor zřízen, ačkoliv tato povinnost již ze zákona nevyplývá. Dalších pět obcí agendu národnostních menšin řeší prostřednictvím Komise. Bližší přehled je uveden v příloze 1.

Co se týče finanční podpory ze strany obcí, pokles finanční částky byl v loňském roce ve srovnání s předchozími lety zhruba o třetinu. Přesto finanční podpora setrvale potvrzuje odlišné postavení polské menšiny, jediné teritoriální menšinové komunity v ČR. Z celkového počtu cca 121 uskutečňovaných projektů více než 80 z nich představují právě polské projekty zahrnující hlavně kulturní a vzdělávací činnosti.

○ Statutární města

Jediným statutárním městem, které ze zákona zřizuje Výbor, je Karviná, kde podíl příslušníků národnostních menšin činí 11,85 %. Přestože tuto povinnost ze zákona nemá Brno a Chomutov, Výbor je zde ustaven. O tom, že zastupitelstva mají snahu otázky stran národnostních menšin řešit, svědčí skutečnost, že zřizují poradní orgány (vesměs Komise, které spadají do kompetence Rady města). Jde např. o Liberec, Mladou Boleslav a Most. Dalším způsobem, jak zahrnout agendu národnostních menšin do práce zastupitelstev, je

ustanovení pozice poradce či koordinátora. Takovou funkci zřizují České Budějovice, Frýdek-Místek, Havířov, Hradec Králové, Jablonec nad Nisou, Karlovy Vary, Olomouc, Opava, Ostrava, Přerov a Ústí nad Labem. V Pardubicích, Plzni a Prostějově se otázkami národnostních menšin (a dalších skupin, jako jsou cizinci) zabývají pracovní skupiny komunitního plánování.

Statutární město Zlín začleňuje tuto agendu do standardní struktury odborů magistrátů, žádnou funkci nezřizuje Jihlava, Kladno a Teplice. V Děčíně byla funkce koordinátora pro národnostní menšiny zrušena. Ve všech městech je patrný pokles počtu příslušníků národnostních menšin, s výjimkou Brna, Mladé Boleslavi, Pardubic a Plzně. Situaci ve statutárních městech ilustruje příloha 1.

Finanční podpora organizací příslušníků národnostních menšin byla v roce 2012 kupodivu zhruba dvojnásobná ve srovnání s rokem 2011. Nejvíce projektů bylo přitom romských (26 z celkových 131), následovaly projekty organizací slovenské, maďarské a polské menšiny. Je pozoruhodný rovněž dvojnásobný nárůst podpory multikulturních projektů.

- Kraje

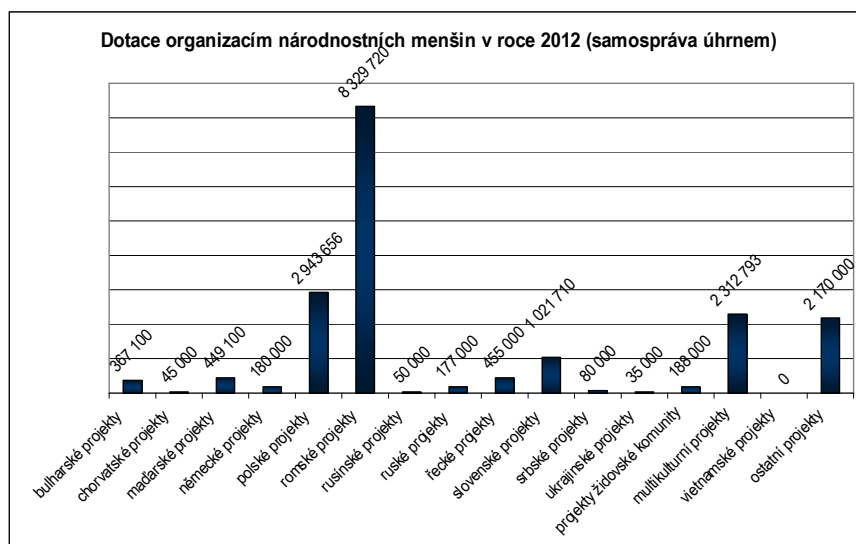
Jediným krajem, který po sčítání lidu v roce 2011 má ze zákona Výbor zřídit, je Karlovarský. K hodnotě 5 %, která je zákonnou hranicí pro jeho ustanovení, se blíží kraj Moravskoslezský a Praha. Moravskoslezský, Karlovarský a Ústecký kraj ustanovil Výbor, vzhledem k četnému zastoupení národnostních menšin v regionu. Radu národnostních menšin jako poradní orgán zastupitelstva zřizuje Jihomoravský kraj, agendu národnostních menšin řeší v Královéhradeckém kraji výbor pro lidská práva, Pardubický kraj ustavil

Komisi pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin a vedle toho rovněž funkci koordinátora romských poradců, podobně jako hl.m. Praha. Jihočeský kraj zahrnuje tuto agendu do rámce komunitního plánování. Kraje Karlovarský a Moravskoslezský zřizují navíc funkci koordinátora pro národnostní menšiny, stejně jako kraj Olomoucký, Vysočina a Zlínský. Kraje Liberecký, Plzeňský, Středočeský a Vysočina žádnou funkci ani poradní orgán nezřizují (bližší – viz příloha 1).

Zhruba na stejné úrovni zůstává podpora organizacím příslušníků národnostních menšin v krajích ve srovnání s minulým rokem. Co se týče počtu projektů, z celkových 107 dominují projekty romských organizací, následují multikulturní projekty.

Dotace ze samosprávy úhrnem ukazují na celkový nárůst o cca 3 mil. Kč a zvýšený podíl ve prospěch romské menšiny a „ostatních“ projektů. Na druhé straně projekty polských organizací vykázaly nejvýznamnější pokles, u ostatních lze sledovat stagnaci či mírný nárůst.

6.6. Kancelář prezidenta republiky a národnostní menšiny v roce 2012

Prezident republiky věnoval národnostním menšinám a jejich postavení v naší společnosti zvýšenou pozornost nejen v roce 2012, ale i během celého svého prezidentského mandátu. Vyjadřoval se nejen k mnoha aktuálním situacím, ale věnoval pozornost i obecným dlouhodobým tendencím.

Součástí agendy prezidenta republiky bylo mimo jiné i setkávání se s příslušníky národnostních menšin při návštěvách jednotlivých krajů a měst ČR. Prezident republiky např. v rámci své oficiální návštěvy Moravskoslezského kraje jednal dne 25. dubna 2012 s představiteli *Kongresu Poláků v České republice*. Navázal tím na setkání z minulých let. Tématem byl stav soužití mezi občany polské menšiny a majoritní společností, problematika cizojazyčného školství, dvojjazyčných nápisů, spolupráce národnostních menšin a obecních samospráv či přeshraniční česko-polské projekty.

Představitelé národnostních menšin byli pravidelně zváni jako hosté státních večeří při příležitosti návštěv hlav států či na oslavy státního svátku dne 28. října. Jejich sdružení jsou rovněž aktivními navrhovateli při podávání návrhů na státní vyznamenání. Postavení národnostních menšin se prezident republiky též dotýkal při diskusích s nově nastupujícími velvyslanci a při jednáních s představiteli veřejné správy či při bilaterálních setkáních s představiteli států, jejichž národnostní menšiny v ČR žijí.

Zástupce Kanceláře prezidenta republiky v Radě v se pravidelně účastnil pracovních setkání, společenských a kulturních akcí pořádaných občanskými sdruženími národnostních menšin. Za nejvýznamnější lze v loňském roce považovat setkání představitelů ruské menšiny pořádaných Velvyslanectvím Ruské federace za účasti náměstka ministra zahraničních věcí Ruské federace. Zástupci Kanceláře prezidenta republiky se rovněž pravidelně účastnil pietního aktu u romského památníku v Letech u Písku.

Kancelář prezidenta republiky dostávala množství nejrůznějších podání z řad veřejnosti. Touto agendou se zabývalo zejména Oddělení pro styk s veřejností Odboru politického. V roce 2012 toto oddělení obdrželo několik dopisů věnující se problematice romské národnostní menšiny. Ze strany romských iniciativ se vesměs jednalo o tematiku obecných ekonomických podmínek této skupiny obyvatel. Jiné konkrétní podání týkající se národnostních menšin, jejich diskriminace či upozornění na nerovné zacházení s jejich příslušníky Kancelář prezidenta republiky neobdržela. Vzhledem k četnosti jiných podání lze z tohoto faktu usuzovat, že příslušníci národnostních menšin necítí významné neshody v soužití s majoritní společností a případné potíže řeší přímo se svými zástupci či veřejnoprávními orgány, které mají tuto problematiku v přímé kompetenci.

7. Právo na užívání jména a příjmení, vícejazyčné názvy a označení v jazyce národnostní menšiny, užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku a ve věcech volebních

○ Užívání jazyka národnostní menšiny

Podle § 7 menšinového zákona mají příslušníci národnostních menšin právo na užívání svého jména a příjmení v jazyce národnostní menšiny za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem (tím je zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, dále jen „zákon o matrikách“).

Podle ustanovení § 69 zákona o matrikách se příjmení žen tvoří v souladu s pravidly české mluvnice. Při zápisu uzavření manželství lze na základě žádosti ženy, jíž se uzavření manželství týká, uvést v matriční knize příjmení, které bude po uzavření manželství užívat, v mužském tvaru, jde-li o státní občanku České republiky, která je jiné než české národnosti.

Rovněž při zápisu narození dítěte lze na základě žádosti rodičů uvést příjmení dítěte ženského pohlaví v mužském tvaru, je-li dítě státním občanem České republiky, který je jiné než české národnosti.

Dále podle článku II. bodu 2. až 7. zákona č. 165/2004 Sb., kterým se mění zákon o matrikách, na základě žádosti nositelky příjmení, jejíž příjmení je zapsáno v matriční knize v souladu s pravidly české mluvnice, lze uvést její příjmení v mužském tvaru, jde-li o státní občanku České republiky, která je jiné než české národnosti.

Na základě žádosti rodičů, lze uvést příjmení dítěte ženského pohlaví, v mužském tvaru, je-li jeho příjmení zapsáno v matriční knize v souladu s pravidly české mluvnice, je-li dítě státním občanem České republiky, který je jiné než české národnosti. Jde-li o dítě starší 15 let, připojí se k žádosti jeho souhlas, bez něhož nemůže ke změně tvaru příjmení dojít.

Žádost o užívání příjmení v mužském tvaru lze podat u kteréhokoli matričního úřadu nebo u zastupitelského úřadu České republiky. Podání žádosti není časově omezeno.

Dnem 1. července 2008 nabyl účinnosti zákon č. 239/2008 Sb., kterým se mění některé zákony související s registrovaným partnerstvím. Částí sedmou byl změněn zákon o matrikách. Bylo doplněno ustanovení § 26 o nový odstavec 3 tak, že na žádost státního občana České republiky, který je příslušníkem národnostní menšiny, jehož jméno, popřípadě jména, jsou v matriční knize zapsána v českém nebo v jiném než českém jazyce, uvede se jeho jméno, popřípadě jména, v matričním dokladu v jazyce národnostní menšiny znaky přepsanými do podoby, ve které se zobrazují v informačních systémech veřejné správy. Do matriční knihy se vyznačí, že byl vydán matriční doklad s uvedením jména, popřípadě jmen, v jazyce národnostní menšiny. Další matriční doklady se vydávají s uvedením jména, popřípadě jmen, v této podobě. (Zákon o matrikách zde odkazuje na čl. 11 odst. 1 Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin¹⁷ a § 7 menšinového zákona).

○ Označení obcí, jejich částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků v jazycích národnostních menšin

Kromě ustanovení § 29 odst. 2 zákona o obcích je toto právo zaručeno Chartou (viz oddíl 2.1., 3.2. a 6.4.).

○ Užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku v soudním řízení, ve správním řízení či na veřejnosti

¹⁷ sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 96/1998 Sb.

Príslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, mají právo na užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku a před soudy. Pro občanské soudní řízení i pro soudní řízení správní je zde podstatné ustanovení § 18, podle kterého mají účastníci právo jednat před soudem ve své mateřštině. Soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv. Účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Toto právo se zcela uplatní rovněž v řízení ve správním soudnictví, a to v souladu s § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, podle kterého se pro řízení ve správním soudnictví použijí ustanovení první a třetí části občanského soudního řádu. Občanský soudní řád zde hovoří o mateřském jazyku bez ohledu na to, zda se jedná o cizího státního příslušníka nebo občana ČR, který je příslušníkem národnostní menšiny. Práva uvedená v čl. 9 odst. 1 Charty tak jsou prostřednictvím této zákonné úpravy zcela pokryta. Co se týká trestního řízení, tak lze rovněž konstatovat, že ustanovení § 2 odst. 14 tr. řádu a § 28 tr. řádu plně pokrývají uváděnou problematiku. Nejsou žádné poznatky z praxe, které by požadovaly nějakou změnu nebo rozšíření uvedených ustanovení obsahujících práva osob neovládajících český jazyk v trestním řízení.

Správní řízení upravuje dostatečně zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.

Podle § 10 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů mají příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území ČR, za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy (tj. volebními zákony), nejen právo na zveřejnění oznámení o době a místě konání voleb, ale také právo na další informace pro voliče v jazyce národnostních menšin. Nad rámec povinností stanovených volebními zákony zasílá Ministerstvo vnitra, před každými volbami *Informaci o způsobu hlasování* v jazyce příslušných národnostních menšin všem obcím, kde občané hlásící se k jiné národnosti než české dosahují alespoň 10% obyvatel obce. V těchto obcích se zřizuje Výbor. Obdobně krajům zákon ukládá zřídit Výbor, pokud v jeho obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 5% občanů hlásících se k národnosti jiné než české. *Informace o způsobu hlasování* v jazyce národnostních menšin je v dotčených obcích zveřejňována způsobem obvyklým, tj. především vyvěšením na úřední desce obecního úřadu, a dále v každé volební místnosti na území obce. Obdobný princip informování příslušníků národnostních menšin jako při volbách se uplatňuje i při konání místního referenda. Podle § 31 odst. 3 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se v obci, ve které se zřizuje výbor pro národnostní menšiny, oznámení o době a místě konání místního referenda a o povinnosti prokázat při hlasování totožnost a státní občanství, zveřejní i v jazyce příslušné národnostní menšiny (pokud se podle posledního sčítání lidu hlásilo k této národnosti alespoň 10% obyvatel obce).

- Právní úprava práv příslušníků národnostních menšin v oblasti výkonu jejich volebního práva

Právní úprava práv příslušníků národnostních menšin v oblasti výkonu jejich volebního práva je v souladu s ústavním pořádkem, odpovídá mezinárodním závazkům ČR vyplývajícím z *Mezinárodního paktu o občanských a politických právech* (čl. 27), z *Úmluvy o lidských právech a svobodách* (čl. 14) a zejména z *Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin*.

Podle § 10 menšinového zákona mají za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy (tj. volebními zákony) příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území ČR, právo na zveřejnění oznámení o době a místě konání voleb a na další informace pro voliče v jazyce národnostních menšin. V návaznosti na zmíněné ustanovení menšinového zákona obsahují všechny volební zákony podmínky, za nichž musí starosta obce zveřejnit i v jazyce příslušné národnostní menšiny oznámení o době a místě konání voleb v obci a upozornění voličům na povinnost prokázat totožnost a státní občanství a další potřebné údaje k nerušenému průběhu voleb.

Ustanovení § 15 odst. 4 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ustanovení § 29 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 32 odst. 4 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů stanoví, že v obci, ve které se zřizuje Výbor, se výše uvedené oznámení zveřejní i v jazyce příslušné národnostní menšiny. V této souvislosti odkazují citované volební zákony na ustanovení § 117 odst. 3 zákona o obcích. Podle tohoto ustanovení se v obci, v jejímž územním obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10% občanů hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje Výbor.

Zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v ustanovení § 27 odst. 3 stanoví, že v kraji, ve kterém se zřizuje Výbor, se oznámení voličům zveřejní i v jazyce příslušné národnostní menšiny. V daném případě odkazuje zákon o volbách do zastupitelstev krajů na ustanovení § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, které stanovuje, že v kraji, v jehož územním obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 5% občanů hlásících se k národnosti jiné než české, se zřizuje Výbor.

V roce 2012 byl v souvislosti se zakotvením právní úpravy přímé volby prezidenta republiky přijat zákon č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky), který podobně jako ostatní volební zákony upravuje informování příslušníků národnostních menšin v obci o výkonu volebního práva. V ustanovení § 34 zákona o volbě prezidenta republiky se stanoví, že v obci, v jejímž územním obvodu žije podle posledního sčítání lidu 10% občanů hlásících se k jedné národnosti jiné než české, se informace o době a místě konání volby prezidenta a další potřebné údaje k nerušenému průběhu voleb zveřejní i v jazyce příslušné národnostní menšiny. Informaci zveřejňuje starosta na úřední desce obecního úřadu.

Vzhledem k tomu, že podle ustanovení § 10 zákona o právech příslušníků národnostních menšin mají příslušníci národnostním menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území ČR, za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy (tj. volebními zákony), nejen právo na zveřejnění oznámení o době a místě konání voleb, ale také právo na další informace pro voliče v jazyce národnostních menšin, zasílá resort vnitra, a to nad rámec povinností stanovených mu volebními zákony, před každými volbami *Informaci o způsobu hlasování* v jazyce příslušných národnostních menšin všem obcím, kde občané hlásící se k jiné národnosti než české dosahují alespoň 10% obyvatel obce (v těchto obcích se zřizuje Výbor). *Informace o způsobu hlasování* v jazycích národnostních menšin je v dotčených obcích zveřejňována na místě k tomu obvyklém, tj. především vyvěšením na úřední desce obecního úřadu, a dále v každé volební místnosti na území obce.

Obdobný princip informování příslušníků národnostních menšin jako při volbách se uplatňuje i při konání místního a krajského referenda. Podle ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a podle ustanovení § 32 odst. 3 zákona č. 118/2010 Sb., o krajském referendu a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 142/2012 Sb., se v obci, ve které se zřizuje výbor pro národnostní menšiny, oznámení o době a místě konání místního, resp. krajského referenda a o povinnosti prokázat při hlasování totožnost a státní občanství, zveřejní i v jazyce příslušné národnostní menšiny, jestliže se podle posledního sčítání lidu hlásilo k této národnosti alespoň 10 % obyvatel obce.

V roce 2012 se konaly volby do Senátu Parlamentu České republiky, volby do zastupitelstev krajů a dále nové, opakované a dodatečné volby do zastupitelstev celkem v 31 obcích. Zároveň probíhala příprava organizačně technického zajištění volby prezidenta republiky na leden 2013. Při všech těchto volbách byla aplikována shora citovaná ustanovení volebních zákonů a příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, byli v dotčených obcích uvedeným způsobem informováni o době a místě konání voleb v obci.

8. Právo na vzdělání v jazyce národnostní menšiny

○ Vzdělávání v jazycích národnostních menšin

Příslušníkům národnostních menšin se zajišťuje právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny, a to za podmínek stanovených v § 14 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“).

Kromě pravidel pro zřizování škol s vyučovacím jazykem národnostní menšiny je školským zákonem zavedena možnost, aby pro podporu zájmů příslušníků národnostních menšin mohl ředitel školy se souhlasem zřizovatele stanovit v rámci školního vzdělávacího programu předměty nebo jejich části, v nichž bude možno výuku organizovat dvojazyčně, a to také v jazyce národnostní menšiny. Dále je stanoveno, že vysvědčení, výuční listy a diplomy o absolutoriu se ve školách, kde se vyučuje v jazyce národnostní menšiny, vydávají dvojazyčně, tj. v jazyce českém i v jazyce národnostní menšiny.

V souladu se zavedením nového modelu maturitní zkoušky od školního roku 2010/2011 je školským zákonem garantováno, že žáci škol a tříd s vyučovacím jazykem národnostní menšiny mají právo skládat společnou i profilovou část maturitní zkoušky v českém jazyce nebo v jazyce národnostní menšiny (v polštině), a to s výjimkou zkoušky z českého jazyka a literatury.

Vyučovacím jazykem v základních (ZŠ) a středních (SŠ) školách zařazených v rejstříku škol a školských zařízení je jazyk český. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy může povolit vyučování některých předmětů v cizím jazyce či povolit výjimku. Jde např. o případy tzv. dvojazyčných gymnázií, která byla zřízena na základě mezivládních dohod a ujednání, a kde jsou vybrané předměty po převážnou část vzdělávání vyučovány v cizím jazyce.

Většina mezinárodních smluv se zeměmi, z nichž pochází národnostní menšina v ČR, obsahuje ujednání o stipendiích na letní jazykové kursy. Další stipendia bývají využívána filology/překladaři (studenty i učiteli), příp. studenty oborů, jejichž součástí jsou jazykové kursy (teritoriální studia, mezinárodní vztahy apod.). Bilaterální smlouvy tak přímo i nepřímo podporují jazykové vzdělávání.

○ Německá menšina

V ČR existuje jedna ZŠ s českým a německým vyučovacím jazykem, resp. pět SŠ s německým vyučovacím jazykem.

Resort podporuje jazykové aktivity gymnázií, která poskytují výuku německého jazyka vedoucí k udělení Německého jazykového diplomu. Tento diplom opravňuje ke studiu na německých vysokých školách bez další jazykové zkoušky.

Česko-německé aktivity jsou rozsáhlé také v rámci mimoškolních aktivit mládeže, zde jde např. o činnost *Koordináčního centra česko-německých výměn mládeže TANDEM*, podporovaného mimo jiné ze zdrojů ministerstva. V rámci jeho činnosti dochází k výměně české a německé mládeže, jsou poskytovány poradenské služby a podporovány instituce a organizace, jež realizují česko-německé výměny mladých lidí, podněcují výměnné projekty a napomáhají zainteresovaným institucím (školám, sdružením, mládežnickým iniciativám či jiným organizacím) při prohlubování a zprostředkovávání kontaktů. Na svých webových stránkách *Tandem* spustil databázi příkladných česko-německých projektů a setkání k tématům, jako jsou např. životní prostředí, historie, umění a kultura, zdraví, turistika.¹⁸ České a bavorské MŠ se mohou u *Tandemu* ucházet také o finanční podporu česko-německých projektů zaměřených na setkávání dětí do 6 let, výměnu zkušeností pedagogů mateřských škol a seznamování s jazykem sousední země.

¹⁸ <http://tandem-info.net/projekt>

Na projekt *Sousedé se stávají přáteli / Aus Nachbarn werden Freunde* 2011 navazuje etapa 2012-2013. Je zaměřen na podporu česko-německé spolupráce dětí a mládeže z Plzeňského a Karlovarského kraje a bavorského regionu Horní Franky. Cílem projektu je vytvořit a dále prohlubovat trvalé partnerské vztahy, kontaktní síť a zájem pracovníků s mládeží o setkávání a spolupráci. Prostřednictvím uskutečnění velkého počtu německo-českých aktivit a také zvýšenému počtu organizací, které spolu spolupracují, mají být vytvořeny úzké, dlouhodobě udržitelné, osobní přeshraniční kontakty, jež jsou velmi důležité pro regionální vývoj ve sjednocené Evropě.

○ Polská menšina

- Polské národnostní školství¹⁹

V roce 2012 pokračovalo vzdělávání v MŠ s polským jazykem vyučovacím i v MŠ, v nichž byly zřízeny třídy s polským jazykem vyučovacím. Do 33 MŠ s polským jazykem vyučovacím dochází 829 dětí. Ve srovnání s rokem 2011 přibylo v těchto školách 95 dětí.

V ZŠ s polským jazykem vyučovacím se vzdělávalo 1 660 žáků, ve 112 třídách 25 škol (některé jsou plně organizované, jiné mají pouze první stupeň). Oproti roku 2011 počet žáků a počet tříd zůstal na stejné úrovni.

Všechna školská zařízení s polským jazykem vyučovacím v Moravskoslezském kraji se nacházejí na území okresů Frýdek-Místek a Karviná, kde je největší koncentrace obyvatelstva polské národnosti. Všechna polská školská zařízení jsou zařazena do rejstříku škol resortu. Jejich úkolem je vzdělávání občanů ČR polské národnosti v souladu s *Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání*, avšak v jejich mateřském jazyce.

Na Gymnáziu s polským jazykem vyučovacím v Českém Těšíně se vzdělávalo 328 žáků ve 12 třídách (oproti roku 2011 se vzdělává o 7 žáků méně, v každém ročníku jsou 3 třídy). Na střední odborné škole, Obchodní akademii v Českém Těšíně studovalo celkem 54 žáků (počet žáků se snížil o 23).

MŠ

Český a polský vyučovací jazyk

	<i>počet tříd</i>	<i>počet dětí</i>
Písek u Jablunkova, Písek 184 (60)	1	11
Košařiska 70	1	11
Vendryně, Zaolší 615	0	10
Český Těšín, Hrabinská 51	1	25
Třinec, Kanská 419	0	13
Bocanovice 19	0	6

Polský vyučovací jazyk

	<i>počet tříd</i>	<i>počet dětí</i>
Vendryně 1	2	33
Dolní Lomná 70	1	14
Jablunkov, Školní 800	3	66
Bukovec 74	1	20
Bystřice nad Olší	2	52
Návsí	1	25
Milíkov 104	1	21

¹⁹ Zdroj – Ústav pro informace ve vzdělávání (stav k 30. září 2012).

Hrádek nad Olší	1	22
Hnojník 402	1	28
Mosty u Jablunkova	1	18
Orlová-Lutyně	1	17
Český Těšín, Moskevská 1	2	55
Český Těšín, Polní 10	1	25
Český Těšín, Akátová 17	1	25
Albrechtice	1	20
Dolní Lutyně	1	20
Haviřov-Bludovice	1	24
Stonava	1	20
Horní Suchá	2	34
Karviná-Fryštát	3	62
Těrlicko	1	20
Ropice 311	1	19
Třinec, Dolní Lištná 172	1	23
Třinec, Štefánikova 772	1	25
Třinec, SNP 447	2	45
Třinec, Nebory 126	1	
Třinec, Oldřichovice 210	1	20
celkem	36	829

ZŠ

Okres KARVINÁ

	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>					<i>třídy</i>	<i>žáci</i>
Albrechtice	0	3	7	3	2					1	15
Český Těšín-Svibice	12	10	5	7	6					3	40
Orlová-Lutyně	3	5	0	3	2					1	13
Stonava Holkovice	2	3	1	0	1					2	7
Těrlicko	3	3	4	6	2					1	18
celkem	20	24	17	19	13					8	93

	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>	<i>VI</i>	<i>VII</i>	<i>VIII</i>	<i>IX</i>	<i>třídy</i>	<i>žáci</i>
Český Těšín	44	20	21	37	23	42	38	33	52	15	310
Dolní Lutyně	5	2	3	6	0	9	5	5	10	5	45
Haviřov-Bludovice	9	6	8	4	4	6	6	8	7	6	58
Horní Suchá	12	7	10	6	7	6	10	9	8	6	75
Karviná Fryštát	22	13	21	16	12	21	18	18	14	9	155
celkem	92	48	63	69	46	84	77	73	91	41	643

Okres Frýdek-Místek

	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>					<i>třídy</i>	<i>žáci</i>
Bukovec	4	12	6	5	7					2	34
Dolní Lomná	3	3	4	2	4					1	16
Hrádek	9	3	5	9	9					2	35
Košařiska	6	2	5	3	2					2	18
Návsí	7	4	6	3	4					2	24
Oldřichovice	6	3	3	4	3					2	19
Ropice	7	2	1	6	2					2	18
Třinec VI	9	5	4	9	4					3	31
Mosty u Jablunkova	3	8	0	2	4					1	17
Milíkov	2	4	7	2	5					2	20
celkem	56	46	41	45	44					19	232

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	třídy	žáci
Třinec I	12	15	12	17	12	21	24	17	13	9	143
Bystřice	17	17	12	10	10	25	24	16	21	9	152
Hnojník	10	15	10	7	14	12	15	13	10	8	106
Jablunkov	17	11	21	0	17	27	42	24	38	11	197
Vendryně	13	8	8	13	10	12	9	12	9	7	94
celkem	69	66	63	47	63	97	114	82	91	44	692

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	třídy	žáci
Celkem ZŠ okr. Karviná	112	72	80	88	59	84	77	73	91	49	736
Celkem ZŠ okr. Frýdek-Místek	125	112	104	92	107	97	114	82	91	63	924
ZŠ celkem	237	184	184	180	166	181	191	155	182	112	1660

SŠ

Školy s polským vyučovacím jazykem

	I	II	III	IV	třídy	žáci
Gymnázium Český Těšín	81	93	77	77	12	328
Obchodní akademie Český Těšín	12	9	14	19	1	54
celkem	93	102	91	96	13	382

- Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín

Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín (dále jen PC ČT) je přímo řízená organizace financovaná Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Hlavní činnost PC ČT vychází ze Zřizovací listiny Pedagogického centra pro polské národnostní školství Český Těšín, z úkolů a dlouhodobých programů MŠMT ČR. Činnost PC ČT v roce 2012 probíhala v souladu se statutem příspěvkové organizace a v souladu se stanovenými úkoly zřizovatele.

V lednu 2011 byla schválena změna zřizovací listiny PC ČT pod názvem Opatření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy podle § 169b odst. 1 školského zákona, kterým se vydává Dodatek č. 2 ke Zřizovací listině *Pedagogického centra pro polské národnostní školství Český Těšín*. Tato změna kromě technických opatření jednak aktualizovala pedagogickou terminologii použitou ve zřizovací listině a jednak umožnila zakotvit přímo do zřizovací listiny některé z aktivit, které přispívají k naplňování Evropské charty regionálních a menšinových jazyků a PC ČT je dříve vykonávalo bez výslovného odkazu na zřizovací listinu. Konkrétně se jednalo o umožnění vzdělávat i pedagogické pracovníky ze škol, které nepatří k polskému národnostnímu školství a škol s integrovanými polskými třídami, v rámci celoživotního učení. Dále byla do Zřizovací listiny výslovně zakotvena možnost přeshraničního vzdělávání formou výměn.

V roce 2012 pokračovalo PC ČT v následujících oblastech:

Podpora menšinového školství - jednalo se především o zajišťování potřeb škol a školských zařízení s polským jazykem vyučovacím včetně podpory žáků se speciálně vzdělávacími potřebami, tvorbu a překlady metodických materiálů a učebních pomůcek, vydávání a distribuci metodických pomůcek – časopisů *Jutrzenka* pro první stupeň a *Ogniwo* pro druhý stupeň základních škol. Zde je třeba zdůraznit, že díky podpoře MŠMT se časopis *Jutrzenka* jako metodická pomůcka pro mladší žáky dožila 100. ročníku a *Ogniwo* svého 66. ročníku. Dále Pedagogické centrum spolupracovalo na zajišťování a tisku polských verzí vysvědčení, žákovských knížek a další dokumentace a zajišťovalo poradenské služby spolu se službami pedagogické a multimediální knihovny.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) - probíhalo ve spolupráci s pedagogickými asociacemi a společnostmi za aktivní spolupráce s institucemi z ČR i Polska. Součástí DVPP byla i odborná činnost metodiků pro vzdělávání, která napomáhala např. při orientaci pedagogických pracovníků v nejnovějších pedagogických trendech a inovacích

a konzultace s metodiky spolupracujících institucí. Podnětná byla i příprava ukázkových hodin a mezinárodní metodická setkání.

○ Romská menšina²⁰

- Aktualizovaný akční plán k výkonu rozsudku D. H. a ostatní proti České republice *Rovné příležitosti*

Tento materiál k výkonu rozsudku D. H. vznikl zejm. z důvodu identifikace deficitu výkonu rozsudku ze strany České republiky. V rámci tohoto plánu si Česká republika stanovuje cíle, kterými chce naplnit základní principy, které jsou vyjádřeny v Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, dále pak v Úmluvě o právech dítěte, Ústavě České republiky a ve školském zákoně, tedy sledování nejlepšího zájmu dítěte a naplňování cíle rovných šancí.

Tento dokument vznikl ve spolupráci s vládními partnery a na několika fórech byl představen odborné veřejnosti i samotným praktikům. Přesto, že některá opatření nejsou všemi přijímána bezvýhradně, považuje ČR tato za nezbytná k tomu, aby byl rozsudek v dohledné době vykonán.

Tento plán byl při prosincovém jednání Výboru ministrů Rady Evropy přijat pozitivně a usnesení k němu bylo schváleno bez pozměňovacích návrhů.

8 nejdůležitějších bodů:

1. Zavést evidenci počtu žáků vzdělávajících se podle „Rámcového vzdělávacího programu pro základní školy s přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením“ (RVP ZV-LMP) - již v roce 2013;
2. Zjistit počet romských žáků vzdělávajících se podle RVP ZV-LMP- září 2013;
3. Zavést supervizi nad diagnostikou a poradenskými zařízeními (formou novely školského zákona);
4. Revize diagnostických nástrojů (pro diagnostiku LMP) - 2013 a dále
5. Úprava vyhlášky vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných (č. 73/2005) – vypustí se 25% tolerance žáků se zdravotním znevýhodněním ve třídě pro žáky se zdravotním postižením, zruší se možnost dočasného zařazení žáka se sociálním znevýhodněním do třídy pro žáky se zdravotním postižením a forma diagnostického pobytu bude nahrazena tzv. diagnostickým pozorováním - nejpozději od školního roku 2014/15;
6. Přehodnotí se účel přípravných tříd - od roku 2013/14 novelou školského zákona;
7. MŠMT bude revidovat přílohu RVP ZV-LMP začne 2013;
8. Vznikne stálé fórum nevládních organizací k otázce rovných příležitostí ve vzdělávání - první jednání bude v únoru 2013.

- Informace o charakteru spolupráce se zástupci a organizacemi příslušníků romské komunity - Kulaté stoly:

1. Dne 24. července 2012 pořádal Odbor speciálního vzdělávání, prevence a institucionální výchovy resortu školství, mládeže a tělovýchovy kulatý stůl k problematice inkluzivního vzdělávání. Pozvání přijala zmocněnkyně vlády pro lidská práva, vládní zmocněnec pro zastupování České republiky před Evropským soudem pro lidská práva, zástupkyně veřejného ochránce práv a ředitel vládní agentury pro sociálně vyloučené. Dále se zúčastnili zástupci Asociace pedagogicko-psychologických poraden, zástupci Asociace speciálních pedagogů a zástupce z Evropského centra pro práva Romů, zástupce z koalice

²⁰ O vzdělávání romských dětí pojednává samostatný dokument Zpráva o situaci romské menšiny za rok 2012.

Společně do školy a další zástupci nevládních organizací. Diskutovalo se především o zařazování romských žáků do základních praktických škol, dále o způsobu testování žáků a o kulturně-férových testech.

2. Dne 27. srpna 2012 pořádal Odbor speciálního vzdělávání, prevence a institucionální výchovy kulatý stůl pod názvem *Integrace a inkluze v praxi očima nás všech* pro ředitele základních škol praktických. Programem jednání byla Informace o výsledcích výzkumu veřejného ochránce práv na základních školách praktických, Informace o zjištěních ČŠI, Strategie boje proti sociálnímu vyloučení, Problematika integrace a inkluze v praxi očima ředitelů ZŠ a ZŠ praktických, Vyjádření zástupců Asociace speciálních pedagogů.

3. Dne 20. září 2012 se uskutečnila panelová diskuse *Rovný přístup dětí ke vzdělání*. Panelovou diskusi pořádal resort školství ve spolupráci s kanceláří Veřejného ochránce práv a kanceláří zmocněnkyně pro lidská práva.

Formát panelové diskuse nabízel prostor pro vyjádření širokému okruhu aktérů a konfrontaci názorů. Výsledkem mělo být otevření širší diskuse o tématu systému vzdělávání v České republice.

První diskusní blok byl zaměřen na otázku inkluzivního vzdělávání, jeho limitů, existence systémové podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a efektivnosti inkluzivních opatření. Proti tomu stojí otázka vyloučení žáků se speciálními potřebami z hlavního vzdělávacího proudu.

Druhý blok se věnoval způsobu zařazování dětí do speciálního školství. Na jednu stranu stojí zákonem striktně stanovená pravidla, na druhé pak realita, kdy jsou ve speciálních školách nadměrně zastoupeny děti romského původu. Přítomní odborníci v diskusi hledali příčiny tohoto rozporu a zvažovali, jaké legislativní, metodické a kontrolní nástroje by měly být použity, aby nedocházelo k nepřímé diskriminaci.

Třetí část panelové diskuse měla zhodnotit a vyjasnit roli státní správy, samosprávy a dalších subjektů, které mohou ovlivňovat zajištění rovného přístupu dětí ke vzdělání. Ke slovu se dostali pedagogové, úředníci, politici a pracovníci nevládních organizací.

○ Multikulturní výchova

Problematika multikulturní výchovy, výchovy k respektování lidských práv i výchovy proti extremismu, rasismu a intoleranci je integrální součástí rámcových vzdělávacích programů (dále jen RVP) základního i středního vzdělávání a jako taková je v rámci kurikulární reformy implementována do jednotlivých školních vzdělávacích programů (dále jen ŠVP). Rámcové vzdělávací programy stanoví zejména konkrétní cíle, formy, délku a povinný vzdělávací obsah a jsou závazné pro tvorbu ŠVP (podrobněji o rámcových vzdělávacích programech – viz předchozí zprávy).

Do rámcových vzdělávacích programů budou v rozšířenější podobě zařazeny dějiny a kultura menšin na území ČR v rámci tzv. cyklických revizí RVP.

V učivu vzdělávacího oboru *Dějepis* je důraz kladen na dějiny moderní doby, hlavně na 20. století, v jejichž rámci je zařazeno učivo o fašismu, nacismu, o druhé světové válce, nacistické rasové a jiné perzekuci, o odboji proti nacismu, o Holocaustu a genocidě Romů. V učivu, které vzdělává k demokratickému občanství, jsou následující obsahová hesla: politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus. Školám se doporučuje také zařazovat do školních vzdělávacích programů (ŠVP) v dostatečné míře další závazné průřezové téma *Multikulturní výchova*. Doporučení zveřejněná v uplynulých letech v Souboru pedagogicko-organizačních informací pro MŠ, ZŠ, SŠ, konzervatoře, VOŠ, základní umělecké školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a školská zařízení jsou stále platná. Jsou zde např. odkazy na komplexní

informace o Holocaustu Romů a Židů, které lze získat na odborných seminářích *Jak učit o Holocaustu* nebo v rámci dokumentárního projektu pro žáky *Zmizelí sousedé* (organizují Vzdělávací oddělení Památníku Terezín a Vzdělávací a kulturní centrum Židovského muzea v Praze).

Současně je upozorňováno na publikace tzv. popíračů Holocaustu. Ve výuce je potřebné také akcentovat téma česko-německých vztahů, včetně objektivních informací o odsunu sudetských Němců, poznávat kulturu, jazyk a každodenní život dalších národností a etnik žijících v ČR. Žáci by měli být informováni o současných extremistických skupinách mládeže (antisemitismus, islamofobie, neonacismus, pravicový a levicový extremismus). Současně je však zde upozorněno, že v prostředí škol a školských zařízení i volnočasových aktivit nelze uskutečňovat vzdělávání k multikulturní výchově a lidským právům, k nenásilí a toleranci pouhým zdůrazněním cizorodých prvků s akcentem na jinakost, neboť pouhé zdůraznění odlišnosti může být kontraproduktivní.

Důležitým informačním, metodickým a komunikačním zdrojem v oblasti multikulturní výchovy je metodický portál www.rvp.cz. Činnost metodického portálu www.rvp.cz zajišťuje Národní ústav pro vzdělávání v Praze, přímo řízená organizace MŠMT.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy má prostřednictvím Národního ústavu pro vzdělávání v Praze zastoupení v pracovní skupině při Evropské komisi pro předčasné odchody ze vzdělávání - *Thematic Working Group on Early School Leaving*. Zástupce MŠMT spolupracuje se zástupcem sdružení ROMODROM a širokým spektrem organizací vládní i nevládní povahy, které se zabývají danou problematikou. Činnost pracovní skupiny pro předčasné odchody ze vzdělávání je samozřejmě orientována také na národnostní menšiny, ve kterých je vyšší podíl lidí s předčasně ukončeným vzděláváním.

Vzdělávací programy pro pedagogické pracovníky zajišťuje Národní institut dalšího vzdělávání v Praze, přímo řízená organizace MŠMT. Důraz je kladen především na nabídku pro mateřské školy, kdy děti z národnostních menšin či děti cizinců poprvé vstupují do českého vzdělávacího systému. Od školního roku 2012/2013 rozšiřuje NIDV stávající nabídku vzdělávacích programů pro pedagogy mateřských a základních škol speciálních a ZŠ praktických, ale i pro běžné MŠ a ZŠ na podporu multikulturní výchovy a inkluzivního vzdělávání, mimo jiné i pro práci s dětmi a žáky ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, z prostředí národnostních menšin a migrantů.

Realizované vzdělávací programy DVPP zaměřené na multikulturní výchovu a práci s dětmi a žáky cizinců a národnostních menšin, např. *Romské dítě v české škole*; *Dítě v krizi*; *Děti, žáci – cizinci v české MŠ a na 1. stupni ZŠ*; Celostátní pracovní konference *Děti žáci cizinci v české škole*; *Čeština z druhé strany, jak ji učit děti - cizince (I., II., III.)*; *Multikulturní výchova*.

- Dotační a rozvojové programy

Program na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy. Dotační program je plněním nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin a na vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění pozdějších předpisů. Dotační program byl v roce 2012 rozdělen do dvou modulů:

Modul A - podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin

1. Jazykové vzdělávání dětí a mládeže, příslušníků národnostních menšin, v jazycích národnostních menšin, příklady dobré praxe začleňování dětí, příslušníků národnostních menšin do vzdělávacího systému ČR.

2. Vzdělávací aktivity pro děti a mládež, příslušníky národnostních menšin, včetně např. vydávání publikací pro vzdělávání dětí a žáků v menšinových jazycích, jako součást širšího projektu zaměřeného na vzdělávání.

Modul B – podpora multikulturní výchovy

1. Vzdělávací aktivity pro děti a mládež, příslušníky národnostních menšin, jako součást širšího projektu zaměřeného na vzdělávání.

2. Tvorba a realizace vzdělávacích programů a výukových materiálů pro děti a mládež a pro pedagogické pracovníky, které směřují k potírání rasové a národnostní nesnášenlivosti, rasismu, antisemitismu, včetně integračních a multikulturních projektů.

3. Kvantitativní a kvalitativní výzkumy a analýzy zaměřené na oblast vzdělávání dětí a mládeže z národnostních menšin a etnik žijících v ČR a na multikulturní výchovu dětí a mládeže.

Dotační program vztahujícímu se na oba zmíněné moduly byl na rok 2012 vyhlášen ve dvou kolech. Uvádíme výsledky za obě kola souhrnně (viz příloha 3).

V rámci dotačního programu došlo 111 žádostí, z toho výběrovou komisí k podpoře bylo navrženo 69 projektů s finanční podporou dotace v částce 15 659 tis. Kč.

V modulu A bylo podpořeno 24 projektů a 45 projektů bylo podpořeno v modulu B.

V projektech byly zastoupeny národnostní menšiny: bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, řecká, slovenská, ukrajinská, vietnamská a židovská. Vedle těchto vyjmenovaných byly podpořeny projekty s tematikou Holocaustu a multikulturní výchovy.

Pod pojmem multikulturní výchova jsou uvedeny projekty, které podporují multikulturní výchovu, směřující k potírání rasové a národnostní nesnášenlivosti, rasismu, antisemitismu. Problematika Holocaustu je vyčleněna zvlášť, protože se jedná o sledovanou oblast. Pro různé programy je potřeba mít informace o počtu podpořených projektů v této oblasti. V roce 2012 byla problematika Holocaustu součástí 15 podpořených projektů.

Nejčastějšími výstupy projektů byly metodické a odborné materiály, semináře a jiné vzdělávací akce, návštěvy kulturních akcí v jazyku národnostní menšiny, jazykové kursy pro děti (např. *Asociace řeckých obcí*), taneční kroužky s poznáváním regionálních tradic v zemi původu, vydávání publikací a knížek pro děti v jazyku národnostní menšiny.

Cíle stanovené Programem byly plněny.

4. Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků SŠ a VOŠ

Program byl v roce 2012 podpořen celkovou částkou 7 979 300,- Kč.

Za období leden až červen bylo podpořeno 133 žádostí jednotlivých škol, a to v celkovém finančním objemu 3 282 000,- Kč. Podpořeno bylo celkem 699 sociálně znevýhodněných romských žáků a studentů.

Výsledky programu: Období leden – červen 2012, podle druhu věcného určení dotace (v Kč):

školné	stravné	ubytování	cestovné	školní potřeby	celkem
1 640 500	540 500	167 500	596 300	337 200	3 282 000

Výsledky programu: Období září až prosinec 2012

Celkově podpořeno 172 žádostí jednotlivých škol, a to v celkovém finančním objemu 4 697 300,- Kč. Podpořeno bylo celkem 1 053 sociálně znevýhodněných romských žáků a studentů.

Výsledky programu podle druhu věcného určení dotace (v Kč):

školné	stravné	ubytování	cestovné	školní potřeby	celkem
1 771 000	842 100	191 400	930 600	962 200	4 697 300

5. Dotační program *Podpora integrace romské komunity 2012*

Záměrem vyhlášeného programu bylo:

- vytvářet předpoklady pro naplňování včasné péče o romské děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí a zvýšení předpokladu zapojení dětí žijících v prostředí sociálního vyloučení či sociálním vyloučením ohrožených do hlavního vzdělávacího proudu,
- přispět k vyrovnávání vzdělávacích šancí žákyň a romských žáků ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí v rámci hlavního vzdělávacího proudu,
- poskytnout pomoc a motivaci romským žákům/žákyním základní a střední školy při volbě další vzdělávací dráhy a přípravě na povolání,
- podpora pedagogických pracovníků včetně asistentů pedagoga, kteří pracují s romskými dětmi, žákyněmi a žáky z odlišného sociokulturního prostředí v předškolním a základním vzdělávání,
- podpora vytváření materiálů pro práci s dětmi v integrovaných skupinách a podpora zpracování odborných studií zaměřených na vzdělávání dětí, žáků a studentů z cílové skupiny programu,
- podpora vytváření nabídky volnočasových aktivit pro danou cílovou skupinu a podpora integrace dětí a mládeže z romských komunit,
- podpora specifických aktivit zaměřených na volnočasové a zájmové aktivity, vytváření prostředí příznivějšího pro začleňování cílových skupin do společnosti.

Tento program byl v roce 2012 vyhlášen dvakrát. V prvním kole bylo podpořeno 51 projektů částkou 8 285 372,- Kč a druhém kole bylo podpořeno 47 projektů částkou 7 380 000,- Kč.

V roce 2012 byl podpořen dotační program celkovou částkou 15 665 372,- Kč (příloha 10).

6. Rozvojový program - *Podpora škol, které realizují inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí a žáků se znevýhodněním*

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhlašuje každoročně rozvojový program pro mateřské školy, základní školy a střední školy, které realizují inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí, žáků se znevýhodněním, podle § 171 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

Účelem tohoto rozvojového programu bylo navýšit v roce 2012 prostředky určené na posílení úrovně nenárokových složek platů a motivačních složek mezd (dále jen „motivační složky platů a mezd“) pedagogických pracovníků v souvislosti se vzděláváním dětí a žáků se sociálním znevýhodněním a dětí a žáků se zdravotním znevýhodněním. Prioritou pro rok 2012 byla podpora oprávněného přechodu žáka ze zařazení ke vzdělávání do vzdělávacího programu pro žáky s lehkou mentální retardací do vzdělávacího programu pro žáky bez mentálního postižení.

V roce 2012 byl podpořen částkou 39 909 662,- Kč.

7. Rozvojový program na podporu financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se znevýhodněním v roce 2012

Cílem tohoto rozvojového programu je podpořit zřízení pozice asistenta pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním nebo zdravotním znevýhodněním v MŠ, ZŠ a SŠ. V roce 2012 došlo v některých krajích k nárůstu počtu nových míst asistentů pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním, a proto ministerstvo bylo schopno dotovat tato místa pouze do výše 65 % požadavků. Na základě informací z terénu, se resort rozhodl navýšit finance na 88 % požadavků a zbylých 12 % měly dofinancovat krajské úřady. V roce 2012 bylo podpořeno celkovou částkou 100 000 000,- Kč.

9. Právo na rozvoj kultury příslušníků národnostních menšin

9.1. Finanční podpora kultury národnostních menšin - dotační program

Ministerstvo kultury vyhlásilo, stejně jako v předcházejících letech, i pro rok 2012 výběrové dotační řízení v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 21. února 2007 č. 122 o nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění nařízení vlády č. 262/2005 Sb.

Obsahem projektů, přihlášených do výše uvedeného výběrového řízení, spadajícího do působnosti odboru regionální a národnostní kultury, byly stejně jako v minulém roce:

- umělecké aktivity,
- kulturně vzdělávací a výchovné aktivity,
- studium a rozborů národnostní kultury a lidových tradic,
- multietnické kulturní akce (směřující mimo jiné např. k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie),
- ediční činnost (neperiodické publikace),
- dokumentace národnostní kultury.

Do výběrového dotačního řízení na projekty v programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice v roce 2012 se přihlásilo 50 subjektů se 70 projekty, z nichž 59 projektů získalo státní dotaci. Celková výše finančních prostředků rozdělených v tomto výběrovém dotačním řízení činila 7 299 000,- Kč, z toho na základě usnesení vlády ČR ze dne 7. dubna 2003 č. 347 poskytlo Ministerstvo kultury na realizaci projektu Světový romský festival KHAMORO 2012 dotaci ve výši 900 000,- Kč. V přehledu jsou uvedeny částky včetně navýšení a vrácení nevyužitých finančních prostředků (stav k 1. únoru 2013). Celková částka na program činí 7 296 611,- Kč. Přehled dotací v tomto programu je v příloze 4.

9.2. Kulturní aktivity v roce 2012 podle národnostních menšin

- Bulharská

Ve výběrovém dotačním řízení byla podpořena občanská sdružení: *Bulharská kulturně osvětová organizace, Pirin, Zaedno, Bulharská kulturně osvětová organizace sv. Cyrila a Metoděje* a občanské sdružení *Vazraždane*, která se podílela především na zachování tradic bulharské kultury.

- Chorvatská

Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR obdrželo dotaci na pokračování dokumentace chorvatské národnostní menšiny na území České republiky. Byly např. pořízeny rozhovory (10) s pamětníky chorvatského osídlení jižní Moravy před rokem 1948. Rozhovory jsou ve většině případů vedeny v čakavském dialektu, který se vyvíjel na území Moravy po dobu 500 let.

- Maďarská

Svaz Maďarů žijících v českých zemích vyvíjí rozsáhlou kulturní činnost. Nejvýznamnějším projektem jsou každoročně pořádané *Dny maďarské kultury – prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí*, konané v několika městech v ČR.

- Německá

Občanská sdružení se zaměřují v rámci svých projektů především na tradiční lidovou kulturu německé menšiny na našem území – např. *Kulturní sdružení občanů německé národnosti a Sdružení Němců, regionální skupina Hřebečsko*.

Velký kulturní festival německé menšiny v České republice patřil opět mezi největší kulturní akce občanů německé národnosti. Jedná se o každoroční setkání regionálních svazů, organizované v Praze *Shromážděním Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*.

- Polská

Polský kulturně osvětový svaz v ČR (PZKO) každoročně realizuje projekt *Kulturně – vzdělávací, informační a dokumentační aktivity*. Cílem je pečovat o kulturní a vzdělanostní vyžití polské národnostní menšiny, aktivní prezentace, vědecké zkoumání a publikování s cílem informování nejširší veřejnosti.

Kongres Poláků v ČR se v projektu *Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR* zaměřuje na dokumentační a prezentační činnost. Dokumentační centrum shromažďuje, zpracovává a zpřístupňuje předměty archivní, knižní i muzejní povahy a poskytuje informace vztahující se k minulosti a současnosti Těšínského Slezska. Základním cílem projektu *Takoví jsme 2012/Tacy jesteśmy* je vytváření možností kulturního vyžití občanů polské národnosti, především žijících na Těšínsku.

Pravidelnou činnost vyvíjejí pěvecké sbory občanských sdružení *Polské umělecké sdružení Ars Musica* z Českého Těšína a *Polský pěvecký soubor Hutník*, působící při *Občanském sdružení uměleckých a zájmových aktivit* v Třinci. Pravidelné výstavy polských knih spojené s doprovodnými literárními akcemi pořádá *Sdružení přátel polské knihy* v Českém Těšíně. Mezinárodní přehlídku lidových kapel a folklorních souborů, v roce 2012 již 34. ročník, opět organizovalo občanské sdružení *Górole, folklorní soubor* z Mostů u Jablunkova. *Sdružení polské mládeže v ČR* pořádalo Dny studentské kultury a setkání s polskou nezávislou kulturou a *Stowarzyszenie Obywatelskie Silesia* vydalo jubilejní publikaci časopisu *Nasza Gazetka* – 60 let.

- Romská

Občanské sdružení *Slovo 21* organizovalo *Světový romský festival KHAMORO 2012*.

Mezi tradiční festivaly patřil *13. Karvinský Romský Festival*, který pořádá *Občanské sdružení Sdružení Romů Severní Moravy* v Karvině.

- Rusínská

Žádný projekt v roce 2012 rusínská národnostní menšina do výběrového řízení nepředložila.²¹

- Ruská

Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR se v projektu *Kulturně – společenská činnost Ruské tradice v roce 2012* zaměřilo především na přednáškové cykly a besedy. Vydalo též Knihu autorů Alexandra a Diny Muratovových *Osudy Čechů v Rusku*.

- Řecká

Občanské sdružení *Asociace řeckých obcí v ČR* v rámci projektu *Kulturní činnost řecké menšiny v ČR* umožňuje příslušníkům řecké menšiny zachovat jazykovou a národní kulturu, aktivně užívat řecký jazyk, uchovávat a dokumentovat tradice a zvyky své vlasti a informovat

²¹ O aktivitách rusínské menšiny pojednává detailně příslušná pasáž přílohy 12.

nejširší veřejnost o kulturním dění v organizaci.

Cílem projektu *Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny v České republice*, který předložilo občanské sdružení *Lyceum Řekyň* v ČR, je rozvoj kultury řecké menšiny na území ČR, péče o kulturní dědictví, zachování lidových tradic a zabezpečení celoroční činnosti.

- Slovenská

Slovensko - český klub tradičně organizoval *Dni slovenskej kultúry v Českej republike*, což je tradiční a největší slovenskou kulturní aktivitou na území ČR. Jedná se o rozsáhlý cyklus festivalů, který přináší kulturu do různých regionů ČR.

Obsahem projektu *Komplexný program kultúrnych aktivít slovenskej národnostnej menšiny v ČR* je systematická a vzájemně provázaná tvorba a realizace vlastních uměleckých aktivit slovenské národnostní menšiny v ČR ve všech uměleckých oblastech.

Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR věnovalo pozornost instalaci výstav o historii a kultuře Slováků v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, přípravě a prezentaci kulturních programů a literárních večerů zasazených do konkrétního historického období Slovenska.

Slovenské sdružení Limbora, Folklorní sdružení PÚČIK a Folklorní soubor Šarvanci se dlouhodobě zaměřují na tradice a zvyky slovenského lidu uchované v lidových písních a tancích. Dětský soubor *Limborka* oslavil 20. výročí.

Na divadelní tvorbu byla zaměřena činnost sdružení *Černá labuť*, účelem je podpora česko-slovenské vzájemnosti, podpora vzdělávacích, kulturních a společenských aktivit Slováků žijících v ČR.

Občanské sdružení *Jánošíkov dukát* pořádalo XIV. ročník *Medzinárodného festivalu slovenského folklóru v ČR Jánošíkov dukát*, který se konal tradičně v areálu Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm.

Obsahem projektu *Kvarteto* (včetně 10. výročí *Slovenského literárního klubu v ČR*), který realizoval *Slovenský literárny klub v ČR*, byly komponované literárně - hudební večery k výročí slovenské literatury v ČR. Projekt *Živá dielňa slovenských spisovateľov* je zaměřen na slovenské spisovatele žijící v ČR, s důrazem na mladé autory a klubovou scénu.

- Srbská

Srbské sdružení sv. Sáva se zaměřilo na kulturní a společenské aktivity zaměřené na uchování a rozvoj srbských tradic, prezentaci srbské kultury.

- Ukrajinská

Občanské sdružení *Džerelo* realizovalo projekt *Dny ukrajinské kultury v ČR*, jehož cílem bylo prezentovat především kulturní činnost ukrajinských souborů v ČR a který tradičně uskutečňuje *Ukrajinská iniciativa v ČR*.

Hlavní náplní činnosti *Sdružení Ukrajinců a přátel Ukrajiny* jsou hudební aktivity. V rámci sdružení aktivně vystupuje *Sbor sv. Vladimíra*. Udržuje tradice a zvyky ukrajinské národnostní menšiny, prezentuje hudbu ukrajinských hudebních skladatelů.

- Židovská kultura

Židovská obec v Praze v Jeruzalémské synagoze instalovala stálou expozici *Židovské památky a jejich rekonstrukce po roce 1989*.

Cílem výstavy věnované hebrejskému knihtisku v Čechách a na Moravě v letech 1512 – 1672 bylo představit veřejnosti dějiny a hlavní aspekty tohoto kulturního fenoménu, který po celá staletí existoval v Praze a Prostějově. Projekt realizovalo *Židovské muzeum v Praze*.

Sdružení *Ducatus Teschinensis*, Bystřice, připravilo výstavu *Zaniklý svět Židů Těšínského Slezska*. Výstupem projektu je populárně naučná putovní výstava historických fotografií s průvodním textem a popiskami v českém a polském jazyce.

Činnost speciálně zaměřenou na národnostní menšiny vyvíjejí zejména tyto státní příspěvkové organizace v působnosti ministerstva kultury (Odbor muzeí a galerií): *Národní muzeum*, *Památník Tereziína*, *Muzeum romské kultury*, *Památník Lidice* (s rozšířenou správou na NKP Ležáky a KP Lety) a *Slezské zemské muzeum v Opavě*. Přehled jejich činnosti uvádí příloha 7.

- Multietnické kulturní akce

K pravidelným multietnickým akcím patřily 43. *Slezské dny*, které v Dolní Lomné opět pořádala *Matice slezská*. Občanské sdružení *Etnická asociace ETNICA* uspořádalo 14. ročník mezinárodního festivalu národnostních menšin a etnik *Praha srdce národů*. Festival se stal součástí pražského kulturního dění. *Dům kultury města Orlové* uspořádal VI. Festival národnostních menšin v Orlové.

Projekt občanského sdružení *BONA FIDE Rozprávky sú pohádky* poskytl dětem ze slovenské národnostní menšiny v ČR kontakt s mateřským jazykem přímo v ději pohádek a umožnil jim aktivně tvořit a mluvit slovensky. Děti české národnosti seznámil se slovenským jazykem a pohádkami a prohloubil v nich zájem o Slovensko.

Městské muzeum Lanškroun vydalo knihu *Lanškrounský betlém osobností ze sbírek městského muzea Lanškroun z dílny řezbáře Bedřicha Šilara*. Tento betlém je unikátním regionálním dílem, na jeho darovnících, figurkách s uměleckou hodnotou, historických i současných osobnostech města Lanškrouna, je zdokumentována historie regionu od 13. století až po současnost.

9.3. Podpora příslušníků národnostních menšin v resortu kultury – jiné odbory

Ve výběrových řízeních odboru umění, literatury a knihoven, *resp. oddělení umění*, jsou poskytovány dotace na podporu různých kulturních projektů. Tyto dotace, byť se problematiky národnostních menšin netýkají přímo a nejsou primárně určeny na podporu národnostních menšin či jejich integrace, ve svých důsledcích přispívají ke zlepšení situace národnostních menšin v České republice, především v oblasti přístupu jejich příslušníků ke kultuře a naopak i k poznání kultury těchto národnostních menšin. Dotacemi v oblasti profesionálního umění jsou, mimo jiné, financovány aktivity, které podporují kulturní dialog a poznávání kultur národnostních menšin. Tak lze zmínit například dotaci na festival *Colours of Ostrava* (900 tis. Kč). Nutno zdůraznit, že tyto akce přispívají k tomu, aby příslušníci národnostních menšin nebyli ohroženi sociálním vyloučením ve smyslu § 3 písm. f) zákona č. 108/2006 Sb.; rovněž tak – slovy zákona č. 108/2006 Sb. – tyto akce přispívají, *resp.* mohou a mají přispívat, k sociálnímu začleňování příslušníků národnostních menšin (pokud jsou již v situaci sociálního vyloučení).

Vedle již výše jmenovaných programů poskytlo Ministerstvo kultury státní dotace na aktivity příslušníků národnostních menšin také jako součást dotačního programu odboru umění, literatury a knihoven, *resp. oddělení literatury a knihoven*. V souladu s nařízením vlády č. 288/2002 Sb., kterým se stanoví pravidla poskytování dotací na podporu knihoven, v platném znění, a *Koncepcí rozvoje knihoven v ČR na léta 2011 – 2015*, vyhláshuje dotační řízení Knihovna 21. století, určené knihovnám evidovaným dle knihovního zákona č. 257/2001 Sb., a občanským sdružením, jejichž hlavním účelem je knihovnická a informační činnost nebo jejich podpora. Jedním z jeho okruhů je podpora práce s národnostními menšinami a integrace cizinců.

Dotace jsou poskytovány na nákup literatury v jazycích národnostních menšin a na akce, seznamující s jinými kulturami.

Přehled dotací oddělení literatury a knihoven uvádíme v příloze 5.

Odbor církví pro rok 2012 vyhlásil konkurs na podporu významných kulturních aktivit církví a náboženských společností a konkurs na podporu rozvoje náboženských a nábožensko-kulturních aktivit občanských sdružení, které se především zaměřují na činnosti zvyšující informovanost a zájem o náboženskou oblast vymezenou činností registrovaných církví a náboženských společností.

Žádný z dotovaných projektů nebyl výhradně zaměřen na podporu národnostních menšin, ale mohlo dojít k nepřímé podpoře i těchto aktivit.

Přehled těchto akcí, jako i informace o podpoře výzkumného úkolu ze strany odboru výzkumu a vývoje je rovněž uvedena v příloze 5.

Dotační politika odboru mezinárodních vztahů nerozlišuje mezi projekty příslušníků národnostních menšin a projekty jiných subjektů. V rámci Měsíce české a slovenské kulturní vzájemnosti žadatel *Slovenský literárny klub v ČR* obdržel na projekt *Slovenské slovo v Česku (Slávnostny program k 10. výročiu Slovenského literárneho klubu v ČR)* dotaci ve výši 50 000,- Kč.

9.4. Dotační programy na podporu integrace příslušníků romské menšiny

○ Ministerstvo kultury

Do výběrového dotačního řízení ministerstva kultury na podporu integrace příslušníků romské menšiny se přihlásilo celkem 29 žadatelů s 34 projekty. Většina žadatelů měla status občanských sdružení, ale zúčastnily se i církevní organizace, obecně prospěšné společnosti, společnosti s ručením omezeným a příspěvkové organizace resortu kultury. Celkem bylo podpořeno 28 projektů od 26 žadatelů, přičemž byla rozdělena částka 1 839 000,- Kč.

V průběhu roku 2011 a 2012 však dva subjekty dotaci vrátily a následovaly ještě další částečné vratky. Celkem bylo tedy podpořeno 26 projektů od 25 žadatelů částkou 1 761 804,- Kč (stav k 24. únoru 2012). Přehled dotací v programu na podporu integrace příslušníků romské komunity uvádí příloha 9.

○ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Program na podporu integrace romské komunity (příloha 10) vytváří předpoklady pro naplňování včasné péče o romské děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí a zvýšení předpokladu zapojení dětí žijících v prostředí sociálního vyloučení či sociálním vyloučením ohrožených do hlavního vzdělávacího proudu. Má rovněž přispět k vyrovnávání vzdělávacích šancí žákyň a romských žáků ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí v rámci hlavního vzdělávacího proudu, měl by poskytnout pomoc a motivaci romským žákům/žákyním základní a střední školy při volbě další vzdělávací dráhy a přípravě na povolání. Znamená podporu pedagogických pracovníků včetně asistentů pedagoga, kteří pracují s romskými dětmi, žákyněmi a žáky z odlišného sociokulturního prostředí v předškolním a základním vzdělávání, podporu vytváření materiálů pro práci s dětmi v integrovaných skupinách a podpora zpracování odborných studií zaměřených na vzdělávání dětí, žáků a studentů z cílové skupiny programu, podporu vytváření nabídky volnočasových aktivit pro danou cílovou skupinu a integrace dětí a mládeže z romských komunit.

Přínos Dotačního programu na podporu sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol spočívá v jejich materiální podpoře.

Opatření ministerstva práce a sociálních věcí směřující také k integraci romské menšiny se týká v první řadě Operačního programu *Lidské zdroje a zaměstnanost*, který je popsán v příloze 11.

10. Právo na rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostní menšiny

○ Elektronická veřejnoprávní média

- Český rozhlas

Veřejnoprávní Český rozhlas vysílá dlouhodobě jednou týdně pro romskou národnostní menšinu hodinový pořad *O Roma vakeren* (v sobotu od 20:05 do 21:00 hod.), který přináší zprávy a reportáže z aktuálních událostí, seznamuje s romskou historií, literaturou, kulturou a informuje o Romech v zahraničí. Přípravuje jej šest romských redaktorů redakce vysílání pro menšiny. Pořad reprizují regionální stanice Českého rozhlasu.

Obdobně je devíti slovenskými redaktory stejné redakce připravován pro slovenskou menšinu pořad *Stretnutie*, který je vysílán vždy v neděli od 20:05 do 21:00 hod.; náplň pořadu je obdobná jako v romském vysílání a stejně tak jej reprizují regionální ČRo.

Na stanici *Leonardo Českého rozhlasu* navíc již od roku 2009 realizuje občanské sdružení slovenské menšiny *Bona Fide* hodinový pořad *Džavotanie (Rozprávanie po slovensky o Slovensku a Slovákoch)*, jenž byl podpořen v dotačním programu *Podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin*. Pořad má měsíční periodicitu.

- Česká televize

Televizní zpravodajský pořad *Wiadomości w języku polskim – Zprávy v polském jazyce* od roku 2010 mapuje nejdůležitější události z národnostně smíšeného regionu v příhraničních oblastech s Polskou republikou v Moravskoslezském a Olomouckém kraji. Zprávy jsou vysílány v polském jazyce s českými titulky. V premiéře se vysílají jako součást pátečních Událostí v regionech vysílaných z Ostravského studia České televize, na programu ČT1 v 18 hodin. Vysílání tohoto pořadu je regionální a pokrývá výše zmíněné kraje. Plánovaná stopáž zpráv v polském jazyce je 5–6 minut. Navíc web České televize rozšiřuje prostor televizního vysílání zpráv v polském jazyce. Kromě informací o pořadu a videoarchivu odvysílaných dílů přináší i další aktuální reportáže, pozvánky na akce, diskusní fórum a prostor pro náměty diváků. Česká televize tak zvyšuje objem informací poskytovaných v jazyce národnostní menšiny a zároveň tím přispívá k podpoře menšinových jazyků. Projekt byl podpořen níže zmíněným dotačním programem ministerstva kultury.

V polském jazyce byl dále realizován společný česko-polský projekt České televize, Televizního studia Ostrava s TVP Wrocław, pořad *Hranice dokořán - Rozmówki polsko-czeskie*. Šlo o cyklus 78 dílů zaměřených na ekonomickou a kulturní spolupráci příhraničních regionů i všední život tamních obyvatel. Projekt česko-polské spolupráce, který uspěl v dotačním řízení Operačního programu *Přeshraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007-2013*, byl financován *Evropským fondem pro regionální rozvoj*. Vysílala jej do března 2012 Česká televize, studio Ostrava, každou neděli v 11:00 hod. na programu ČT 24 a TVP Wrocław rovněž v neděli od 17:00 hod., s reprízou ve středu v 18:00 hod. Pořad na polské straně vysílala také studia v Opoli a Krakově.

Pořad *Romani Luma*, rovněž podporovaný z níže uvedeného dotačního programu ministerstva kultury, připravovala pětičlenná redakce Televizního studia Ostrava. Šlo o desetiminutové internetové vysílání o životě v Česku očima romských reportérů, s aktuálními informacemi a reportážemi o Romech a pro Romy. Pořad je moderovaný v češtině a opatřený titulky v romském jazyce.

V roce 2012 začala z podnětu bulharské zástupkyně v Radě po delší odmlce pracovat Pracovní skupina pro národnostně menšinové vysílání. V ČT rovněž vznikla Tvůrčí producentská skupina tvorby pro národnostní, etnické a jiné menšiny. Prvními výsledky této spolupráce jsou obnovené kontakty s jednotlivými národnostními menšinami.

- Dotační program ministerstva kultury

V roce 2012 nedošlo ke změnám právního rámce z hlediska programu Podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin. V rámci programu je realizována podpora vydávání periodického tisku a výroba programů pro rozhlasové nebo televizní vysílání v jazycích národnostních menšin, pokud jsou tato periodika či vysílání určeny pro šíření na území České republiky a nejsou-li tyto činnosti vykonávány za účelem dosažení zisku. Média napomáhají šíření informací a posilují etnické vědomí příslušníků národnostních menšin na území České republiky. Zároveň je tak i snižováno přesvědčení, že národnostní menšiny mají jen omezenou možnost rozvoje vlastního jazyka a že je na ně vytvářen jakýsi nátlak směřující k asimilaci. V roce 2012 Ministerstvo kultury podpořilo 26 projektů.

Vedle projektů v programu jsou v rámci grantového programu pro oblast audiovizu a masmédií podporovány rovněž některé projekty s prvkem podpory kulturních aktivit národnostních menšin.

Poskytovatelem dotací podle nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, v programu rozšiřování a přijímání informací v jazycích příslušníků národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti, které tradičně a dlouhodobě žijí na území ČR, je ministerstvo kultury, zastoupené odborem médií a audiovizu.

Výběrová dotační komise hodnotila v rámci dvoukolového výběrového řízení 36 projektů, na které bylo uvolněno ze státního rozpočtu 21 929 000,- Kč. Hodnota dotačního programu se meziročně snižuje, ještě v roce 2009 to bylo 30 134 000,- Kč. Projekty se snaží nižší hodnotě programu přizpůsobit periodicitu tiskovin, ale pro periodika novinového typu je situace téměř limitní.

Dotaci získalo 26 projektů. Byly podpořeny tři projekty polské menšiny, pět projektů pro romskou menšinu, čtyři slovenské, tři německé, dva bulharské, jeden řecký, dva ruské, jeden rusínský, dva ukrajinské, po jednom židovský, srbský a maďarský. Dva projekty byly mediální. Charakteristika jednotlivých periodik je uvedena v příloze 7.

Z pohledu na výši celkové finanční částky, jež je dotačnímu programu v posledních pěti letech poskytována (viz tabulka níže) vyplývá, že podpora oproti vzrůstajícímu počtu přihlášených i nových projektů klesá. Tuto skutečnost pokládají zástupci národnostních menšin za likvidační, a proto snižují celkové náklady na vydávání periodik. To však nejde do nekonečna. Negativně se též projevovalo zahrnutí DPH do nákladů na projekt.

rok	výše dotace (Kč)	počet projektů				
		celkem přihlášených	z toho oceněných	nových proti předchozímu roku	neoceněných	cca průměr na přihlášený projekt (Kč)
2008	28 767 000	29	24	2	5	992 000
2009	30 134 000	32	26	2	6	941 000
2010	23 847 000	37	29	3	8	644 000
2011	28 571 000	34	29	4	5	840 000
2012	21 929 000	36	26	7	10	609 000

11. Vnitřní bezpečnost

11.1. Ministerstvo spravedlnosti

Ministerstvo spravedlnosti přijalo v uplynulém roce tato opatření:

- Ustanovení § 2769 (týkající se pojištění) zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. zákon ze dne 3. února, účinný od 1. ledna 2014): „§ 2769 Rovné zacházení - *Použije-li pojistitel jako hledisko při určení výše pojistného nebo pro výpočet pojistného plnění národnost, rasový nebo etnický původ nebo jiné hledisko odporující zásadě rovného zacházení podle jiného zákona, nepřihlíží se ke zvýšení pojistného ani ke snížení pojistného plnění na základě těchto hledisek. To platí i v případě, je-li jako hledisko při určení výše pojistného nebo pro výpočet pojistného plnění použito těhotenství nebo mateřství.*“

V tomto ustanovení se promítá zásada rovného zacházení vyplývající ze směrnice Rady 2004/113/ES ze dne 13. prosince 2004, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování v oblasti pojištění.

V oblasti trestního práva se ministerstvo spravedlnosti tak jako v předcházejících letech věnovalo zlepšení postavení poškozených v trestním řízení (jimiž se samozřejmě mohou stát i příslušníci národnostních menšin).

Největším přínosem pro práva poškozených, resp. obětí se v loňském roce stal návrh zákona o obětech trestných činů. Smyslem tohoto zákona je rozšíření práv obětí a pomoci, která je jim poskytována. Práva, která zákon o obětech trestných činů obětem přiznává, přísluší oběti bez ohledu na **rasu, etnický původ, národnost**, pohlaví, sexuální orientaci, věk, zdravotní postižení, náboženské vyznání, víru či světový názor. Jedno z velmi důležitých práv, které zákon o obětech trestných činů obětem přiznává, je i právo na informace a v zákoně je tak zakotvena široká informační povinnost pro Policii ČR, policejní orgány, státní zástupce, subjekty pomoci zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem, některé další orgány veřejné moci a v určitých případech i poskytovatelé zdravotních služeb. Pro oběť – příslušníka národností menšiny je pak podstatné, že **zákon stanoví i pravidla podle kterých je informována oběť neovládající český jazyk, a to tak, aby se oběti informace poskytly v jazyce, kterému rozumí (§ 12).**

Ustanovení § 2 odst. 4 návrhu zákona o obětech trestných činů dále vymezuje kategorii zvlášť zranitelných obětí. Zranitelnost může vyplývat z osobní charakteristiky oběti, nebo z povahy či typu trestného činu apod. Pro ochranu národnostních menšin má význam ustanovení § 2 odst. 4 písm. d), které stanoví: „*Zvlášť zranitelnou obětí se pro účely tohoto zákona při splnění podmínek uvedených v odstavcích 2 nebo 3 rozumí oběť trestného činu proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti nebo trestného činu, který zahrnoval násilí či pohrůžku násilím, **jestliže je v konkrétním případě zvýšené nebezpečí způsobení druhotné újmy zejména s ohledem na její věk, pohlaví, rasu, národnost, sexuální orientaci, náboženské vyznání, zdravotní stav, rozumovou vyspělost, schopnost vyjadřovat se, životní situaci, v níž se nachází, nebo s ohledem na vztah k osobě podezřelé ze spáchání trestného činu nebo závislost na ní***“. Bude tedy záležet na konkrétním případě, zda příslušník národnostní menšiny bude zároveň zvlášť zranitelnou obětí. Na kategorii zvlášť zranitelných obětí jsou navázána některá jejich práva či rozsah těchto práv, např. právo na bezplatnou pomoc, opatření k zamezení druhotné újmy. Je třeba zdůraznit, že vymezení kategorie zvlášť zranitelných obětí se děje pouze pro účely tohoto zákona a dále, že akreditovaným subjektům nic nebrání v tom, aby poskytovaly bezplatnou odbornou pomoc nad rámec požadavků zákona i osobám, které sice zákon za zvlášť zranitelné nepovažuje, nicméně se s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu z hlediska viktimologického jedná o zvlášť zranitelnou oběť.

Hodnocení praktických přínosů tohoto zákona pro právní postavení národnostních menšin bude vzhledem k plánovanému nabytí účinnosti ve druhé polovině tohoto roku možné zhodnotit až v příštím roce.

11.2. Ministerstvo práce a sociálních věcí

V kompetenci resortu práce a sociálních věcí je problematika sociálního začleňování, jež se dotýká také národnostních menšin žijících v ČR. Politika resortu, ovlivňující národnostní menšiny, však nemá etnický základ, nýbrž řeší životní situace, ve kterých se ten který jedinec nachází. V kontextu otázek národnostních menšin ministerstvo upírá významnou pozornost především na problematiku sociálně vyloučených Romů. Konkrétně se jedná hlavně o navrhování inkluzivních politik a vytváření konkrétních opatření v závislosti na specifických nastalých nepříznivých sociálních situacích. MPSV se věnuje problematice národnostních menšin převážně v oblasti dotačních programů, které mají vazbu na problematiku sociálního vyloučení a trh práce. Přehled těchto programů je uveden v příloze 12.

Resortním poradním orgánem, který má vazbu také na problematiku národnostních menšin je *Komise pro sociální začleňování*. Byla ministrem práce a sociálních věcí zřízena na základě usnesení vlády ČR ze dne 19. května 2003 č. 476. Je stálým poradním, iniciativním a koordinačním orgánem ministryně práce a sociálních věcí v oblasti sociální politiky se zaměřením na boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Cílem její činnosti je zajistit implementaci strategie Evropské unie v oblasti sociálního začleňování v České republice. V současné podobě má Komise 45 členů a její složení zcela naplňuje požadavek zastoupení široké škály zúčastněných stran. Jsou v ní zastoupeni všichni aktéři významní z hlediska ochrany zájmů osob vystavených chudobě a sociálnímu vyloučení (ať už zástupci státní správy, samosprávy, neziskového sektoru nebo akademické obce). Jednou ze skupin ohrožených chudobou a sociálním vyloučením, které jsou v Komisi zastoupeny, jsou právě Romové.

○ Zaměstnanost a trh práce:

V oblasti trhu práce se nesledují statistiky týkající se národnostních menšin žijících na území ČR. V zákoně č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti jsou zakotveny ve dvou paragrafech povinnosti služeb zaměstnanosti, které se mohou vztahovat a ovlivňovat situaci národnostních menšin v ČR.

○ Rovné zacházení a zákaz diskriminace

§ 4 „Rovné zacházení a zákaz diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání“, který definuje důvody možné diskriminace a dále rozlišuje přímou a nepřímou diskriminaci.

Při uplatňování práva na zaměstnání je zakázána přímá i nepřímá diskriminace z důvodu pohlaví, sexuální orientace, rasového nebo etnického původu, národnosti, státního občanství, sociálního původu, rodu, jazyka, zdravotního stavu, věku, náboženství či víry, majetku, manželského a rodinného stavu nebo povinnosti k rodině, politického nebo jiného smýšlení, členství a činnosti v politických stranách nebo politických hnutích, v odborových organizacích nebo organizacích zaměstnavatelů. Za diskriminaci se považuje i jednání zahrnující podněcování, navádění nebo vyvolávání nátlaku směřujícího k diskriminaci.

Přímou diskriminací se rozumí jednání, kdy je, bylo nebo by bylo na základě rozlišování podle vymezených diskriminačních důvodů s fyzickou osobou zacházeno méně příznivě, než se zachází nebo zacházelo s jinou osobou ve srovnatelné situaci.

Nepřímou diskriminací se rozumí jednání, kdy zdánlivě neutrální rozhodnutí, rozlišování nebo postup znevýhodňuje či zvýhodňuje fyzickou osobu vůči jiné na základě rozlišování podle vymezených diskriminačních důvodů.

Dojde-li při uplatňování práva na zaměstnání k porušování práv a povinností vyplývajících z rovného zacházení nebo k diskriminaci, má fyzická osoba právo se domáhat, aby

- a) bylo upuštěno od tohoto porušování,
- b) byly odstraněny následky tohoto porušování a
- c) jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění.

Poruší-li fyzická nebo právnická osoba zákaz diskriminace nebo nezajistí-li rovné zacházení podle tohoto zákona, jde o správní delikt, za který lze uložit pokutu až do 1 000 000,- Kč. Správní delikty v prvním stupni projednává Státní úřad inspekce práce, který též vybírá a vymáhá pokuty (§§ 140 a 141 citovaného zákona o zaměstnanosti).

Podněty k šetření správních deliktů mohou vyplynout z kontrolní činnosti Státního úřadu inspekce práce nebo z podnětů fyzických nebo právnických osob.

11.3. Ministerstvo vnitra

○ Policie ČR

V rámci činnosti Policie ČR jsou na krajské úrovni při pravidelných multidisciplinárních setkáních styčných důstojníků pro menšiny (dále jen „SD“) a členů jejich pracovních skupin zváni experti a dochází k vzájemné výměně znalostí a zkušeností.

V průběhu celého loňského roku SD jednotlivých Krajských ředitelství policie pořádali školení policistů služby pořádkové policie jednotlivých KŘP. Školení pro policisty pořádkové služby budou pokračovat i v roce 2013. Byl realizován vzdělávací kurs SD a členů pracovních skupin pod názvem *Policista v multikulturním prostředí*, jehož garantem byl *Úřad služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR*.

SD a členové jejich pracovních skupin se zapojili do komunitního plánování a navázali spolupráci s různými neziskovými organizacemi zabývajícími se problematikou menšin na území České republiky. Kromě toho zaměřují pozornost především na trestní a jinou protiprávní činnost páchanou na příslušnících menšin, ale také protiprávní činnost páchanou příslušníky menšin. I v roce 2012 se SD snažili zapojit veřejnost do policejních preventivních akcí ve vztahu k národnostním menšinám. Vytvořili aktivity k budování důvěry mezi policií a menšinami, snažili se o zlepšování komunikace v řešení problémů v zákonné působnosti *Policie České republiky*, o vytvoření efektivní spolupráce mezi *Policíí České republiky* a samosprávami, a o eliminaci zvýšeného napětí ve vyloučených lokalitách vhodnými metodami. Značné úsilí bylo věnováno navázání, eventuálně prohloubení vztahů se zástupci samospráv a dalších organizací participujících na dané problematice. V rámci uvedených aktivit jsou příslušníci policie členy různých multidisciplinárních týmů na krajských či místních úrovních, nebo jsou členy různých mimoresortních pracovních skupin a týmů řešících problematiku národnostních menšin.

○ Vzdělávání

Střední odborné vzdělávání; členové realizačního týmu projektu *Vzdělávání žáků národnostních menšin ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově* (zaměstnanci školy), úzce spolupracují s krajskými koordinátory pro romské záležitosti a romskými poradci zejména v oblasti výběru vhodných uchazečů ke studiu čtyřletého maturitního vzdělání v oboru Bezpečnostně právní činnost ve *VPŠ a SPŠ MV v Holešově*. V rámci projektu bylo v oblasti problematiky národnostních menšin včetně romské problematiky proškoleny 57 členů realizačního týmu.

Vyšší odborné vzdělávání; v oblasti terciárního vzdělávání dochází k začleňování uvedených poznatků do modulů *profesní etika* (bloky *Multikulturní nebo národní společnost, Problematika minorit*) a *sociologie pro dopravní policii* (konkrétně bloky *Normální a patologické jevy ve společnosti, Vybrané sociálně-patologické jevy*) a částečně do modulů právních.

Školení, semináře, kursy: V období 2011-2012 VPŠ a SPŠ MV v Holešově ve spolupráci s Odbornou školou vojenské policie ve Vyškově realizovala 11 školení policistů z Krajských ředitelství PČR zařazených v pracovních skupinách pro práci s národnostními menšinami s názvem *Policista v multikulturním prostředí*. Školení proběhlo v rozsahu 24 vyučovacích hodin. V roce 2012 se učitelé policejních škol MV a policisté zúčastnili seminářů, metodických zaměstnání a přednášek, např. kursu *Policista v multikulturním prostředí II* v Červené nad Vltavou pro SD, členy pracovních skupin pro menšiny a lektory nebo mezinárodního semináře určeného pro SD a lektory zaměřený na nácvik a aplikaci interkulturních kompetencí policie při práci v multikulturní společnosti (ve spolupráci s německými kolegy). V rámci proškolení učitelů policejních škol MV a policistů je využíváno nabídky kursů pořádaných policejní akademií se zaměřením na problematiku extremismu, lidských práv atd.

Sebezkušenostní trénink *Menšiny ve společnosti*: v oblasti práce *Policie ČR* ve vztahu k menšinám byl v květnu 2012 realizován druhý běh třídního sebezkušenostního tréninku pro policejní specialisty na problematiku menšin – SD. Cílem tohoto inovativního projektu bylo posílit senzibilitu policejních specialistů při práci s nositeli kulturních, náboženských a jiných specifík prostřednictvím intenzivního a sugestivního prožitku v rámci modelových situací se všemi problematickými aspekty (jako např. komunikační / jazyková bariéra, diskriminace, ztížená pozice ve vyjednávání s nositeli moci při obhajobě svých práv, nedůvěra, strach aj.). Daných cílů bylo dosaženo prostřednictvím interaktivních metod, diskusí, zážitkových her, simulací a aktivit v přírodě založených na řešení modelových situací s následným rozбором a teoretickým zobecněním jako zdroje zkušenosti a poznání.

Mezinárodní modelový seminář pro práci policie v multikulturní společnosti - v červnu 2012 proběhl v Praze na Spiritce mezinárodní modelový seminář *Interkulturní kompetence policie*. Třídní seminář, který uspořádal odbor bezpečnostní politiky ministerstva vnitra ve spolupráci se zástupci *Policie Severního Porýní-Vestfálska* byl určen styčným důstojníkům pro menšiny jednotlivých krajských ředitelství *Policie ČR* a lektorům policejních vzdělávacích institucí. Seminář proběhl pod vedením zástupců Zemského policejního vzdělávacího institutu Carla Severinga v Münsteru, který se na danou oblast zaměřuje již více než deset let a je ve Spolkové republice Německo považován za naprostou špičku. Následně se zástupci resortu a *Policie ČR* zúčastnili konference *Policie Severního Porýní-Vestfálska Den Kultur 2012*, věnované problematice diverzity v policii, kde prezentovali systém práce s menšinami v *Policii ČR*.

Celorepublikové pracovní setkání SD pro menšiny a členů jejich pracovních skupin: ve dnech od 1. do 3. října 2012 proběhlo pravidelné třídní pracovní setkání SD a členů jejich pracovních skupin v Solenicích spojené s dalším doškolováním v problematice menšin a cizinců v ČR. Řada jak resortních tak expertních expertů vystoupila s následujícími příspěvky *Asistent prevence kriminality*, *Nepojistné sociální dávky v kontextu romské komunity v ČR*, *Národnostní menšiny v ČR*, *Prevence eskalace etnického násilí* aj. Styční důstojníci příslušných krajských ředitelství představili reflexe vybraných kauz a událostí bezpečnostní problematiky v kontextu menšin na území ČR (kauza Přednádraží Ostrava; postup při řešení problematiky sběračů kovu a sběren na Ostravsku, nepokoje na Šluknovsku 2011 a role styčného důstojníka, kauza údajného napadení v Břeclavi, shromáždění a pochody PEX v Olomouckém kraji aj.). Na setkání vystoupili zástupci Policejního sboru SR, kteří českým kolegům představili Systém práce Policejního sboru SR v romských komunitách - policejní specialisty pro práci s komunitami.

Kurs SD pro menšiny a členů jejich pracovních skupin: ve dnech 28. - 30. listopadu 2012 proběhl 2. běh kursu SD a členů jejich pracovních skupin I. na VPŠ v Holešově, kterého se zúčastnilo celkem 50 příslušníků *Policie ČR*. Témata kursu jsou následující:

1. Úvod do základů problematiky,
2. Komunikace v interkulturním prostředí,
3. Práce *Policie ČR* na úseku menšin,
4. Rasové profilování, princip etnické neutrality,

5. Gangy etnických menšin,
6. Extremismus,
7. Lidská práva, diskriminace,
8. Odolnost policisty vůči psychické zátěži při práci v multikulturním prostředí,
9. Obchod s lidmi.

○ Prevence kriminality

Zásadním koncepčním materiálem je *Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015* (dále jen „Strategie“), přijatá usnesením vlády č. 925/2011. Odpovědnost za vytváření koncepce a koordinaci preventivní politiky má meziposkytní orgán Republikový výbor pro prevenci kriminality (dále jen „Republikový výbor“), který také rozhoduje o přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu. Jednou z významných priorit Republikového výboru v roce 2012 byla prevence kriminality a zvýšení bezpečí v sociálně vyloučených komunitách.

V roce 2012 byly v rámci programů prevence kriminality podpořeny a realizovány projekty prevence kriminality zaměřené na zvýšení bezpečí romské komunity v sociálně vyloučených lokalitách v celkové výši 6 829 000,- Kč. Celkově se jednalo o 27 projektů krajů, měst a obcí. Projekty byly zaměřeny na vzdělávání a praktickou přípravu asistentů a strážníků obecních policí i příslušníků Policie ČR na jejich práci v sociálně vyloučených lokalitách, rozšíření a zefektivnění terénní sociální práce, na prevenci recidivě a na pomoc při vykonávání soudem uloženého alternativního trestu obecně prospěšných prací, zvyšování finanční gramotnosti a prevenci lichvy. Cílem projektů je působit proti vžitým diskriminačním a xenofobním stereotypům, odstranit nebo zmírnit sociální vyloučení a podpořit soužití majority s etnickými a národnostními menšinami a snížit tak zástupné motivy některých extremistických postojů a projevů.

I v roce 2012 pokračovala realizace Programu prevence kriminality *Úsvit* v sociálně vyloučených lokalitách. Hlavním dílčím projektem je *Asistent prevence kriminality* (dále jen „APK“), který je plošně realizován v celé ČR. Asistent je vybrán z řad nezaměstnaných a obtížně zaměstnatelných obyvatel sociálně vyloučených lokalit (často z řad Romů), který je po zaškolení zaměstnán v rámci obecní policie a podílí se na zvýšení standardu bezpečí a dodržování veřejného pořádku. Projekt APK byl v roce 2012 realizován v celkem 26 městech. V těchto městech působilo celkem 87 asistentů zaměstnaných u obecní policie. V každém městě je také vytvořena pozice mentora – strážník obecní policie – který asistentům předává úkoly, kontroluje jejich plnění, pomáhá asistentům při zvládnutí úkolů a překonávání problémů. Na úspěšnosti projektu se podílí i jednotlivá pracoviště Policie ČR v příslušných lokalitách. Konkrétní asistenty vybírá odborná komise, která je složena ze zástupců ministerstva vnitra, samosprávy, obecní policie, Policie ČR a často také koordinátora (poradce) pro romské záležitosti (kraje, obce) či zástupce v lokalitě působících významných NNO.

Projekt APK byl podporován ze dvou zdrojů. Prvním je státní rozpočet, kapitola Ministerstvo vnitra, státní účelová dotace v rámci Programu prevence kriminality 2012 (v 15 městech 37 APK), druhým zdrojem je Evropský sociální fond, Operační program lidské zdroje a zaměstnanost. V rámci projektu ESF OP LZZ *Asistent prevence kriminality* registrační číslo projektu: CZ 1.04/ 3.3.00/61.00003 působí v 11 lokalitách 50 APK.

V říjnu 2012 byla uspořádána městem Sokolov, Karlovarským krajem a MV (odborem prevence kriminality) mezinárodní konference prevence kriminality *Žijeme tu společně* za účasti téměř 200 účastníků. Hlavním cílem konference bylo sdílení příkladů úspěšné práce při zvyšování bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách v ČR, na Slovensku, Maďarsku, Rumunsku a Velké Británii.

Dne 12. prosince 2012 byl resortem (odborem prevence kriminality) uspořádán *Kulatý stůl k projektu APK* za účasti všech APK, mentorů, zástupců samospráv, Policie ČR a obecních

a městských policií. Přes 140 účastníků projednávalo klady i úskalí projektu a využilo setkání k výměně pozitivních zkušeností.

Během celého roku 2012 se realizovalo proškolení APK (asistent městské policie pro oblast veřejného pořádku z řad dlouhodobě nezaměstnaných a obtížně zaměstnatelných obyvatel sociálně vyloučené lokality) a jejich mentorů (strážníků MP a příslušníků Policie ČR). Cílem kursu je zvyšování bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách, eliminace kriminálně rizikových jevů a prevence útoků páchaných s extremistickým motivem. Jde o interaktivní praktický trénink způsobů, jak získat, motivovat a především prakticky zapojit obyvatele sociálně vyloučených lokalit do procesu zvyšování bezpečí, eliminace kriminálně rizikových jevů a prevence útokům páchaných s extremistickým motivem. Kurs proběhly ve 26 obcích.

APK je zcela inovativní preventivní projekt nejen v poměrech ČR. Zájem o projekt projevil např. Slovensko, Rumunsko, Maďarsko a Norsko. Asistent je zaměstnancem samosprávy zařazeným v obecní policii ve smyslu zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Asistent není strážníkem ani čekatelem, ale plní úkoly, které nejsou dle zákona o obecní policii svěřeny výhradně do kompetence strážníka nebo čekatele, zejména se:

- podílí na prevenci kriminality v obci;
- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku;
- provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci apod.

Při své činnosti je APK podřízen konkrétnímu strážníkovi, se kterým pracuje v úzké součinnosti.

K cílům činnosti APK patří zejména:

- snížení počtu spáchaných trestných činů i přestupků v sociálně vyloučené lokalitě,
- zvýšení pocitu bezpečí obyvatel sociálně vyloučené lokality,
- zajištění vymahatelnosti práva a posílení subjektů garantujících dodržování práva (veřejná správa, Policie ČR, obecní policie),
- motivace k zaměstnání pro osoby dlouhodobě nezaměstnané a obtížně zaměstnatelné obývající sociálně vyloučené lokality,
- zvýšení pracovních a sociálních kompetencí, zvýšení vzdělání, zajištění praxe a zaměstnanosti pro osoby dlouhodobě nezaměstnané a obtížně zaměstnatelné obývající sociálně vyloučené lokality,
- podpora sociální integrace, zvýšení sociálního statutu, prevence a eliminace sociálního vyloučení,
- garance šíření dobré praxe (výstupů projektu) i do dalších sociálně vyloučených nebo sociální exkluzí ohrožených lokalit v rámci ČR i zahraničí,
- posílení vnitřní koheze a pozitivních vzorců chování v rámci rodin v sociálně vyloučených lokalitách prostřednictvím zajištění zaměstnání pro dospělého člena rodiny,
- prevence sousedských sporů, bagatelní a latentní protiprávní činnosti, kterou Policie ČR a obecní policie v rámci sociálně vyloučených lokalit obtížně řeší,
- prevence rasově motivovaných sporů a extremistických projevů,
- změna negativního pohledu majoritní společnosti na osoby sociálně vyloučené.

V rámci Programu Úsvit proběhly v celé ČR třídní vzdělávací kurzy pro strážníky a policisty pracující v sociálně vyloučených lokalitách a etnický odlišných komunitách či v jinak rizikových lokalitách ve více než 15 městech celé ČR. V Libereckém kraji se realizoval jeden celokrajský kurs. Cílem vzdělávání bylo zajištění efektivního výkonu služby v nestandardních situacích, zejména prohloubení obecných znalostí a praktických dovedností v oblasti prevence kriminality s důrazem na zvláštnosti policejního působení v sociálně vyloučené lokalitě a předcházení konfliktním situacím. Výsledkem je nalezení daleko užší komunikace mezi zúčastněnými subjekty, uvědomění si možností prevence kriminality a větší pochopení a empatie k problémům, které se vyskytují v sociálně vyloučených lokalitách.

12. Dotační programy a další dotace, shrnutí

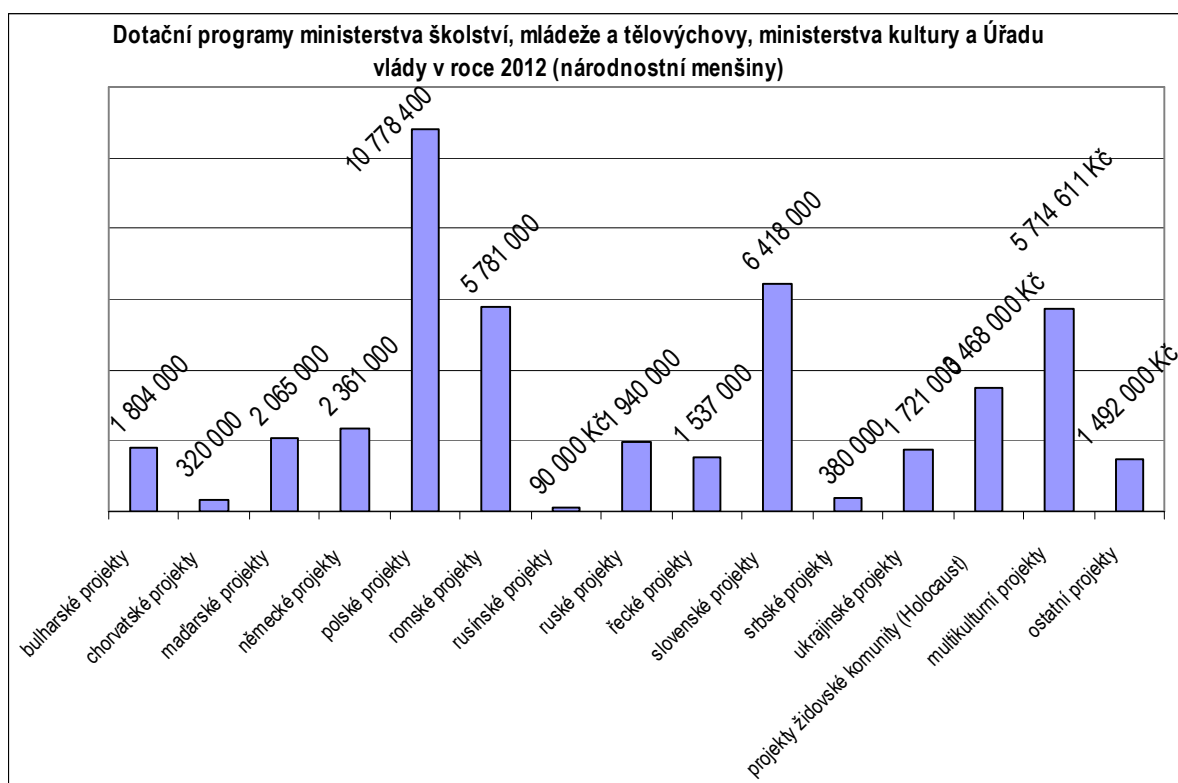
Podpora aktivit příslušníků národnostních menšin patří dlouhodobě mezi hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO. Uskutečňuje se prostřednictvím dotačních programů ze státního rozpočtu a tematicky se člení do programů:

- Podpora uchování, rozvoje a prezentace kultur národnostních menšin,
- Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin,
- Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy,
- Podpora projektů integrace příslušníků romské komunity.

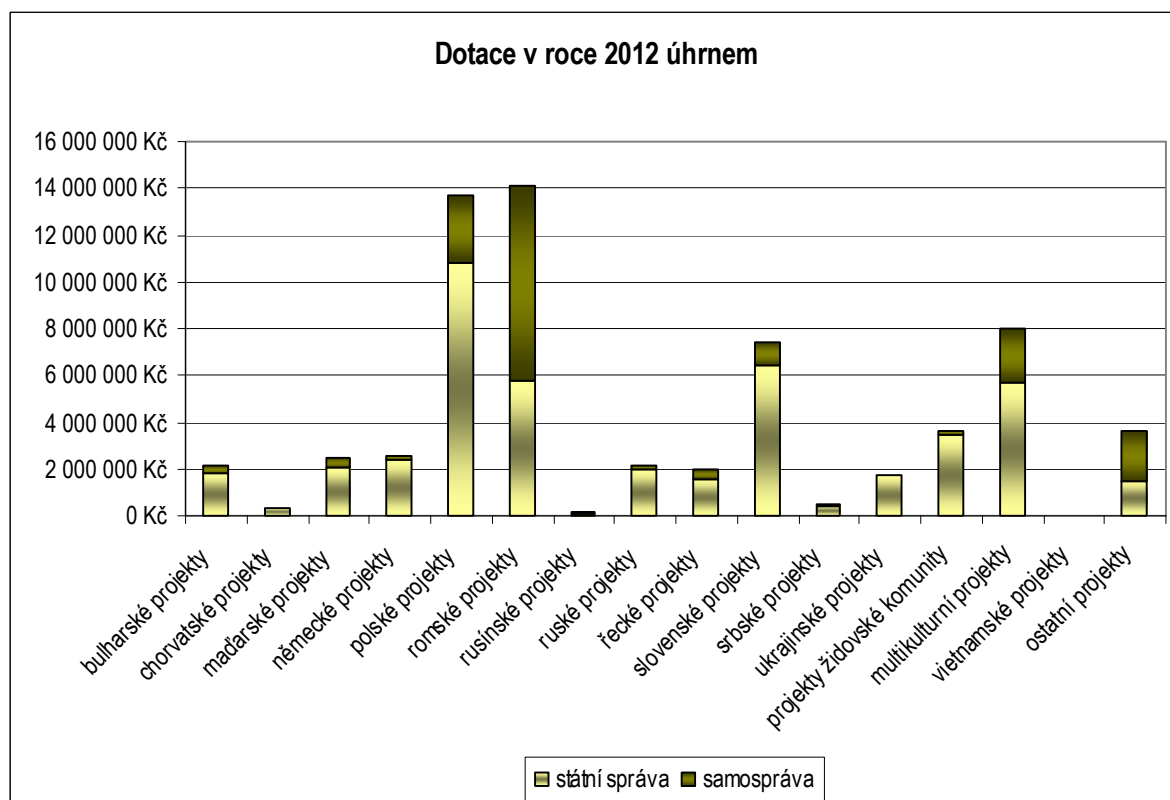
Podpora projektů na podporu aktivit národnostních menšin je závislá především na dotacích ze státního rozpočtu. Přehled o nich ukazuje následující tabulka, která dokládá státem vynaložené výdaje na aktivity národnostních menšin v roce 2011:

oblast	specifikace	poskytovatel dotace (typ dotace)	výše dotace (Kč)
a)	Kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin (včetně podpory Světového romského festivalu KHAMORO Praha)	Ministerstvo kultury (odbor regionální a národnostní kultury - dotační program)	7 296 611
	Další dotace organizacím příslušníků národnostních menšin		234 000
	Další dotace na aktivity příslušníků národnostních menšin, podporu multikultury a lidských práv	Ministerstvo kultury (odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií, odbor umění a knihoven, odbor církví)	184 000
b)	Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin	Ministerstvo kultury (dotační program)	21 929 000
c)	Vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dotační program)	15 659 000
a) - c)	Dotační program implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků	Úřad vlády ČR (usnesení vlády č. 637 ze dne 11. června 2005 ve smyslu usnesení č. 315 ze dne 27. dubna 2010)	1 720 000
d) ²²	Program na podporu integrace příslušníků romské komunity	Ministerstvo kultury (dotační program)	1 391 750
	Podpora integrace romské komunity	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dotační program)	15 665 372
	Integrace příslušníků romské komunity – podpora sociálně znevýhodněných romských žáků SŠ a VOŠ		7 979 300
	Rozvojový program na podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí a žáků se sociokulturním znevýhodněním		39 909 662
	Rozvojový program na podporu financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se znevýhodněním		100 000 000
	Program podpory terénní práce		9 972 088
	Podpora koordinátorů romských poradců	Úřad vlády ČR (dotační programy)	4 959 200
	Prevence sociálního vyloučení a odstraňování jeho důsledků		9 850 000
celkem			236 749 983 Kč

²² Další Programy, speciálně projekty financované z Evropského sociálního fondu se zde neuvádějí (např. OP LZZ, IOP atd.).

Jde o program *Vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy*, program *Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin*, program *Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin* a program *Implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků*.

Z pohledu na graf vyplývá pokles podpory multikulturních projektů, rovněž tak polských, naopak nárůst romských a slovenských projektů, ostatní výkyvy lze přisoudit proměnlivé kvalitě předkládaných projektů a výkyvům ve výši dotací.

PŘÍLOHY

Veřejná správa na místní či regionální úrovni a národnostní menšiny

Obce

Sekretariát Rady požádal 180 obcí o počtu větším než 200 obyvatel, tj. ty, u nichž byl podle § 117 zákona o obcích, předpoklad ustanovení Výboru, o popis tamní situace.²³ Výsledky sčítání lidu z roku 2011 ovšem situaci ve věci zřizování Výborů významně změnily, jak zmiňujeme v kapitole 4. Povinnost zřídit Výbor ze zákona mají nyní pouze 43 obce. Z počtu obcí s povinností ze zákona jich 32 Výbor zřídilo, 11 nezřídilo, jako důvod bývá nejčastěji uváděn nezájem obyvatel.²⁴ Obce také ale na census z roku 2011 ještě nereagovaly, některé (33) ještě Výbor (Komisi) mají, ač by jej podle posledního censu mít již nemusely. Pro zajímavost je ve dvou tabulkách uveden podíl příslušníků národnostních menšin, k nimž je připočtena i běloruská a vietnamská komunita.

Pro potřeby Zprávy jsou číselné údaje pro obce omezeny na příslušnost k té které národnosti, ne na příslušnost k „národnosti jiné než české“, jak přesně zní odst. 3 § 117 zákona o obcích. Pomíjíme tak kategorie „druhá národnost“, „ostatní“ a „nezjištěna“, a to z důvodů ryze praktických.

Polská menšina (tučně ty obce, jež Výbor zřídily)

<i>obec (okres)</i>	<i>počet obyvatel</i>	<i>% příslušníků menšiny</i>	<i>další menšiny</i>
Hrádek (Frýdek-Místek)	1 768	31,33	slovenská
Milíkov (Frýdek-Místek)	1 275	30,35	slovenská
Bocanovice (Frýdek-Místek)	426	27,93	-
Košariska (Frýdek-Místek)	354	27,12	-
Vendryně (Frýdek-Místek)	4 137	26,06	slovenská
Bukovec (Frýdek-Místek)	1 339	25,39	slovenská
Ropice (Frýdek-Místek)	1 486	24,16	slovenská
Bystřice (Frýdek-Místek)	5 197	24,13	slovenská
Dolní Lomná (Frýdek-Místek)	843	22,42	slovenská
Smilovice (Frýdek-Místek)	714	21,71	slovenská
Stonava (Karviná)	1 728	19,39	slovenská
Horní Lomná (Frýdek-Místek)	352	19,32	-
Návsí (Frýdek-Místek)	3 743	19,08	slovenská
Nýdek (Frýdek-Místek)	1 990	18,99	slovenská
Písečná (Frýdek-Místek)	899	18,58	slovenská
Albrechtice (Karviná)	3 795	17,63	slovenská
Horní Suchá (Karviná)	4 333	17,10	slovenská
Třanovice (Frýdek-Místek)	1 057	16,75	slovenská
Písek (Frýdek-Místek)	1 757	16,45	-
Chotěbuz (Karviná)	1 122	15,86	slovenská
Jablunkov (Frýdek-Místek)	5 732	15,74	slovenská
Komorní Lhotka (Frýdek-Místek)	1 250	14,88	slovenská
Mosty u Jablunkova (Frýdek-Místek)	3 830	14,60	slovenská
Řeka (Frýdek-Místek)	495	13,94	slovenská
Český Těšín (Karviná)	24 394	13,66	slovenská
Třinec (Frýdek-Místek)	36 263	13,42	slovenská
Vělopolí (Frýdek-Místek)	281	13,17	-

²³ Stejně jako v předchozích letech nebyly osloveny obce s počtem obyvatel do 200 osob, s ohledem na výsledky auditu obcí provedeného Ministerstvem vnitra v roce 2007, s výjimkou obce Malá Štáhle, která Výbor zřídila.

²⁴ Abertamy (okr. Karlovy Vary), Bílá (Frýdek-Místek), Březovice (Mladá Boleslav), Hranice (Cheb), Lhotka nad Labem (Litoměřice), Libá (Cheb), Nové Sedlo (Sokolov), Nupaky (Praha-východ), Selmice (Pardubice), Staré Sedlo (Sokolov; +dvě národnosti 11,44 %), Sřítěž (Český Krumlov), Světlík (Český Krumlov), Tmová (Praha-západ), Vřesová (Sokolov) a Žernov (Semily; 247; ukrajinská, bulharská; 14,98 %; Výbor není ustanoven, v obci je ovocnářský podnik, jenž zaměstnává cizince, což ovlivnilo sčítání lidu v roce 2011). Naopak Město Skalná (okr. Cheb) již několik let uvádí, že ač zde není zřízen Výbor, obec spolupracuje s *Kulturním sdružením občanů německé národnosti* (viz níže).

Střítež (Frýdek-Místek)	981	13,05	slovenská
Petrovice u Karviné (Karviná)	5 446	12,76	slovenská
Hnojník (Frýdek-Místek)	1 479	10,89	slovenská

Slovenská menšina (Výbory nebyly zřízeny)

obec (okres)	počet obyvatel	% příslušníků menšiny	další menšiny
Světlík (Český Krumlov)	206	11,17	-
Bílá (Frýdek-Místek)	290	10,69	-

Ukrajinská menšina (Výbory nebyly zřízeny)

obec (okres)	počet obyvatel	% příslušníků menšiny
Žernov (Semily)	247	14,98 (23,06; ukrajinská, bulharská)

Národnostní menšiny *en bloc* 10 % (tučně – Výbor zřízen)

obec (okres)	počet obyvatel	% příslušníků menšin	výčet menšin
Tmová (Praha-západ)	330	13,33	ruská, slovenská, ukrajinská
Střítež (Český Krumlov)	444	11,71	ukrajinská, slovenská, maďarská
Lhotka nad Labem (Litoměřice)	330	11,52	ukrajinská, slovenská
Těrlicko (Karviná)	4 126	11,50	polská, slovenská
Selmice (Pardubice)	235	10,21	ukrajinská
Abertamy (Karlovy Vary)	1 213	11,13	německá, slovenská, ukrajinská
Nupaky (Praha-východ)	1 054	11,10	ukrajinská, ruská, slovenská
Březovice (Mladá Boleslav)	319	10,66	ukrajinská, slovenská, maďarská
Josefov (Sokolov)	342	10,53	německá, slovenská
město Nové Sedlo (Sokolov)	2 622	10,37	německá, slovenská, maďarská, ukrajinská

Menšiny s připočtenou běloruskou a vietnamskou komunitou

obec (okres)	počet obyvatel	% příslušníků menšin	výčet menšin
Potůčky (Karlovy Vary)	470	18,30	německá, slovenská, + vietnamská
Rozvadov (Tachov)	684	15,91	slovenská, německá, + vietnamská
Pernink (Karlovy Vary)	7 224	12,88	německá, slovenská, + vietnamská
Benešov nad Černou (Český Krumlov)	1 404	11,75	slovenská, ukrajinská, německá, bulharská, + vietnamská

Obce s vietnamskou komunitou nad 10 %

obec (okres)	počet obyvatel	% příslušníků menšiny	ostatní menšiny (% celkem)
Hřensko (Děčín)	266	21,05	-
Strážný (Prachatice)	457	16,85	-
Potůčky (Karlovy Vary)	470	13,83	slovenská, německá (18,51 %)
Petrovice (Ústí nad Labem)	832	12,38	slovenská, německá (16,83 %)
Horní Blatná (Karlovy Vary)	474	10,97	německá, slovenská (21,94 %)
Rozvadov (Tachov)	684	10,22	slovenská, německá (17,34 %)

Obce, které Výbor zřídily, ačkoliv ze zákona tuto povinnost již nemají

obec (okres)	počet obyvatel	% příslušníků menšin	výčet menšin
Vejprty (Chomutov)	2 950	9,83	německá, slovenská, polská, romská
Krásno (Sokolov)	724	9,25	německá, slovenská
Malá Štáhle (Bruntál)	148	8,78	slovenská
Kobylá nad Vidnavkou (Jeseník)	435	8,51	německá, slovenská
Měrovice nad Hanou (Přerov)	694	7,89	slovenská, romská
Hradec-Nová Ves (Jeseník)	304	7,57	slovenská
město Zlaté Hory (Jeseník)	3 762	7,02	slovenská, řecká, německá, polská
město Orlová (Karviná)	29 896	6,84	slovenská, polská, maďarská, ukrajinská
město Nejdek (Karlovy Vary)	8 145	6,38 (7,50)	slovenská, německá, ukrajinská, maďarská, (+ vietnamská)
Rudná pod Pradědem (Bruntál)	369	6,23	slovenská
Mikulášovice (Děčín)	2 151	6,18	slovenská, německá, romská
Aš (Cheb)	12 643	5,92 (8,56)	slovenská, německá, polská, ruská, maďarská, ukrajinská, (+ vietnamská)

Bernartice (Trutnov)	896	5,92	německá, polská, slovenská
Božičany (Karlovy Vary)	593	5,90	německá, slovenská, maďarská)
Stará Voda (Cheb)	458	5,68	slovenská
Vintířov (Sokolov)	1 081	5,74	německá, slovenská
Stará Ves (Bruntál)	503	5,56	slovenská
Krásná (Cheb)	507	5,52	slovenská
Merklín (Karlovy Vary)	1 061	5,47	slovenská, německá
Krajková (Sokolov)	830	5,42	německá, slovenská
Kraslice (Sokolov)	6 695	5,32	německá, slovenská, ukrajinská, polská, maďarská
Jevišovka (Břeclav)	654	5,05	slovenská, chorvatská
Dolní Poustevna (Děčín)	1 824	4,66	slovenská, německá, (+ vietnamská)
Stanovice (Karlovy Vary)	564	4,08	slovenská, německá
Bílá Voda (Jeseník)	460	3,70	slovenská
Spomyšl (Mělník)	464	3,66	slovenská, maďarská
Kravaře (Opava)	6 570	1,74	německá, slovenská

Obce, jež zřídily Komisi či jiný poradní orgán pro otázky národnostních menšin, nebo je řeší jinak

obec (okres) název poradního orgánu	počet obyvatel	% příslušníků menšin	výčet menšin
Česká Třebová (Ústí nad Orlicí) Komise pro integraci národnostních menšin	15 653	1,37	slovenská, polská, německá, ukrajinská, maďarská, romská
Skalná (Cheb) zastupitelstvo jako celek	1 836	6,86	německá, slovenská
Nová Ves (Sokolov) Výbor pro kulturní činnost a národnostní menšiny	222	6,76	slovenská
Praha 5 (Etnická komise)			
Praha 8 (Komise pro národnostní menšiny)			
Cheb Komise pro národnostní menšiny při Radě města	32 401	3,85 (8,62)	slovenská, německá, ukrajinská, ruská, maďarská, vietnamská
Vysoké Mýto (Ústí nad Orlicí) Komise pro etnické menšiny	12 428	1,87	slovenská, polská, ukrajinská

1. Byl v roce 2011 v působnosti obce ustanoven výbor pro národnostní menšiny (rada / jiný orgán / koordinátor), jakou agendu konkrétně vyřizoval?

ALBRECHTICE (okr. Karviná; 3795 obyvatel; polská a slovenská menšina; 20,24 %)²⁵
Pro volební období 2010-2014 pracuje v obci tříčlenný Výbor. Ve své práci se zabýval jak stavem polského školství v obci, tak kulturně osvětovou činností Místní skupiny *Polského kulturně-osvětového svazu* (MS PZKO).

AŠ (Cheb; 12 643; slovenská, německá, polská, ruská, maďarská, ukrajinská; 5,92 % s vietnamskou 8,56%)
Výbor po sčítání lidu v roce 2011 **není nutno ze zákona zřizovat**, Výbor byl v roce 2006 ustanoven, ale vzhledem k nezájmu politických subjektů není obsazen a nevykazuje žádnou činnost.

BERNARTICE (Trutnov; 896; německá, polská slovenská; 5,92 %)
Výbor po sčítání lidu v roce 2011 **není nutno ze zákona zřizovat**. Tříčlenný Výbor je zřízen již třetí volební období. Zastoupeny jsou německá a romská menšina, přičemž předsedou je příslušník německé menšiny.

BÍLÁ VODA (Jeseník; 460; slovenská; 3,70 %)
Podle webu obce Výbor byl zřízen, nebyly však dodány bližší informace. **Ze zákona však tato povinnost nevyplývá.**

²⁵ Údaje jsou ze sčítání lidu v roce 2011.

BOCANOVICE (Frýdek-Místek; 426; polská, slovenská; 29,11 %)

Tříčlenný Výbor byl ustanoven již po volbách v prosinci 2006. Po volbách v roce 2010 byl obměněn, i v roce 2012 pokračoval ve své činnosti.

BOŽIČANY (Karlovy Vary; 593; německá, slovenská, maďarská; 5,90 %)

V obci byl zřízen tříčlenný Výbor, i když jej **není nutno ze zákona zřizovat**. Podle informací z webu v obci údajně nejsou žádné problémy s postavením národnostních menšin.

BUKOVEC (Frýdek-Místek; 1 339; polská, slovenská; 26,21 %)

Tříčlenný Výbor pokračoval v činnosti i v roce 2012 a žádný zásadní problém nemusel řešit.

BYSTRICE - BYSTRZYCA (Frýdek-Místek; 5 197 polská, slovenská; 25,25 %)

V obci funguje tříčlenný Výbor (z toho dva příslušníci polské menšiny). V roce 2012 se sešel na dvou jednáních, na kterých projednal problematiku poškozování dvojjazyčných nápisů a problémy s instalací pomníku armádního generála J. Šnejdárka.

ČESKÁ TŘEBOVÁ (Ústí nad Orlicí; 15 653; slovenská, polská, německá, ukrajinská, maďarská, romská; 1,37 %)

Výbor po sčítání lidu v roce 2011 **není nutno ze zákona zřizovat**, ve městě je dlouhodobě ustavena sedmičlenná *Komise pro integraci národnostních menšin* (zřízena Radou města), která se prakticky zabývá pouze problematikou romské menšiny.

ČESKÝ TĚŠÍN (Karviná; 24 394; polská, slovenská, německá, maďarská; 17,04 %)

Jedenáctičlenný Výbor se v roce 2012 zabýval především problematikou dopravního značení – začátek a konec obce v jazyce národnostní menšiny, projektovými žádostmi o poskytnutí dotace na program Podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (na tzv. „vítací tabule“) a realizací umísťování dvojjazyčných nápisů v částech obce Horní Žukov, Dolní Žukov, Mosty, Místřovice, Stanislavice a Koňákov.

DOLNÍ LOMNÁ (Frýdek-Místek; 843; polská, slovenská; 24,20 %)

Pětičlenný Výbor byl zřízen již v roce 2002 a pokračuje v činnosti. Schází se čtyřikrát do roka. Usiloval o zlepšení vzájemného soužití polské menšiny s většinovou částí obyvatelstva obce, tak, aby vycházelo ze vzájemného pochopení a porozumění, koordinace spolupráce mezi národnostně orientovanými spolky (*Macierz szkolna*, *PZKO*, Klub důchodců).

DOLNÍ POUSTEVNA (Děčín; 1 824; německá, slovenská; 4,66 %)

Ačkoliv Výbor po sčítání lidu v roce 2011 **není nutno ze zákona zřizovat**, je zřízen od roku 2007. Veřejnost byla několikrát vyzvána k zapojení do jeho činnosti, bez jakékoliv odezvy, občané neprojevovali o práci v něm zájem. Zástupci národnostních menšin jednají přímo se starostou nebo své požadavky předkládají do zastupitelstva obce. Největší menšinovou komunitu tvoří ve městě menšina občanů vietnamského původu.

HNOJNÍK (Frýdek-Místek; 1 479; polská, slovenská; 13,25 %)

Tříčlenný Výbor se od samého začátku zabývá dvojjazyčností v obvodu obce. Koncem roku 2011 byla podána žádost o dotaci na obnovu a zhotovení dvojjazyčných výjezdových a vjezdových tabulí. Dotaci s finanční spoluúčastí obec obdržela koncem roku 2012. Zhotovení a konečná montáž výjezdových a vjezdových tabulí byla provedena a tabule nebyly poškozeny.

HORNÍ LOMNÁ (Frýdek-Místek; 352; polská, slovenská; 20,17 %)

V obci byl sice i v roce 2012 Výbor zřízen, nevyvíjel ale žádnou činnost, podle vlastního vyjádření v obci žijí národnostní menšiny v souladu, není nutno řešit žádné národnostní rozepře.

HORNÍ SUCHÁ (Karviná; 4 333; polská, slovenská; 20,38 %)

V obci je založen Výbor od roku 2002 a stále pracuje v pětičlenném složení. V něm jsou tři zástupci rozhodující polské menšiny a dva členové, reprezentující majoritní českou národnost. Jeho členkou byla i jedna Romka, avšak z důvodů pracovního a rodinného vytížení se funkce vzdala. Výbor se zabýval činnostmi národnostních menšin, zvláště aktivitami polské národnostní menšiny, ale řešil, a to opakovaně, i problémy, spojené s přistěhovanými Romy prostřednictvím občanského sdružení *Vzájemné soužití*.

HRADEC-NOVÁ VES (Jeseník; 304; slovenská; 7,57 %)

Tříčlenný Výbor podle všeho existoval i v roce 2012, přestože jej **není nutno ze zákona zřizovat**. Na otázky obec nereagovala.

HRADEK (Frýdek-Místek; 1 768; polská; 32,18 %)

I v roce 2012 působil v obci tříčlenný Výbor, jeho členy jsou tradičně obyvatelé z polské menšiny, i v patnáctičlenném zastupitelstvu je 9 jejích příslušníků. Výbor monitoruje soužití polské menšiny s českou většinou. Pokud zaznamená problém, sdělí jej na zasedání zastupitelstva nebo se k tomuto účelu sejde. Jelikož v obci je soužití národnostní menšiny s většinou dlouhodobě bezproblémové, Výbor se schází pouze 1-2x ročně, aby vyhotovil zprávu o situaci národnostních menšin.

CHEB (32 401; slovenská, německá, ukrajinská, ruská, maďarská; 3,85 %; + vietnamská 8,62%)
Město nemá ze zákona povinnost Výbor zřídit, byla zřízena *Komise pro národnostní menšiny* (14 členů) při Radě města vznikla v listopadu 2006, kdy nahradila a rozšířila bývalou komisi pro romské záležitosti. V současné době je tvořena zástupci delegovanými politickými stranami a uskupeními, které jsou v zastupitelstvu města, zároveň byli osloveni zástupci menšin - dva Romové, a zástupkyně *Svazu Němců - Společnosti Balthazara Neumanna Cheb* a formálně rovněž představitel *Svazu Maďarů* (ten se jednání Komise v roce 2012 neúčastnil). Nedaří se doplnit ji o zástupce vietnamské komunity.

Město má největší problém s integrací příslušníků romských komunit, a proto se zaměřuje na jejich integraci a projednávání materiály v roce 2012 směřovaly k této problematice.

CHOTĚBUZ (Karviná; 1 122; polská, slovenská; 18,00 %)

Devítičlenný Výbor působí od roku 2006.

JABLUNKOV (Frýdek-Místek; 5 732; polská, slovenská; 17,32 %)

Sedmičlenný Výbor byl ustanoven v roce 2000, má pět členů národnosti polské a dva členy národnosti české. Za hodnocené období se zabýval doplněním dvojjazyčného označení ulic, veřejných budov a veřejných prostranství v rámci přiznané dotace Úřadu vlády ve výši 138 000,- Kč. Řešil rovněž otázky spojené se sčítáním lidu v roce 2011, možnost přihlášení se ke dvěma národnostem.

JEVIŠOVKA (Břeclav; 654; slovenská, chorvatská; 5,05 %)

Přestože Výbor po sčítání lidu v roce 2011 **není nutno ze zákona zřizovat**, v obci pracuje tříčlenný Výbor.

JOSEFOV (Sokolov; 342; německá, slovenská; 10,53 %)

Výbor byl v obci i v roce 2012, jeho jediným členem je podle www stránek obce místostarosta. Výbor je podle všeho nečinný.

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU (Jeseník; 435; německá, slovenská; 8,51 %)

Tříčlenný Výbor podle všeho nebyl zrušen, i když jej **není nutno ze zákona zřizovat**. Nemá žádný plán činnosti.

KOMORNÍ LHOTKA (Frýdek-Místek; 1 250; polská, slovenská; 17,12 %)

Výbor byl v roce 2012 rozšířen o jednoho člena.

KOŠAŘSKA (Frýdek-Místek; 354; polská; 28,53 %)

I v roce 2012 působil v obci tříčlenný Výbor. Zabýval se výhradně polskou menšinou.

KRAJKOVÁ (Sokolov; 830; německá, slovenská; 5,42 %)

Přestože Výbor po sčítání lidu v roce 2011 **není nutno ze zákona zřizovat**, i v roce 2012 pracoval v obci tříčlenný Výbor (zástupkyně české, německé a romské národnosti). Zabýval se hlavně péčí o hroby významných rodáků.

KRASLICE (Sokolov; 6 695; německá, slovenská, ukrajinská, polská, maďarská; 5,32 %; + vietnamská 6,69%)

Přestože Výbor po sčítání lidu v roce 2011 **není nutno ze zákona zřizovat**, byl v minulosti v působnosti města ustanoven. Je složen ze zástupců německé a romské menšiny a vietnamské komunity. Výbor se zabýval vyhodnocováním akcí pořádaných menšinami, jež by měly vést k užší spolupráci města a národnostních menšin jako celku.

KRAVAŘE (Opava; 6 570; německá, slovenská; 1,74 %)

Výbor po sčítání lidu v roce 2011 **není nutno ze zákona zřizovat**, v roce 2012 pracoval tříčlenný Výbor v nezměněné podobě. Nevykazoval ve srovnání s předchozím rokem žádnou novou činnost.

KRÁSNÁ (Cheb; 507; slovenská; 5,52 %)

I když Výbor po sčítání lidu v roce 2011 **není nutno ze zákona zřizovat**, je v obci zřízen tříčlenný Výbor. Protože žádné podněty nebyly iniciovány, žádné v roce 2012 neřešil.

KRÁSNO (Sokolov; 724; německá, slovenská; 9,25 %)

Podle informací z webu města i v roce existoval ve městě tříčlenný Výbor, i když jej **není nutno ze zákona zřizovat**. Na otázky obec nereagovala.

MALÁ ŠTÁHLE (Bruntál; 148; slovenská; 8,78 %)

Tříčlenný Výbor řeší problémy komunitního soužití. **Ze zákona jej ale není nutno zřizovat.**

MERKLÍN (Karlovy Vary; 1 061; slovenská, německá; 5,47%)

Tříčlenný Výbor byl v obci ustanoven v roce 2006 a pokračoval v činnosti i v roce 2012. **Není jej nutno ale ze zákona zřizovat.** Na žádný požadavek ze strany menšin nemusel reagovat.

MĚROVICE NAD HANOU (Přerov; 694; slovenská, romská; 7,89 %)

Tříčlenný Výbor je zřízen od roku 2006, byť jej **není nutno ze zákona zřizovat**. Zaměřuje svoji činnost zejména na spolupráci s místní ZŠ a MŠ, kam docházejí převážně děti z rodin hlásících se k národnostním menšinám.

MIKULÁŠOVICE (Děčín; 2 151; slovenská, německá, romská; 6,18 %)

Výbor po sčítání lidu v roce 2011 **není nutno ze zákona zřizovat**, přesto i v roce 2012 byl ve městě ustanoven tříčlenný Výbor.

MILÍKOV (Frýdek-Místek; 1 275; polská, slovenská; 31,06 %)

V obci byl i v roce 2012 ustanoven tříčlenný Výbor.

MOSTY U JABLUNKOVA (Frýdek-Místek; 3 830; polská, slovenská; 16,16 %)

Tříčlenný Výbor pracoval i v roce 2012. Projednal s vedením obce problematiku původního návrhu na instalaci nápisů, který byl předložen v předchozím roce. Jednalo se o opravu

dvojjazyčného nápisu na místní knihovně a pořízení dvojjazyčného nápisu na budově Dřevěny na Fojtství. Opravený nápis na knihovně byl instalován v říjnu 2012, nápis na Dřevěnce na Fojtství vedení nedoporučilo. Dva členové Výboru se zúčastnili *XI. Zgromadzenia Ogólnego Kongresu Polaków w RC*.

NÁVSÍ (Frýdek-Místek; 3 743; polská, slovenská; 20,44 %)

V obci je zřízen tříčlenný Výbor, o němž však obec nepodala požadované informace.

NEJDEK (Karlovy Vary; 8 145; slovenská, německá, ukrajinská, maďarská; 6,38 %)

I když Výbor po sčítání lidu v roce 2011 **není nutno ze zákona zřizovat**, sedmičlenný Výbor je ustanoven nepřetržitě od roku 2007. Předává informace o činnosti zastupitelstvu města, spolupracuje s radou města (zejména při schvalování žádostí na finanční podporu kulturních akcí menšin), s Krajským úřadem Karlovarského kraje při předávání informací a metodické pomoci, informuje o své činnosti na webových stránkách města.²⁶

NOVÁ VES (Sokolov; 222; slovenská; 6,76 %)

V obci je Výbor pro kulturní činnost a národnostní menšiny. **Zákon to ale obci podle sčítání lidu z roku 2011 neukládá.**

NÝDEK (Frýdek-Místek; 1 990; polská, slovenská; 20,00 %)

V obci pracoval pětičlenný Výbor, složený ze zastupitelů obce, v případě potřeby byly záležitosti spojené s problematikou národnostních menšin projednávány přímo na schůzích zastupitelstva.

OLOVÍ (Sokolov; 1741; slovenská, německá, ukrajinská, maďarská; 9,76%)

Výbor má pouze předsedu, o doplnění členů dlouhodobě nejeví nikdo zájem. **Ze zákona nemá obec tuto povinnost.**

ORLOVÁ (Karviná; 29 896; slovenská, polská, maďarská, ukrajinská; 6,84 %)

Šestičlenný Výbor byl ve městě ustanoven v roce 2005, i když Výbor po sčítání lidu v roce 2011 **není nutno ze zákona zřizovat**. Je rovněž zřízena funkce koordinátora pro národnostní menšiny.

PETROVICE U KARVINÉ (Karviná; 5 446; polská, slovenská; 15,15 %)

V obci je ustanoven pětičlenný Výbor již od roku 2002. Náplň jeho práce zůstává stejná, a to v první řadě spolupráce s družebními obcemi Godów a Zebrzydowice (Polská republika).

PÍSEČNÁ (Frýdek-Místek; 899; polská, slovenská; 18,58 %)

Tříčlenný Výbor neřešil ani v roce 2012 problémy postavení národnostních menšin v obci.

PÍSEK (Frýdek-Místek; 1 757; polská; 16,79 %)

I v roce 2012 působil v obci Výbor (jednočlenný).

PRAHA 5

V roce 2012 byla ustavena devítičlenná *Etnická komise*, jež se zabývala problematikou etnických a národnostních menšin, podporou mezikulturního dialogu s nimi a jejich integrací do života v MČ. Spolupracuje s romským koordinátorem MČ, s NNO a poskytovateli sociálních služeb, s orgány veřejné správy, se školskými zařízeními, předkládá doporučení Radě MČ.

PRAHA 8

Od roku 2007 existuje na MČ *Komise Rady MČ pro národnostní menšiny*, v současnosti sedmičlenná (čtyři členové z řad zastupitelů, tři členové jsou zástupci občanů). V průběhu roku 2012 sledovala situaci v soužití národnostních menšin s majoritní společností.²⁷

²⁶ www.nejdek.cz

²⁷ Zvláštní pozornost byla věnována romské menšině, vzhledem k tomu, že závažná část této menšiny patří do skupiny občanů na nejnižší sociální úrovni. K řešení této situace byla o pomoc požádána o.p.s. *Člověk v tísní*, jejíž zástupci byli zváni na jednání komise.

ROPICE (Frýdek-Místek; 1 486; polská, slovenská; 25,91 %)

Tříčlenný Výbor je nápomocen polské menšině při organizaci různých společenských akcí, taktéž se podílí na přípravě akcí ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím. Výbor se schází dle potřeby. Informace o něm je z webu, obec na žádost o poskytnutí informací nereagovala.

RUDNÁ POD PRADĚDEM (Bruntál; 369; slovenská; 6,23 %)

Obec měla i v roce 2012 čtyřčlenný Výbor, jenž nevyvíjel žádnou činnost, obec o něm neposkytla žádné informace. **Povinnost zřídit Výbor ze zákona podle posledního sčítání lidu není.**

ŘEKA (Frýdek-Místek; 495; polská, slovenská; 16,57 %)

Tříčlenný Výbor byl zřízen v roce 2006 a fungoval i v roce 2012. Spolupracuje s MS PZKO.

SMILOVICE (Frýdek-Místek; 714; polská; 22,83 %)

V obci je zřízen tříčlenný Výbor, spolupracuje s MS PZKO, pod jejíž hlavičkou zde působí taneční a divadelní soubor.

SPOMYŠL (Mělník; 464; slovenská, maďarská; 3,66 %)

I když Výbor po sčítání lidu v roce 2011 **není nutno ze zákona zřizovat**, je zřízen.

STANOVICE (Karlovy Vary; 564; slovenská, německá; 4,08 %)

Výbor funguje od roku 2007, předsedkyní je radní, informace je z webové stránky obce.

STARÁ VES (Bruntál; 503; slovenská; 5,56 %)

Výbor po sčítání lidu v roce 2011 **není nutno ze zákona zřizovat**. Přesto zůstává i v roce 2012. V obci se národnostní menšiny neprojevují.

STARÁ VODA (Cheb; 458; slovenská; 5,68 %)

Tříčlenný Výbor byl v obci i v roce 2012, i když jej **obec nemusí ze zákona zřizovat**. Výbor má za úkol monitorovat a v případě potřeby upozorňovat na problémy týkající se slovenské menšiny. Žádné problémy ani vyplývající úkoly či požadavky se nevyskytly.

STONAVA (Karviná; 1 728; polská, slovenská; 22,74 %)

V obci byl i v roce 2012 pětičlenný Výbor. Zabýval se kontrolou dvojjazyčnosti, úrovní společensko-kulturních akcí národnostních menšin v obci a publikační činností. Žádné problémy nebyly řešeny.

STRÍTEŽ (Frýdek-Místek; 981; polská, slovenská; 14,58 %)

Tříčlenný Výbor se v průběhu roku 2012 na svých jednáních zabýval aktuální situací polské menšiny v obci.

TĚRLICKO (Karviná; 4 243; polská, slovenská; 11,15 %)

Sedmičlenný Výbor pracoval i v roce 2012. Věnoval se dvojjazyčným nápisům, dotační politice, národnostnímu školství (konkrétně podpořil udělení čestného názvu škole s polským vyučovacím jazykem - Żwirki i Wigury), podpořil účast obce v oslavách 80. výročí letecké katastrofy polských letců Żwirki i Wigury v Kostelci atd.

TŘANOVICE (Frýdek-Místek; 1 057; polská, slovenská; 18,92 %)

V obci je ustanoven tříčlenný Výbor, neřeší žádné konkrétní problémy.

TŘINEC (Frýdek-Místek; 36 263; polská, slovenská, řecká, maďarská; 16,41 %)

Výbor měl 11 členů, z toho dva slovenské národnosti, sedm polské, po jednom řecké a romské národnosti. I v roce 2012 byla diskutována otázka vzájemného soužití národnostních menšin a zavedení dvojjazyčných nápisů ve městě.

VEJPRTY (Chomutov; 2 950; německá, slovenská, polská romská; 9,83 %, se dvěma 11,32 %) Sedmičlenný Výbor byl ustanoven i v roce 2012, přestože **není ze zákona povinnost zřídit jej**. Měl zpracovanou koncepci, která se zaměřila na romskou menšinu a na příhraniční spolupráci (město leží přímo na hranicích s Německem), zaměřenou především na děti předškolního a školního věku a na seniory.

VENDRYNĚ (Frýdek-Místek; 4 137; polská, slovenská; 27,29 %)

V obci působí pětičlenný Výbor již od prosince 2002. Složení: česká a slovenská národnost po jednom členu, polská tři členové. Výbor se sešel čtyřikrát (88% účast). Pracoval na základě vlastního plánu, který vycházel z ustanovení Charty. Činnost: instalování dvojjazyčných nápisů a označení ve smyslu § 29 odst. 2 zákona 128/2000 Sb., o obcích; koordinace spolupráce mezi spolky polské menšiny (*PZKO, Beskid Śląski, Macierz Szkolna*) a vedením obce; národnostní školství; soužití všech občanů obce bez projevů xenofobie a nenávisti k menšinové národnosti; spolupráce s partnerskými obcemi v Polsku (Goleszów; projekt *Sport a turistika bez hranic*, financován v programu *Pro radost* podpořeném nadací OKD ve výši 50 000 Kč; *Goleszów a Vendryně vás vítají - přeshraniční propagace partnerských obcí*, financován z dotací Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezko – Śląsk Cieszyński).

VĚLOPOLÍ (Frýdek-Místek; 281; polská, slovenská; 14,95 %)

Výbor byl ustanoven již v roce 2002. Nevyřizoval žádnou agendu.

VINTÍŘOV (Sokolov; 1 081; německá, slovenská; 5,74 %)

V obci **není nutno Výbor ze zákona zřizovat**, přesto šestičlenný existuje (dva zástupci romské menšiny, po jednom německé, polské a slovenské). Schází se dle potřeby a zabývá se vesměs záležitostmi kultury a sportu v obci.

V obci působí i *Člověk v tísni* se sídlem v Chodově a nabízí občanům různé služby, zejména sociální. Obec má zpracován a zastupitelstvem odsouhlasen plán projektů, které jsou realizovány v letech 2010-2014. Plán vzešel z programu obnovy vesnice a společného volebního programu. Jeho realizace by měla přispět k dobrému soužití všech občanů.

VYSOKÉ MÝTO (Ústí nad Orlicí; 12 428; slovenská, polská, ukrajinská; 1,87%)

Výbor není nutno ze zákona zřizovat. Při Městském úřadu je zřízena *Komise pro etnické menšiny* jako poradní orgán rady města.

ZLATÉ HORY (Jeseník; 3 762; slovenská, řecká, německá; 7,02 %)

Přestože Výbor po sčítání lidu v roce 2012 **není nutno ze zákona zřizovat**, tříčlenný Výbor byl ustanoven již v roce 2006, to pokračovalo i v roce 2011 (v současnosti jsou členové: zastupitel města a příslušník slovenské menšiny, příslušnice německé a příslušník řecké menšiny). Předseda Výboru započal jednání s vedením ZŠ ve Zlatých Horách ve věci výuky řeckého jazyka v prostorách školy. Byly zjišťovány počty zájemců o výuku jak z řad dětí ZŠ, tak z řad veřejnosti. Jednal s náměstkem hejtmána Olomouckého kraje ve věci případného poskytnutí příspěvku na náklady na výuku řeckého jazyka.

2. Jaká byla v roce 2011 spolupráce obce popř. výboru pro národnostní menšiny (rady / jiného orgánu) s organizacemi příslušníků národnostních menšin?

ALBRECHTICE

Spolupráce Výboru s polskou menšinou je na dobré úrovni. Jedná se o národnostní menšinu sdruženou v MS *PZKO*, se ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím a Rodičovským sdružením (*Macierz Szkolna*). Materiální zabezpečení školy je na dobré úrovni, problémem však zůstává malý počet žáků, jedná se však o přirozený úbytek, který není způsoben diskriminací. V současné době polskou školu navštěvuje celkem 35 dětí z toho 15 žáků

navštěvuje ZŠ a 20 dětí MŠ. Člen Výboru byl jmenován členem Školské rady uvedené školy pro období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2014.

AŠ

V Aši nebyla v roce 2012 zaznamenána činnost organizace příslušníků národnostních menšin, která by vyžadovala spolupráci. Město spolupracovalo s obecně prospěšnou společností *PaCiHol*, jež pracuje s romskou mládeží, nabízí volnočasové aktivity s ohledem na romskou kulturu.

BERNARTICE

Přestože národnostní menšiny nejsou v obci sdruženy v žádném sdružení, Výbor se na pravidelných měsíčních schůzkách zabýval legislativou řešící postihy extremismu, Informačním a metodickým průvodcem ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, informoval orgány obce o probíhající kampani *Romové pracují a chtějí pracovat* a hledal možnosti dotačních programů v této oblasti se zaměřením na obec. Vedení obce vycházelo požadavkům Výboru vstříc.

BOCANOVICE

Spolupráce s polskou menšinou je setrvale dobrá (dva členové zastupitelstva jsou jejími příslušníky). Byla uskutečněna společná kulturní akce pro děti. V roce 2012 byl zorganizován *Den obce Bocanovice*, všechna sdružení se na něm podílela.

BUKOVEC

Účast *PZKO* na akci *Den obce Bukovec*, pronájem kulturního domu *PZKO* pro potřeby občanů (např. kulturní akce spolků, slavnosti). Vedení obce se rovněž aktivně zapojilo do výročních akcí školy a *PZKO*. Spolupráce je bezproblémová.

BYSTRICE

Příslušníci národnostních menšin sehrávali i v roce 2012 v obci významnou úlohu. Kromě typických organizací (*PZKO*, *Matice školská*) tvoří významné procento další NNO, spolky, sdružení a církevní společenství. Obec hodnotí situaci jako velmi dobrou.

ČESKÁ TŘEBOVÁ

Ve městě neexistují organizace příslušníků národnostních menšin. Nachází se tu vyloučená lokalita Borek, kde žije dle hrubých odhadů kolem 500-800 občanů romské národnosti. Zde vyvíjí aktivitu sdružení *Naděje*, které město finančně podporuje od doby jejího vzniku v roce 1997. Od roku 2011 provozuje nízkoprahové centrum nedaleko od domů pro sociálně potřebné občany. Díky grantům z resortu práce a sociálních věcí zde pracuje i *Mateřské centrum Rosa*, které pomáhá rozvíjet dovednosti malých dětí výhradně romského etnika. Dlouhodobě zde působí i *Dům dětí a mládeže Kamarád*, který zde na základě mandátních smluv s městem Česká Třebová realizuje projekty z prostředků ministerstva vnitra, Pardubického kraje a se spoluúčastí města.

ČESKÝ TĚŠÍN

Spolupráce s organizacemi příslušníků národnostních menšin byla stejně jako v minulých letech dobrá, neboť prostřednictvím členů Výboru je zde přímá návaznost zejména na *Kongres Poláků v České republice*, *Místní skupinu PZKO* a *Svaz Němců v Českém Těšíně*.

DOLNÍ LOMNÁ

Velice dobrá je spolupráce obce i Výboru na kulturních akcích pořádaných obcí. Mezi dobré příklady spolupráce lze vyjmenovat přístup vedení obce (zúčastňují se akcí, dodržují dvojjazyčnost na akcích pořádaných obcí). Ve zpravodaji *Lomná*, který vychází měsíčně, se zveřejňují články v menšinovém jazyce.

DOLNÍ POUSTEVNA

Zástupci města i jeho obyvatelé se účastní akcí, které pořádají příslušníci menšin na území města žijící, ať se jedná o vietnamské spoluobčany nebo v rámci příhraniční spolupráce o občany německé národnosti.

HNOJNÍK

MS *PZKO* spolupracuje a zúčastňuje se společných akcí pořádaných obcí, jako např. *Hnojnické odpoledne*, *Hnojfest*, setkání seniorů a další.

HORNÍ SUCHÁ

Tradičně dobrá spolupráce je s organizací zastupující polskou menšinu (MS *PZKO*), se ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím a také s obecní knihovnou, v jejíchž sbírkách jsou bohatě zastoupeny rovněž knihy a časopisy v jazyce polském a slovenském. Obec každým rokem pořádá pro své občany a širokou veřejnost akce, na nichž se spolupodílejí i organizace národnostních menšin, především *PZKO*, jak např. *Fedrování s folklórem* - kulturní akce navazující na místní folklór a hornickou tradici, Den matek, oslavy jubilejních výročí občanů obce s vystoupením dětí ZŠ a MŠ polské i české, oslavy MDŽ a další kulturně-společenské a sportovní akce. Pro děti z romské komunity byla uspořádána Mikulášská nadílka. Na pozvání občanského sdružení *Vzájemné soužití* se členové Výboru zúčastňovali kulturních vystoupení dětí romské komunity.

HRÁDEK

Spolupráce obce s příslušníky polské menšiny byla na dobré úrovni. V obci jsou zavedeny dvojjazyčné nápisy nejenom na označení obce, ale i na informačních tabulích, vývěškách apod. Název řeky je označen pouze ve variantě *Olza*. Tato varianta byla do 60. let 20. století oficiálním názvem řeky. V obci tento tradiční název řeky nikoho nepobuřuje. Polské nápisy nejsou žádným způsobem ničeny.

CHEB

V červnu 2012 se za podpory jejích členů uskutečnila akce s názvem *Náš barevný svět*, kde děti různých národností předvedly své umění tancem, zpěvem, malovanými obrázky i keramickými výrobky. V tomto směru lze hodnotit spolupráci komise s orgány města jako velmi dobrou. Město též spolupracuje s *Agenturou pro sociální začleňování*. Spolupráci komise s orgány města lze hodnotit jako velmi dobrou.²⁸

CHOTĚBUZ

Vzhledem k tomu, že členy Výboru jsou delegovaní zástupci organizací zastupující národnostní menšiny, je spolupráce bezproblémová.

JABLUNKOV

Obce dlouhodobě spolupracuje s organizacemi příslušníků polské menšiny (MS *PZKO* a *Macierz Szkolna* - Matice Školská).

JEVIŠOVKA

Výbor spolupracoval s místním *Sdružením občanů chorvatské národnosti*. Někteří jeho členové vypomáhají při organizování setkání občanů chorvatské národnosti *Kiritof*, který se koná každoročně již více než 20 let.

²⁸ V roce byl 2012 realizován: *Individuální projekt města Chebu na změnu situace sociálně vyloučených obyvatel města, zejména obyvatel sídliště Zlatý vrch*, a to těmito klíčovými aktivitami: Terénní sociální práce na sídlišti Zlatý vrch, Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež nad 15 let, Nejlepší učebnou je pracoviště, Dluhové poradenství, Poradenství pro osoby ohrožené recidivou drogové závislosti a osoby blízké, Raná péče, Krizová pomoc. Ze Strategického plánu vzešel další projekt *Systém dostupného bydlení*. Na těchto projektech se podíleli v určité míře i zástupci Komise.

KOMORNÍ LHOTKA

V obci působí *PZKO*, který mimo jiné pořádá kulturní akce, které obec vždy podporuje. Dále obec spolupracuje se ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím v Hnojníku, jež navštěvují i děti z obce. Problémy se nevyskytovaly.

KOŠAŘSKA

Spolupráce obce s organizací příslušníků polské menšiny (*PZKO*) je tradičně velmi dobrá, s ní obec úzce spolupracuje při provádění kulturních akcí, mimoto spolupracuje se ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím. Žádné problémy se nevyskytly.

KRAJKOVÁ

Výbor se významně zapojil do komunikace se *Sudetoněmeckou nadací*, kdy předmětem jednání je získání finanční podpory na renovaci zdejší kapličky Sv. Trojice.

KRASLICE

Spolupráce zejména s německou menšinou je výborná.

KRAVAŘE

Město dlouhodobě spolupracuje s jedinou organizací národnostních menšin ve městě, a to s občanským sdružením *Kruh přátel Německa* (Deutscher Freundeskreis), které patří do organizace *Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Tato organizace vyvíjí pravidelné aktivity na udržení jazyka a kultury ve městě (kulturní vystoupení, jazykové kursy, bohoslužby v německém jazyce, veřejně přístupná knihovna s německými tituly, organizování výstav, přednášek, setkávání příslušníků německé menšiny na zámku v Kravařích, atd.).

MALÁ ŠTÁHLE

Obec participuje na realizaci *Komunitního plánu rozvoje sociálních služeb města Rýmařov*. V obci není žádná národnostní menšina organizována.

MĚROVICE NAD HANOU

V roce 2012 Výbor uspořádal pro děti výtvarnou soutěž na téma *Umíme si pomáhat*. Na akci obec finančně přispěla částkou 1 000,- Kč, dále dětem byla poskytnuta částka 2 000,- Kč na autobusovou dopravu do Náměstí na Hané, za shlédnutím lidových vánočních zvyků, řemesel a tradic.

MIKULÁŠOVICE

Kampaň o možnosti zapojení národnostních menšin do dění ve městě proběhla bez odezvy.

MILÍKOV

Spolupráce mezi organizacemi příslušníků národnostních menšin je tradičně velmi dobrá. V obci fungují dvě organizace *PZKO*, které se podílejí především na rozvoji kultury v obci, zejména pak pořádají divadelní představení a různé kulturní akce.

MOSTY U JABLUNKOVA

Spolupráce s organizacemi příslušníků polské menšiny byla dobrá a vzájemně prospěšná.

NÁVSÍ

Obec nereagovala.

NEJDEK

Schůze Výboru jsou veřejné, v rámci prevence kriminality Výbor úzce spolupracuje s Městskou policií a Krajským úřadem Karlovarského kraje.

NOVÁ VES

V obci je nejlepším způsobem, jak Romy zapojit do běžného života, jejich přijímání do pracovních pozic „Uklízeč veřejných prostranství“. Při výkonu těchto prací dochází často ke spojeným pracovním činnostem s občany obce a díky tomu možnost si plno věcí tzv. vyříkat, poznat jeden druhého a najít k sobě i tu nejzákladnější cestu ke komunikaci.

NÝDEK

V obci působí místní skupina *PZKO*. Dva členové Výboru jsou zároveň členy výboru této organizace a mohou zprostředkovávat vzájemnou spolupráci.

ORLOVÁ

Každoročně se připravuje *Festival národnostních kultur*, na němž se podílejí příslušníci národnostních menšin. Spolupráce města a Výboru je velmi dobrá, město se podílí i finančně, organizačně pomáhá s přípravou. Prezентují se na něm zástupci polské, slovenské a romské menšiny. Účastní se jej rovněž zástupci spřátelených měst. V roce 2012 šlo již o 6. ročník.

PETROVICE U KARVINÉ

Jako v předchozích letech je spolupráce obce s organizacemi příslušníků národnostních menšin na velmi dobré úrovni. V obci jsou dvě společenské organizace, a to *PZKO* Petrovice u Karviné a Dolní Marklovice, jejichž činnost je každoročně podporována z rozpočtu obce. Organizace mají sídla v objektech, jež jsou majetkem obce.

PÍSEK

Spolupráce probíhala bez problémů, Výbor je v kontaktu s předsedou MS *PZKO*.

PÍSEČNÁ

Každoročně pořádá MS *PZKO* v obci ples. Soužití všech občanů je pokládáno za dobré.

PRAHA 5

MČ úzce spolupracuje s DNM, kde spolupřádá akce pro děti z místních ZŠ, jde o besedy, přednášky, workshopy, výstavy a soutěže. Dále byly pořádány výjezdy se zážitkovou pedagogikou v rámci víkendových pobytů rodin s dětmi, realizovány dva letní tábory pro děti cizince bez doprovodu na území ČR a pro děti z národnostních menšin a ze sociálně slabého prostředí (pořadatelé byla sdružení YMCA a R–Mosty). Pro tyto děti byly zorganizovány dva příměstské tábory. MČ také v roce 2012 uspořádala *I. Společenský večer národnostních menšin*, jehož se zúčastnily umělecké soubory a prezentovaly zde ukázky tvorby v rámci národních tradic (umělecké a zájmové skupiny ze Slovenska, Moldávie, Bulharska, Ukrajiny, Řecka, Indonésie, Rumunska, Konga a Číny). Nakonec byly pořádány vánoční akce pro děti ze ZŠ a jejich rodiče v Praze 5, které navštěvují celoročně *Komunitní centrum Prádelna*. MČ uspořádala vánoční akce pro děti z MŠ v Praze 5 formou malých divadelních představení.

ŘEKA

Spolupráce obce a Výboru s MS *PZKO* se rozvíjí v duchu Charty a je hodnocena velmi pozitivně. V roce 2012 MS *PZKO* nepožádala prostřednictvím zvláštního dotačního titulu z rozpočtu obce ani kraje o dotaci.

SKALNÁ (Cheb; 1 836; německá, slovenská; 6,86 %)

Ačkoliv ve městě **není Výbor**, aktivně zde pracuje *Kulturní sdružení občanů německé národnosti*, místní sdružení Skalná. Jemu je každoročně poskytován provozní příspěvek na činnost. Spolek organizuje tradiční akce, jako je vánoční besídka, Den matek, každoroční adventní koncert v kostele sv. Jana Křtitele s vystoupením německého dechového orchestru z Ebelsbachu s vánočními melodiemi a s vánočním rozjímáním. Členové spolku nemalou

měrou přispěli i shromažďováním faktů a zajímavostí z historie města při budování *Hasičského muzea* v prostorách hradu Vildštejn ve Skalně.

SMILOVICE

Obec spolupracuje s MS PZKO a bezplatně pronajímá obecní sál k zkouškám a představením jejích souborů. Nezaznamenala zásadní problémy.

SPOMYŠL

Výbor spolupracuje dlouhodobě s *Agenturou pro sociální začleňování v romských komunitách*.

STONAVA

Spolupráce Výboru a obce je již řadu let na velmi dobré úrovni. Zejména jde o kulturní činnost.

STRÍTEŽ

Spolupráce Výboru s organizacemi sdružujícími občany polské menšiny je na dobré úrovni. Členové Výboru jsou jejími příslušníky, a proto jsou osobně aktivně zapojeni do všech aktivit menšiny. Žádné problémy v této spolupráci nebyly zjištěny.

TĚRLICKO

Spolupráce Výboru s organizacemi příslušníků národnostních menšin byla dobrá. Byl splněn požadavek organizací na zavedení dvojjazyčných nápisů v obci. Byly pořízeny dvojjazyčné uvítací tabule v obci. Spolupráci obce a především Výboru s příslušníky národnostních menšin hodnotí Výbor jako velmi dobrou. Zástupci a organizace polské menšiny aktivně působí v oblasti osvěty a kultury, v obecním tisku a společenském životě obce.

TŘANOVICE

Spolupráce obce i Výboru s organizací PZKO byla v roce 2012 oboustranně dobrá.

TŘINEC

Jako každý rok proběhla na území města *Přehlídka národnostních menšin*, kdy se jednotlivá menšinová společenství zviditelňují a představují občanům svou kulturu. Na akci se představují hudební skupiny, taneční soubory, jednotlivé národnostní menšiny představují i typická jídla a nápoje i výrobky. Soubory jsou z Třince a blízkého okolí. Celá akce byla hrazena z rozpočtu města, má velký ohlas u občanů, a proto se tato přehlídka stala pravidelnou akcí ve městě. Jednotlivé národnostní menšiny pořádají vedle toho i své kulturní aktivity, v první řadě polská i slovenská, každoročně připravuje setkání také řecká komunita ke státnímu svátku Řecka. Problémy nebyly zaznamenány.

VEJPRTY

V roce 2012 pokračovala činnost *Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách*. Členové lokálního partnerství se pravidelně setkávali v pracovních skupinách. Mezi členy patří zástupci organizací ve městě - městský strážník, ředitel ZŠ a MŠ, ředitelka ZaPŠ, zástupci bytového odboru a také zástupci organizací *Naděje* a *Člověk v tísni*. Na základě této spolupráce vznikl v roce 2012 *Strategický plán města Vejpřty*, který byl schválen zastupitelstvem města. Tento dokument je zaměřený na oblast zaměstnanosti, bydlení, prevenci patologických jevů, vzdělání, rodiny a volného času.

VENDRYNĚ

Spolupráce obce i Výboru s organizacemi příslušníků národnostních menšin byla v roce 2012 jako i v minulých letech velmi dobrá. Prostřednictvím členů Výboru byla přímá návaznost na *Hlavní výbor PZKO*, *Macierzy Szkolnej* a *Kongresu Poláků v ČR*. Členové Výboru jsou členy těchto spolků, pomáhají při organizování jejich akcí a zúčastňují se jich. Členové Výboru jsou rovněž členy zastupitelstva obce a jednotlivých orgánů obce.

VĚLOPOLÍ

Výbor v roce 2012 nespolupracoval s žádnými organizacemi příslušníků národnostních menšin, žádné aktivity nebyly zaznamenány.

VINTÍŘOV

V roce 2012 byla spolupráce na horší úrovni, zvláště s romskou organizací *Jiskra pro život*. Pokračovala ale s německou menšinou (viz níže). Národnostním menšinám je dána i příležitost prezentace v periodiku, které vychází čtyřikrát za rok.

VYSOKÉ MÝTO

Žádná organizace příslušníků národnostních menšin se na město neobrátila.

ZLATÉ HORY

Dlouhodobou aktivní činnost vykazuje řecká menšina (společenská posezení, kulturní akce, spolupráce se sousedními sdruženími v Jeseníku, Krnově a Šumperku; *Řecká obec Zlaté Hory* má tč. 40 registrovaných členů). Zástupci Výboru navázali kontakty se slovenským městem Bojnice již v loňském roce, ve dnech 27.-28. října 2012 v Jeseníku při příležitosti oslav založení Československé republiky, delegace města Bojnice navštívila město Zlaté Hory.

2a) příklady dobré praxe v roce 2012:

BYSTRICE

Viz Zpráva za rok 2011.

DOLNÍ LOMNÁ

Členové Výboru pomáhali opět při organizování *V. euroregionálního jarmarku* v Dolní Lomné konaného v říjnu 2012, kterého se zúčastnilo kolem 5 000 osob, pozoruhodná je účast i z Polska. Dále Výbor pomáhal při organizování svátku Mikuláše pro děti z polské i české ZŠ, při instalování vánoční výstavy v muzeu. V obci je rovněž *Klub důchodců*, ve kterém jsou členové obou národností, spolupráce je výborná. Obec poskytla finanční příspěvek 15 000,- Kč na činnost klubu, jenž má 80 členů.

DOLNÍ POUSTEVNA

V roce 2012 se podařilo v rámci projektu přeshraniční spolupráce *S Kašpárkem bez hranic* uskutečnit rekonstrukci místního loutkového divadla, v rámci stejného projektu probíhá od září 2012 mezi MŠ Saupsdorf a MŠ v Dolní Poustevně tandemová výuka němčiny a češtiny.

HRÁDEK

Obec s polskou menšinou spoluorganizuje *Novoroční turnaj ve stolním tenise*, crossový běžecký závod *Běh Hrádkem*. Zástupci obce jsou hosty všech společných akcí, pořádaných organizací *PZKO*. Na obecní akci *Slavnosti Belka* zajišťují jmenované organizace polské menšiny občerstvení pro účastníky. Velmi se v obci rozvíjí spolupráce mezi ZŠ a ZŠ s polským vyučovacím jazykem. Obec společně s těmito školami pořádá např. *Den dětí*, *Den země*, *Mikuláše*. Obě školy úzce spolupracují s polskou školou v partnerské obci Ochaby v Polsku. Několikrát ročně pořádají společná setkání. Obec spolupracuje s polským městem Skoczów. Podílí se na společném projektu *Sport aktiv - Hrádek - Skoczów*.

KRASLICE

Německá menšina pořádá nejvíce akcí. Zúčastnila se akce *Celostátní setkání německé národnostní menšiny*, na ní vystoupil pěvecký sbor *Heimatchor*, který působí na kraslicku. Pořádá každoročně společné kulturní akce u příležitosti *Dne matek*, předvánoční posezení a další akce, jichž se také účastní představitelé a občané sousední obce Klingenthal (SRN).

MOSTY U JABLUNKOVA

Obecní akce *Mostecké léto 2012* (spolupráce při gastronomickém zabezpečení akce), tradiční *Bal Gorolski*, vystoupení dětí PMS, žáků PZŠ a členů folklorního souboru *Górole* na akcích.

NEJDEK

Výbor každoročně projednává žádosti *Obce Slovákův* a *Svazu Němců-region Chebsko* o poskytnutí finančního příspěvku a spolupracuje se sdružením *JoN Nejdek* na přípravě výstavy *Kinder von damals*.

NÝDEK

Finanční příspěvek obce na činnost místní skupiny *PZKO*, činnost místní knihovny s českým i polským oddělením, možnost publikování článků v polském jazyce ve zpravodaji obce, použití česko-polských nápisů na některých publikacích a propagačních materiálech obce.

PETROVICE U KARVINÉ

Od roku 1995 jsou na základě podepsané Smlouvy o příhraniční spolupráci družebních obcí Petrovice u Karviné a polského Godowa podporována společná setkání uvedených organizací s polskými partnery v rámci kultury, sportu, sborů dobrovolných hasičů a klubů důchodců.

STONAVA

Viz Zpráva z roku 2012.

TŘANOVICE

Podpora činnosti spolků v obci je především prostřednictvím *Programu podpory zájmových aktivit* vyhlášeném obcí na rok 2012. Cílem je podpora a rozvoj aktivit vedoucích ke zlepšení podmínek pro seberealizaci občanů, zejména mladé generace, ve smysluplném využití volného času. V loňském roce byl mezi jinými podpořen projekt spolku *PZKO Léto s tradicí II*. Jednalo se o projekt pro děti (ve věku 3-15let), které se během prázdnin tradičně připravují na vystoupení na třanovických dožínkách. Taneční zkoušky byly obohaceny třídním programem, s povídáním o lidových tradicích, výrobou typických lidových pokrmů apod. V rámci dotačního programu se rozdělovalo 60 000,- Kč, s projektem se přihlásilo 9 spolků.

Dalším způsobem podpory obce je denní pronájem školního hřiště pro spolky a sdružení působící v obci zdarma, dále pak pronájem tělocvičny, společenského sálu a školící místnosti. Spolek *PZKO* byl v letošním roce organizátorem tradičních *Třanovických dožíněk*, kde děti z *PZKO* obohatily program pásmem lidových písní ve slezských krojích, ostatní členové pak přípravou pohoštění (místních specialit) pro ostatní občany.

Spolky se účastní ekologické akce *Transaurus*, kdy jim obec přispívá na každého brigádníka, který pomohl při jarním úklidu obce. Peníze pak spolky využívají pro svou spolkovou činnost.

VEJPRTY

Trvá spolupráce se zástupci příhraničních německých měst a škol, jež spočívá v navazování kontaktů (tím i zdokonalování německého jazyka), pořádání sportovních akcí pro děti z MŠ i ZŠ a pořádají se také společná setkání a výlety pro seniory i děti navštěvující školy ve městě, jichž se mohou účastnit i rodiče dětí.

Díky schválení žádosti o dotaci na terénního pracovníka začala ve městě v roce 2012 pracovat terénní pracovnice, která se především zaměřovala na romskou komunitu. Tato pracovnice z ní také pochází, což velmi usnadnilo komunikaci s těmito občany. Dále navázala spolupráci s místní školou, s občanským sdružením *Naděje*, navštěvovala jednotlivé rodiny ve vyloučených lokalitách, pomáhala jim řešit jejich problémy týkající se bytových záležitostí, dluhů apod. V rámci své činnosti pořádala také výlety především pro děti z těchto lokalit.

Sdružení *Naděje* zřídilo ve městě poradnu pro osoby ve finanční tísní a začal zde fungovat také dobrovolník zaměřující se na doučování dětí.

Po schválení dotace začal v roce 2012 ve městě pracovat pod vedením strážníka Městské policie asistent prevence kriminality, jenž spolupracuje i s terénním pracovníkem. Kladně je také hodnocena možnost zaměstnat občany města prostřednictvím veřejně prospěšných prací, což pomáhá zaměstnat také občany romské komunity, kteří jsou dlouhodobě nezaměstnaní.

VENDRYNĚ

Operativní reakce vedení obce na realizaci usnesení Výboru; dodržování dvojjazyčnosti jak na akcích pořádaných přímo obcí, tak i na akcích konaných ve spolupráci s obcí; v obecních novinách se pravidelně uveřejňují články v menšinovém jazyce; podporování aktivit, spojených s činností národnostní menšiny, kde bylo respektováno a umožňováno užívání menšinových jazyků a tradic, vedení obce se těchto akcí pravidelně zúčastňuje; pracovníci obecního úřadu ve většině případů jsou schopni se vyjadřovat v polštině, když tato situace vyžaduje; spolupráce s *Klubem zábavy a sportu*, který sdružuje mládež většinové i menšinové komunity.

VINTÍŘOV

Na základě dobré spolupráce a z iniciativy německé menšiny obce bylo uspořádáno v září 2012 další setkání bývalých občanů zaniklé obce Lipnice, která patří do katastru obce, tentokrát se konalo v městě Marktredwitz v SRN. Ze strany obce se zúčastnila tohoto setkání čtyřčlenná delegace a samotných bývalých Lipničáků se sešlo asi 80. Obec na tuto akci, která se konala v městské kulturní hale, přispěla zejména propagačními materiály o obci a dalšími materiály z mikroregionu *Sokolov-východ*.

2b) problémy v roce 2012:

BYSTRICE

Poškození a likvidace dvojjazyčných značení v obci, proti instalaci pomníku armádního generála J. Šnejdárka protestoval *Kongres Poláků*, pomník byl následně poničen neznámými vandaly, což šetří Policie ČR.

HORNÍ SUCHÁ

I nadále přetrvává problém zajištění pravidelné školní docházky dětí z řad romské komunity.

CHEB

Ani v roce 2012 se nepodařilo navázat spolupráci s vietnamskou komunitou.

KRASLICE

V roce 2012 se zhoršila spolupráce s romskou a vietnamskou menšinou. Vietnamská menšina je velmi uzavřená. Kvůli chybějícímu členu romské menšiny ve Výboru probíhá spolupráce s touto menšinou jen velmi obtížně.

SMILOVICE

Knihovna žádala ministerstvo kultury o grant na rozšíření polského fondu, dotace nebyla udělena.

STRÍTEŽ

V průběhu roku 2012 nebyly zjištěny žádné okolnosti, které by byly v rozporu s Chartou, kromě stále přetrvávajícího problému s dopravním značením, označujícím obec v polském jazyce. Tyto značky byly ničeny i v průběhu roku 2012. O této skutečnosti byli rovněž informováni poslanci Evropského parlamentu.

TĚRLICKO

Bohužel tabule u vjezdu a výjezdu z obce byly v krátké době poničeny a následně odcizeny. V obecné době to řeší Policie ČR.

VEJPRTY

Mezi problémy patří zvyšující se zadluženost občanů města, tedy i romských rodin, s tím související nesplácení dluhů, neplnění splátkových kalendářů a nehrazení nájemného. Ve městě je velká nezaměstnanost, s tím také souvisí snaha přesvědčit především romské rodiny, že vzdělání dětí je pro jejich další uplatnění důležité. Nejbližší učiliště či SŠ jsou od města vzdáleny cca 35 km, což představuje vysoké náklady na dojíždění, jimiž rodiny nedisponují. Rodiny jsou z velké části závislé na sociálních dávkách, proto často volí možnost, kdy děti po ukončení základní školní docházky přihlásí na úřad práce.

VINTÍŘOV

Vázla komunikace s romským sdružením *Jiskra pro život*. Přes nabídku a finanční subvenci organizace přestala vyvíjet činnost v obci.

ZLATÉ HORY

Vzhledem k obrovské nezaměstnanosti v okrese Jeseník (nejvyšší v rámci ČR) nadále dochází k markantnímu odlivu zvláště mladých obyvatel a také střední generace. Tím se věk příslušníků členů národnostních menšin zvyšuje, Výbor se tedy hlavně soustřeďuje na oživení národnostního povědomí příslušníků menšin.

3. Jakým způsobem obec finančně podporovala v roce 2011 organizace / aktivity národnostních menšin (prostřednictvím zvláštního dotačního titulu v rozpočtu, v rámci jiných dotačních programů, ad hoc podporou jednotlivých akcí, popř. jinak)?

ALBRECHTICE²⁹

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	Činnost PZKO	10 000
	Zakoupení židlí	80 000

BOCANOVICE

Všechny místní organizace jsou zproštěny placení poplatku ze vstupného a poplatku za pronájem sálu kulturního domu.

BUKOVEC

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	Dar k 60. výročí vzniku organizace	5 000

Obec v roce 2012 zajistila výměnu oken v ZŠ s polským vyučovacím jazykem.

BYSTRICE

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO	Bystřický Zlot	15 000
	Taneční soubor Bystrzyca – činnost	20 000
Matice polská	činnost pěveckých sborů Wiolinki a Crescendo	20 000
	činnost školního folklorního souboru Łączka (Loučka)	20 000
	přebor žáků v plavání	8 000
Sdružení polské mládeže	Dny studentské kultury	6 000
celkem		89 000

²⁹ Obec poskytla ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Albrechtice, Školní 11 příspěvek na provoz v celkové výši 600 000,- Kč.

ČESKÁ TŘEBOVÁ³⁰

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Nízkoprahové centrum Borek (sdružení Naděje)	pronájem prostor pro centrum	80 000
Dům dětí a mládeže Kamarád	Prevence kriminality	43 600

ČESKÝ TĚŠÍN

Město v roce 2012 podporovalo organizace a aktivity národnostních menšin v rámci *Zásad pro poskytování dotací z rozpočtu města Český Těšín na podporu kulturních a uměleckých, sociálních a zdravotních a sportovních aktivit.*

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Polské umělecké sdružení Ars Musica	Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem na vysoké umělecké úrovni	10 000
Občanské sdružení Cantantes	Příprava dětského souboru Trallala na účast ve festivalech a soutěžích formou dvou soustředění	10 000
Sdružení přátel Polské knihy - Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki	Výstava polské knihy a doprovodné literární akce 2012	10 000
Kongres Poláků v České republice	Takoví jsme / Tacy jesteśmy. Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR v roce 2012	15 000
SPOLEK-TOWARZYSTWO AVION	KAMENY ZMIZELÝCH Projekt věnovaný zakladatelce kavárny Avion, která zahynula v roce 1942 v Auschwitz a jiným zahynulým Těšíňanům	15 000
Polské pěvecké sdružení COLLEGIUM CANTICORUM	Činnost pěveckého sdružení COLLEGIUM CANTICORUM	20 000
PZKO v České republice	Činnost folklorního souboru „Olza“ v roce 2012	10 000
	„Jubileum k 65. výročí založení PZKO“	10 000
Zaolziańskie Towarzystwo Fotograficzne	Mládež v akci II	5 000
Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w Republice Czeskiej (Sdružení polské mládeže v České Republice)	Dny studentské kultury 2011	10 000
MS PZKO v Místřovicích	Tradiční kulturní akce PZKO v Českém Těšíně - Místřovicích	5 000
	Přespolní běh pro děti a mládež v Českém Těšíně - Místřovicích	5 000
MS PZKO Český Těšín - centrum	Koncert	10 000
	Činnost pěveckého sboru Harfa roce 2012	10 000
Školní sportovní klub „GIMPEL“ při Gymnáziu s polským jazykem vyučovacím	Aktivity Školního sportovního klubu GIMPEL	30 000
Školní sportovní klub „OLZA“ - Szkolny Klub Sportowy „OLZA“ při ZŠ škole s polským jazykem vyučovacím	Sportovní aktivity pro mládež	20 000
Stowarzyszenie Obywatelskie Silesia - Silesia	IQ Open	15 000
Maskot o.s.	Dobývání nejvyšší hory přes vrcholky Beskyd	5 000
MS PZKO Český Těšín - Sídliště	Činnost pěveckého souboru TA Grupa u MS PZKO Český Těšín - Sídliště	7 000
celkem		222 000

DOUBRAVA (obec nezřídila Výbor)

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	celoroční společenská činnost	8 000

HNOJNÍK

Obec nejen finančně přispěla na realizaci vjezdových a výjezdových tabulí v obci v jazyce polské národnostní menšiny, ale také se finančně podílela na dalších společných sportovních i kulturních akcích. V roce 2012 MS PZKO žádost o dotaci nepodala.

³⁰ Kromě toho město financovalo správcovské služby občanského sdružení *Naděje* v Borku ve výši 1 200 000,- Kč.

HORNÍ SUCHÁ

Obec vyhlašuje každoročně granty na rozvoj kulturní, sportovní a společenské činnosti:

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	podpora kulturních a sportovních projektů	82 000
Macierz Szkolna	podpora kulturní činnosti	19 380
Macierz Przedszkola	podpora kulturní činnosti	17 800
Demokratická aliance Romů	Volnočasové aktivity	12 800
obecní knihovna	nákup knih v polském jazyce	28 168
celkem		160 148

HRÁDEK

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	činnost kulturní a sportovní	45 000

CHEB

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
2., 4. a 6. ZŠ a školní družina (přípravné třídy)	Výchovné a vzdělávací aktivity	92 000
Lačno Jilo, křesťanské sdružení Sintů a Romů, Rada romských organizací	Volnočasové aktivity, nájemné, režie	253 000

CHOTĚBUZ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO Chotěbuz a Zpupná Lhota	činnost dvou místních sdružení (kulturní a osvětová činnost)	27 000

JABLUNKOV

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MK PZKO Jabłonków	Regionální jízba A. Sikory - činnost (propagace a konzervátorské práce)	5 000
	Chór męski Gorol - akce (oslavy a koncert u příležitosti 65. výročí založení sboru)	8 000
	Chór męski Gorol - činnost (krojové dovybavení a Mezinárodní Festival sborů Koszalin 2012)	8 000
	Folklorní soubor Zaolzi - činnost (krojové dovybavení, doprava, choreografie)	8 000
MK PZKO Jabłonków	Dětský folklorní soubor Zaolzioczek - činnost (koncertní a zájezdová činnost, choreografie, kroje)	9 000
	Gorolská muzika Lipka - činnost (kroje, opravy hudebních nástrojů, reedice CD „Idymy tu, idymy“)	9 000
Kristina Mruzková	Dětská gorolská muzika Torka - činnost (krojové dovybavení, opravy hudebních nástrojů, soutěže a festivaly)	9 000
Římskokatolická farnost Jablunkov	Polski Chór Mieszany przy Kościele pw. Bożego Ciała v Jablunkově - činnost (doprava na vystoupení sboru v Polsku)	4 000
ZŠ H. Sienkiewicze s polským jazykem vyučovacím	Po stopách historie regionu - poznávací výlety a přednášky	3 000
	Pořádání akce Tvořivá noc s keramikou a školní knihovnou	1 500
	Divadelní představení ke Dni matek	1 500
	Školní sbor - činnost (krojové dovybavení)	1 500
	Zjazd Gwiadździsty - tradiční akce všech polských škol, 41. ročník (v roce 2012 organizoval Jablunkov)	20 000
	Školní liga v florbalu, házené a halové kopané	1 500
MŠ -Przedszkole	Pořádání kulturně - sportovní akce na Den dětí	2 000
DDM Jablunkov	Taneční skupina RYTMIK - činnost (pořízení tanečních kostýmů a obuvi)	10 000
Občanské sdružení Koliba	činnost - krojové dovybavení, materiál, doprava, nájemné, honoráře a lektorné pro lektory a řemeslníky; Po stopách tradičních technologií – ukázky řemesla a umělecké dílny	4 000

Bohdan Jakubek – archiv vojenské historie Těšínského Slezska	činnost, nákup exponátů, archivačních pomůcek a vybavení, cestovné, pronájem	3 000
celkem		108 000

JEVIŠOVKA³¹

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Sdružení občanů chorvatské národnosti	Kiritof 2012	35 000

KOMORNÍ LHOTKA

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	činnost	6 800

KOŠAŘSKA

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Občanské sdružení Koliba	Pořádání kulturních akcí v obci	10 000

KRASLICE

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
národnostní menšiny v obvodu města	činnost menšin	12 000

KRAVAŘE

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Klub přátel Německa (FDK)	činnost sdružení	10 000

MĚROVICE NAD HANOU

Obec se finančně podílela na akcích ZŠ, částkou 3 000,- Kč.

MIKULÁŠOVICE

Menšiny si mohou zažádat o finanční podporu zájmových aktivit, nikdo však o ni nepožádal.

MILÍKOV

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	činnost dvou místních organizací	45 000

MOSTY U JABLUNKOVA

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	údržba a provoz Domu PZKO	80 000
MS PZKO Šance	nájem nebytových prostor	38 000
Macierz Szkolna	činnost organizace	4 500
	dílňy	2 240
Soubor Górole	činnost souboru	10 630
	Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů	14 000
MS PZKO, chór Przełęcz	činnost souboru	3 460
	jarní koncert	1 350
celkem		154 180

NEJDEK

Město používá k podpoře dotačního titulu *Tvorba občanské společnosti*. Byly poskytnuty finance na provozní výdaje v rámci prezentace Výboru na *Dni národnostních menšin* v Karlových Varech a přípravě vernisáže ve spolupráci se sdružením *JoN Ti, kteří zůstali*.

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Občanské sdružení Obec Slovákův	Kulturní akce	5 000
Svaz Němců – region Chebsko	Kulturní akce	5 000

³¹ Obec dále přispěla bezplatným pronájmem kulturního domu a přilehlého areálu, který byl zrekonstruován. Obec dlouhodobě bezplatně udržuje okolí památníků.

NÝDEK

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	nákup DHM	5 000

ORLOVÁ ³²

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Město	Festival národnostních kultur	170 000

PETROVICE U KARVINÉ ³³PRAHA 5 ³⁴

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
ROM Praha	ROM Praha	112 500
sdužení Veselý Smíchov	Příměstský tábor v KC Prádelna	15 000
R-Mosty	letní tábory	68 730
YMCA	letní tábory	110 870
celkem		307 100

PRAHA 8

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Romodrom	Provoz nízkoprahového zařízení pro děti a mládež Klub K09	50 000
	Táborové prázdniny	20 000

SKALNÁ

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Kulturní sdružení občanů německé národnosti	příspěvek na celoroční činnost	6 000

SMILOVICE

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	pronájem kulturního zařízení pro soubor Smitowiane, divadelní kroužek a kulturní akce	5 524

STONAVA

Obec finančně podporuje aktivity polské menšiny, hradí nájem sálu a místností, kde se konají zkoušky pěveckého sboru a zajišťuje nákup knih a časopisů v polském jazyce do knihovny.

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
místní knihovna	nákup knih a časopisů	48 000

STŘÍTEŽ

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
PZKO Střítež	Oslavy 65. výročí PZKO	6 000

ŠLUKNOV

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Kulturní sdružení občanů ČR německé národnosti	Činnost a výjezdy organizace	3 000

TĚRLICKO

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO Těrlícko - Kostelec	Setkání všech generací u příležitosti zabijačky a Mladé Zwirkowisko - setkání mládeže dne 7.9.2012	7 000
MS PZKO Těrlícko - Centrum	Poznávací zájezd po krásách českých a polských měst a divadelní a kulturní odpoledne - představení DS Bajka	3 000

³² Město dále zřizuje Komunitní centrum *Maják*; celkové náklady na rekonstrukci budovy a její vybavení činily 10 808 095,- Kč, dotace se strukturálních fondů EU 7 206 351,- Kč, dotace ze státního rozpočtu 1 271 722,- Kč.

³³ Obec se podílí na třech projektech z Operačního programu přeshraniční spolupráce CZ - PL 2007-2013.

³⁴ MČ podporuje také projekt *Diakonie ČCE Azyl Ezer*, výše dotace je 79 000,- Kč.

PZKO Těrlicko-Centrum	Kreativní žena 2012	2 000
MS PZKO Těrlicko Hradiště	Den matek, Mezinárodní den dětí a Vánoční besídka pro mládež a členy	4 000
Matice školská při ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Těrlicko	Turnaj škol ve vybíjené O pohár léta, drakiáda, Nexport Ranch - jízdy na koni, pronájem bobové dráhy v Mostech u Jablunkova, dětské radovánky	5 000
celkem		21 000

TŘANOVICE

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO	Prázdniny s lidovou tradicí	4 000

TŘINEC

Město každoročně vyčleňuje ze svého rozpočtu finanční příspěvky v oblasti zájmových aktivit v kultuře a sportu. V roce 2012 byla rozdělena částka 2 000 000,- Kč na podporu konkrétních projektů. Z toho šlo o podporu akcí s česko-polsko-slovenskou tematikou:

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
město	Koncert Srdce Evropy (koncert na podporu zdravotně postižených dětí)	90 000
Základní umělecká škola ZUŠ A PLUS	Mezinárodní dudácký festival GAJDYfest	22 000
	Mezinárodní výtvarná soutěž Barevný svět 2012	8 000
Polský pěvecký soubor Hutník	Podpora koncertní činnosti polského pěveckého souboru HUTNIK	45 000
celkem		165 000

Dotované národnostní menšiny za rok 2012 v rámci grantového systému města

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Macierz Szkolna w RC - Matice školská v ČR	Poprzeczka majowa - Květnová laťka - přebor polských škol v ČR ve skoku vysokém - XVII. ročník	3 000
PZKO MS Dolní Líštná	Puchar Łańa - mezinárodní přebor PZKO - v minikopané XXXVI. ročník	5 000
PZKO MS Guty	Cvičení pro ženy	5 000
PZKO MS Třinec – Dolní Líštná	Přehlídka lidových kapel z Trojmezí - VI. ročník	5 000
Asociace řeckých obcí v ČR, ŘO Třinec	Staré řecké báje a pověsti	5 000
Macierz Szkolna v RC - Matice školská v ČR (MS Oldřichovice)	Pohoda má 85 let	3 000
Klub kultury o.p.s.	20. filmové babí léto	40 000
PZKO MS Třinec – Kanada	Celoroční činnost pěveckého sboru ZGODA	5 000
PZKO MS Nebory	Dzień Oszeldy	10 000
	Činnost dětského divadelního souboru GAPAZ a GAPCIO	12 000
PZKO MS Oldřichovice	Folklorní akce pro veřejnost – Setkání s folklorem a Dožínky na Fojsťví	15 000
	Činnost tanečního souboru z Oldřichovic	65 000
PZKO MS Guty	45. Dožínky Ślaskie–Slezské dožínky	15 000
Macierz Szkolna v RC - Matice školská v ČR (MS Nebory)	Letní malování	3 000
PZKO	1. reprezentační polský ples	10 000
Macierz Szkolna v RC - Matice školská v ČR (MS Dolní Líštná)	Barevné stezky euroregionu – Těšínské Slezsko	3 000
celkem		204 000

VENDRYNĚ³⁵

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO - Vendryně	Opravy Kulturního Domu	161 000

³⁵ Obec navíc vypracovala dva projekty (viz. bod 1), financování těchto projektů bylo z dotací Operačního systému přeshraniční spolupráce.

MS PZKO - Zaolší	Opravy sídla PZKO	50 000
Beskid Śląski	činnost spolku	4 055
Macierz szkolna	sportovní a kulturní aktivity dětí	15 000
Klub zábavy a sportu	sportovní a kulturní akce pro děti a mládež	50 000
celkem		280 055

VINTÍŘOV

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
občanské sdružení Jiskra pro život	příspěvek na sportovní činnost	5 000
veřejnost	Setkání s krajaný žijícími v SRN	8 000

VYSOKÉ MÝTO

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Světélko	výchova a vzdělávání dětí a mládeže	10 000
SKP-Centrm, o.p.s.	Sportem proti pasivitě, NZDM Emko	5 000

4. Jaké zkušenosti má obec s implementací Charty? ³⁶

ALBRECHTICE

Cílem Charty je chránit a podporovat užívání menšinových jazyků v osobním i veřejném životě. Tímto aktem se ČR zavázala k ochraně polštiny v regionu i obci. Implementace Charty se uplatňuje ve shodě s platnou legislativou, a to § 29 odst. 2 zákona o obcích, kdy v obci, kde bydlí příslušníci národnostních menšin, mají právo na polskojazyčné nápisy. To právo je rovněž zakotveno v § 8 menšinového zákona. Požadavek na dvojjazyčné nápisy se uplatňuje, jestliže v obci je alespoň 10% národnostní menšiny, v obci je to polská menšina (dle posledního sčítání lidu 17,63%).

Výbor konstatuje, že Charta je naplňována, i když některé požadavky nejsou dosud splněny (dvojjazyčný nápis železniční stanice), v poslední době se vyskytl problém bohoslužeb ve sboru ECAV v Albrechticích, s nímž se na Výbor obrátili věřící občané, s tím, že se provádí kázání jen v českém jazyce, a ne jak byli zvyklí (1 x česky 1 x polsky). Jelikož obec ani Výbor nemůže nařizovat způsob provádění bohoslužeb, byl vznesen dotaz na biskupa evangelické církve a.v. Mgr. Wacławka se sídlem v Českém Těšíně, jakým způsobem bude tento problém řešen. Biskup podal vysvětlení, že řešení národnostních záležitostí je v plné kompetenci místních sborů, a není v něm přípustné zasahování církevní vrchnosti, tzn. že nemá právo rušit usnesení místního presbyterstva. Výbor doporučil stěžovatelům projednat záležitost užívání polského jazyka při bohoslužbách opětovně s celým presbyterstvem.

Výbor konstatuje, že úkoly v oblasti veřejné správy uváděné v Chartě jsou zajišťovány. Jedná se hlavně o vyřizování agendy, kdy pracovníci obecního úřadu ovládají polštinu, jsou proto schopni vyřídit žádosti podané v polštině. Svatební i smuteční obřady v obci jsou dle žádosti občanů poskytovány i v polském jazyce. Na většině významných budov v obci figurují dvojjazyčné nápisy (Obecní úřad Albrechtice, Obecní Policie, Obecní knihovna apod.). Dvojjazyčně jsou také označeny dopravní značky.

AŠ

Jde o slovenský jazyk, nebyl ale zaznamenán problematický případ při komunikaci ve slovenštině na úřadech ve správním obvodu.

³⁶ Žádné zkušenosti nemají, nebo se Chartou nezabývají Abertamy, Bílá, Dolní Poustevna, Horní Lomná, Jeřišovka, Krajková, Kravaře, Krásná, Malá Štáhle, Merklín, Měrovice nad Hanou, Mikulášovice, Nejdek, Písečná, MČ Praha 5, Spomyšl, Stará Voda, Vejprty (terénní pracovník usnadňuje komunikaci s romskou komunitou, neboť ovládá romštinu), Vělopolí, Vintířov (obec vyjádřila obavu, že některé jazyky se vytrácejí ze života, zdůraznila roli rodiny), Vřesová a Vysoké Mýto. Nevyjádřily se Dolní Lomná, Horní Lomná, Chotěbuz (obec již delší dobu připravuje vícejazyčné www stránky), Mosty u Jablunkova, Oloví, MČ Praha 8, Ropice, Skalná, Stará Ves a Šluknov.

BERNARTICE

Výbor se snaží zásady Charty v zápisech z jednání postupně předávat Radě a Zastupitelstvu obce k projednávání, tím tento dokument vstupuje do povědomí širší veřejnosti.

BOCANOVICE

Viz Zpráva z roku 2012.

BUKOVEC

Jedním ze zásadních bodů byla otázka zlepšení snášenlivosti polské menšiny na území obce. Otázka vyvstala zejména s požadavkem na dvojjazyčné logo ku příležitosti 660. výročí vzniku obce. S ohledem na historický výskyt polské menšiny v Bukovci, která je dle posledního sčítání lidu v Bukovci aktivní a s ohledem na Chartu Výbor požadoval umístění rovněž polského názvu obce na logo, které by tak reprezentovalo historicky výskyt polského jazyka s celou kulturou. Tato záležitost je momentálně v řešení s vedením obce.

BYSTRICE

Charta je vnímána jako nástroj podpory dlouhodobého soužití občanů.

ČESKÁ TŘEBOVÁ

V ZŠ praktické byla snaha začlenit romštinu do výuky s ohledem na skutečnost, že značná část učitelů školy tento jazyk zná. Romské děti nemají totiž ani základní znalosti svého jazyka a používají pouze etnolekt. Bohužel se tato snaha nesetkala se zájmem dětí ani rodičů. Jazyk je nabízen romským asistentem a ostatními učiteli jako zájmový kroužek a není o něj zájem.

ČESKÝ TĚŠÍN

Zkušenosti s implementací Charty má město celkem dobré. V roce 2012 byla ukončena závěrečná 3. etapa realizace ustanovení § 29 odst. 2 zákona o obcích. Město podalo projektovou žádost o poskytnutí dotace v programu *Podpory implementace Charty* na rok 2013 (Úřad vlády).

V oblasti vzdělání je zřizovatelem ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím, takže je zpřístupněno předškolní a základní vzdělání v tomto jazyce, působí zde i gymnázium s polským jazykem vyučovacím, jehož zřizovatelem je Moravskoslezský kraj.

V oblasti orgánů veřejné správy mají příslušníci národnostních menšin zajištěno podávání ústních a písemných žádostí v souladu s platnou právní úpravou, v případě zájmu mohou příslušníci polské a slovenské menšiny při jednání ve shromážděních místních orgánů používat tyto jazyky, značná část zaměstnanců včetně vedení města je schopna komunikovat v jazyce polské menšiny.

HNOJNÍK

V roce 2012 obec v souvislosti s implementací Charty aktivně spolupracovala s Výborem, tj. organizačně zajišťovala výrobu a montáž vjezdových a výjezdových tabulí. V obci je umožněno předškolní a základní vzdělávání v jazyce národnostní menšiny.

HORNÍ SUCHÁ

Ustanovení Charty, týkající se působnosti obce, jsou dlouhodobě naplňována. V této oblasti se nevyskytují podstatné problémy a ojedinělé excesy se řeší za účasti zainteresovaných stran.

HRÁDEK

Obec má s implementací Charty výborné zkušenosti. Byla jí v roce 2012 poskytnuta dotace z Úřadu vlády ve výši 22 000,- Kč na dvojjazyčné informační tabule v obci.

CHEB

Vzhledem k tomu, že na území města není žádná národnostní skupina zastoupena 10%, Charta zde není uplatňována.

JABLUNKOV

Obec má dobré zkušenosti s implementací Charty, o čemž svědčí rozšíření dvojjazyčného označení názvů ulic, veřejných budov a veřejných prostranství na základě přiznané dotace Úřadu vlády.

KOMORNÍ LHOTKA

V roce 2012 obec pořídila a umístila 4 ks dvojjazyčných tabulí u vjezdu do obce, a to na všech příjezdových komunikacích.

KOŠAŘISKA

Otázku provádění Charty řešila obec již v minulých letech, v roce 2012 se jí již nezabývá.

KRASLICE

V obvodu města jsou plně respektována práva občanů na ochranu užívat jazyky jednotlivých národnostních menšin. V současné době však není nutné vytvářet zvláštní podmínky k užívání jazyků národnostních menšin na úřadech, ve školách či v médiích.

MILÍKOV

V září 2012 byla podána žádost o neinvestiční dotaci v programu Úřadu vlády *Podpora implementace Charty* pro rok 2013. Jedná se o instalaci 6 ks dopravních značek v obci v jazyce národnostní menšiny (začátek a konec obce).

NÝDEK

Pracovníci obecního úřadu jsou v rámci úředního jednání schopni komunikace v polském jazyce či v místním nářečí. Předškolní a základní školní vzdělání v polském jazyce je dostupné v sousední Bystřici. Na veřejných budovách na území obce jsou umístěny dvojjazyčné nápisy. V minulosti opakovaně ničená vjezdová tabule s polským názvem obce nebyla obnovena, což ani není v současné době vyžadováno Výborem obce ani výborem místní skupiny *PZKO*. V souvislosti s projevy selektivního vandalizmu vyplývá potřeba zkvalitnění vzdělávání a osvěty směrem k lepšímu pochopení práva všech zdejších obyvatel na svobodné sebeurčení. Velmi žádoucí by bylo, aby se čeští a polští historikové shodli na společné interpretaci historie regionu, která by se pak stala součástí osnov jak v českých, tak polských školách.

ORLOVÁ

Ve městě je podporováno vzdělávání polské menšiny v jejím rodném jazyce. Město zřizuje neúplnou ZŠ s polským jazykem vyučovacím (I. stupeň), její součástí je MŠ. Vyšší stupeň ZŠ mohou žáci absolvovat v obci Dolní Lutyně nebo ve městě Karviná, kde je možno pokračovat i ve středoškolském vzdělávání, podobně jako v Českém Těšíně.

Ustanovení části II Charty se romštiny jako takové netýká, Romové ve většině případů nemluví romsky, hovoří etnolektem češtiny nebo česky, výjimku tvoří nově přistěhovaní Romové ze Slovenska, jejichž děti navštěvují ZŠ v obvodu města.

PETROVICE U KARVINÉ

Zastupitelstvo i Výbor se v roce 2012 nezabývaly specificky otázkou provádění Charty. Na ZŠ a MŠ (nejde o školu s polským jazykem vyučovacím) je od září 2012 uskutečňována výuka polštiny.

PÍSEK

Obec podporuje zřízení nepovinné výuky polského jazyka v ZŠ zřizované obcí.

ŘEKA

Co se týče nápisů v polském jazyce, ty jsou již publikovány. Další jsou spojeny s rekonstrukcí obecního úřadu, na ten již pět let požadujeme dotaci, zatím marně.³⁷

³⁷ Pozn. předkl. - Obec neupřesňuje, kde žádá o příspěvek, o dotaci v programu *Podpora implementace Charty* nepožádala.

SMILOVICE

Občané obce žijí v souladu s implementací Charty.

STONAVA

Výbor (zastupitelstvo) v roce 2012 neřešil otázku provádění Charty, protože otázka dvoujazyčných nápisů byla již v minulosti vyřešena, a to při označení budov i institucí a rovněž při stanovení informačního systému v obci.

STRÍTEŽ

Zkušenosti jsou dobré, neb občané obce polské národnosti nemají jazykový problém při komunikaci s úřadem, nejméně jedna pracovnice úřadu ovládá polštinu slovem i písmem.

TĚRLICKO

V roce 2012 obec zažádala o dotaci z Úřadu vlády na výrobu 4 uvítacích cedulí v obci Těrlicko. Obdržela tak dotaci ve výši 107 000,- Kč (70% z celkových nákladů) na výrobu uvítacích a loučících panelů, které jsou instalovány při vjezdu/výjezdu z obce.

TŘANOVICE

V obci jsou dvojjazyčně označeny názvy veřejných budov, a to v jazyce českém a polském. Obec obdržela již dvakrát od Úřadu vlády dotaci na jejich realizaci. Byly pořízeny uvítací tabule při vjezdu do obce, a to v českém, polském, anglickém a německém jazyce. Přijaty byly kladně a dosud se nestaly terčem vandalů (na rozdíl od dvojjazyčných dopravních značek v okolních obcích, jež byly často opakovaně poškozeny, a to často již velmi krátce po osazení).

TŘINEC

V roce 2012 byly některé vjezdové a výjezdové tabule s polským názvem zničeny nebo odcizeny. Město je nahradilo novými. Od října 2011 byly instalovány uvítací tabule při vjezdech do města ve čtyřech jazycích - českém, polském, slovenském a anglickém. Na některých z těchto uvítacích tabulí byl polský nápis poškozen.

Starostka ujišťuje, že se město snaží citlivě vnímat, co občané kterékoli národnosti chtějí, na čem jim záleží, má od nich zpětnou vazbu a podle toho jedná. Nikomu neupírá jeho zákonná práva, když je uplatňuje zákonnou cestou.

VENDRYNĚ

Finanční výdaje spojené s prováděním Charty se i v roce 2013 budou pohybovat v přibližně stejných relacích jako v letech předešlých, což zaručuje nenarušenou kontinuitu práce všech národnostně orientovaných spolků a organizací.

ZLATÉ HORY

Čl. 8 Charty - vzdělávání: od začátku 2. pololetí bude zahájena výuka řeckého jazyka, pro 8 dětí (ZŠ) a 10 dospělých osob z řad veřejnosti.

Čl. 10 Charty - orgány veřejné správy a veřejné služby: ústní i písemné žádosti mohou být podávány ve slovenštině, listiny mohou být právoplatně předkládány ve slovenštině, při jednáních může být též používána slovenština, překlady a tlumočení nejsou zajišťovány ze strany úřadu.

Čl. 12 - kulturní činnost a kulturní zařízení: obec podporuje, nejvíce se projevuje řecká menšina.

Čl. 13 - hospodářský a společenský život: v případě potřeby bude dodržen odst. l písm. c) a e).

Čl. 14 - přeshraniční výměny: obec se zavazuje dodržovat tento článek.

1. Byl v roce 2012 v působnosti statutárního města ustanoven Výbor (rada / jiný orgán / koordinátor), jakou agendu konkrétně vyřizoval?

BRNO (385 913 obyvatel; slovenská, ukrajinská, ruská, polská, maďarská, bulharská, německá, řecká, romská (vietnamská, běloruská); celkem bez vietnamské 3,02 %)

Výbor byl ustanoven při Zastupitelstvu města Brna v listopadu roku 2001. Od uvedené doby pokračuje ve své činnosti na pravidelných měsíčních zasedáních. Do konce roku 2012 se uskutečnilo celkem 99 zasedání za uplynulé jedenáctileté období. Je pětičlenný, z toho jsou tři zástupci národnostních menšin (bulharská, maďarská, Jižní Slované) a dva zastupitelé města. Na každý rok byl zpracován plán činnosti a obsah spolupráce s organizacemi národnostních menšin na přípravách stěžejních kulturních akcí, tj. *Babylonfest* a *Žijeme v jednom městě*.

Tajemníkem Výboru je poradce pro národnostní menšiny, pracovník Odboru sociální péče Magistrátu města Brna. Výbor se zabýval dotačním řízením (projednávání žádostí organizací národnostních menšin o dotace z rozpočtu statutárního města Brna), dílčími rozbory z Úřadu práce Brno-město *Cizinci na trhu práce* a zajištěním pátého ročníku *Babylonfestu 2012* ve spolupráci s *Turistickým informačním centrem města Brna*.

ČESKÉ BUDĚJOVICE (97 315; slovenská, ukrajinská, ruská (vietnamská); 2,05)

V působnosti města nebyl ani v roce 2012 ustanoven Výbor nebo jiný orgán pro národnostní menšiny. Jejich agendu řeší od roku 2005 v rámci složeného úvazku romský koordinátor města. Tato agenda má však malý rozsah, jde prakticky pouze o odborné sociální poradenství.

DĚČÍN (49 106; slovenská, ukrajinská, polská, německá (vietnamská); 2,09)

Město ani v roce 2012 neustanovilo žádný výbor, který by se zabýval otázkami národnostních menšin. Na úřadu pracovala do konce roku v kumulované funkci koordinátorky pro národnostní menšiny. V souvislosti se sociální reformou byla tato činnost ukončena.

FRÝDEK-MÍSTEK (56 356; slovenská, polská, maďarská; 3,96)

Také v roce 2012 pokračuje činnost poradce pro národnostní menšiny, jde o kumulovanou funkci zároveň s vedoucím oddělení sociální prevence odboru sociálních služeb Magistrátu města. Poradce se věnuje především romské komunitě, která je v rámci národnostních menšin ve městě nejčetněji zastoupena.³⁹ Výbor v rámci města zřízen není.

HAVÍŘOV (76 694; slovenská, polská, maďarská; 6,42)

Výbor nebyl v roce 2012 ustanoven. Příslušnou agendu od roku 2004 vykonává poradce pro národnostní menšiny, jehož úkolem je zabezpečovat koordinační činnost v dané oblasti. Od roku 2009 zabezpečuje činnost ve spolupráci s romským asistentem, který je stejně jako poradce pro národnostní menšiny zaměstnancem magistrátu. V rámci komunitního plánování sociálních služeb ve městě Havířově působí od roku 2010 pracovní skupina *Občané v přechodné krizi a etnické menšiny*.

HRADEC KRÁLOVÉ (94 314; slovenská, ukrajinská, polská, ruská (vietnamská); 2,27)

Viz předchozí zpráva.

CHOMUTOV (48 328; slovenská, německá, ukrajinská, maďarská, romská (vietnamská); 3,66)

Podle informací z webu má Výbor celkem 12 členů (dva zastupitelé, čtyři zástupci z řad občanů města a šest zástupců národnostních menšin (německé, romské, rusínské - ukrajinské, rumunské a vietnamské). Město podklady ke Zprávě nedodalo.

³⁸ Přes urgence se nevyjádřilo město Chomutov a Karlovy Vary.

³⁹ Pozn. předkl. - Ve sčítání lidu z roku 2011 se tato skutečnost neodrazila.

JABLONEC NAD NISOU (44 567; slovenská, ukrajinská, německá, polská, romská (vietnamská); 3,98)
V roce 2012 byla v působnosti města ustanovena pozice sociálního pracovníka pro národnostní menšiny a cizince, který komplexně zajišťuje tuto agendu.

JIHLAVA (50 075; slovenská, ukrajinská; 1,73)
Ve městě žádný Výbor zřízen nebyl. Nebylo toho dosud zapotřebí.

KARLOVY VARY (48 639; slovenská, ruská, ukrajinská, německá, maďarská; 5,62)
Výbor nebyl ustaven, je zřízena funkce poradce pro národnostní menšiny. Město nedodalo informace.

KARVINÁ (56 897; polská, slovenská, maďarská; 11,85)
Sedmičlenný Výbor i v roce 2012 pracoval se zástupci polské, romské, řecké a slovenské menšiny. Scházel se pravidelně jednou v měsíci a činnost vyvíjel dle plánu práce schváleného zastupitelstvem města.

KLADNO (68 103; slovenská, ukrajinská, ruská (vietnamská); 3,26)
V působnosti města nebyl Výbor zřízen.

LIBEREC (102 754; slovenská, ukrajinská, polská, německá, ruská, maďarská (vietnamská); 3,81)
Příspěvková organizace města, Komunitní středisko *KONTAKT* Liberec (KSK), se v rámci svých aktivit věnuje, mimo jiné, také národnostním menšinám a jejich příslušníkům, kteří žijí na území města. *Rada pro národnostní menšiny* byla zřízena již v roce 2008, z rozhodnutí ředitele KSK. Jejími členy jsou příslušníci národnostních menšin žijících v Liberci (zástupce *Židovské obce Liberec*, zástupce *Svazu Němců*, *Esy Handicap*, zástupce vietnamské komunity, zástupce romské komunity, zástupce ukrajinské a arménské komunity). Rada je poradním orgánem ředitele pro otázky týkající se národnostních menšin, napomáhá jejich integraci, zabezpečuje informovanost všech menšin navzájem, spolupracuje s příslušnými orgány samosprávy, zprostředkovává a organizuje multikulturní akce.

MLADÁ BOLESLAV (44 303; slovenská, polská, ukrajinská, maďarská (vietnamská); 6,43)
I v roce 2012 pracoval poradní orgán rady města *Komise pro integraci etnik a národnostních menšin*, která vznikla na konci roku 2009. V roce 2012 zasedala celkem devětkrát. Komise se při svém působení mohla opírat i o *Komunitní plán sociálních služeb města Mladá Boleslav*. Sdružení *Téma dne* a *Centrum pro integraci cizinců* pořádají projekt výuky češtiny.

MOST (65 193; slovenská, romská, německá, ukrajinská, maďarská (vietnamská); 3,75)
Rada města zřídila pro funkční období 2010-2014 jako svůj poradní orgán *Komisi národnostních menšin*. Ta v roce 2012 byla devítičlenná, doplněná o sedm odborných poradců, stálých hostů maďarské, židovské, vietnamské a bulharské národnostní menšiny. Koordinátorka pro národnostní menšiny Magistrátu města je tajemnicí komise. Vykonává rovněž agendu spojenou s administrací a poradenstvím v záležitostech národnostních menšin a cizinců, spolupracuje se střediskem pro integraci Ústeckého kraje při zajištění výuky českého jazyka pro cizince, včetně dalších témat např. integrace romských komunit a prevence kriminality ve spolupráci s Městskou policií a Policií ČR, metodické řízení terénních pracovníků a terénní práce realizované městem v projektu *Prevence sociálního vyloučení v romských lokalitách, podpora jejich začleňování do společnosti*, který směřuje především do oblastí sociální pomoci, občanského soužití, bydlení a pracovního zařazení, ale i do volnočasových aktivit a doučování dětí. Projekt skončil koncem května 2012. Navázal na něj od června do října projekt *Volnočasový klub pro děti od 6 – 15 let z vyloučené lokality „Stovky“ a jejich rodiče*. V prázdninových měsících byl pro děti, jež neodjely na prázdniny, zorganizován cyklus výletů a bowlingový turnaj. Vedle toho 164 dětí navštívilo *Klub národnostních menšin*.

Pro léto 2011 byl koordinátorkou pro národnostní menšiny naplánován a realizován program pro děti, které neodjely na prázdniny. Devíti prázdninových výletů se účastnilo 257 dětí ve věku od 6 do 14 let a čtyř bowlingových soutěží 67 dětí. Nabídku výletů využila cílová skupina dětí ze sociálně slabých rodin, z toho bylo cca 90% dětí romských.

Koordinátorka pro národnostní menšiny spolupracovala se ZŠ v Mostě-Chanově, s romskými organizacemi a organizacemi věnujícími se této oblasti a s obcemi ve správním obvodu. Byla zapojena do tří skupin Lokálního partnerství v Mostě, které koordinuje *Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách* (pracovní skupina – *Volný čas a vzdělávání, Zaměstnávání* a skupina *Sociálně patologické jevy*), aktivně se účastnila i pracovní skupiny vytvořené v rámci Integrovaného plánu rozvoje města *DEMOS*. Ve správním obvodu se pravidelně zúčastňovala jednání Lokálního partnerství v Obrnicích a vytváření *Strategického plánu pro sociální začleňování v Obrnicích 2011-2013*, koordinovaného *Agenturou pro sociální začleňování v romských lokalitách*.

OLOMOUC (101 003; slovenská, ukrajinská, polská, ruská (vietnamská); 2,16)

Město neustanovilo Výbor, který by se věnoval otázkám národnostních menšin. Agendu zajišťovala poradkyně pro národnostní menšiny magistrátu, která plnila konkrétní úkoly napomáhající integraci příslušníků národnostních menšin do většinové společnosti. Jednalo se převážně o řešení problémů příslušníků romské menšiny. Záležitosti týkající se ostatních národnostních menšin, byly řešeny v rámci komunitního plánování v pracovní skupině *Etnické menšiny*.

OPAVA (58 351; slovenská, německá (vietnamská); 1,59 %)

Od roku 2011 město zaměstnává romskou poradkyni. Ta sleduje situaci romských komunit, udržuje v přirozeném prostředí kontakty s jejich mluvčími a rodovými autoritami, poskytuje poradenství, spolupracuje s NNO. Dále zpracovává analýzy na úseku zaměstnanosti a vzdělání Romů, mapuje jejich sociální situaci, bydlení či úroveň zdravotní péče v romských komunitách. V roce 2012 romská poradkyně zpracovala podklady pro přihlášku města ke spolupráci s *Agenturou pro sociální začleňování*, pracovala v pracovní skupině komunitního plánování *Menšiny* a účastnila se pracovních schůzek pracovní skupiny *Strategie integrace Moravskoslezského kraje*, kde se podílela na plnění aktivit programu Akčního plánu.

OSTRAVA (296 224; slovenská, polská, maďarská, ukrajinská, romská, ruská německá, řecká, bulharská (vietnamská); 3,09)

Výbor ustanoven nebyl. Je ale zřízena pozice romského koordinátora, který přes struktury Komunitního plánu realizuje aktivity podporující romskou menšinu. Dále je zřízena funkce sociálního pracovníka, v jehož agendě je rovněž práce s příslušníky národnostních menšin.

PARDUBICE (90 767; slovenská, ukrajinská, polská (vietnamská); 2,64)

Výbor ustanoven nebyl. Záležitosti týkající se národnostních menšin, cizinců a jejich soužití ve městě byly projednávány v rámci pracovní skupiny komunitního plánování *Cizinci, národnostní a etnické menšiny*. Viz Zpráva z roku 2012.

PLZEŇ (170 322; slovenská, ukrajinská, polská, bulharská, německá, maďarská, ruská (vietnamská); 3,11)

Rada města po komunálních volbách v roce 2010 zřídila *Komisi pro integraci etnických menšin a cizinců RMP*, která má 13 členů. Ta především projednávala a posuzovala otázky rozvoje v oblasti integrace cizinců a menšinových aktivit, tvořila preventivní opatření vedoucí ke zlepšování soužití mezi většinovou společností, menšinami a cizinci na území města, předkládala na zasedání Rady města iniciativní návrhy a náměty na řešení této problematiky, předkládala orgánům města doporučení k poskytnutí finančních příspěvků z dotačních titulů *Integrace cizinců* a *Podpora menšinových aktivit*, v oblasti podpory menšin pracuje v součinnosti s Romskou Radou, Radou vlády pro lidská práva a Radou, aktivně se podílela na činnosti ostatních pracovních skupin komunitního plánování.

PROSTĚJOV (44 857; slovenská, ukrajinská; 1,67)

V roce 2012 nebyl Výbor v působnosti města ustanoven. Nicméně v rámci *Střednědobého plánování a rozvoje sociálních služeb města Prostějova* působí pracovní skupina pro národnostní menšiny a cizince, která se touto problematikou zabývá, zejména integrací této cílové skupiny prostřednictvím koncepční spolupráce zainteresovaných resortů.

PŘEROV (44 361; slovenská (vietnamská); 1,81)

Od roku 2001 je v rámci organizační struktury magistrátu města Přerova ustanovena funkce pracovníka, který se zabývá agendou národnostních menšin. Spolupracuje se státními orgány, školami, školskými a zdravotnickými zařízeními, občanskými sdruženími, církvemi, charitativními a jinými organizacemi v oblasti integrace příslušníků národnostních menšin.⁴⁰ Rovněž v rámci komunitního plánování sociálních služeb byla ustavena *Pracovní skupina pro etnické menšiny*, která se ve své činnosti zaměřila na prevenci kriminality, intenzivní práci u rodin, kterých se týká problém zadluženosti a v neposlední řadě také řeší otázky podpory začleňování cizinců do většinové společnosti. V tomto směru se zintenzívnila spolupráce s terénními pracovníky města, NNO i s poskytovateli služeb při řešení každodenních problémů národnostních menšin.

TEPLICE (49 640; slovenská, ruská, německá, ukrajinská (vietnamská); 3,85)

V působnosti města není zřízen Výbor, ani žádný jiný podobný orgán.

ÚSTÍ NAD LABEM (93 000; slovenská, ukrajinská, ruská, německá, polská, romská (vietnamská); 2,85)

Ve městě není v současné době Výbor zřízen, neboť zde žije podle sčítání lidu méně než 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české. Byla zřízena funkce koordinátora pro záležitosti etnických skupin. Ten dlouhodobě spolupracoval s představiteli města, dále s edoucími příslušných odborů a oddělení magistrátu města, úřadů městských obvodů, dalšími pracovníky městské a státní exekutivy a NNO. Prioritou byly aktivity s cílem snížení společenských bariér, nerovnosti a nespravedlnosti. Koordinátor v souladu se svými kompetencemi reagoval na krize a akutní situace, stejně jako na každodenní osobní a polečenské problémy lidí z řad národnostních menšin.

ZLÍN (75 318; slovenská; 1,34)

Výbor nebyl ani v roce 2012 ve Zlíně ustanoven, neboť počet občanů, hlásících se k jiné národnostní menšině než české, nedosahoval dle posledního sčítání lidu 10 %.

2. Jaká byla v roce 2012 spolupráce statutárního města, popř. Výboru (rady / jiného orgánu) s organizacemi příslušníků národnostních menšin?

BRNO

Ve městě je aktivních 16 občanských sdružení těchto národností: bulharské, slovenské, polské, maďarské, romské, ruské, rusínské, řecké, chorvatské a německé. Některé organizace mají více spolků, např. Němci a Řekové po třech, Bulhaři, Rusíni a Rusové po dvou.

○ Kulturní a jiné aktivity

Babylonfest 2012 (5. ročník) - Dny brněnských národnostních menšin se uskutečnily ve dnech 19. – 22. září na různých místech města Brna. Hlavní byl program *Babylon pod Špilberkem*, tj. přehlídka a vystoupení folklorních souborů. Doprovodné akce: vysazení národních stromů dubu a platanu (sdružení německé a maďarské), výstavy o činnosti národnostních menšin, taneční škola s ukázkou řeckých a jiných tanců, literární večer v *Knihovně Jiřího Mahena*, vystoupení řeckých zpěváků zaměřených na řeckou moderní hudbu v *Metro Music baru* pod názvem *Podoby hudby*. O *Babylonfestu* informoval jihomoravský deník *Rovnost*.

⁴⁰ Významným prvkem řešícím vztahy národnostních menšin se také stalo zřízení *Centra na podporu integrace cizinců*, které již v roce 2010 započalo s realizací Platformy spolupracujících institucí na poli migrace a integrace na území Olomouckého kraje. Setkání se pravidelně účastní i pracovník zabývající se agendou národnostních menšin.

Žijeme v jednom městě - v prosinci se uskutečnil již 12. kulturní pořad *Žijeme v jednom městě* v divadle *Reduta*. Vystoupení mělo velký ohlas, menšiny obdobně jako v letech předcházejících předvedly zpěv a tance (včetně romské skupiny *Čercheňa*), lidové zvyky ze Slovenska a moravsko-slovenského pomezí. Kulturní pořad v divadle organizovalo občanské sdružení *Púčík* v součinnosti s národnostními menšinami města. Kvalitní ukázky tanců, zpěvu a recitací přiblížily divákům v sále rozmanitost a umělecké počiny jednotlivých národností. Na závěr pořadu byla připravena i gastronomická ukázka specialit z Podkarpatské Ukrajiny, Ruska, Bulharska, Slovenska, Řecka, Německa a Polska.

○ Společná zasedání

Výbor organizuje dvakrát ročně rozšířené zasedání, kam jsou pozváni statutární zástupci organizací národnostních menšin. V minulém roce byla pozornost zaměřena na přípravu *Babylonfestu* a dvou kulturních podvečerů v *Domě národnostních menšin* (v měsíci říjnu a listopadu s ukázkou gastronomie, promítáním filmů apod.).

○ Spolupráce s redakcí měsíčníku *Brněnský Metropolitan* (informační noviny pro občany města)

Výbor pravidelně vyzývá zástupce menšin k publikování informací o jejich aktivitách a akcích. Do novin přispělo v roce 2012 *Ruské kulturně osvětové sdružení* a vyšel článek *Integraci Romů pomůže vzdělanost a kultura*, který popisuje partnerství města na projektu *RICE*, jehož lídrem je město Leeds.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Dtto předchozí Zprávy.

DĚČÍN

Ve městě působí několik NNO, které se zabývají romskou problematikou. Organizace jsou zapojeny do procesu komunitního plánování města. Jedná se o romská občanská sdružení *Cinka*, *Indigo Děčín* a *Děti a Rodina*. Dům dětí a mládeže (DDM) Děčín v roce 2012 spolupracoval s *Centrem Kamarád* (nizkoprahové centrum), které je provozováno sdružením *Indigo Děčín*. *Centrum Kamarád* ke své činnosti využívalo prostory DDM Děčín.

HRADEC KRÁLOVÉ

V roce 2012 pokračovalo město v další spolupráci s NNO, které jsou zaměřené na záležitosti národnostních menšin a etnik. Za hlavní spolupracující organizace při řešení problémů mezi cílovými skupinami se považují občanská sdružení *Romodrom*, *Salinger*, *Lexus* a *Oblastní charita Hradec Králové*.

JABLONEC NAD NISOU

V roce 2012 byla realizována spolupráce s romským sdružením *TJ Roma Jablonec nad Nisou* při zajištění finančních prostředků na realizaci činnosti romského sportovního klubu.

KARVINÁ

Spolupráce města a Výboru s organizacemi příslušných národnostních menšin byla velmi dobrá. Členové Výboru se již tradičně zúčastňují kulturních akcí organizovaných jednotlivými národnostními menšinami. Výbor ve spolupráci s *Městským domem kultury v Karviné* uspořádal v červnu 2012 festival národnostních menšin žijících na území města *Prolínání kultur aneb známe se navzájem*. Festival měl vysokou úroveň, i přes nepřízeň počasí jej navštívil značný počet diváků. Festivalu se zúčastnila řada významných osobností. Město (Odbor rozvoje magistrátu města Karviné) se podílí na podpoře národnostních menšin formou poskytování dotací z rozpočtu města a dotací v rámci Fondu primátora města Karviné. Podílí se na zachování a rozvíjení vazeb mezi ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím (*Szkoła Podstawowa i Przedszkole, Karviná – Fryštát, Dr. Olszaka 156*), zřízenou městem, v rámci družební a příhraniční spolupráce se školami v Polské republice a prosazování

vhodných forem mezistátní výměny (pedagogických zkušeností v oblasti směřování rozvoje vzdělávacích soustav v ČR a PR) v rámci příhraniční spolupráce.

Na území města se nacházejí SŠ, jejichž zřizovatelem je Krajský úřad Moravskoslezského kraje, ve kterých je zpřístupněné středoškolské a technické vzdělávání v jazyce národnostních menšin - třídy s polským jazykem vyučovacím. Jedná se o Střední průmyslovou školu, Karviná a Střední zdravotnickou školu, Karviná.

Akce na podporu národnostních menšin pořádané pod záštitou města v rámci činnosti příspěvkových organizací města:

- Městský dům kultury

Práce s dětmi a mládeží: v rámci programů *Výchova uměním* účast PZŠ Dr. Olszaka – na šesti kulturních akcích se zúčastnilo celkem 126 žáků; hostování *Těšínského divadla–Polská scéna* pro školy; účast žáků polských škol na regionální přehlídce lidových zpěváků *Zpěváček 2012*, akce je organizována každoročně ve spolupráci s *Folklórním sdružením Těšínského Slezska*.

Akce pro dospělé: hostování *Těšínského divadla–Polská scéna* (večerní představení pro veřejnost - 6x); *Karvinské varhany* (festival varhanní hudby, představili se interpreti z Polska, Maďarska a Slovenska); *Karvinský salón* (skupinová výstava karvinských výtvarníků – svou tvorbu prezentovala řada umělců polské národnosti); *Karvinský vánoční jarmark* (vystoupení Adélky Ferencové).

Nejvýznamnější akce *Městského domu kultury* v roce 2012 je *Prolínání kultur aneb známe se navzájem* (festival národnostních menšin; účinkovaly slovenské, polské, řecké a romské soubory).

- Regionální knihovna Karviná (RKK)

Středisko polské literatury Karviná - Fryštát zaměřuje svou činnost zejména na příslušníky polské menšiny žijící na území města, jeho činnost je určena také zájemcům z většinové společnosti. Středisko zabezpečuje průběžně pro uživatele literaturu a informační služby v polštině. Ve středisku se konají pravidelná setkání čtenářů zainteresovaných knižními novinkami a zajímavými články s literární tematikou: Klub diskusijní (devět setkání/38 účastníků).

V rámci navazujícího Mezinárodního dne zvířat zrealizovalo středisko *Pes - nejlepší přítel člověka* (setkání dětí polských a českých v knihovně, kde jim byly nabídnuty knihy s tematikou kynologie a zhlédly ukázky výcviku služebních a dostihových psů – 45 účastníků).

Ve středisku byly realizovány besedy pro MŠ (2 akce, 50 dětí), besedy a knihovnické lekce pro žáky ZŠ s polským jazykem vyučovacím v Karvině - Fryštátě (17 akcí, 299 účastníků), besedy pro její školní družinu (9 akcí, 234 účastníků), *Bibliowakacje* (výtvarné a čtenářské dílny v době jarních a letních prázdnin - tři akce, 20 účastníků).

Středisko realizovalo čtyři setkání pro širokou veřejnost na téma *Podróże marzeń* (Parki narodowe na zachodzie USA, Bornholm, Islandia, spotkanie Towarzystwa Kolarskiego Olza przy PTTS BŚ, za účasti celkem 112 účastníků). RKK se zapojila do projektu *Celé Česko čte dětem* a *Cała Polska czyta dzieciom*. Dětem od roku 2007 předčítají významné osobnosti města, kraje a známí umělci z ČR, Slovenska i Polska (k 31. prosinci 2012 bylo realizováno 21 akcí/960 účastníků). Ve středisku byly realizovány tyto výstavy polských a slovenských autorů: *Děravé barvy* – Gabriel Petráš, *Svět lokomotiv* – Emilian Cvengroš – únor, *Wojciech Łuczak* – *Miedzioryty* – duben, *Výstava obrazů Sylwie Pazdior* – září, *Rower na plakatach reklamowych* – říjen, *Výstava polské knihy* (ve spolupráci se Sdružením přátel polské knihy) – listopad; *Augustyny a Franciszka Stabla* – olejomalba, dřevění andělé – prosinec. Dne 30. března 2012 ve *Středisku knihovnických a informačních služeb – oddělení pro děti a mládež Karviná - Mizerov* a ve *Středisku* proběhl *Večer s Andersenem* (odpoledne plné her a soutěží; 57 účastníků).

Ve *Středisku knihovnických a informačních služeb Karviná – Nové Město* bylo realizováno 105 knihovnických lekcí za účasti 1705 žáků ze ZŠ Družby a ZŠ Komenského (ZŠ se zastoupením romské menšiny).

Ve *Středisku knihovnických a informačních služeb Karviná – Mizerov* se uskutečnilo 9 knihovnických lekcí za účasti 199 žáků ze ZŠ Družby (ZŠ se zastoupením romské menšiny) a ZŠ s polským jazykem vyučovacím Dr. Olszaka.

Dne 21. března 2012 se konal v literárním salónu RKK 9. ročník *Odpoledne poezie* ve spolupráci s *Obcí Slováků v Karviné*. Žáci ZŠ v Karviné zde prezentovali různé literární a hudební žánry v českém, slovenském, polském, řeckém a romském jazyce (59 účastníků).

Dne 17. července 2012 proběhlo v literárním salónu RKK slavnostní vyřazení žáků 9. tříd ZŠ s polským jazykem vyučovacím Dr. Olszaka (85 účastníků).

RKK navázala spolupráci se studentskou organizací *AIESEC*, která zajišťuje výměnné pobyty zahraničních studentů. Do města zavítali na výměnný pobyt studenti z Koreje a Japonska, ve spolupráci se studenty se v průběhu měsíce ledna 2012 uskutečnily na pobočkách RKK kreativní *workshopy* s vánoční tematikou. RKK Karviná ve spolupráci s organizací *AIESEC* uspořádala dvě akce za účasti 122 malých i velkých účastníků. Ve spolupráci se studentskou organizací *AIESEC* Karviná proběhly ve dnech 30. července a 14. srpna 2012 cestopisné besedy (Poznejte Maroko, Čínu a Jordánsko, Poznejte Brazílii a Gruzii; 2 akce/25 účastníků)

○ Odbor sociální

V roce 2012, stejně jako v předešlých letech, zde pracuje sociální pracovnice pro romskou problematiku (romská poradkyně), která svou činností napomáhá výkonu práv příslušníků romské komunity a integraci příslušníků romské komunity do společnosti. V rámci zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších změn, metodicky vede čtyři terénní pracovníky zaregistrované sociální služby Terénní programy (§69 citovaného zákona). Terénní práce je realizována v sociálně vyloučených lokalitách města již od roku 2003 a pro obyvatele lokalit má nezastupitelnou roli. Je financována z dotačního programu *Podpora terénní práce* Úřadu vlády ČR. V roce 2012 celkový rozpočet na terénní práci činil 520 000,- Kč, finanční spoluúcast statutárního města byla ve výši 185 000,- Kč (36 %).

Sociální pracovník pro romskou problematiku ve své činnosti velmi dobře spolupracuje s níže uvedenými NNO, jejichž zástupci jsou také členové pracovní skupiny *ROMED* (romský mezikulturní mediátor). Schází se 1x čtvrtletně, informují o své činnosti, uvádějí dobré příklady z praxe, navrhuji možná řešení problémů spojených s problematikou Romů. Nelze opomenout velmi dobrou spolupráci všech uvedených subjektů a Městské policie, kde je zařazen i koordinátor pro integraci romského etnika. Společně realizují volnočasové aktivity pro děti a celé rodiny pocházející ze sociálně vyloučených lokalit města, pořádají kulturní, společenské a sportovní akce. V roce 2012 se jednalo o několik úspěšných akcí (Den dětí, Den Romů, výlet do Aquaparku Olešná, výlet do ZOO Ostrava, letní tábor v Řece, dvě víkendové akce v Řece, mikulášská nadílka na ubytovnách v Karviné).

Sociální pracovník pro romskou problematiku je členem Výboru města.

● Slovenská menšina v Karviné

Obec Slováků v Karviné realizovala v roce 2012 široké spektrum aktivit pro své členy i karvinskou veřejnost, prioritou je prezentace slovenského jazyka. Mezi nejmasovější patřil *Slovenský ples* obohacený vystoupením folklorního souboru. Akce, která už má svoji tradici, *Odpoledne poezie* - recitace v jazyce národnostních menšin žijících na Karvinsku, každým rokem se zúčastňují žáci karvinských ZŠ, recituje se česky, slovensky, polsky, řecky, romsky. Dále jsou to zájezdy na Slovensko s tematickým názvem *Za kulturním dědictvím našich předků*, prezentace lidového umění a folkloru v rámci *Dne národností*, *Měsíce české a slovenské kulturní vzájemnosti* v říjnu, ve kterém účinkují umělci a folklorní soubory z Česka a Slovenska, prezentace slovenských vánočních tradic z různých oblastí Slovenska. Tyto aktivity jsou zapracovány do celoročních projektů financovaných Moravskoslezským krajem a statutárním městem Karviná v rámci dotačního programu. Sdružení vděčí městu za poskytnutí prostor pro klubovou zájmovou činnost, ve které se každý měsíc setkávají jeho členové a příznivci.

Výbor má své opodstatnění, každá národnost má v něm své zastoupení, jeho členům se dostávají informace ze zasedání zastupitelstva města, vzájemně se informují o kulturně společenských akcích jednotlivých národností. Dobrá spolupráce je i s regionálním tiskem (uveřejňování příspěvků v jazyce slovenském) a s televizní stanicí *Polar*, která aspoň částečně nahrazuje absenci televizního vysílání ve slovenském jazyce.

- Romská menšina v Karviné

Občanské sdružení *Sdružení Romů Severní Moravy* zaměřuje svou činnost na pomoc romské komunitě formou vzdělávacích, osvětových, volnočasových, kulturních a společenských akcí. Významnou aktivitou organizace, která je pořádána ve městě již 13 let, je *Karvinský romský festival folklórní hudby a tance*. Občanské sdružení je majitelem a provozovatelem *Romského kulturního a společenského centra*, kde jsou mimo jiné realizovány uváděné kulturní a společenské akce pro obyvatele sociálně vyloučených lokalit

Občanské sdružení *Lácho Lav* v rámci své činnosti poskytuje sociální poradenství, pro rodiny s dětmi pořádá volnočasové aktivity. V roce 2012 se organizace podílela na akci *Den Romů*, dále realizovala výlet na bobovou dráhu v Mostech u Jablunkova, výlet do skanzenu v Chotěbuzi a výlet do Prahy.

Demokratická Aliance Romů ČR, pobočka Karviná poskytuje sociální poradenství romským občanům v sociálně vyloučených lokalitách města. V posledních několika letech sdružení vyvíjí minimální spolupráci.

Od roku 2010 ve městě působí sdružení *Romodrom*, které uskutečňuje projekt *Romodrom pro vzdělávání*, který je realizován v rámci Moravskoslezského a Olomouckého kraje. Cílem projektu je vytvořit komplexní program pro děti a mládež, reaguje na jejich specifické potřeby ve vzdělávání, a tím tak zabraňuje jejich předčasnému opuštění systému vzdělávání a umožňuje jim i zpětný návrat. V rámci své činnosti organizace spolupracuje se sociálními pracovníky oddělení sociálně-právní ochrany dětí magistrátu města.

Drom, romské středisko, v rámci projektu *Sastipen ČR - Zdravotně sociální pomocníci ve vyloučených lokalitách* v roce 2012 působila zdravotně sociální pomocnice v sociálně vyloučených lokalitách města. Město poskytlo pro její činnost zázemí v kanceláři sociálního pracovníka pro romskou problematiku. Při své činnosti velmi dobře spolupracuje s terénními pracovníky uvedeného oddělení, kterým napomáhá řešit problémy jednotlivců v oblasti zdravotní péče.

- Řecká menšina v Karviné

Také *Řecká obec Karviná* vyvíjí pestrrou činnost. Jako každým rokem začala výročním shromážděním. V březnu proběhly oslavy výročí vzniku Řecké republiky. Během roku pak zorganizovala řadu kulturních a společenských akcí, jako oslavy Velikonoc, setkání seniorů, fotbalový turnaj o pohár předsedy *Asociace řeckých obcí v ČR*, zájezd dětí do ZOO apod. Pro zájemce probíhá kurs řeckého jazyka. V rámci *Řeckých obcí* Karviná, Bohumín a Třinec působí taneční soubor *Nea elpida*.

KLADNO

Ve městě nedošlo k žádné přímé spolupráci s organizacemi národnostních menšin.

LIBEREC

V roce 2012 se zástupci Rady pro národnostní menšiny aktivně účastnili kulturních akcí, jež byly zaměřeny na integraci cizinců do majoritní společnosti. Jednalo se o akce, které byly pořádány Komunitním střediskem *KONTAKT* Liberec, *Centrem na podporu integrace cizinců* v Libereckém kraji a zástupci národnostních menšin samotných. Šlo např. o akce *Japonský den*, *Romský den*, *Snídaně národností na liberecké radnici*, festival *Liberec — jedno město pro všechny*, Mezinárodní turnaj v malé kopané, Adventní dílna pro děti z národnostních menšin, aj.

MLADÁ BOLESLAV

Komise pro integraci etnik a národnostních menšin, která je poradním orgánem Rady města, zapojila do své práce zástupce ukrajinské a arménské národnostní menšiny.

MOST

Městem je realizován *II. Komunitní plán sociálních služeb a pro-rodinných aktivit 2011 – 2014*, který v rámci svých opatření jako potřebnou aktivitu definuje i terénní sociální práci pro etnické a národnostní menšiny. Do procesu komunitního plánování jsou od začátku zapojeny organizace zaměřené na pomoc etnickým a národnostním menšinám (nejčastěji Romům), ve skupině č. 5 – *Národnostní a etnické menšiny*. Skupina je šestičlenná a její cíle, charakteristika a jednotlivé projekty jsou popsány v Komunitním plánu sociálních služeb města Mostu. Skupina činnost svých organizací prezentovala na významných akcích města *Květen pro veřejnost a Říjen pro neziskovky*.

Občané národnostních menšin nemají ve správním obvodu města registraci spolků mimo příslušníky romské komunity. V roce 2012 zde byla činná dvě romská sdružení, *AVER ROMA* a *Komunitní Centrum Chánov*, které spolupracuje s městským *Klubem národnostních menšin*.

V roce 2012 pokračovala aktivně komunikace se *Svazem Maďarů OJ Teplice*, jejíž mostečtí členové se v průběhu roku scházeli v *Klubu národnostních menšin*, účastnili se na *Mosteckých slavnostech* prezentací maďarských specialit a v rámci kraje uspořádali několik dalších akcí. Aktivity v místě a v kraji vyvíjela též bulharská menšina a Židovská obec. Menšinu německou, arménskou, řeckou a vietnamskou, prezentovalo předávání informací prostřednictvím Výboru Ústeckého kraje, v komisi pro národnostní menšiny nebo formou neformálních setkání s koordinátorem pro národnostní menšiny.

Sdružení *Komunitní centrum Chánov* bylo pořadatelem soutěže *Naše písně a tance* a zúčastňovalo se soutěží a kulturních akcí Romů v dalších městech v kraji i mimo něj.

V listopadu 2012 se uskutečnilo *VI. setkání národnostních menšin*, které proběhlo ve společenském sálu Vinárny Hotelu Cascade v Mostě, tentokrát s cílem seznámit menšiny s folklórem a tradicemi většinové společnosti. Akci zajišťovala koordinátorka pro národnostní menšiny.

OLOMOUC

Město spolupracovalo s těmito organizacemi příslušníků národnostních menšin: *Společenství Romů na Moravě* a sdružením *SOZE*, které se dlouhodobě věnuje cizincům a národnostním menšinám na území města, dále s o.p.s. *Amaro Fóro*. Zástupci těchto NNO se pravidelně zapojují na komunitním plánování. V průběhu roku se uskutečnilo několik akcí zaměřených převážně na Romy (*Den Romů*, festival *Romani Gil'i*, *Romská pouť*), ale i multikulturní festival *Bez hranic/Without Borders*, jež zorganizovalo *Centrum na podporu integrace cizinců v Olomouci*.

OSTRAVA

Město uvádí pozitiva související se sociální inkluzí Romů, obyvatel sociálně vyloučených komunit.⁴¹ V rámci pilíře *Vzdělání* komunitního plánu se město také zavázalo poskytnout finanční spoluúčast v rámci projektu *Společné do Školky/Together to preschool*, realizovaného neziskovými organizacemi *Bílý Nosorožec*, o.p.s. a sdružením *Beleza* od listopadu 2012 do října 2015, který nadace *Roma Education Fund* podpořila částkou 191 847,- EUR. Město podpoří projekt částkou 6 200,- EUR ročně. Projekt si klade za cíl připravit děti a rodiče ze sociálně vyloučených lokalit v Ostravě-Mariánských Horách, Hulvákách a v Ostravě-Porubě na nástup do MŠ a ZŠ v klasickém vzdělávacím proudu a omezit, popř. odstranit problémy s tímto nástupem spojené.

⁴¹ Město realizuje od roku 2004 komunitní plán. Zásadní problémy romské menšiny jsou řešeny prostřednictvím skupiny *Romské etnikum*. Průřezově i ve skupině *Občané ohrožení sociálním vyloučením a sociálně vyloučení* a ve skupině *Děti a rodina*. V současné době je realizován III. Komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit na období 2011 - 2014.

PARDUBICE

Spolupráce směřuje v drtivé většině k cílové skupině cizinců. Dobrou praxí je ale úspěšný průběh *Multikulturního týdne*.

PLZEŇ

Na území města se integrační politikou zabývá několik NNO, např. sdružení *Salesiánské středisko mládeže (Klub balón)*, *Ponton (Klubíčko, NZDM Pixla, NZDM Bedna)*, *Naděje (NZDM Bludiště)*, *Společnost tady a teď, o.p.s.*, *Diecézní charita Plzeň* atd. Město se pomocí dotací těmto organizacím snaží o zlepšení služeb, které jsou národnostním menšinám poskytovány.

PROSTĚJOV

Město je v kontaktu se sdruženími *Romani gil'i* a *Romani lavuta*, jejichž činností je především šíření a zachování romských kulturních tradic.

PŘEROV

Situace se nezměnila. Významnější organizace sdružující příslušníky národnostních menšin v regionu není. V roce 2012 město ve spolupráci s některými NNO pokračovalo v plnění koncepčního dokumentu *Program soužití*. Ten definuje čtyři klíčové oblasti: bytové problematiky, vzdělávání, volného času a vzájemné komunikace. Cílem je připravit a zajišťovat podmínky pro bezkonfliktní soužití národnostních menšin a etnik s majoritní společností.

ÚSTÍ NAD LABEM

Strategickým materiálem města ve vztahu k jeho sociální politice byl pro rok 2012 *Komunitní plán péče* (zpracován pro období 2010-2013), který v sobě shrnuje politické zadání, vycházející z koaliční dohody města, odborné názory a požadavky poskytovatelů služeb, názory uživatelů služeb a data z informačního systému sociálních služeb města. Je vázán na řadu koncepčních dokumentů města, především na program *Zdravé město Ústí nad Labem*. Odpovědnou organizací za jeho zpracování bylo *Centrum komunitní práce Ústí nad Labem* - poradenská organizace.

ZLÍN

Město v kulturní oblasti úzce spolupracuje se *Sdružením dětí a mládeže Romů ČR*.

2a) příklady dobré praxe v roce 2012:

BRNO

Každoročně ve městě probíhají dne 8. dubna veřejné oslavy *Mezinárodního dne Romů*. Jako jedno z měst se může pochlubit společnými oslavami, které zaštiťují partnerské organizace (např. *Muzeum romské kultury*, *Romodrom*, romské středisko *Drom*, *IQ Roma Servis*). Hlavním organizátorem oslav v roce 2012 bylo občanské sdružení *Ratolest Brno*, město dotovalo *Mezinárodní den Romů* částkou 50 tis. Kč. Dne 8. dubna proběhl slavnostní ceremoniál, včetně vázání stužek na *Strom tolerance*, na to se konal kulturní program v centru *Omega* (romská kapela *Paš*, taneční soubory *Merci* a *Piroš rouža*).

FRÝDEK-MÍSTEK

Podařilo se zřídit přípravnou třídu především pro děti ze sociálně vyloučené lokality města. Proběhl již pátý ročník akce *Romipen* u příležitosti *Mezinárodního dne Romů*. S touto akcí je spjat tradiční kulturní program (hudební a taneční představení, ochutnávka romských tradičních jídel, výstava fotografií s romskou tematikou a další doprovodný program). Organizačně je akce zajištěna terénními pracovníci oddělení sociální prevence a poradcem pro národnostní menšiny, finančně z rozpočtu města.

HAVÍŘOV

V roce 2012 vystupoval polský pěvecký sbor na akci s názvem *Vánoční městečko* a taneční soubor *Błędownianie* v rámci programu *Májová veselice*.

ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Havířov-Bludovice za finanční podpory města realizovala v roce 2012 kulturní akci *Evropan-Evropanka*, lidový soubor *Mali Bledowiane*, sportovní a mimosportovní kroužky.

V roce 2012 byl realizován městy Havířov, Jastrzębie-Zdrój, Karviná a Sdružením pro rozvoj a regionální spolupráce *Olza* přeshraniční projekt s názvem *Aktivní sousedství. Činnosti aktivizující spolupráci tří partnerských měst*. Je spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce *Česká republika – Polská republika 2007-2013* a státního rozpočtu prostřednictvím Euroregionu Těšínského Slezska. Dalším přeshraničním projektem zahájeným v roce 2012 je *Historie psaná uhlím – hornické tradice partnerských měst Havířova a Jastrzębie-Zdróju*. Jeho cílem je doplnění a rozšíření již existující stálé expozice hornictví v Jastrzębiu-Zdróju a zřízení nové expozice hornictví v Havířově v rámci výstavy o celkové historii města.

MLADÁ BOLESLAV

Ukrajinská menšina se úspěšně představila spoluobčanům města u příležitosti pořádání *Svatováclavské jízdy* dne 28. září 2012, kdy prezentovala své tradiční výrobky, jídla a obyčeje. Prezентaci uplatnila také na *Vánočním jarmarku*, který se konal 15. prosince 2012. Zástupce ukrajinské menšiny navrhl navázat spolupráci s vybraným městem na Ukrajině.

MOST

Nabídka volnočasových aktivit v nově otevřeném Polyfunkčním centru *Domu romské kultury* má velmi kladný ohlas v místní komunitě a návštěvnost je pořád velmi vysoká.

OPAVA

Město ve spolupráci s NNO pořádalo celou řadu akcí pro děti ze sociálně slabých rodin. Romská poradkyně ve spolupráci s *Charitou Opava* uspořádala přednášku o finanční gramotnosti. Dále Magistrát města finančně podpořil taneční soubor *Čavore Khamorestar*, který se zúčastnil soutěže zájmových organizací v moderních a romských tradičních tancích v Hranicích na Moravě. Romské neziskové organizaci *Dživipen* magistrát poskytl bezplatný pronájem prostor, kde tato organizace poskytuje své služby. V loňském roce rovněž město pracovalo na přípravě projektu *Asistent prevence kriminality* při městské policii.

PLZEŇ

Salesiánské středisko mládeže - dům dětí a mládeže a jeden z jeho základních programů *Klub Balón*. Jde o otevřený klub, který dětem ve věku do 15 let nabízí volnočasové aktivity, doučování apod. Pracovníci klubu se tak jako v ostatních programech řídí křesťanskými zásadami a principy salesiánské pedagogiky. Mezi základní charakteristiku klubové práce patří individuální přístup a snaha o dlouhodobost vytvářených vazeb. Základním posláním klubu je doprovázet mladého člověka v jeho integračním rozvoji. Obecný cíl se dle různorodosti klientů konkretizuje podle možností jednotlivého mladého člověka.

Projekty NNO *Společnost*, o.p.s. jsou dlouhodobé zaměřeny na oblast vzdělávání dětí a mládeže se sociálním znevýhodněním. Jejich cílem je přispívat ke zvyšování vzdělanostní úrovně žáků ZŠ a mladistvých, zvyšování motivace rodičů k dalšímu vzdělávání dětí a současně k navázání aktivní spolupráce s učiteli žáků, jež jsou do projektů rovněž zapojeni.

Občanské sdružení Naděje s provozem *Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež Bludiště* (od 6 let do 13 let věku), které se zaměřuje na pomoc školákům s domácími úkoly a se zvládáním učiva, podporuje rozvoj informační a počítačové gramotnosti žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí a zajišťuje volnočasové aktivity (např.: tělocvičnu, společenské hry, minishkolku atd.).

Občanské sdružení Ponton funguje na území města již několik let. Posláním sdružení je přispívat ke zdravému vývoji dětí, mládeže a rodin z nejrozličnějších sociálních a etnických skupin, předcházet jejich sociálnímu vyloučení a napomáhat jeho odstraňování. Jedním z hlavních projektů tohoto sdružení je *Předškolní výchova Klubíčko*, která funguje již od roku 1998 a které

nabízí dětem a rodinám ze sociálně znevýhodněného prostředí bezpečnou alternativu předškolního zařízení. Reaguje na nejrůznější důvody rodin, které vedou k nezařazení dětí do MŠ a připravuje děti na vstup do běžných MŠ a prvních tříd ZŠ. Hlavním cílem je vzbudit zájem rodin o předškolní výchovu dětí a následná práce s dětmi předškolního věku. Projekt pracuje podle principů vzdělávacího programu *Začít spolu*, který se snaží o individuální přístup, všestranný rozvoj dítěte, spolupráci s rodinou i komunitou a multikulturní výchovu. Mezi další významné projekty organizace patří *Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež P1XLA* a *Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Bedna*, které se zaměřují na systematickou práci s neorganizovanými dětmi a mládeží, zejména ze sociálně znevýhodněného prostředí.

PŘEROV⁴²

Oddělení sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu města pořádalo výchovně vzdělávací programy pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, návštěvu kina Hvězda a dva výchovně vzdělávací a rekreační vícedenní tábory. Do výchovně vzdělávacího programu je v současné době zapojeno cca 35 dětí (celkem již programem prošlo 176 dětí). Dvou vícedenních táborů se zúčastnilo 48 dětí a připravené kulturní akce se zúčastnilo cca 30 dětí.

Ve spolupráci s občanským sdružením *IMPERIO* se město finančně podílelo na akci *Den soužití 2012*, která sdružila a spojila národnostní menšiny s většinovou společností.

ZLÍN

Město v kulturní oblasti úzce spolupracuje se *Sdružením dětí a mládeže Romů ČR*. Příkladem dobré praxe v roce 2012 byla výstava (na kterou sdružení získalo dotace z *Kulturního fondu statutárního města Zlína*), které se uskutečnily na radnici města.

2b) problémy v roce 2012:

BRNO

Pokračující sociální propad Romů, jejich počet žijících v podmínkách sociálního vyloučení se odhaduje na 7 až 8 tisíc, což představuje necelé 2 % z celkového počtu obyvatel Brna, ale téměř 45 % podíl v romské populaci.

FRÝDEK-MÍSTEK

Kontakt s příslušníky jiné národnostní menšiny než romské není jinak navázán, než na úrovni jednotlivých případů při výkonu sociální práce v oblasti odborného sociálního poradenství.

HAVÍŘOV

Dlouhodobým problémem je skutečnost, že romská menšina nemá vlastní organizaci ve městě. Chybí zde více angažovaných Romů, jež by participovali na řešení problematiky.

OPAVA

Problémy týkající se příslušníků romské menšiny se řeší především v oblasti zajištění kvalitního bydlení. Město má zpracovanou koncepci sociálního bydlení, ale systém prostupného bydlení ve městě nefunguje. Rovněž zde neexistuje sociální firma, která by pomohla zmírnit vysokou nezaměstnanost. Za špatné řešení je považováno i zřízení přípravného ročníku při ZŠ, kde se vzdělávají děti se specifickými potřebami v oblasti lehkého mentálního postižení.

OSTRAVA

Město uvádí problémy související se sociální inkluzí Romů, tj. především s bydlením.

PARDUBICE

Dlouhodobým problémem je financování poskytovatelů služeb cizincům a národnostním menšinám.

⁴² Město též uvádí jako příklady dobré praxe řešení problémů bydlení a jazykové kursy pro cizince.

3. Jakým způsobem statutární města finančně podporovala v roce 2012 organizace / aktivity národnostních menšin (prostřednictvím zvláštního dotačního titulu v rozpočtu, v rámci jiných dotačních programů, ad hoc podporou jednotlivých akcí, popř. jinak)?

BRNO

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně	Bulharská kultura, jazyk a lidové tradice	65 000
POLONUS – Klub Polski v Brně	Kulturně společenská činnost	70 000
Svaz Maďarů Brno	Provoz centra a vydávání časopisu Brněnský maďarský kurýr	70 000
Řecká obec Brno	Řekové v Brně 2011	75 000
Obec Slováků v Brně	Kousek Slovenska v Brně	70 000
Brněnské sdružení občanů německé národnosti ČR	Zachování a rozvíjení identity občanů německé národnosti v souladu s německou národnostní politikou ČR	26 000
Německé kulturní sdružení – Region Brno	Zachování a rozvíjení kulturní identity	30 000
Německý jazykový a kulturní spolek Brno	Jazykové, kulturní a osvětové vzdělávání členů spolku a zájemců z řad německé jazykové komunity	42 000
Společnost přátel jižních Slovanů	Kulturní, přednášková, výstavní a vydavatelská činnost	70 000
IQ Roma Servis	Team Building sociálních a pedagogických pracovníků s odbornou diagnostikou (výjezdní zasedání)	10 000
Folklorní sdružení Púčík	Žijeme v jednom městě	40 000
PIRIN	Rozvoj bulharské kultury a folkloru v Brně	35 000
Ruské kulturně osvětové sdružení na Moravě	Kulturní, vzdělávací a osvětová činnost sdružení	70 000
	Pronájem prostor v Domě národnostních menšin pro pořádání tří večerů pro organizace národnostních menšin spojených s kulturou a ukázkami gastronomie	12 000
	Babylonfest 2012	150 000
Česko-gruzínské občanské sdružení MGO	Žijme společně!	10 000
Přátelé Podkarpatské Rusi	Činnost sdružení v roce 2012	30 000
Společnost přátel Podkarpatské Rusi	Život Rusinů za I. republiky a dnes	10 000
Ratolest Brno	Mezinárodní den Romů 2012	50 000
ODEL HIN DROM, romské sdružení	Kulturně osvětová činnost pro romskou komunitu a mládež v ulici Cejl 49 a okolí	15 000
celkem		950 000

Odbor kultury

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Muzeum romské kultury	Oslavy brněnské Muzejní noci a sochařské sympozium 2012	40 000
Společenství Romů na Moravě	Djangofest 11. ročník	20 000
Folklorní sdružení Púčík	Slovenský lidový kroj a taneční dílna pro malé a velké	40 000
Svaz maďarských studentů KAFEDIK	Měsíc maďarské hudby a literatury v Brně (duben 2012)	30 000
Nadační fond Hellenika	Hellenika – zachování řeckého kulturního povědomí	20 000
Lyceum Řekyň v České republice	Řecké tradiční tance a hudba	20 000
Společnost přátel řecké hudby	Tradiční řecké písně	10 000
Česko-gruzínské občanské sdružení MGO	Lidová kultura Gruzie	5 000
Folklorní sdružení přátel ruské a ukrajinské kultury Sudaruška	Obnova krojové výbavy	10 000
celkem		180 000

⁴³ Za problémy město označuje nezaměstnanost Romů, trestnou činnost dětí a nedostatečný počet terénních pracovníků ve vyloučených komunitách. Dalším závažným problémem této skupiny je lichva, která je velmi obtížně dokazovatelná a také trestná činnost dospělých i dětí, týkající se závažné trestné činnosti i drobných krádeží v supermarketech a lokálních obchodech. Proto byla ve spolupráci PČR - Územního odboru Přerov, města a NNO Kappa-Help, Člověk v tísni a Armáda spásy uzavřena dohoda s názvem Tour de Dvůr, jež si klade za cíl vytvoření pracovní skupiny zastupující zainteresované subjekty a vytvoření plánu jejich činnosti při předcházení řešení aktuálních problémů způsobených porušováním zákonnosti, ve kterých obyvatelé sociálně vyloučených a vyloučením ohrožených lokalit figurují jako pachatelé i oběti.

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Český červený kříž - Brno město	Zdravá hodinka pro romské děti (jízdné, nákup materiálu aj.)	20 000
Sdružení pěstounských rodin, Brno	Tábory pro děti z pěstounských rodin (nájemné, ubytování, doprava)	35 000
Sdružení pěstounských rodin, Brno	Tábory pro děti z pěstounských rodin	27 000
Folklorní sdružení Púčík	Povězte nám, lidé zlatí, jak si máme dneska hrát	18 000
	Poznáváme lidové tradice	24 000
Ratolest Brno	Volnočasové aktivity pro neorganizované děti	24 000
Dětský domov Dagmar, Brno	Volnočasové aktivity a prázdninové tábory (úhrada poplatků dětí)	28 000
celkem		176 000
celkem město⁴⁴		1 306 000

ČESKÉ BUDĚJOVICE⁴⁵

Podpora NNO nebo aktivit národnostních menšin je realizována nepřímo, město v roce 2012 přímou podporu organizaci, jejíž zakladateli by byli přímo příslušníci národnostní menšiny, neposkytlo (nebyla předložena žádost o poskytnutí příspěvku).

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Městská charita České Budějovice	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež JILORO	80 000
	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež V.I.P.	50 000
Salesiánské středisko pro děti a mládež	Otevřené kluby (NZDM)	150 000

DĚČÍN

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Občanské sdružení Indigo	Centrum Kamarád, kulturně společenské aktivity	54 000
Romské občanské sdružení Děti a rodina	Sociální prevence	23 000
	Vilík – podpora rodiny	90 720
Romské občanské sdružení Cinka	Komunitní centrum Rozbělesy	85 000
FK Junior Roma Děčín	Podpora činností	15 000
celkem		267 720

FRÝDEK-MÍSTEK⁴⁶

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Veřejnost (projekt města)	Romipen 2012	23 000
Charita Frýdek-Místek	Centrum Prámínek	200 000
	Terénní služba Rebel	100 000

HAVÍŘOV⁴⁷

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO, MS Havířov - Bludovice	Taneční soubor Blendowanie	87 000
Střední škola technických oborů Havířov-Šumbark	Program vzájemných kontaktů a spolupráce mezi SŠTO Havířov-Šumbark a Zespólem Szkół Nr. 6 v Jastrzębie Zdrój	30 000
	Miss Reneta 2012 Mezinárodní projekt studentek středních škol (účast studentek Slovenska a Polska)	350 000
Církevní středisko volného času sv. Jana Boska v Havířově	Počítačová učebna	98 000
	Boduj a postupuj!	20 000
Famí sbor Slezské církve evangelické, a. v.	Dětský klub Paprsek	10 000
Občanské sdružení Veselé rukavice	Veselé rukavice dětem a dorostu	20 000
Město pro děti z vyloučených komunit	Futsalový turnaj a mikulášská nadílka	10 000
celkem		625 000

⁴⁴ Město se též podílelo na romských a proromských projektech Programu prevence kriminality, a to částkou 1 474 000,- Kč.

⁴⁵ Celková nepřímá podpora ve sledovaném období dosáhla výše 960 tis. Kč, nelze ale specifikovat, jak vysoká část této podpory směřovala ke konkrétním příslušníkům národnostních menšin).

⁴⁶ Město též z rozpočtu podpořilo terénní program ve výši 179 799,- Kč.

⁴⁷ Ve městě též probíhá projekt Služby poradenského centra Khamoro, financovaný z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, celkové náklady činí 7 300 tis. Kč.

HRADEC KRÁLOVÉ

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Občanské sdružení Salingr	Komunitní centrum Amaro Phurd - Okružní	60 000
	Komunitní centrum Amaro Phurd - Pražská	80 000
	LRVT pro děti ze sociálně slabých rodin a pro děti s výchovnými problémy	184 000
	NZDM Modrý pomeranč	300 000
	Triangl	60 000
	MPR Budulíněk	180 000
YMCA Hradec Králové	Nízkoprahové zařízení pro neorganizované děti a mládež ze středu města	110 000
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	40 000
Romodrom	Terénní sociální práce v sociálně vyloučených lokalitách	50 000
celkem		1 064 000

JABLONEC NAD NISOU

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
TJ Roma Jablonec nad Nisou	činnost nízkoprahového zařízení pro děti a mládež	100 000
D.K. a R.H.	českoněmecké vydání knihy Sto jabloneckých krás	25 000

JIHLAVA⁴⁸

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Diecézní charita Brno, oblastní charita Jihlava	Klubičko	39 400
Czech Agency for Education, o.s. (C.A.F.E.)	Provoz, činnost	30 000
Centrum multikulturního vzdělávání	Provoz, energie, vybavení, činnost	98 000
Horizont Jihlava	Komunitní klub Mulačágo	20 000
celkem		187 400

KARVINÁ

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Lačho lav	Volný čas dětí a mládeže	14 000
Sdružení Romů Severní Moravy	Karvinský romský festival	100 000
Obec Slováků Karviná	Za kulturním dědictvím našich předků	25 000
Obec Slováků Karviná	Měsíce české a slovenské kulturní vzájemnosti	54 910
Město (RKK)	Knihovní fond (polské knihy; celkem 902)	166 749
	Knihovní fond (slovenské, řecké, romské knihy; celkem 74)	14 659
celkový počet podpořených projektů 6, celkový objem finančních prostředků vynaložených na dotace		375 318

KLADNO

Žádná organizace příslušníků národnostních menšin nepožádala město o finanční podporu.⁴⁹

LIBEREC

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
klienti	Prázdniny ve městě II	15 500
	Adventní dílna	10 000
město	Festival Liberec-jedno město pro všechny	9 000
Romské děti	Setkání s Mikulášem	15 000
celkem		49 500

MLADÁ BOLESLAV

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Proxima sociale	činnost nízkoprahového klubu Činžák	200 000

⁴⁸ Město podpořilo provoz oblastní charity Jihlava v pěti poskytovaných službách, a to částkou 700 000,- Kč.

⁴⁹ V roce 2012 uskutečnilo město projekty, které byly podpořeny programem *Prevence kriminality* ministerstva vnitra. Výdaje města 81 122,- Kč, dotace resortu 72 000,- Kč.

MOST⁵⁰

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Aver Roma	sportovní činnost	10 800
Židovská obec Teplice	Výstava Židé na Mostecku	5 000
	činnost organizace	10 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, OJ Teplice	prezentace činnosti	12 100
Bulharská kulturně osvětová organizace	Kulturně osvětový klub v Mostě	12 100
Klub národnostních menšin	provoz Klubu	760 731
	multikulturní program pro děti, které neodjely na prázdniny	19 900
5. ZŠ Most, Zlatnická, Chanov	prezentace činnosti	5 900
Komunitní centrum Chanov	Příměstský tábor	26 000
sdružení Duhovka	Colours of rainbow	8 000 ⁵¹
celkem		421 293

OLOMOUC⁵²

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Charita Olomouc	Romská pouť	20 000
Společenství Romů na Moravě	Festival Romani Gil'i	5 000

OPAVA

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Dživipen	Terénní programy pro národnostní menšiny	45 000
	zájezd do koncentračního tábora Osvětim	27 500

OSTRAVA⁵³

Podpora kultury

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Dny maďarské kultury v Ostravě 2012	45 000
Rusko-české vědecké a kulturní fórum	Dny Ruska v Ostravě 2012	80 000

Podpora školství a volnočasových aktivit

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Salesiánské středisko Don Bosco	Kroužky	40 000
	Cesta k radosti	10 000
Diagnostický ústav, Škrobálkova	Kdo hraje nezlobí VIII	20 000
ZŠ Ibsenova	Budeme číst s radostí	12 000
ZŠ Škrobálkova	Přidej se k nám	20 000
	Sejdeme se v kuchyni	10 000
ZŠ Šalounova	Tančíme pro radost a pro vás	20 000
	Dny slunovratů a rovnodenností na škole	10 000
celkem		267 000

Prevence kriminality

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Salesiánské středisko Don Bosco	Oratoř – otevřený klub	250 000
ZŠ Šalounova	Barevné soužití v černobílé realitě	100 000
Sdružení Živá naděje	Rozvoj vztahů u dětí a mládeže	161 000

⁵⁰ Ve správním obvodu města i v roce 2012 významně pracovala s romskou komunitou ve vyloučené romské lokalitě obec Obrnice a obec Bečov. Vedle toho velmi je akceptována činnost nového *Domu romské kultury* (o.p.s.). Město se podílí na realizaci projektů EU, které jsou zaměřeny specifickými na sociální začleňování.

⁵¹ Dotace města Ornice.

⁵² Město nemá vyčleněn zvláštní dotační titul pouze pro organizace příslušníky národnostních menšin. Vypsalo v závěru roku 2011 granty pro finanční podporu neziskovým organizacím a dalším subjektům, v rámci kterého se i organizace příslušníků národnostních menšin mohly ucházet o získání finanční podpory pro rok 2012.

⁵³ Město také poskytuje finanční podporu v oblasti sociální péče, a to ve výši 4 530 tis. Kč a v oblasti prevence kriminality 1 411 tis. Kč.

Bílý nosorožec o.p.s.	Bedřiška sobě 2012	300 000
Armáda spásy v ČR	Komunitní centrum Armády spásy – klub Maloš	250 000
celkem		1 061 000

PARDUBICE⁵⁴

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Sdružení Darjav	Romtalent	10 000
Most pro lidská práva	Multiklub pod Mostem	30 000

PLZEŇ⁵⁵

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Společnost tady a teď	Vzdělávání dětí ze sociálně vyloučených komunit a dětí cizinců	120 000
Naděje	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	80 000
Sdružení Blízký soused	Spolu na táboře	20 000
Diecézní charita Plzeň	Vánoční multikulturní setkání pro cizince v Plzni	40 000
celkem		260 000

PŘEROV⁵⁶

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Kappa-Help	Komunitní a nízkoprahové centrum	40 000

ÚSTÍ NAD LABEM⁵⁷

Oblast péče o děti, mládež a rodinu

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Člověk v tísní o.p.s.	Nízkoprahový klub Nový svět	65 000
	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	145 000
Dobrovolnické centrum	SAS pro rodiny s dětmi DC v roce 2012 - sociálně aktivizační služby	250 000
YMCA v Ústí nad Labem	Nízkoprahový klub Orion	160 000
Oblastní charita Ústí n. L.	Centrum služeb pro rodinu Světluška	80 000
celkem		700 000

Kultura

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Člověk v tísní o.p.s.	Jeden svět 2012 v Ústí nad Labem	80 000
Poradna pro integraci	Multikulturní festival Barevná planeta	90 000
	Etnické večery - představování kultur cizinců žijících v Ústí n. Labem a okolí	20 000
Kheroro	Oslava Mezinárodního dne Romů - Zase spolu	10 000
celkem		200 000

ZLÍN

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Sdružení dětí a mládeže Romů ČR	Výstava Romské osady – Romano gav	34 000

⁵⁴ Město se soustředí i na cílovou skupinu cizinců, organizace mají kromě uvedených další dotace na tento účel.

⁵⁵ Město uvádí dále projekty zaměřené na integraci cizineckých komunit.

⁵⁶ Město přímo finančně podporuje činnost *Armády spásy* a *Oblastní charity Přerov*, jde o projekty sociální integrace, o celkové výši 1 606 tis. Kč.

⁵⁷ Mimo to město podporuje projekty zaměřené na sociálně vyloučené osoby ve výši 785 000,- Kč.

4. Jaké zkušenosti má město s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků? ⁵⁸

BRNO

Na území města není ve smyslu zákona o obcích užíváno dvojjazyčných označení.

Dotace z rozpočtu města jsou využívány dvěma organizacemi národnostních menšin pro nákup polských a německých učebnic a výukových CD. Romové při jednání na magistrátu nepožadují tlumočení do rodného jazyka, ve většině případů hovoří s úředníky česky.

V Odboru sociální péče magistrátu je pracovnice romské národnosti, poradkyně. Taktéž Slováci nepotřebují tlumočení do češtiny. *Svaz Maďarů v Brně* vydává bulletin, který má vložené i české texty přeložené z maďarštiny.

HAVÍŘOV

V roce 2012 se zastupitelstvo města na svých jednáních nezabývalo přímo otázkou provádění Charty. Ve městě je podporováno vzdělávání polské menšiny v jejím rodném jazyce. Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností (ORP – Havířov, Albrechtice, Horní Bludovice, Horní Suchá a Těrlicko) vykonávají svou činnost 4 MŠ a 4 ZŠ s polským jazykem vyučovacím, jejichž součástí je i školní družina. V kalendářním roce 2012, do kterého se promítají dva školní roky 2011/2012 a 2012/2013, navštěvovalo 5 tříd v MŠ celkem 94 dětí, 14 tříd ZŠ celkem 165 žáků a 4 oddělení školní družiny celkem 89 žáků 1. stupně ZŠ.

Průměrná naplněnost třídy MŠ činila v roce 2012 18,7 dítěte na třídu, přičemž nejnižší naplněnost byla 15,3 dětí na třídu, nejvyšší 24,3 dětí na třídu.

Průměrná naplněnost třídy ZŠ činila v roce 2012 11,8 žáka na třídu, přičemž nejnižší naplněnost byla 9,7 žáků na třídu, nejvyšší 20 žáků na třídu.

V oddělení školní družiny byla v roce 2012 průměrná naplněnost 22,2 žáků na oddělení, z toho nejnižší naplněnost byla 15 žáků na oddělení a nejvyšší 28 žáků na oddělení školní družiny.

Pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí jsou zřizovány přípravné třídy. Do 31. srpna 2012 byly na území města zřízeny 3 přípravné třídy, které navštěvovalo celkem 36 dětí (ZŠ Moravská, ZŠ Školní, ZŠ Kpt. Jasioka). Od 1. září 2012 byla s ročním přerušením opětovně zřízena přípravná třída u ZŠ Na Nábřeží. Ve školním roce 2012/2013 navštěvuje celkem 52 dětí ve 4 přípravných třídách.

HRADEC KRÁLOVÉ

Implementace Charty je ve správním obvodu města okrajovou záležitostí bez jakéhokoliv dopadu na veřejné dění. Terénní pracovník města vyučuje v mimopracovní době na dohodu o provedení práce sociální pracovníky NNO romskému jazyku.

KARVINÁ

V termínu od 21. – 23. listopadu 2012 se uskutečnilo v rámci projektu *Z książką na walizkach – S knihou na cestách* 25 autorských setkání s autory (Barbara Gawryluk, Beata Ostrowicka, Małgorzata Flis, Krzysztof Petek, Marcin Pałasz) za účasti 907 účastníků. *Literárního festivalu* v Těšínském divadle ve 3 edicích se zúčastnilo přes 600 dětí a mládeže. Do čtenářské soutěže pro dvě věkové kategorie se zapojilo celkem 668 dětí a mládeže. Projekt je realizován ve spolupráci se *Sdružením přátel polské knihy* a financován z Moravskoslezského kraje a ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Regionální knihovna Karviná navázala již v roce 2011 spolupráci s *Oravskou knižnicou A. Habovštiaka* v Dolnom Kubíně v rámci projektu *Výpravy za vzájomným kultúrnym poznaním*. Projekt je spolufinancován Evropskou unií v rámci Fondu mikroprojektů

⁵⁸ Žádné zkušenosti nemají (či se Chartou nezabývala, není to pro ně tématem) města České Budějovice, Děčín, Frýdek-Místek, Jablonec nad Nisou, Jihlava, Kladno, Liberec, Mladá Boleslav, Olomouc, Pardubice, Prostějov, Ústí nad Labem a Zlín. Nevjádřila se statutární města Chomutov, Karlovy Vary, Plzeň a Teplice.

Programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika–Česká republika 2007–2013 a je realizován v období let 2011 a 2012. V termínu od 1. ledna 2012 do 29. února 2012 proběhly v RKK a Oravské knižnici A. Habovštiaka v Dolnom Kubíně tematické výstavy *Po stopách osobností: výstava knih, propagačních materiálů a předmětů spojených s osobnostmi Oravského kraje* (250 účastníků). V červnu 2012 se uskutečnil letní *workshop* v Zázrivé na Slovensku za účasti 20 českých a slovenských dětí. V říjnu 2012 byly vydány bibliografické letáky a kvízové kartičky k využití v rámci regionální výchovy. V říjnu 2012 proběhla v ravské knižnici A. Habovštiaka v Dolnom Kubíně *Noc v knižnici* za účasti 20 českých a slovenských dětí. V říjnu-prosinci 2012 byla vyhlášena výtvarná soutěž o hodnotné ceny na téma *Vánoční pozdrav pro partnerskou knihovnu* (82 účastníků).

MOST

Vzhledem k tomu, že na Mostecku není registrována žádná početná národnostní menšina, jež by vyžadovala podporu jazykových požadavků, nebyla realizována implementace Charty.

OLOMOUC

Ze strany příslušníků romské národnostní menšiny nebyl zaznamenán požadavek týkající se např. komunikace v romském jazyce v úředním styku, popř. tlumočení.

OPAVA

Ve městě nejsou ve větším rozsahu používány regionální či menšinové jazyky. Sdružení *Dživipen* má zájem pořádat kurzy romštiny.

OSTRAVA

Město nenaplnuje podmínky vymezené § 29 odst., 2 a § 117 odst. 3 zákona o obcích, počet obyvatel hlásících se k národnosti jiné než české, žijících v daném regionu nepřekračuje hranici 10%.

PŘEROV

Ve městě je početně významná koncentrace občanů romských komunit, ale ani ze strany samotných, především mladých Romů, není o romský jazyk zájem. Město je připraveno v případě aktuální potřeby a přání skupin užívajících příslušný jazyk uplatňovat jednotlivá opatření Charty.

Kraje

1. Byl v roce 2012 v působnosti kraje ustanoven Výbor (rada / jiný orgán / koordinátor), jakou agendu konkrétně vyřizoval?

JIHOČESKÝ KRAJ (slovenská, ukrajinská; 2,04 %)

Stejně tak jako v minulém roce byli osloveni starostové všech 16 obcí na Českokrumlovsku a Prachaticku (počet příslušníků národnostních menšin překračoval 5%). Na základě aktuálních výsledků z posledního sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 se v územní působnosti kraje ustanovení o zřízení Výboru týká jedné obce v ORP Český Krumlov. Ani v roce 2012 nebyl Výbor zřízen v žádné z těchto obcí. Na celém území kraje probíhá proces komunitního plánování sociálních služeb, kde se problematikou národnostních menšin, etnických menšin, osobami z jiného socio-kulturního prostředí zabývají přímo jednotlivé pracovní skupiny také i v souvislosti s řešením romského etnika a sociálně vyloučených lokalit.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ (slovenská, ukrajinská; 2,00 %)

Rada pro národnostní menšiny Jihomoravského kraje (dále jen „RNM“) byla již v roce 2009 zřízena pro poradní a iniciativní činnosti v národnostně menšinové agendě.

Bylo jmenováno nové složení RNM v počtu 9 členů.

Hlavními cíli v činnosti RNM byly zejména podpora integrace národnostních menšin na principech rovnosti a vzájemného porozumění a podpora a rozvoj konkrétních programů v oblasti vzdělávání a výchovy, kultury, bezpečnosti, v sociální sféře a dalších aspektech života týkajících se minorit. RNM v rámci své působnosti vyhodnocoval situaci národnostních menšin na území kraje a připravoval jeho orgánům doporučení k zajištění potřeb příslušníků národnostních menšin, zejména v oblasti vzdělávání, kultury, používání mateřského jazyka, společenského a kulturního života. Přípravoval pro orgány kraje souhrnné zprávy o situaci národnostních menšin na jeho území, plnil úkoly, které jí uloží zastupitelstvo, vyjadřoval se k podnětům a návrhům a navrhoval opatření orgánům kraje ve věci problematiky národnostních menšin, rovněž kraji výši finančních prostředků (jako samostatné položky rozpočtu) pro dotaci na projekty a činnost subjektů působících v oblasti národnostních menšin a ve prospěch národnostních menšin, navrhoval rozdělování finančních prostředků vynakládaných z rozpočtu kraje na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin. Koordinátorka pro národnostní menšiny je členkou RNM, která se mj. vyjadřuje k projektům předkládaných sdruženími národnostních menšin v rámci dotačního řízení resortů kultury, práce a sociálních věcí a školství, mládeže a tělovýchovy na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin.

KARLOVARSKÝ KRAJ (slovenská, německá, ukrajinská, ruská; 5,30 %)

Patnáctičlenný Výbor; jsou v něm zastoupeni zastupitelé a příslušníci ukrajinské, rusky mluvící, maďarské, německé, romské, slovenské a vietnamské menšiny. Garantem jeho činnosti je náměstek hejtmána pro oblast sociálních věcí a zdravotnictví. Výbor jednal v roce 2012 pětkrát. Kromě toho v roce 2012 uspořádal již V. ročník fotosoutěže *Ze života národnostních menšin*, II. ročník *výtvarné soutěže* pro základní umělecké školy, počtvrté se konal *Den národnostních menšin* (poprvé v Sokolově, s obrovskou návštěvností). Pokračuje také spolupráce s *Centrem na podporu integrace cizinců*, které pořádá např. kursy češtiny pro zdejší početnou vietnamskou národnost napříč celým krajem a v rámci *Folklorního festivalu* Výbor plánuje propojení s akcí *Centra Žijí s námi*, pořadem věnovaným národnostním menšinám. Výbor aktivně spolupracuje i s Výbory/komisemi pro národnostní menšiny na území kraje, v současné době ale vyvíjejí aktivní činnost jen tyto: v Chebu, Nejdku a Kraslicích.

Krajský úřad zaměstnává od roku 2002 koordinátora pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců.⁵⁹

⁵⁹ Bližší informace k agendě koordinátora pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců a k činnosti Výboru jsou dostupné na adrese: http://www.kr-karlovarsky.cz/kraj_cz/krajsky_urad/odbory/socialni/Koordinator.htm.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ (slovenská, ukrajinská, německá, polská; 2,11 %)

V roce 2010 byl rozhodnutím Zastupitelstva kraje změněn název Výboru pro národnostní menšiny na *Výbor pro lidská práva*. Svou činnost zaměřoval na podporu národnostních menšin dlouhodobě a tradičně žijících na území kraje. Byl zrušen na podzim roku 2012 v souvislosti s volbami do krajských samospráv.

LIBERECKÝ KRAJ (slovenská, ukrajinská, německá, polská; 3,05 %)

V roce 2012 nebyl v působnosti kraje ustanoven speciální orgán pro národnostní menšiny.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ (polská, slovenská, maďarská, německá, řecká, romská, ukrajinská; 4,96 %) Hlavní náplní činnosti Výboru bylo komplexní řešení otázek týkajících se národnostních menšin žijících na území kraje, hájení jejich práv a vytváření prostoru k prosazování zájmů a potřeb národnostních menšin. Ve Výboru jsou zastoupeni reprezentanti politických klubů, kteří jsou zainteresováni v problematice národnostních menšin, nebo jsou přímo příslušníky některých z menšin žijících na území kraje. Výbor doporučoval ke schválení orgánům kraje žádosti o finanční podporu organizací realizujících aktivity ve prospěch národnostních menšin v rámci dotačního programu vyhlášeného krajem, který je zaměřen na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území kraje. Mezi jeho další činnosti patří pravidelná komunikace se zástupci jednotlivých menšinových komunit a také se zástupci jednotlivých municipalit, v jejichž správním obvodu zástupci národnostních menšin žijí.

V rámci zajišťování agendy související s problematikou národnostních menšin žijících na území kraje je ze strany Krajského úřadu zřízena pracovní pozice koordinátora pro národnostní menšiny. Jeho systémové zařazení do struktury krajského úřadu spadá pod odbor sociálních věcí. Zajišťuje také funkci tajemníka Výboru.

OLOMOUCKÝ KRAJ (slovenská, ukrajinská, německá; 1,77 %)

Výbor nebyl v kraji ustanoven, a to s ohledem na výsledky sčítání lidu v roce 2011 i faktickou absenci silnějších subjektů participujících na aktivitách národnostních menšin. Agendou národnostních menšin je pověřena krajská koordinátorka pro romské záležitosti.

PARDUBICKÝ KRAJ (slovenská, ukrajinská; 1,62 %)

Od roku 2002 je Radou kraje zřízena *Komise pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin*. Desetičlennou komisi v současné době tvoří člen Rady kraje pro oblast sociálních věcí, členka Rady kraje zodpovědná za školství, kulturu a památkovou péči, odborníci z řad místních samospráv a zástupci poskytovatelů sociálních služeb určených národnostním a etnickým menšinám. V uplynulém roce se Komise zabývala zejména *Individuálním projektem Pardubického kraje* směřujícím k posílení či zavedení terénní práce v sociálně vyloučených lokalitách a dotačními programy ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy vztahujícím se k romské menšině a cizincům.

V rámci Krajského úřadu zodpovídal v roce 2012 za problematiku národnostních a etnických menšin *koordinátor pro romské záležitosti*. Ten vedle své hlavní činnosti aktivně spolupracoval s Odborem azylové a migrační politiky ministerstva vnitra při zabezpečení *Státního integračního programu* v oblasti bydlení pro azylanty, *Centrem na podporu integrace cizinců* pro Pardubický kraj (CPIC) a občanským sdružením *Most pro lidská práva*.

V roce 2012 pracovaly komise pro národnostní menšiny i při městských úřadech v České Třebové a ve Vysokém Mýtě. V jiných městech se obdobným tématům dlouhodobě věnují skupiny vzniklé pro potřeby komunitního plánování (Pardubice, Ústí nad Orlicí).

PLZEŇSKÝ KRAJ (slovenská, ukrajinská, německá; 2,54 %)

Výbor nebyl Zastupitelstvem kraje ani v roce 2012 zřízen. Menšinovou problematikou se v případě potřeby i nadále zabývala *Komise sociálních věcí* Rady kraje. V Odboru sociálních věcí

Krajského úřadu je zřízena funkce Koordinátora pro romské záležitosti, jehož pracovní náplní je současně i agenda integrace cizinců a národnostních menšin.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA (slovenská, ukrajinská, ruská; 4,90 %)

Usnesením Rady byla v lednu 2012 zřízena *Komise Rady hl. m. Prahy pro oblast národnostních menšin a integrace cizinců na území hl. m. Prahy*. Jejím předsedou byl jmenován zastupitel. Členové komise: pracovníci magistrátu (ředitel Odboru kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu, zástupce Odboru zdravotnictví, sociální péče a prevence - vedoucí oddělení prevence, romská koordinátorka), ředitel DNM, zástupce občanských sdružení národnostních menšin - předseda Programové rady DNM, ředitel *Integračního centra Praha o.p.s.*, pracovník sekretariátu Rady, zástupce ministerstva kultury, zastupitelé města, styčný důstojník pro národnostní menšiny Krajského ředitelství Policie hl. m. Prahy, zástupci NNO (*Mezinárodní organizace pro migraci, Slovo 21*).

Oblast grantového řízení samostatně řešila *Komise Rady pro udělování grantů v oblasti národnostních menšin a integrace cizinců*, která byla zřízena stejným usnesením Rady. Komise se věnovala grantovému řízení pro oblast národnostních menšin *Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy* pro rok 2012 a integrace cizinců *Programy podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy* pro rok 2012. Jednalo se v první řadě o projednání návrhů přidělení grantů, které byly následně předloženy Radě k projednání a schválení. Dále komise hodnotila efektivitu využití finančních prostředků přidělených na jednotlivé projekty občanským sdružením, DNM a akcí pořádaných přímo městem.

Otázkami záležitostí romské národnostní menšiny na území města se zabývá *Poradní sbor pro záležitosti romské menšiny hl. m. Prahy*, jehož členy jsou zástupci jednotlivých MČ, kteří jsou pověřeni danou agendou. Jedná se tedy o romské poradce, referenty pro národnostní menšiny a sociální pracovníky. Dalšími členy jsou také zástupci pražských romských NNO, odborníci státních institucí pracující v oblasti práce s romskou komunitou. Poradní sbor se zaměřuje na práci s romskou komunitou zejména v oblasti sociální, problematiky, bydlení, zaměstnávání, dále oblasti vzdělávání a kulturního rozvoje.

Oblast národnostních menšin je v rámci kompetencí svěřena radnímu hl. m. Prahy pro oblast kultury, památkové péče, výstavnictví, cestovního ruchu a zahraničních vztahů.

Agendou národnostních menšin je pověřena specialistka národnostních menšin. Speciálně záležitostmi romské národnostní menšiny se zabývá krajská koordinátorka pro romské záležitosti, která úzce spolupracuje se specialistkou národnostních menšin.⁶⁰

STŘEDOČESKÝ KRAJ (slovenská, ukrajinská; 2,57 %)

Zastupitelstvo kraje Výbor nezřídilo, o jeho ustavení se prozatím neuvažuje, neboť podmínka pro jeho zřízení nebyla splněna.

ÚSTECKÝ KRAJ (slovenská, německá, ukrajinská; 3,00 %)

V kraji v roce 2012 pracoval třináctičlenný Výbor. Má Sekci národnostních menšin a Sekci pro záležitosti romské menšiny. Mají zde zastoupení Slováci (*Obec Slováků*), Maďaři (*Svaz Maďarů*), Ukrajinci (*Ukrajinské Zvony naděje*), Bulhaři (*Bulharské občanské sdružení Cyrila a Metoděje*), Němci (*Kulturní sdružení občanů německé národnosti*) a Romové, rovněž pak židovská a vietnamská komunita (*Svaz Vietnamců*).

VYSOČINA (slovenská; 1,00 %)

Z důvodu nenaplnění zákonné podmínky nebyl Výbor krajem ustanoven. Nebyl ustanoven ani žádnou obcí v kraji. V rámci Krajského úřadu kraje je zřízeno funkční místo koordinátora romských poradců a v rámci kraje působila pracovní skupina poskytovatelů služeb pro

⁶⁰ Obě byly od 1. ledna 2012 zařazeny pod Odbor zdravotnictví, sociální péče a prevence - konkrétně oddělení prevence. Od 1. prosince 2012 jsou obě uvedené pracovní pozice součástí odboru „Kancelář ředitele Magistrátu“.

národnostní a etnické menšiny, osoby bez přístřeší a osoby ohrožené domácím násilím, která se podílela na aktualizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb.

ZLÍNSKÝ KRAJ⁶¹ (slovenská; 1,29 %)

Výbor zřízen nebyl, jelikož kraj nesplňuje zastoupení občanů jiné národnosti. Kraj má v rámci krajského úřadu zařazenou funkci koordinátora pro národnostní menšiny, romskou problematiku a integraci cizinců v Odboru Kanceláře hejtmána od roku 2000.

2. Jaká byla v roce 2012 spolupráce kraje, popř. Výboru (rady / jiného orgánu) s organizacemi příslušníků národnostních menšin?

JIHOČESKÝ KRAJ

V kraji v roce 2012 nevykazovala činnost žádná organizace národnostních menšin.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Rada pro národnostní menšiny zorganizovala společné setkání národnostních menšin žijících a působících v jihomoravském regionu - *Den národnostních menšin v Jihomoravském kraji*. Setkání se uskutečnilo 19. května 2012 v prostorách Lázní Hodonín. Činnost národnostních menšin prezentovalo celkem 14 občanských sdružení. Tancem, vystoupením jednotlivých souborů a živou hudbou tak představili kulturu 10 národnostních menšin. V rámci doprovodného programu nechyběla ani tradiční kuchyně národů Podyjí, stejně tak romská, řecká, ruská, maďarská. Den národnostních menšin vyvrcholil 12. ročníkem *česko – slovenské Miss Roma*.

K významným multikulturním akcím patřilo pietní shromáždění ke *Dni památky obětí Holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti*, které pořádal 26. ledna 2012 na ZŠ a MŠ v Brně - Merhautově ulici odbor školství Krajského úřadu kraje ve spolupráci se školami s multikulturním zaměřením a v součinnosti s *Židovskou obcí Brno*, *Muzeem romské kultury* a MČ Brno-sever. Součástí bylo hudební a výtvarné vystoupení žáků ZŠ a SŠ a beseda s pamětníky Holocaustu Židů a Romů, které je mohou svými životními postoji a hodnotami velmi kladně obohatit. Pietní shromáždění bylo důstojným vyjádřením humánního poselství.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Spolupráce s organizacemi příslušníků národnostních menšin byla zajišťována zejména prostřednictvím Výboru a koordinátora.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

V květnu 2012 zorganizoval *III. Festival národností* - prezentaci národností, v rámci kterého dostala každá národnostní menšina příležitost k prezentaci svých tradic a kultury. Dalším projektem Výboru pro lidská práva byl v prosinci *Jarmark národností*, na kterém národnostní menšiny poskytovaly ochutnávky národních jídel, případně seznamoval s vánočními zvyky. 9. ročník *Romfestu* se konal v květnu 2012 v Josefově.

LIBERECKÝ KRAJ

Spolupráce kraje a národnostních menšin probíhá dlouhodobě především formou vzájemné informovanosti a spolupráce na kulturních akcích (viz níže).

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Výbor na svá jednání pravidelně zve zástupce jednotlivých národnostních menšin. V rámci těchto jednání jejich zástupci prezentují svoji činnost a diskutují se členy Výboru potřebnost dalších aktivit na území kraje. Na jednání Výboru jsou zváni také zástupci obcí, na jejichž

⁶¹ Odpovědi na ostatní otázky se týkaly výhradně cizinců a sociálně-ekonomických problémů vyloučených komunit.

území národnostní menšiny žijí. Dále jsou zváni také zástupci jednotlivých institucí, kteří se zástupci národnostních menšin při různých příležitostech spolupracují.

S ohledem na potřeby příslušníků národnostních menšin kraj každoročně vyhlašuje dotační program na podporu činnosti zástupců národnostních menšin, který každoročně doporučuje k vyhlášení orgánům kraje právě Výbor. V rámci jeho jednání jsou také doporučovány jednotlivé žádosti o finanční podporu orgánům kraje ke schválení. Administraci dotačního programu zajišťuje Odbor sociálních věcí Krajského úřadu. Zástupci kraje jsou pravidelně zváni na aktivity organizací příslušníků národnostních menšin.

OLOMOUCKÝ KRAJ

Krajská koordinátorka pro romské záležitosti je v kontaktu zejména s romskými organizacemi, kterým předává informace o aktuálním dění, informace jsou předávány i ostatním subjektům, které se zabývají národnostními menšinami.

V kraji působí dlouhodobě aktivně na poli prezentace kultury a udržování tradic pobočka *Společenství Romů na Moravě*.

PARDUBICKÝ KRAJ

V roce 2012 pokračovala spolupráce kraje s organizacemi příslušníků národnostních menšin na dobré úrovni. Jejich příslušníci (popř. organizace hájící jejich práva) byli zastoupeni v *Komisi pro integraci romské komunity* Rady, úspěšně také pokračovala spolupráce mezi koordinátorem romských poradců, *Centrem na podporu integrace cizinců* pro Pardubický kraj a občanským sdružením *Most pro lidská práva*. Subjekty se pravidelně setkávaly v *Regionální platformě CPIC* a ve skupině *Cizinci, národnostní a etnické menšiny* komunitního plánování, kde se vedle tvorby koncepčních dokumentů věnovaly i přípravě a organizaci společenských akcí s cílem multikulturního dialogu. Nejvýraznějším výstupem byla realizace *Multikulturního týdne 2012*, který se uskutečnil v květnu 2012 v Pardubicích. Mezi další úspěšné akce pak lze řadit *Multikulturní jarmark*, mongolské a vietnamské večery v *Divadle 29* či uspořádání workshopu *Posílení integrace žen migrantek* - prezentace nástrojů a příkladů dobré praxe ze Švédska.

PLZEŇSKÝ KRAJ

V roce 2011 organizovaly některé NNO (např. sdružení *Ponton*) v kraji aktivity, kterých mohli využít a využili i Romové. Nebyly pořádány žádné aktivity přímo určené pouze příslušníkům národnostních menšin. Nabídky služeb a akcí NNO jsou směřovány klientům bez vymezení etnické příslušnosti, jsou však pro-romsky orientovány.

ÚSTECKÝ KRAJ

Velmi dobrá spolupráce je se všemi zastoupenými organizacemi.

VYSOČINA

Kraj v roce 2010 spolupracoval s *Romským sdružením Vysočina*. S organizací byla rozvíjena pracovní aktivita v romských komunitách kraje.

ZLÍNSKÝ KRAJ⁶²

2a) příklady dobré praxe v roce 2012:

KARLOVARSKÝ KRAJ

Příkladem dobré praxe je např. loňský ročník *Dne národnostních menšin*, který proběhl v září 2012 v Sokolově u příležitosti konání *Hornické poutě*. Této akce se účastnily tisíce lidí

⁶² Kraj vyjádřil dobrou spolupráci v oblasti integrace cizinců a romské komunity, spolupráce s organizacemi národnostních menšin *sensu stricto* nebyla popsána.

v prostředí Starého náměstí. Program včetně hudebních, pěveckých, kulinářských a tanečních ukázek a vystoupení se velmi vydařil a lidmi byl velice kvitován. Za významný přínos v dodržování a šíření kulturních tradic národnostních menšin zde byly rovněž oceněny členky souboru *Heitmatchor*.

LIBERECKÝ KRAJ

Člověk v tísní, o. p. s. (filmový festival *Jeden svět*, Zneužívání sociálních dávek - beseda o síle předsudků); kraj (*Veletrh poskytovatelů sociálních služeb* – prezentace činnosti neziskového sektoru široké veřejnosti, včetně služeb pro etnické menšiny, pracovní setkání poskytovatelů služeb sociální prevence pro etnické menšiny s představiteli Policie ČR, jehož cílem je lepší vzájemná informovanost a navázání spolupráce v oblasti prevence kriminality); sdružení *Romodrom* (*Den romské kultury*).

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

V roce 2012 na území kraje vyvíjeli na území kraje aktivně svoji činnost zástupci polské menšiny (*Kongres Poláků v ČR*, *PZKO* a další), zástupci maďarské menšiny (*Svaz Maďarů žijících v českých zemích*) zástupci slovenské menšiny (*Obec Slováků v Karvinej*), zástupci řecké menšiny (*Řecká obec* ve městech Karviná, Krnov, Ostrava), zástupci německé menšiny (*Sdružení slezsko-německých přátel Hlučínska v Hlučíně*) a v neposlední řadě také zástupci romské menšiny (*Sdružení Romů na Severní Moravě*, *Vzájemné soužití*).

OLOMOUCKÝ KRAJ

Pobočka sdružení *Společenství Romů na Moravě* uskutečnila v srpnu 2012 třetí ročník festivalu romské kultury *Romani Gil'i*. Dne 11. dubna 2012 realizovala v Olomouci ve spolupráci s *Charitou Olomouc*, *NZDM Miriklo* a *Amaro Fóro* o.p.s. oslavu *Mezinárodního dne Romů*, kde prezentovaly své dovednosti hudební a taneční soubory, následoval průvod a další kulturní program, doplněný ochutnávkou romských specialit a soutěžemi pro děti.

Aktivní na poli prezentace kultury je *Charita Olomouc*. Její nejvýznamnější akcí byl *14. ročník Romské pouti* v bazilice Navštívení Panny Marie na Sv. Kopečku u Olomouce dne 22. září 2011. Po Eucharistii, které předsedal romský kněz Vojtěch Vágai a kterou doprovázela skupina *Jekh Drom*, následoval kulturní program v ambitech za bazilikou, kde vystoupila skupina *Imperio* a další romské soubory.

V listopadu 2012 Středisko *Khamoro* pro etnické menšiny *Charity Olomouc* uspořádalo ve spolupráci s *Filozofickou fakultou Univerzity Palackého* v prostorách nádvoří Zbrojnice, knihovny Univerzity Palackého *Den romského jazyka*. Pro účastníky akce byly připraveny informační materiály v českém a romském jazyce. Na akci vystoupily taneční soubory *Společenství Romů na Moravě*, *NZDM Miriklo* a pořádajícího střediska.

Armáda spásy v Přerově již čtvrtým rokem pořádá každou první neděli v měsíci Bohoslužbu, sbor vede Petr Janoušek, součástí jsou i romské písně. Bohoslužby jsou navštěvovány i neromskými obyvateli města. Na aktivitě se podílí i romská hudební skupina *Drom of live*. Hudební skupina realizovala v roce 2012 i vystoupení ve věznicích Kuřim a Pardubice.

Další tradiční akcí byl *Den soužití*, který se uskutečnil 29. září 2012 v areálu *FK Kozlovice*. Pořadatelem bylo nové občanské romské sdružení *Imperio*. Vedle sportovních aktivit byly uskutečněny i kulturní akce pro děti i dospělé, vystoupení hudebních skupin *Imperio*, *Drom of life*, *Truecolors* a tanečních skupin z Přerova a okolí.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Město v roce 2012 opět podpořilo prostřednictvím grantového řízení Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy provoz a činnost DNM (včetně provozu kanceláří jednotlivých národnostních menšin). Jednotlivá občanská sdružení a organizace národnostních menšin zde mají zázemí pro rozvoj své činnosti a aktivit. Jednotlivé akce občanských sdružení národnostních menšin byly rovněž podpořeny prostřednictvím

grantového řízení města v rámci Celoměstských programů podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy, ale i prostřednictvím grantových řízení ostatních institucí.

V roce 2012 využívaly prostory kanceláří v DNM tyto národnostní menšiny: Bulhaři, Maďaři, Němci, Poláci, Romové, Rusíni, Rusové, Řekové, Slováci, Srbové a Ukrajinci.

Sdružení uvedených národnostních menšin využívají vedle svých kanceláří také společné prostory DNM, kterými jsou zasedací místnost, výstavní sál, společenský sál a kavárna. Společné prostory využívá řada dalších občanských sdružení národnostních menšin, organizací cizinců, ale i NNO pracující v oblasti práce s národnostními menšinami a cizinci.

Ve výše uvedených společných prostorách se v roce 2012 nejčastěji konaly výstavy, semináře, přednášky, konference, výuka jazyků, pravidelná setkání a besedy, kulturní vystoupení, filmové projekce, programy pro děti a mládež, zkoušky souborů národnostních menšin, koncerty, divadelní představení, ale i společenské večery k příležitosti významných svátků jednotlivých národnostních menšin apod. Významné jsou aktivity pro děti a mládež, a to divadelní představení, přednášky, výukové programy a další.

Město též pořádá jednotlivé akce vztahující se k oblasti národnostních menšin ve spolupráci s DNM. Jedná se zejména o vzdělávací programy určené pro děti a mládež. V roce 2012 byly realizovány semináře pro žáky 2. stupně vybraných ZŠ s vyšší koncentrací romských žáků, zaměřené na historii Romů, ale díky spolupráci se styčným důstojníkem pro národnostní menšiny KŘ Policie HMP i na otázky bezpečnosti (osobní bezpečnost, bezpečnost na ulici apod.).

DNM byl v roce 2012 také jedním z partnerů akce *12. Setkání národnostních menšin*, nad kterou převzal záštitu radní hl. m. Prahy pro oblast kultury, památkové péče, výstavnictví, cestovního ruchu a zahraničních vztahů. V rámci uvedené akce se konala konference na téma *Národnostní menšiny – historie, současnost, budoucnost* a kulturně-společenské setkání v Rezidenci primátora v prostorách Městské knihovny v Praze.

Město v roce 2012 spolupracovalo s jednotlivými MČ na kulturně-osvětových akcích, které jsou tematicky zaměřeny na oblast národnostních menšin a integrace cizinců. Již tradiční byla podpora MČ Praha 9, jež pořádala 7. ročník multikulturního festivalu *Etnofest* (v rámci akce *Barevná devítka*), který se konal v areálu přírodního Parku Podviní na území této MČ.

Dále byla zajištěna spolupráce a finanční podpora akci MČ Praha 14 pod názvem *Setkání kultur*, která se konala u příležitosti *Mezinárodního dne Romů*. Součástí akce se byla např. výtvarná soutěž, workshopy, happening a celý program byl určen široké veřejnosti.

Podpora hl. m. Prahy patřila i dvěma významným festivalům, které se týkají národnostních menšin. Jsou jimi *Světový romský festival Khamoro* a *Mezinárodní folklorní festival Praha srdce národů*.

V roce 2012 zahájilo činnost *Integrační centrum Praha o.p.s.* (Žitná 1574/51, Praha 1), založené hl. m. Prahou za účelem komplexní a systematické práce v oblasti integrace cizinců. Díky existenci této organizace je oblast integrace cizinců plně zajišťována právě tam.

ÚSTECKÝ KRAJ

Účast zástupců *Bulharského občanského sdružení Cyrila a Metoděje* na slavnostním setkání bulharské menšiny v ČR. Setkání se konalo na počest výročí příchodu Cyrila a Metoděje v Mikulčicích u Hodonína. Dalším příkladem je činnost *Kulturního sdružení občanů německé národnosti*. Zástupci sdružení a předseda Výboru se zúčastnili *38. Evropského dne* konaného v německém Andechsu, které je pořádáno *Panevropskou unií*. Byla zde probírána témata zaměřená na propojování Evropy. Zástupci kraje zde prezentovali nejen kraj, ale celou ČR.

VYSOČINA

Jihlavské neziskové organizace uspořádaly ve dnech 28. března - 3. dubna 2012 *Týden romské kultury*, jehož součástí byla výstava *J sme vyloučení*, workshop romských řemesel *Vyšívání svět*, vystoupení dětských tanečních skupin a projekce filmu s romskou tematikou.

2b) problémy v roce 2012:

KARLOVARSKÝ KRAJ

Problém přetrvává v neorganizovanosti některých menšin, např. ukrajinské, v jejich malé angažovanosti a nezájmu o aktivity, ale také nedostatku financí na prezentaci kultur.

V kraji jsou aktivní Slováci, Rusové, Vietnamci a Němci, avšak nedaří se vzniku sdružení zde hojně zastoupených Ukrajinců nebo Maďarů.

PARDUBICKÝ KRAJ

Dlouhodobým obecným problémem se jeví nedostatek financí v sociálních službách, což pociťují příslušníci národnostních a etnických menšin i organizace usilující o jejich integraci. Konkrétní vážnější problémy však registrovány nebyly.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Na základě změny organizační struktury magistrátu byla od 1. ledna 2012 zařazena agenda národnostních menšin a integrace cizinců pod Odbor zdravotnictví, sociální péče a prevence, konkrétně do oddělení prevence, které současně zajišťuje oblast prevence kriminality, protidrogové prevence apod. Toto zařazení nebylo šťastné nejen z důvodů obsahového zaměření činnosti oddělení prevence, ale zejména pro zajištění agendy samotné z hlediska procesních postupů.

Samotní zástupci národnostních menšin, ale i organizace cizinců, vyjádřili svou nespokojenost a nesouhlas se zařazením. Na základě jednání radního hl. m. Prahy (svěřena v rámci kompetencí oblast národnostních menšin) a ředitele Magistrátu hl. m. Prahy došlo ke změně v zařazení agendy národnostních menšin a integrace cizinců a od 1. prosince 2012 je součástí Odboru „Kancelář ředitele Magistrátu“. Tímto je umožněna přímá spolupráce napříč jednotlivými odbory Magistrátu, efektivní komunikace s radním hl. m. Prahy, kterému je daná oblast svěřena a v neposlední řadě není oblast národnostních menšin spojována s tématy vyžadujícími prevenci.

Zástupci národnostních menšin projevili nespokojenost, že mají pouze jednoho zástupce v Komisi Rady hl. m. Prahy pro oblast národnostních menšin a integrace cizinců na území hl. m. Prahy. Členem uvedené komise je předseda Programové rady DNM a současně zástupce ruské národnostní menšiny.

3. Jakým způsobem kraje finančně podporovaly v roce 2012 organizace / aktivity národnostních menšin (prostřednictvím zvláštního dotačního titulu v rozpočtu, v rámci jiných dotačních programů, ad hoc podporou jednotlivých akcí, popř. jinak)?

JIHOČESKÝ KRAJ

Kraj vyhlásil v roce 2012 dotační programy podpory práce s dětmi a mládeží, v němž byly oceněny projekty sdružení *KreBul Volary*, *KoCeRo Český Krumlov*, *Salesiánské středisko mládeže České Budějovice* a o.p.s. *Centrum pro pomoc dětem a mládeži Český Krumlov*.⁶³

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

V roce 2012 byl vyhlášen *Dotační program na činnost národnostních menšin v Jihomoravském kraji*. Pro tento program byla z rozpočtu kraje vyčleněna částka 400 tisíc Kč. V rámci dotačního řízení bylo podpořeno 20 projektů. Ty byly zaměřeny především na vzdělávací a kulturní programy, popř. volnočasové aktivity dětí a mládeže se sociálním znevýhodněním, vydavatelskou činností apod. Celkem bylo poskytnuto z rozpočtu kraje na činnost národnostních menšin v roce 2012 699 300,- Kč včetně výše uvedené akce *Dne národnostních menšin*.

⁶³ Kromě toho kraj vypisuje program *Podpora sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na území kraje*.

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Romské středisko Hodonín	Činnost romského střediska	20 000
Sdružení Romů a národnostních menšin v Hodoníně	Výchovně vzdělávací tábor	55 000
Nadační fond Hellenika	HELLENIKA, zachování řeckého kulturního povědomí	25 000
Folklorní sdružení PŮČIK	Žijeme v jednom městě	20 000
občanské sdružení IQ Roma servis	Jdeme s dobou	10 000
Řecká obec Brno	Výuka dramatické výchovy a řeckých tanců	25 000
Lyceum Řekyň v České republice	Udržení řeckých kulturních tradic	25 000
Národy Podyjí	XIII. festival Národů Podyjí	25 000
Občanské sdružení Porta Balkanica	Prezentace kultury balkánských a jihoslovanských zemí na jižní Moravě v roce 2012	20 000
Obec Slováků v Brně	O Slovácích na Moravě	20 000
Pirin	Výuka bulharských lidových písní a tanců	20 000
	Uchování bulharských lidových tradic a tanců	20 000
občanské sdružení Petrov	Doučování v dětském domě Zábrdovice	25 000
Společenství Romů na Moravě	Volnočasové aktivity SRNM Brno a Hodonín	10 000
Svaz Maďarů-Brno	Uchování, rozvoj a prezentace kultury maďarské menšiny	30 000
Muzeum romské kultury	Dětský muzejní klub	10 000
DROM, romské středisko	Podpora tanečního souboru Piroš Rouža	10 000
Přátelé Podkarpatské Rusi	Vydání 1 čísla časopisu (Přátelé Podkarpatské Rusi)	10 000
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	21. chorvatský den (kiritof)	10 000
Hrad bez výhrad	Řecká sobota na hradě Veverí	10 000
Kraj organizoval	Den národnostních menšin v Jihomoravském kraji	299 300
celkem		699 300

KARLOVARSKÝ KRAJ⁶⁴

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Obec Slováků	IV. Den národnostních menšin	95 000
Kulturní sdružení občanů německé národnosti ČR	Přeshraniční přátelské vztahy a kulturní akce pro seniory	10 000

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Občanské sdružení SOUŽITÍ - JAROMĚŘ	ROMFEST 2012	10 000
	Den dětí v Josefově 2012	15 000
	Programy primární prevence v klubu Smajlík 2012	18 000
Džas dureder dživipnaha, Broumov	Celoroční sportovní akce pro děti a mládež	15 000
Oblastní charita Jičín	Děti a mládež z vyloučené lokality Vysoké Veselí	12 000

LIBERECKÝ KRAJ

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
sdružení Romský život	Provoz NZDM	50 000
Romodrom	provoz	50 000

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Kraj každoročně vyhlašuje dotační titul zaměřený na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území kraje. V roce 2012 byly organizace zajišťující aktivity pro tyto příslušníky podpořeny finanční částkou ve výši 850 tis. Kč. Podpořeny byly projekty organizací polské, slovenské, maďarské, řecké a romské menšiny.

⁶⁴ Kraj má také v rámci programů na poskytování příspěvků na sociální služby vyčleněný program na podporu sociálních služeb v sociálně vyloučených romských komunitách. Tento program je určen pro projekty zaměřené na podporu sociálního začleňování příslušníků romské komunity, odborného sociálního poradenství a podporu sociální práce v romských komunitách. V roce 2012 bylo poskytnuto celkem 254 300,- Kč.

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
PZKO v České republice	Polacy z Zaolzia w najwyższych organach ustawodawczych Czechosłowacji, Republiki Czeskiej i Polski 1919 - 2007	50 000
	Biuletyn Ludoznawczy, Zeszyt XXV	49 000
	MF festival Gorolski Święto – 66. ročník	250 000
MS PZKO v Havířově - Bludovicích	Dożynki Śląskie	70 000
Kongres Poláků v České republice	Takoví jsme/Tacy jesteśmy. Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR v roce 2012	70 000
Sdružení polské mládeže v České republice	Dny studentské kultury	30 000
EUROTOPIA Opava o.p.s	Výchovou k toleranci	69 600
Sdružení přátel Polské knihy - Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki	S knihou na cestách - Z książką na walinach 2012	40 000
Občanské sdružení Vzájemné soužití	Jeden druhému, sobě vzájemně	59 000
Diecézní charita ostravsko-opavská	10 let Vesničky soužití - zkušenosti z realizace projektu	69 400
Sdružení Romů Severní Moravy	Karvinský Romský festival – 14. ročník	100 000
Řecká obec Karviná	Menšinová politika Řecké obce Karviná na rok 2012	70 000
Řecká obec Ostrava	Program multikulturních a integračních aktivit ŘO Ostrava 2012	70 000
Řecká obec Krnov – město	Řecké dny Krnov	30 000
Obec Slováků v Karvinej	Podpora činnosti	54 800
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Kulturně vzdělávací a výchovné aktivity	68 000
	Dokumentace národnostní kultury	34 600
Městský dům kultury Karviná	Prolínání kultur aneb Známe se navzájem - festival národnostních menšin	45 600
celkem		850 000

OLOMOUCKÝ KRAJ

Kraj nevyhlašuje zvláštní dotační titul na aktivity směřující k národnostním menšinám. Občanská sdružení, humanitární organizace a fyzické osoby mohou žádat o přidělení příspěvků na činnost do 30 tis. Kč, a to na následující oblasti: vzdělání a věda, mládež, kultura, sport a tělovýchova, prevence kriminality, sociální patologie a primární prevence drogových závislostí, zdravotnictví, sociální služby a humanitární pomoc, turistický ruch a životní prostředí. O poskytnutí příspěvků rozhoduje Rada kraje. Zmíněné subjekty i obce se pak mohly v roce 2012 ucházet také o dotaci v rámci významných projektů kraje, o jejichž přidělení rozhoduje Zastupitelstvo kraje, a to na stejné oblasti. Žádná z národnostních menšin v rámci významných projektů nevyužila možnosti získat dotaci. V následující tabulce je uveden přehled akcí podpořených Olomouckým krajem v roce 2012 v rámci příspěvků na činnost do 30 tis. Kč:

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
ZO Demokratická aliance Romů v ČR Prostějov	Romská píseň 2012	20 000
Lošťáková Jana Lipník nad Bečvou	Šance pro všechny - zajištění kulturních aktivit pro sociálně ohrožené děti a mládež ve městě Lipníku nad Bečvou	19 000
Občanské sdružení Moravská brána	Loutka kamarád	20 000
Řecká obec Javorník	FOLKOMAJ	29 000
AFS Mezikulturní programy, o.s.	Rozvoj občanské společnosti: Mladí lidé bez kulturních předsudků	29 000
Tajtrlík, o.s.	Letní pobyt pro děti z rodin ohrožených sociálním vyloučením	20 000
Židovská obec Olomouc	Stopersteine v Olomouci	30 000
celkem		167 000

PARDUBICKÝ KRAJ⁶⁵

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Darjav	Komunitní centrum pro romské děti a mládež	165 000
Most pro lidská práva	Multiklub pod Mostem	50 000
celkem		215 000

PLZEŇSKÝ KRAJ⁶⁶

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA⁶⁷

Aktivity občanských sdružení národnostních menšin a cizinců působících na území Prahy jsou dlouhodobě podporovány prostřednictvím grantových řízení a stejně tak tomu bylo v roce 2012. V případě podpory aktivit národnostních menšin se jednalo o Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2012. Pro rok 2012 byly vyhlášeny následující programy:

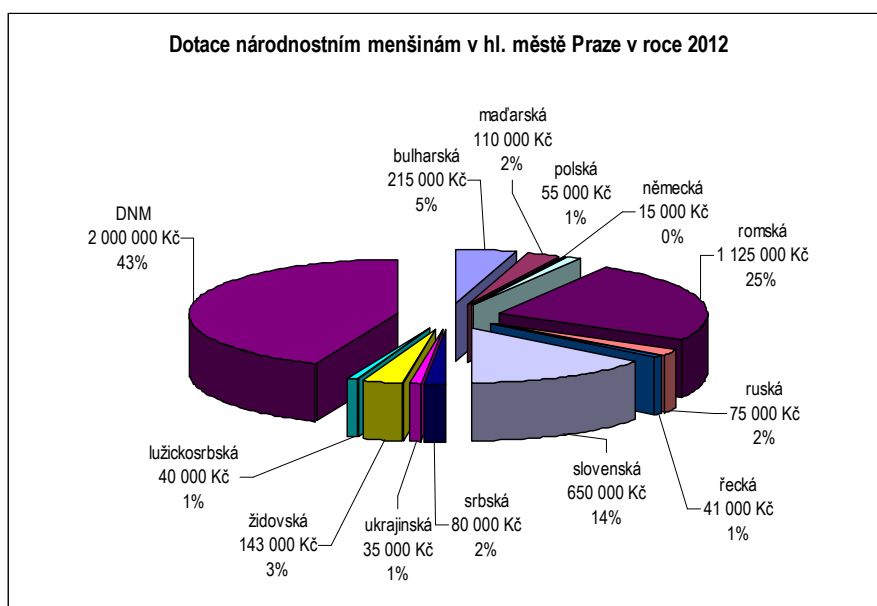
Program č. 1 - zaměřený na prezentaci národnostních kultur v hl. m. Praze, na kulturní, společenskou a osvětovou činnost národnostních menšin,

Program č. 2 - zaměřený na publikační činnost, související se vztahem národnostních menšin k hl. m. Praze.

V rámci programu byl finančně podporován také provoz DNM, a to včetně kanceláří jednotlivých národnostních menšin.

V rámci grantového řízení Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2012 bylo přiděleno na podporu projektů národnostních menšin a organizacemi přijato celkem 4 584 000,- Kč.

Současně byly podpořeny některé projekty občanských sdružení národnostních menšin prostřednictvím grantů hl. m. Prahy v oblasti kultury a umění (např. Světový romský festival Khamoro).

⁶⁵ V rámci grantového programu kraje *Podpora integrace národnostních menšin a cizinců* byla v roce 2012 dále poskytnuta organizaci *Most pro lidská práva* na projekt *Integrační kurzy pro cizince* 120 tis. Kč.

⁶⁶ V roce 2012 kraj vyhlásil dotační program *Program podpory obcí na rozvoj gramotnosti dětí ze sociálně vyloučených romských komunit 2012*. Účelem tohoto programu byla finanční podpora obcí k realizacím programů, napomáhajícím dětem ze sociálně vyloučených romských komunit k vyrovnání sociálního handicapu, získaného vlivem znevýhodněného sociálního prostředí. K přerozdělení byla určena celková částka 400 000,- Kč. V rámci tohoto programu byl podpořen jediný žadatel - Statutární město Plzeň s programem *Mentoring*, který realizovalo prostřednictvím obecně prospěšné společnosti *Společnost tady a teď*.

⁶⁷ V rámci grantového řízení *Programy podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy* pro rok 2012 bylo přiděleno a organizacemi přijato celkem 575 000,- Kč.

Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin a integrujících se cizinců na území Prahy v roce 2011

Program č. 1 - prezentace národnostních kultur v hl. m. Praze; kulturní, společenská a osvětová činnost národnostních menšin

<i>národnostní menšina</i>	<i>organizace</i>	<i>název projektu / anotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Bulhaři	Bulharská kulturně osvětová organizace	Jarní slavnosti - Oslava tří velkých bulharských svátků-Baba Marta-Marteničky a literární program,Osvobození Bulharska-mše, koncert a oslava, Den bulharské kultury-výstava, literární program. Náklady na výrobu marteniček, kancelářské potřeby-výzdoba sálů, nájemné, cestovné, propagaci-letáky, soutěžní ceny, instalaci výstavy,honoráře,OON.	40 000
	Bulharská kulturně osvětová organizace Sv. Cyrila a Metoděje v Praze	Klubová činnost sdružení v Praze - Zajištění celoroční činnosti sdružení, které převážně probíhá v DNM. Cyklus koncertů, přednášek, výtvarných dílen pro děti, průběžná setkání členů. Náklady na materiál (barvy), kancelářské potřeby, PC a tiskárnu, nájem, poštovné, telefon, fax, propagaci, osobní náklady, honoráře, OON.	15 000
	Bulharská pravoslavná obec v ČR	Klub Pravoslavných Bulharů - systematická celoroční klubová činnost-podpora pravoslavných tradic a zvyků typických pro Bulharsko a jejich udržování u bulharské národnostní menšiny. Kulturní a společenské aktivity, vzdělávací akce, přednášky, semináře, workshopy, výstavy. Aktivity pro seniory, rodiny s dětmi. Náklady na materiál (fotografie, rámy, závěsný systém, panely), kancelářské potřeby, květinovou a tematickou výzdobu, svíce, tonery, CD, nájemné, poštovné, telefon, fax, propagaci, dopravu exponátů, účetní, honoráře, OON.	15 000
	Občanské sdružení Zaedno	Trifon Zarezan, bulharský svátek vína 2012,X.ročník - tradiční folklorní večer-vystoupení hudebních skupin, tanečních souborů, pěveckých sborů, sólistů a DJ. Doprovodné akce-výstavy, taneční workshopy a představení bulharské kuchyně. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, propagaci, účetní, úklid, honoráře.	50 000
	Vazražďane	Dny bulharské kultury - příprava a realizace 9. ročníku Dnů bulharské kultury, kulturní akce a vzdělávací aktivity. Koncerty, výstavy, přednášky-folklorní večer, literární večer, výstava současných bulharských umělců žijících a tvořících v ČR, divadelní večer, vánoční koncert. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, cestovné, propagaci, ostatní osobní náklady.	20 000
		Klub Vazražďane - klubová činnost zaměřená na uchování,rozvoj a prezentaci bulharské kultury, vzájemnou informovanost a komunikaci bulharské národnostní menšiny a majoritní společnosti. Přednášky, koncerty, společenská setkání k významným svátkům. Oslava národního svátku Babinden, Trifon Zarezan (svátek vína), Baba Marta (svátek jara), pravoslavných Velikonoc, Gergovden-Balkánský bál, oslava Svátku bulharského písemnictví a kultury a slovanských věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje, společenský večer u příležitosti státního svátku Dne nezávislosti Bulharska, Nikulden, oslava Vánoc. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, cestovné, propagaci, OON.	15 000
Maďaři	Spolek Iglice Egylet	Zpřístupňování maďarského jazyka a maďarské kultury dětem příslušníků maďarské menšiny včetně dětí ze smíšených česko-maďarských rodin - herny 1x týdně-3 typy, a to pro batolata, mladší předškolní děti a starší předškolní děti (4-6 let), hravá výuka maďarského jazyka pro děti školního věku a středoškoláky, divadelní představení pro děti, výtvarné dílny pro děti, účast na akcích prezentujících národnostní menšiny. Náklady na učebnice, knihy, občerstvení, trička, poštovné, telefon, fax, propagaci, honoráře.	20 000

Maďaři	Svaz Maďarů základní organizace Praha	Dny maďarské kultury v Praze 2012 - výstava z děl maďarského grafika J.Barcsay, vzpomínkový večer ke 130. výročí narození hudebního skladatele Z. Kodálye. Vzpomínkový večer ke 195. výročí narození maďarského básníka J.Aranya. Literární odpoledne-básně maďarských autorů. Náklady na květiny, věnce, knihy, CD, noty, cestovné, tisk pozvánek a plakátů, přeprava osob a materiálů, OON.	30 000
		Podpora činnosti souboru maďarského lidového tance Nyitnikék a pražského maďarského pěveckého souboru MILLE DO(re)MI - výuka tance, nácvik choreografií, nákup krojů pro taneční soubor Nyitnikék, pravidelné zkoušky, nácvik techniky zpívání, korepetice repertoáru pěveckého souboru MILLE DO(re)MI-celoroční činnost. Náklady na kancelářské potřeby, 5 kompletních ženských krojů pro tanec Zoboralja, honoráře (výuka tanců a choreografií-3 víkendy), OON-výuka techniky zpívání, korepetice.	40 000
		Pravidelná měsíční setkání a další kulturní aktivity maďarské menšiny - Setkání členů sdružení 8xročně - klubové večery, kde jsou plánovány realizace akcí maďarské menšiny v Praze, během večerů se konají i přednášky související s národními svátky a jubilei známých osobností maďarského kulturního a společenského života.Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, tisk pozvánek.	20 000
Němci	Kulturní sdružení občanů německé národnosti ČR	Pravidelná setkávání - zajištění besed, přednášek, exkurzí - 10 x ročně pravidelná setkání členů sdružení, přednášky se uskuteční 4 v německém jazyce. Náklady na kancelářské potřeby, poštovné, telefon, fax, cestovné, občerstvení, honoráře.	15 000
Poláci	Klub Polski v Praze	„Polacy na Zaolziu-Poláci na Těšínském Slezsku“ - zajištění realizace výstavy připravené Dokumentačním střediskem Kongresu Poláků v ČR, tématem výstavy je vývoj skladby obyvatelstva Těšínska a vznik polské minority na území Těšínského Slezska. Náklady na cestovné, přepravné, dovoz exponátů, propagaci-plakát a pozvánky, instalaci a deinstalaci výstavy,honoráře.	15 000
		125. výročí založení sdružení „Klub Polski v Praze“ - slavnostní setkání členů a příznivců organizace. Koncert a přednáška na téma historie vzniku a současného dění ve sdružení, prezentace soudobé polské hudební a literární tvorby. Náklady na výrobu barevných informačních skládaček a plakátů, honoráře, ostatní osobní náklady.	25 000
		Podpora činnosti sdružení Klub Polski (provoz kanceláře v DNM) - zajištění administrativního chodu a zázemí pro činnost sdružení, výuky polského jazyka a dějin Polska pro děti smíšených polsko-českých rodin, organizování vlastních kulturních akcí a společných s ostatními národnostními menšinami v rámci DNM. Dále zajištění knihovnického provozu polské národnostní menšiny v DNM. Náklady na kancelářské potřeby, poštovné, telefon, fax, internet, propagaci.	15 000
Romové	ČHAVORIKANO LUMA - KROUŽEK HER A NÁPADŮ občanské sdružení	Otevřené dveře mezi kulturami - workshopy a loutková představení v pražských divadlech (Divadlo Minor, Divadlo říše loutek) s tematikou romského folkloru, pohádek a bajek. Osvětový cyklus 20 workshopů a 5 loutkových představení. Určeno pro děti a mládež pražských škol. Náklady na pomůcky pro workshopy, výrobu marionet, nájemné, pronájem divadel, zvukaře a osvětlovače.	15 000

Romové	RomPraha	Akce pro neorganizované děti, mládež a dospělé Romy v DNM - celoroční aktivity pro romské děti, mládež a dospělé. Zajištění přednášek k tematice týkající se Romů (historie, tradice, současnost apod.). Volnočasové aktivity pro děti a mládež-doučování. Pro dospělé Romy je klíčovou aktivitou poradenská činnost zejména v oblasti výchovy a vzdělávání. Náklady na nákup společenských her, sportovních potřeb a cen do soutěží, kancelářské potřeby, odbornou literaturu, výtvarné potřeby, telefon, fax, internet, propagaci, OON-účetní, lektori, přednášející, praktikanti.	60 000
	Občanské sdružení SLOVO 21	Světový romský festival KHAMORO 2012 - zajištění realizace festivalu Khamoro - koncerty, odborné semináře, výstavy, defilé, mezinárodní setkání romské mládeže a módní přehlídka. Jedná se o 14. ročník festivalu v termínu od 28. května do 2. června 2012 v Praze. Náklady na materiál (scénografii, výstavy, mezinárodní setkání), kancelářské potřeby, spotřební zboží, nájemné, poštovné, telefon, internet, úklid, údržbu, energie, cestovné, dopravu, stravné, propagaci a medializaci, scénografii a rekvizity, světlo a zvuk, pronájem prostor, lokální dopravu, OON (včetně odvodů a daně z příjmu), honoráře, ostatní náklady-pojištění výstav, instalace a deinstalace výstav, vernisáž výstav, ostraha výstav, katalog, sborník ze seminářů, defilé, občerstvení pro účinkující, pojištění účinkujících, pronájem hudebních nástrojů, organizační práce, scénář, dramaturgie, režie, občerstvení pro seminář a setkání, tlumočnická technika, ozvučení semináře a setkání, pronájem techniky, tlumočení a překlady, účetní, video-archiv.	1 000 000
Rusové	Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR	Klubová a kulturně-společenská činnost ruské národnostní menšiny v DNM v roce 2012 - Klubová a kulturně-společenská činnost, klub ruského nekomerčního filmu, setkání umělců a spisovatelů se čtenáři a veřejností, prezentace občanských organizací a rozmanitých aktivit z prostředí ruské národnostní menšiny, činnost uměleckých, divadelních a zájmových kroužků v DNM. Náklady na materiál (nespecifikováno), kancelářské potřeby, poštovné, telefon, fax, propagaci, honoráře, OON.	15 000
		Výstava k 120. výročí narozenin Mariny Cvětajevové s názvem „Praha v životě a díle Mariny Cvětajevové“ - výstava v DNM o životě a díle M. Cvětajevové-ruské spisovatelky a básničky, která strávila v Čechách a Praze významnou část svého života. Archivní materiály, foto-práce a grafické zpracování panelů pro výstavu, která se uskutečnila v září 2012. Náklady na materiál (nespecifikován), kancelářské potřeby, poštovné, telefon, fax, propagaci, honoráře, OON.	20 000
Řekové	Řecká obec Praha	Dětský zájmový a taneční soubor - zajištění vystoupení na oslavách státních svátků Řecka, společenských akcích majoritní společnosti, uspořádání maskami oslavy v DNM i pro děti ostatních národnostních menšin, provoz výtvarné dílny. Náklady na nákup látek a ušití jednoduchých krojů, nákup materiálu pro výtvarnou dílnu, pronájem kuchyňky pro pečení řeckého vánočního cukroví, cestovné-doprava souboru na vystoupení.	11 000
		Kulturní, společenská a osvětová činnost - společenské večery při příležitosti oslav státních svátků Řecké republiky (březen a říjen 2012). Náklady na nájemné, ozvučení, odměnu kapele.	20 000
		Pěvecký a taneční soubor Akropolis-dospělí - zajištění účasti souboru Akropolis na folklorních festivalech, vystoupeních na oslavách státních svátků Řecka a účast na jiných společenských akcích. Náklady na materiál-nákup krojů, cestovné-doprava souborů na vystoupení, provozní údržbu krojů a jejich přepravu.	10 000

Slováci	Folklorní soubor Šarvanci	10. výročí Folklorního souboru Šarvanci - příprava a realizace celovečerního programu pro veřejnost při příležitosti 10. výročí vzniku Folklorního souboru Šarvanci. Program bude mít multimediální charakter, bude obsahovat audiovizuální projekci doplněnou o živá vystoupení souboru. Náklady na nájemné (soustředění a divadlo), propagaci, ozvučení, režii programu, foto a videodokumentaci, střih, kompletování filmu, tisk posterů, zapůjčení audiovizuální techniky, zapůjčení i výrobu rekvizit a kostýmů, organizaci rautu, honoráře pedagogů a choreografů.	40 000
		Celoroční činnost souboru Šarvanci - pravidelná činnost souboru-nácvik, soustředění, workshopy s tanečními pedagogy, hudebními a pěveckými odborníky. Příprava a nácvik nových choreografií a následná prezentace na kulturních akcích v ČR a zahraničí. Náklady na kroje a součásti, hudební nástroje, nájemné, cestovné (doprava souboru na folklorní festivaly, pedagogů a choreografů), honoráře pedagogů a choreografů.	40 000
	Obec Slovákovi v ČR	Klubová činnost - celoroční aktivity sdružení-společensko-kulturní akce: slovenský ples v Hradci Králové, Fašiangy-Turíce Velká noc přide, Mňamky našej mamky-turistický pochod do Šárky, klubová setkání a besedy, Jánošíkov dukát-účasť na slovenském folklorním festivalu v Rožnově pod Radhoštěm, zájezd do Hradce Králové na dožínkový veniec, turistický pochod na Karlštejn, příprava na advent-výroba adventních věnců. Náklady na výzdobu, kancelářské potřeby, jiné (nespecifikováno), nájem, poštovné, telefon, fax, cestovné, propagaci-pozvánky, internet, honoráře.	20 000
	Občanské sdružení Černá Labuť	Černá labuť/Slovensko-české tango 2012 - společenská setkání se vzdělávacím nebo kulturním programem. Aktivity pro mladé Slováci, poskytnutí prostor pro verbální komunikaci a kreativitu. Aktivity pro ženy-česko-slovenský diskusní klub, podpora česko-slovenské vzájemnosti při setkáních s významnými osobnostmi z obou zemí. Náklady na kancelářské potřeby, osvětlení, ozvučení, xerox, technický park, poštovné, telefon, fax, cestovné, propagaci, tisk žurnálu, letáky, pozvánky, honoráře techniků a brigádníků při akcích, ostatní osobní náklady-produkce.	15 000
	Slovenské združenie Limbora	Limbora-činnost v roce 2012 - zajištění umělecké činnosti třech souborů-Limbora, Limborka a malá Limborka. Celoroční činnost souborů a jejich aktivit (včetně oslav 20.výročí souboru Limborka). Zabezpečení základních materiálních podmínek pro existenci souborů, realizace pravidelných nácviků a zajištění prezentace souborů. Náklady na kroje, kancelářské potřeby, pronájmy prostor, propagaci, telefon, elektřinu, služby (příprava programu, umělecká spolupráce), osobní náklady-účetní.	40 000
	Slovensko-česká společnost	Slovenské dny v Praze a v ČR, 68.výročí SNP a 67.výročí ukončení 2.světové války-Pamík 2012 (Tradiční plavba lodí po Vltavě) - kulturně-společenský program, uchování tradic, rozvoj a předávání hodnot, prezentace národnostně menšinové kultury v Praze-tradiční vzpomínková plavba lodí po Vltavě s bohatým kulturním programem. Akce se účastní i pamětníci bojů SNP, přímí účastníci domácího a zahraničního odboje za 2. sv. války. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, cestovné, technické služby-ozvučení, osvětlení, zastřešení paluby a jiné, honoráře, OON.	50 000

Slováci	Slovensko-český klub	Klubové večery v Slovensko-českém ART klubu - klubové večery v první stálé klasické divadelně-hudební scéně slovenské menšiny v Praze (Praha 7-Holešovice). Divadelní představení – „Prečo sa máme rozísť“, „Na konci sveta“, klubové večery „Čomu sa smejeť ja“, „Klub mladých“, „Večery přiměřených depresí“. Náklady na nájemné včetně médií a služeb, propagaci-včetně tisku plakátů a pozvánek, honoráře účinkujícím, ostatní osobní náklady-účinkující, technici, produkce.	15 000
	Slovenský literární klub v ČR	Kvarteto - komponované hudebně-literární večery (v Divadle Viola a ve Slovensko-českém Art klubu). Aktivita k významnému životnímu jubileu L.Balleka, T.Lehenové, L.Feldeka a 5 let od úmrtí V. Zamarovského. Náklady na nájemné, cestovné, propagaci (tisk materiálu, plakátů, pozvánek), ozvučení, osvětlení, honoráře účinkujícím (hudba, spisovatelé-hosté).	15 000
		Literární soutěž Jána Kollára - zajištění 8.ročníku literární soutěže pro žáky základních škol a studenty středních a vysokých škol do 26 let v oblasti literární tvorby ve slovenštině nebo se slovenskou tematikou. Náklady na nájemné, cestovné, propagaci (včetně tisku plakátů,pozvánek), ozvučení a osvětlení, honoráře -peněžitě ceny za zveřejnění vítězných prací, honoráře účinkujícím, porotě, ostatní osobní náklady-účinkující a porotce.	15 000
	Etnická asociace ETNICA	Reprezentanti tradiční kultury národnostní a etnik na MFF Praha srdce národů 2012 - Zajištění realizace Mezinárodního folklorního festivalu Praha srdce národů 2012, který se uskuteční ve dnech 23. až 28. května 2012. Jedná se o 14. ročník tohoto festivalu, kterého se zúčastní 20 souborů z 10-12 států (cca 500 účinkujících). Součástí akce je seminář, výstava fotografií, průvod Prahou, jednotlivá vystoupení a galakonzert v Divadle Na Vinohradech. Náklady na nájem a pronájem, technické služby, režijní náklady.	400 000
Srbové	Pravoslavná církevní obec v Praze 4/V	Cyklos prezentací srbské kultury a tradic - koncerty - koncert Prvo Beogradsko družstvo, chór ze Srbska, koncert Kolegijum muzikum ze Srbska, výstavy-výstava Ikonopisu ze Srbska a Hilendarských fotografií, besedy-beseda prof.teologie R.Bigoviče z Bělehradu literární večery a přednášky-přednáška prof. V.Jerotiče z Bělehradu. Náklady na rámování a klip rámy, přepravu obrazů, pronájem prostor, poštovné, telefon, fax, propagaci-tisk pozvánek, fotodokumentaci, instalaci a deinstalaci, grafické a propagační práce, honoráře-účinkující, zvukař, technici, fotograf.	40 000
Ukrajinci	Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Sbor sv. Vladimíra - koncerty a zpívané bohoslužby, přehlídka hudební tvorby ukrajinských skladatelů (celoročně). Náklady na materiál (výtvarné potřeby na výrobu masek a kulis, látky a galanterní materiál pro výrobu kostýmů a krojů, odborná literatura, notová dokumentace, fotomateriál, baterie, filmy, přenosný stojan na noty, technická přídatná zařízení), kancelářské potřeby (včetně tonerů a papíru, obálky, oprava kopírky, pohlednice, přání, fixy, barvy, desky pro sboristy, diskety, CD,DVD, fotoalba, šanony), rekvizity, květinová a dekorativní výzdoba, drobné hudební nástroje, kytara, novoroční, velikonoční a mikulášská nadílka, nájemné, poštovné, telefon, fax, cestovné, propagaci, ladění klavíru, drobné opravy vybavení, převoz techniky, management, honoráře hostujícím, OON-odměna dirigentovi.	20 000
	Ukrajinská iniciativa v ČR	Zajištění aktivit dětských kolektivů ukrajinské národnostní menšiny v Praze - podpora aktivit dětských ukrajinských kolektivů v Praze- podpora tanečních skupin a dalších ukrajinských dětských uskupení, která vystupují na akcích v Praze (celoročně). Taneční a dramatická vystoupení-Malanka, Dny T.Ševčenka, Den nezávislosti Ukrajiny, Ukrajinský Mikuláš. Náklady na opravy a doplnění krojů, nájemné.	15 000

Židé	Bejt Simcha	EPES RARES-kulturně-společenské večery - cyklus tří společensko-kulturních večerů. Jedná se o setkání členů sdružení s cílem zvýšit povědomí o židovské kultuře. Akce se vždy zúčastní významná osobnost z oblasti kultury a součástí večera je také hudební vystoupení. Náklady na propagaci, honoráře, OON.	20 000
	Židovská obec v Praze	Káva o čtvrté - Pokračování projektu, který se úspěšně realizuje od roku 2005. Jedná se o osvětovou a vzdělávací přednášku a současně diskusním programem, zabývající se problematikou kultury, vědy a filozofie. Projekt je zaměřen zejména na seniory Židovské obce v Praze, kteří byli internováni v některém z koncentračních táborů a přežili Holocaust. Náklady na honoráře moderátorovi a ozvučení sálu.	15 000
		Chanuka a Purim - oslava židovských svátků v roce 2012 - hudebně-dramatické představení, komponovaný pořad na oslavu židovských svátků, kdy se sejdou členové židovské komunity. Akce se snaží udržovat a rozvíjet tradici společných oslav židovských svátků. Náklady na ladiče, občerstvení pro účinkující, honoráře, OON - ozvučení a osvětlení sálu.	25 000
		Stálá expozice v Jeruzalémské synagoze- „Židovské památky a jejich rekonstrukce po roce 1989“ - výstava, která bude umístěna na 2. galerii Jeruzalémské synagogy jako 2. stálá expozice. Zahnuje 30 závěsných panelů k rekonstrukcím a restaurování židovských památek. Náklady na projektor, plátno, počítače, touchscreeny, propagaci-plakáty, letáky, inzerci, vernisáž, velkoplošný tisk na panely, instalaci výstavy, realizaci, honoráře-autor scénáře, grafické zpracování, architektonický návrh.	50 000
		Třígenerační komunitní centrum v Domově sociální péče Hagibor-oslava svátku Purim 2012 - společná příprava židovského svátku Purim (děti, mládež a jejich rodiče, senioři). Čtení starozákonní knihy Ester, výroba masek a jejich přehlídka, zábavní odpoledne včetně dětského maňáskového divadla. Náklady na tvorbu masek (papíry, fixy, barvy, lepidlo, suroviny na přípravu Hamanových uší), kancelářské potřeby, květiny, ubrusy a ubrus, tisk barevných pozvánek, zapůjčení karnevalových kostýmů pro koordinátora a lektory, honoráře-klaun, lektorka.	8 000
Lužičtí Srbové	Společnost přátel Lužice	Kulturní most mezi Prahou a srbskou Lužicí - cyklus přednášek (Vycházka po stopách Lužických Srbů, Dolnolužickosrbský večer, 100. výročí založení Domowiny, Nové pohledy na slovanské osídlení Lužice), básnických čtení, hudebních vystoupení-koncert skupiny Wólbernosce a vernisáží-Stará Lužice ve fotografii, prezentace knihy - Čtení o Polabských Slovanech, Den kašubské kultury v Praze, Mezinárodní sorabistické symposion. Náklady na materiál (prezentace výrobků menšin), kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, cestovné, propagaci, skenování diapozitivů, provozní-koncertní vystoupení, honoráře účinkujícím, OON-překlady.	40 000

Dům národnostních menšin o.p.s.	Prezentace národnostních kultur v hl. m. Praze-kulturní, společenská a osvětová činnost národnostních menšin - administrativně organizační podpora, včetně zajištění společných prostor pro realizaci projektů občanských sdružení národnostních menšin a DNM. Vzdělávací aktivity pro dospělé, kulturní a vzdělávací akce pro děti a mládež minorit i majoritní společnosti. Společné akce občanských sdružení národnostních menšin a DNM-literární dětské workshopy, výstavy výtvarných umělců z řad národnostních menšin, dětských výtvarných prací, filmové kluby, koncerty, divadelní představení, přednášky z historie národnostních menšin, prezentace na knižním veletrhu Svět knihy, série přednášek a filmových projekcí, akce Muzejní noc. Náklady na nájemné (včetně stánku na veletrhu), cestovné, propagaci, poštovné, telefon, fax, technické zajištění, ozvučení, úklid, OON.	100 000
Dům národnostních menšin o.p.s.	Hrazení nákladů spojených s chodem kanceláří jednotlivých národnostních menšin - zajištění uhrazení nákladů spojených s chodem kanceláří jednotlivých národnostních menšin (bulharské, maďarské, německé, polské, romské, rusínské, ruské, řecké, slovenské, srbské, ukrajinské). Jedná se o platby za zálohy na energie, služby. Náklady na nájemné včetně energií, provozní-internet.	900 000
Dům národnostních menšin o.p.s.	Hrazení nákladů spojených s chodem kanceláří DNM a společenských prostor DNM - celoroční administrativně-organizační podpora aktivit jednotlivých organizací národnostních menšin ze strany DNM. Vedle hrazení nákladů spojených s chodem kanceláří DNM se jedná také pokrytí nákladů na chod společenských prostor (kavárna, velký sál, galerie, knihovna, malá konferenční místnost). Cílem projektu je zajištění zázemí pro fungování DNM a činnost organizací jednotlivých národnostních menšin sídlících v DNM. Zajištění údržby a provozu budovy. Náklady na materiál (výzdoba Velikonoce, Vánoce, ukázky přípravy tradičních jídel), kancelářské potřeby, výukové materiály, mimořádné úklidy, poštovné, telefon, fax, správu webu, informatiku, cestovné, propagaci, provozní (energie a služby spojené s provozem DNM, odpisy majetku), osobní náklady -honoráře, účetnictví, mzdové účetnictví, audit.	1 000 000
celkem		4 394 000

Program č. 2 - Programy zaměřené na publikační činnost související se vztahem národnostních menšin k hl.m. Praze

Bulhaři	Bulharská kulturně osvětová organizace Sv. Cyrila a Metoděje v Praze	Vydání dvojjazyčné kuchařky (bulharsko-česká): „Od malíře na talíři, neboli papričky a knedle“ - vydání dvojjazyčné bulharsko-české kuchařky zahrnující originální bulharské recepty. Kniha obsahuje žertovné ilustrace a karikatury a s nimi související verše. Obsahuje 45 receptů. Náklady na materiál (barvy), kancelářské potřeby, techniku, tisk a tiskový materiál, poštovné, telefon, fax, cestovné (přeprava materiálu), propagaci a materiál, grafickou přípravu pro tisk, vazbu, balení, lamino, honoráře (překlad, autorská tvorba, ilustrace), OON-redakce tisku.	30 000
	Občanské sdružení Zaedno	Bulharské pohádky-zpřístupnění bulharského jazyka - vydání publikace - pomůcka výuky bulharštiny pro rodiče a děti s bulharskými kořeny. Převyprávěné bulharské pohádky k seznámení a procvičení bulharštiny. Náklady na kancelářské potřeby, tisk, poštovné, telefon, fax, účetnictví, honoráře.	30 000
Romové	Romano džaniben	Časopis Romano džaniben 2012 - výroba a distribuce dvou čísel časopisu romistických studií Romano džaniben. Minimální rozsah každého čísla je 150 stran. Cílem projektu je podpora informovanosti o historii, kultuře a jazyce Romů, a to u romské i neromské veřejnosti. Dále mezikulturní dialog, posílit sebevědomí především romské mládeže. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné telefon, fax, cestovné, distribuci, předtiskovou přípravu, sazbu, osvit a tisk časopisu, účetnictví.	50 000
Rusové	Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR	Kniha: Ruští kněží v Praze - vydání publikace věnované památce představitelů ruské pravoslavné církve, kteří pomáhali udržovat morální a duševní rovnováhu, vyrovnávat se s pocity vykořeněnosti a ztráty domova v době, kdy v meziválečném Československu našla útočiště mladá generace ruské emigrace („Ruská pomocná akce“, v roce 2011 proběhla oslava 90.výročí jejího zahájení). Náklady na kancelářské potřeby, poštovné, telefon, fax, propagaci, předtiskovou přípravu, grafiku, zlom, tisk knihy, honoráře, OON.	40 000
Srbové	Pravoslavná církevní obec v Praze 4/V	2 x bulletin o aktivitách srbské menšiny v ČR - záměrem bulletinu je chronologická dokumentace o životě Srbů v ČR, prezentace srbských málo známých dějin pro srbsky mluvící, zviditelnění úspěšných a významných Srbů, kteří se plně integrovali v ČR. Jedná se o první bulletin mapující důležité informace o Srbech a pro Srby žijící v ČR. Bulletin by měl být distribuován zdarma do srbských rodin. Náklady na papír v tiskárně, tisk, honoráře-korektura, sazba, OON-příprava pro tisk.	40 000
celkem			190 000

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Kraj podporuje projekty ve prospěch integrace romské komunity, aktivity ostatních národnostních menšin nejsou známy.

ÚSTECKÝ KRAJ⁶⁸

Ani v roce 2012 se zvláštní dotační titul pro financování činnosti národnostních menšin nepodařilo prosadit. V dotačním programu *Program podpory regionální kulturní činnosti na rok 2012* byly podpořeny projekty:

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Svaz Maďarů OJ Teplice	Maďarské kulturně společenské jaro a 11. měsíc maďarské kultury	50 000

VYSOČINA⁶⁹

⁶⁸ Dotačním programem kraje *Podpora sociálních služeb a aktivit zaměřených na podporu rodiny 2012* byly také, kromě jiných, podpořeny neziskové organizace, které se zabývají integrací romské komunity v kraji. Podpora se týkala 14 organizací v celkové výši 1 060 000 tis. Kč.

⁶⁹ V Kraji existuje 20 NNO, které působí ve prospěch etnických menšin. Kraj podporuje síť registrovaných sociálních služeb (v roce 2012 částkou 16 688 477,- Kč).

ZLÍNSKÝ KRAJ ⁷⁰

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Rodičovské sdružení Na cestě	Poznáváme svět kolem nás	70 000
Sdružení Cyrillos	Kampaň proti rasismu United Colours of Britain 12	20 000
Aver dživipen	Čistota pro všechny – domovníci	120 000
	Sportujeme s dětmi	120 000
	Talent Zlínského kraje	15 000
Diakonie ČCE	Zábavné učení v Rubikonu	25 000
Rovné šance dětem Uherské Hradiště	Moderní terapie pro všechny, učme se a hrajme si spolu	75 000
Rovné šance Valašské Meziříčí	Rovné šance	70 000
celkem		515 000

4. Jaké zkušenosti má kraj s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků? ⁷¹

JIHOČESKÝ KRAJ

Pro kraj jsou závazná přijatá opatření v části III. Charty, která se vztahují na slovenštinu. Obecně je komunikace ve slovenštině vzhledem k jazykové příbuznosti s češtinou v praxi bezproblémová, uživatelé slovenštiny se ani v roce 2012 neobrátili na kraj s žádnými aktuálními potřebami v užívání svého jazyka. Nejsou známy žádné skutečnosti o porušování opatření přijatých v oblastech soudního řízení, veřejné správy a veřejné služby.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

V kraji není ve smyslu menšinového zákona užíváno dvojjazyčné označení. *Ústav klasických studií Filozofické fakulty MU Brno* i v roce 2012 uskutečňoval výuku novořečtiny a literatury ve všech třech stupních (bakalářský, magisterský a doktorandský). S tím úzce souvisí činnost *České společnosti novořečtých studií* rovněž se sídlem na Filozofické fakultě MU v Brně. Mezi její nejvýznamnější aktivity patří přednášky z oboru novořečtiny a každoroční vydávání sborníku *Neograeca bohemia – přednášky České společnosti novořečtých studií*. Kromě studia jsou organizovány kurzy řečtiny pro veřejnost.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Otázkou Charty se kraj výslovně nezabýval a nebyl zaznamenán problém s právy z ní vyplývajícími. V kraji je nedostatek oficiálních tlumočnicků.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Kraj považuje ochranu regionálních a menšinových jazyků za potřebnou. Ochrana a podpora regionálních a menšinových jazyků představuje důležitý prvek k zachování kulturní rozmanitosti v rámci státní svrchovanosti a územní celistvosti.

LIBERECKÝ KRAJ

V kraji nebyl zaznamenán problém s právy vyplývajícími z Charty.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

V kraji se závazky vyplývající z Charty vztahují na 31 obec, na jejichž území žijí příslušníci polské menšiny. Charta byla na území kraje realizována v letech 2007 a 2008, kdy kraj obdržel účelovou státní dotaci 5 000 tis. Kč, která byla ze strany Úřadu vlády pro rok 2009 snížena na 2 000 tis. Kč. V roce 2010-2012 byla implementace Charty zajišťována prostřednictvím dotačního programu Úřadu vlády *Podpora implementace Charty*.

⁷⁰ Kraj uvádí kromě zmíněných projektů i podporu v socio-ekonomické oblasti.

⁷¹ Zkušenosti nemá kraj Olomoucký, Pardubický, Vysočina a Zlínský.

V minulém volebním období Výbor realizoval semináře k problematice implementace Charty na území kraje, který byl určen pro starosty obcí a členy Výborů obcí, na jejichž území k ní dochází.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Charta se na území kraje vztahuje na slovenštinu, romštinu a němčinu. Vzhledem k tomu, že se u všech národností a státních příslušností jedná o nízké počty, a navíc cizinci ze Slovenska a Německa pobývají v kraji především z důvodů ekonomické migrace a nevystupují na území kraje jako menšina, nebyl zatím v kraji důvod, aby se problematikou Charty v roce 2012 výrazněji zabývala Rada či Zastupitelstvo kraje.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Na základě podpory rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostních menšin, mohou národnostní menšiny ve městě a s její finanční podporou vydávat publikace, knihy (pro dospělé, děti a mládež) ve svém jazyce. Součástí grantového řízení je každoročně program č. 2, který je zaměřen speciálně na publikační činnost související se vztahem národnostních menšin k Praze. Podpora publikační činnosti národnostních menšin je vnímána významnou z hlediska uchování a rozvoje jazyka národnostních menšin, ale je také cenným zdrojem multikulturní výchovy a seznamování majoritní společnosti s otázkami národnostních menšin.

ÚSTECKÝ KRAJ

Žádnými zástupci organizací sdružujících národnostní menšiny na území kraje není požadováno, aby ve správním řízení ve smyslu § 25 odst. 4 Správního řádu byl pořizován úřední překlad do některého z cizích jazyků. Důvodem je fakt, že všichni přítomní zástupci národnostních menšin potvrdili používání češtiny jako úředního jazyka jako bezproblémové.

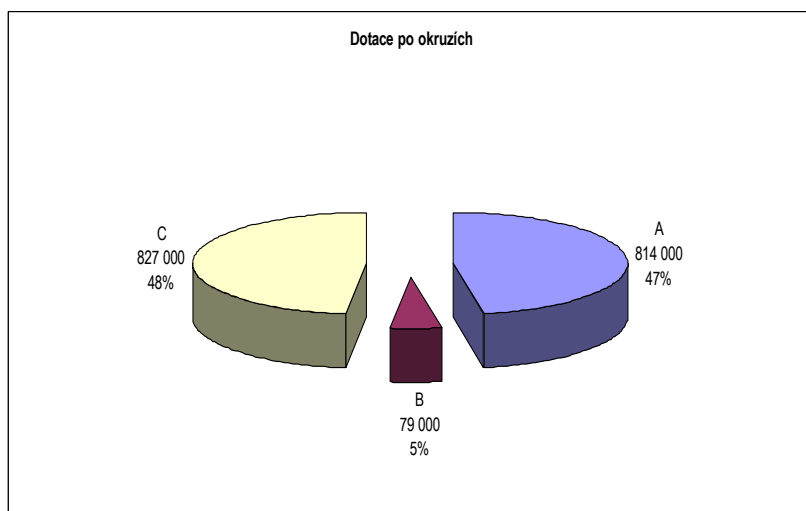
ZLÍNSKÝ KRAJ

V kraji s touto problematikou zatím nejsou žádné zkušenosti. Každoročně vyhlašovaný dotační program Radou je rozesílán na obce s rozšířenou působností na vědomí. K dnešnímu dni se do tohoto programu nikdo nepřihlásil.

Dotační program podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků 2012 – přehled projektů

<i>tematický okruh/jazyk</i>	<i>žadatel</i>	<i>název projektu</i>	<i>dotace (Kč)</i>
A/rom	Nová škola, o. p. s.	Romano Suno 2012	415 000
C/pol	Obec Hrádek	Dvojazyčné informační tabule v obci	22 000
C/pol	Město Třinec	Instalace dvojazyčných směrových značek s názvem obce	191 000
C/pol	Město Český Těšín	Zavedení dvojazyčných místních názvů ve městě Český Těšín	272 000
A/slo	BONA FIDE, o. s.	Džavotanie	201 000
B/něm	Vzdělávací a sociální dílo, o.p.s.	Průzkum žádosti výuky německého jazyka na univerzitách, vysokých, středních a základních školách v Moravskoslezském, Olomouckém, Pardubickém a Královéhradeckém kraji	20 000
A/něm	Slezský německý svaz, o.s.; Schlesisch-Deutscher Verband, e.V.	Kursy německého jazyka pro děti, mládež a příslušníky národnostních menšin, průzkum zájmu o výuku německého jazyka v okresech Opava, Ostrava, Nový Jičín a Bruntál a analýza situace	30 000
A/pol	Polski Związek Kulturalno-Oświatowy w Republice Czeskiej; Polský kulturně-osvětový svaz v České republice, o.s.	Přednáškové aktivity Mezigenerační regionální univerzity (MUR)	65 000
		Vydání sborníků přednášek: Scriptum MUR Vol. II a Vol. III - ediční činnost	53 000
C/pol	ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Jana Kubisze, Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. Jana Kubisza Hnojník, příspěvková organizace	Označení školních budov	10 000
C/pol	Obec Těrlicko	Uvítací cedule v Těrlicku	107 000
A/pol	Gymnázium s polským jazykem vyučovacím - Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania Český Těšín, příspěvková organizace	Kultura a tradice Těšínského Slezska	25 000
C/pol	Obec Hnojník	Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků pro rok 2012 - 2. ETAPA	11 000
A/pol	Polská společnost turisticko-sportovní Beskid Śląski v ČR / Polskie Towarzystwo Turystyczno-Sportowe Beskid Śląski w RC, o. s.	Jazykové stezky Těšínského Slezska	25 000
C/pol	Obec Komorní Lhotka	Vícejazyčné uvítací tabule obce Komorní Lhotka	76 000
B/slo	Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR, o. s.	Slovenština a její podoby ve vybraných regionech ČR	59 000
C/pol	Město Jablunkov	Podpora užívání tradičních a správných forem místních názvů v menšinových jazycích - Dvojazyčné nápisy/ Podwójne nazewnictwo - Jablunkov/Jablonków.	138 000

1 720 000

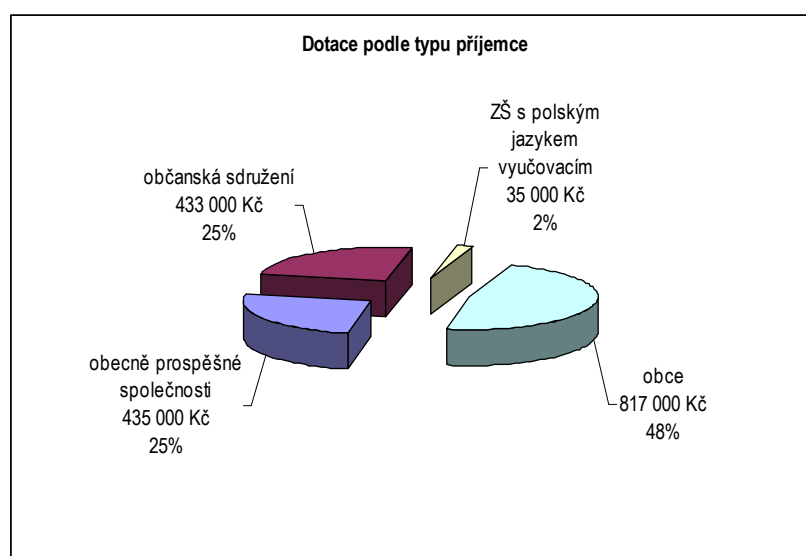
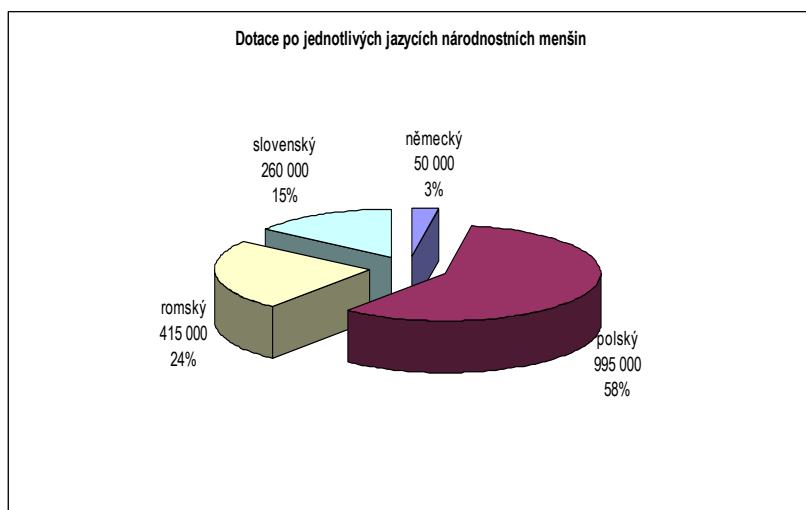

Vymezení programu:

A) Vzdělávací aktivity

B) Kvantitativní a kvalitativní analýzy zaměřené na výzkum užívání menšinových jazyků

C) Podpora užívání tradičních a správných forem místních názvů v menšinových jazycích

Program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2012

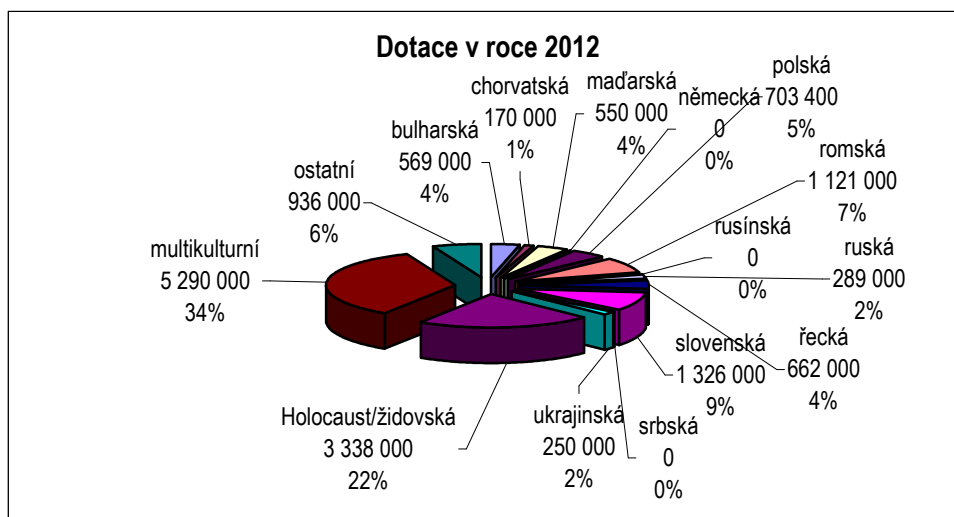
<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Zapomenutí o.s.	Zmizelí sousedé	600 000
Památník Lidice příspěvková organizace	Odborné akreditované semináře pro učitele	284 000
Pedagogické centrum pro polské národnostní školství OPŘO MŠMT	Webová aplikace a pracovní listy – české a polské historické reálie ve vzdělávacím oboru „Člověk a jeho svět“	197 400
Slovenský literární klub o.s.	Naše česko-slovenské dítě	198 000
Asociace řeckých obcí v ČR, Krnov o.s.	Výuka řeckého jazyka dětí a mládeže	251 000
ZŠ Karviná – Fryštát příspěvková organizace	Realizace ŠVP s pomocí regionálních prvků aneb „Výpravy za poznáním Těšínského Slezska“	80 000
	Rozvíjení klíčových kompetencí žáků s pomocí kulturních akcí a aktivit	80 000
Památník Lidice příspěvková organizace	Mezinárodní vědomostní soutěž Lidice pro 21. století	400 000
Institut Pontes o.s.	Transkulturní kurs „Kultura a konflikt aneb dobrodružství s kulturou“	130 000
Sdružení přátel polské knihy, o.s.	S knihou na cestách	116 000
Židovské muzeum v Praze zájmové sdružení právnických osob	Židé, dějiny a kultura	245 000
Romano džaniben o.s.	Dějiny Romů ve výuce 2012	228 000
Památník Tereziín příspěvková organizace	Semináře pro pedagogy k výuce o holocaustu	1 650 000
Člověk v tísní o.p.s.	Jeden svět na školách	938 000
Sdružení D, o.s. Olomouc	Interaktivní prožitkové programy Multikulturní výchovy na školách 2. a 3. stupně v Olomouckém kraji	190 000
PIRIN, o.s.	Výuka bulharských lidových tanců a písní	69 000
Slovensko-český klub o.s.	Zpětné zrcátko a čelní sklo	298 000
Diecézní charita Brno právnická osoba	EXRAN II	225 000
Slovenský literární klub o.s.	Literární soutěž Jána Kollára	195 000
ZŠ a MŠ Košariska příspěvková organizace	Mladý žurnalista	40 000
EUROTOPIA Opava, o.p.s.	Výchovou k toleranci	250 000
Etnická asociace ETNICA o.s.	Škola oživených tradic	325 000
Člověk v tísní o.p.s.	Ententyky	400 000
Ruská tradice, o.s.	Krásný SARAFÁN – dětské divadelní studio	129 000
	Slovo našim dětem	160 000
PEVNOST, České centrum znakového jazyka o.s.	Kultura neslyšících 2012	436 000
Živá paměť, o.p.s.	Zmizelí Romové a Romové dnes	330 000
Spolek Iglice o.s.	Zpřístupnění maďarského jazyka a maďarské kultury dětem příslušníků maďarské menšiny včetně dětí ze smíšených česko-maďarských rodin	550 000
Židovská obec v Praze Církevní právnická osoba	Rok s tradicemi našich předků	85 000
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR o.s.	Rozšíření e-learningového systému na výuku Moravské Chorvatštiny	170 000

Lyceum Řekyň v ČR o.s.	Výuka řeckých tanců a hudební výchova	324 000
Collegium Bohemicum o.p.s.	Nová škola demokracie	520 000
ZŠ s RVJ Praha 4 – Písnice příspěvková organizace	Kosmopolis	340 000
Západočeská univerzita v Plzni, Filozofická fakulta	Metodická podpora aplikace multikulturních témat a rozvoje čtenářské gramotnosti dle standardu PISA na SŠ	400 000
Lauderova MŠ, ZŠ a G Církevní škola přísp. org.	Pracovní sešit Dny Tanachu	74 000
BONA FIDE, o.s.	Výuka so slovenčinou – Výuka se slovenštinou	100 000
ZŠ, PŠ a MŠ Česká Lípa příspěvková organizace	Vzdělání jako záruka lepší budoucnosti	80 000
Lyceum Řekyň v ČR o.s.	ATHÉNA	87 000
KAPPA-HELP, o.s.	PROČ – Příběhy Rozprávějící O Člověku	80 000
ZŠ Němčice nad Hanou příspěvková organizace	Od odlišnosti k rozmanitosti	80 000
Pedagogická fakulta UK veřejná VŠ	Podpora učitelů při vzdělávání romských žáků	150 000
ZŠ Litomyšl příspěvková organizace	Žijeme tu společně II	82 000
Meta o.s.	Jaká je škola u mě doma	180 000
Oberig, o.s.	Interkulturní dialog ve škole	230 000
Zaedno, o.s.	Zpřístupnění bulharského jazyka, kultury a lidových tradic dětem a mládeži z bulharské menšiny	220 000
Organizace pro pomoc uprchlíkům o.s.	Vzdělávání pedagogů proti xenofobii a rasismu	100 000
Zaedno, o.s.	Kamarádi, multikulturní výchova dětí a mládeže v ČR	280 000
R-MOSTY o.s.	Metodická a informační podpora pedagogů, kteří se setkávají se sociokulturními specifiky romských žáků	250 000
ArtCity o.p.s.	Česko-slovenská platforma Černá labuť podporuje vzdělávání v jazyku slovenské národnostní menšiny v Praze	150 000
Ukrajinská iniciativa v ČR, o.s.	Dětský klub Smoloskyp	250 000
Slovo 21, o.s.	Jdeme dlouhou cestou 2012	58 000
Amaro suno feder dživipen, o.s.	Romský jazyk	105 000
PONTOPOLIS, o.s.	Podpora multikulturního vzdělávání v Poličce a okolí	100 000
Filozofická fakulta UK, veřejná VŠ	Kapitoly z vietnamské kultury	500 000
In IUSTITIA, o.s.	Já a oni jsme my II	150 000
Evangelická akademie školská právnická osoba	Multikultura v sociálních službách	170 000
ZŠ a MŠ Přerov příspěvková organizace	Učíme se spolu žít	120 000
ZŠ Praha 3, příspěvková organizace	Společné soužití	200 000
Ústav pro soudobé dějiny AV ČR příspěvková organizace	Historie a tradice národnostních menšin vychovávají ke kulturnímu pluralismu	150 000
Nezávislé ekologické hnutí NESEHNUTÍ Brno o.s.	Zábavným vzděláváním proti diskriminaci a xenofobii III	240 000

celkem 15 019 000

2. kolo

organizace	projekt	dotace (Kč)
BONA FIDE, o.s.	Čítačky	60 000
ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím, příspěvková organizace	XI. Ročník finále recitační soutěže Jana Kubisze	40 000
OPONA, o.p.s.	Lucerna proti rasismu - poslední let Petra Ginze	80 000
Gymnázium Praha 4, příspěvková organizace	Děvčata z pokoje 28, přátelství	150 000
ZŠ Bílina, příspěvková organizace	Pochopení k toleranci a respektu 2012	55 000
Sdružení D o.s.	Neonacismus a popírání holocaustu, interaktivní vzdělávací program pro SŠ	80 000
Západočeská univerzita v Plzni, veřejná VŠ	Multikulturní výchova ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace	50 000
Asi-milovaní, o.s.	Výhody svobody	60 000
Kongres Poláků v ČR, o.s.	Zelená škola nad Baltem - Podpora vzdělávání žáků sedmých tříd polských menšinových škol v přirozeném prostředí	150 000
celkem		641 000

**Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu kulturních aktivit příslušníků
národnostních menšin v roce 2012**

<i>předkladatel, místo</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
bulharská		
Bulharská kulturně osvětová organizace, Praha	Setkání krajanů v Mikulčicích	60 000
Bulharská kulturně osvětová organizace Sv. Cyrila a Metoděje v Praze, Praha	Můj život v Čechách	55 000
Občanské sdružení ZAEDNO, Praha	Zachování bulharského jazyka, kultury a lidových tradic	65 000
Pirin, občanské sdružení, Brno	Uchování bulharských lidových tradic a tanců	35 000
Vazražďane, Praha	Dny bulharské kultury	54 000
	Klub Vazražďane	56 000
chorvatská		
Sdružení Moravští Chorvaté, Jevišovka	Dokumentace chorvatské národnostní menšiny na území ČR v rozmezí let 1840 - 2011	150 000
maďarská		
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, Praha	Dny maďarské kultury – prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí	162 000
	Kulturní, informační a dokumentační činnost maďarské menšiny v ČR	570 000
německá		
Kulturní sdružení občanů německé národnosti, o. s., Praha	Kulturní aktivity celostátního občanského sdružení, pracovní porady, prostředky pro práci představenstva, výroční schůze rady sdružení a prostředky pro jejich činnost, informovanost mezi členy	78 000
	Pěvecký soubor Heimatchor Kraslice	27 000
Sdružení Němců – regionální skupina Hřebečsko, Moravská Třebová	Hudba a kultura spojuje – Hřebečské přástky. 18. ročník Dnů německo-české kultury	64 000
Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, Praha	(Ne)Zapomenutí německy píšící autoři v Čechách, na Moravě a ve Slezsku	32 000
	Velké kulturní setkání německých svazů v ČR 2012	220 000
polská		
GÓROLE, folklorní soubor, Mosty u Jablunkova	Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů 2012	50 000
Kongres Poláků v České republice, Český Těšín	Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR	289 000
	Takoví jsme/ Tacy jesteśmy. Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR v roce 2012	360 000
Občanské sdružení uměleckých a zájmových aktivit, Třinec	Podpora činnosti Polského pěveckého souboru HUTNIK	33 000
Polské umělecké sdružení ARS MUSICA, o. s., Český Těšín	Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem	110 000
	Kulturně společenské aktivity Polského kulturně osvětového svazu v ČR	350 000
Polský kulturně - osvětový svaz v ČR, Český Těšín	Tradiční lidová kultura, jubileum, dokumentační a informační činnost Polského kulturně – osvětového svazu v ČR	490 000
	Dny studentské kultury	30 000
Sdružení polské mládeže v ČR, Český Těšín	INDEPENDENT.PL – setkání s polskou nezávislou kulturou	20 000
	Nasza gazetka v letech 1952 – 2012 - „60 let“	43 000
Stowarzyszenie Obywatelskie Silesia – Silesia občanské sdružení, Český Těšín		

Sdružení přátel polské knihy, Český Těšín	Ja czytam tobie a ty mnie - Já čtu tobě a ty mně	20 000
	Výstava polské knihy 2012	35 000
romská		
Občanské sdružení „Sdružení Romů Severní Moravy“, Karviná	13. Karvinský Romský Festival 2012	85 000
Občanské sdružení Slovo 21, Praha	Světový romský festival KHAMORO 2012	900 000
ruská		
Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR, (Ruská tradice, o. s.), Praha	Kniha autorů - Alexandr a Dina Muratovovi: Osudy Čechů v Rusku v letech 1880-1920	80 000
	Kulturně-společenská činnost Ruské tradice v roce 2012	201 000
řecká		
Asociace řeckých obcí v České republice, Krnov	Kulturní činnost řecké menšiny v ČR	552 000
Lyceum Řekyň v ČR, Brno	Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny v ČR	113 000
slovenská		
Černá labuť, o. s., Praha	Černá labuť 2012/Kulturní a vzdělávací prostor pro aktivity slovenské menšiny	60 000
Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR, Praha	Slovenská menšina v ČR: Kultura, dokumenty a současnost	50 000
Folklorní sdružení PÚČIK, Brno	Deti a tradícia	25 000
	Odkaz rodnej hrudy	30 000
Folklorní soubor Šarvanci, Praha	Pravidelná činnost souboru v roce 2012	100 000
	Předvánoční večer slovenského folkloru	29 000
Jánošíkov dukát, o. s., Brno	Mezinárodní festival slovenského folklóru v ČR – Jánošíkov dukát 2012	70 000
Slovenské sdružení Limbora, Praha	20. výročí dětského souboru Limborka	80 000
	Slovenské sdružení Limbora v roce 2012	150 000
Slovensko - český klub, Praha	Dni slovenskej kultúry v Českej republike	45 000
	Komplexný program kultúrnych aktivít slovenskej národnostnej menšiny v ČR	120 000
Slovenský literární klub v ČR, Praha	Kvarteto	53 000
	Živá dielňa slovenských spisovateľov	100 000
srbská		
Srbské sdružení sv. Sáva, Praha	Kulturní a společenské aktivity Srbského sdružení sv. Sáva v roce 2012	30 000
ukrajinská		
Džerelo, Praha	Dny ukrajinské kultury v ČR 2012	175 000
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny, Praha	Sbor sv. Vladimíra	70 000
	Spolková činnost SUPU	40 000
ostatní + multietnické		
BONA FIDE, Praha	Rozprávky sú pohádky	120 000
Ducatus Teschinensis, o. s., Bystřice	Zaniklý svět Židů Těšínského Slezska - výstava	80 000
Etnická asociace ETNICA, Praha	Praha srdce národů	80 000
	Tradice domova	60 000
Matice slezská, Opava	43. Slezské dny	62 000
Sdružení členů a přátel FS Jackové, Jablunkov	XIV. ročník mezinárodního folklorního festivalu	22 611
jiné subjekty (předkladatelem není OS)		
Městské muzeum Lanškroun, Lanškroun	Vydání knihy Lanškrounský betlém osobností ze sbírek Městského muzea Lanškroun z dílny řezbáře Bedřicha Šilara	92 000

Dům kultury města Orlové, Orlová-Lutyně	VI. Festival národnostních menšin v Orlové	39 000
Židovská obec v Praze, Praha	Stálá výstava „Židovské památky a jejich rekonstrukce po roce 1989“ (Jeruzalémská synagoga)	50 000
Židovské muzeum v Praze, Praha	Hebrejský knihtisk v Čechách a na Moravě	75 000
Celkem		7 296 611

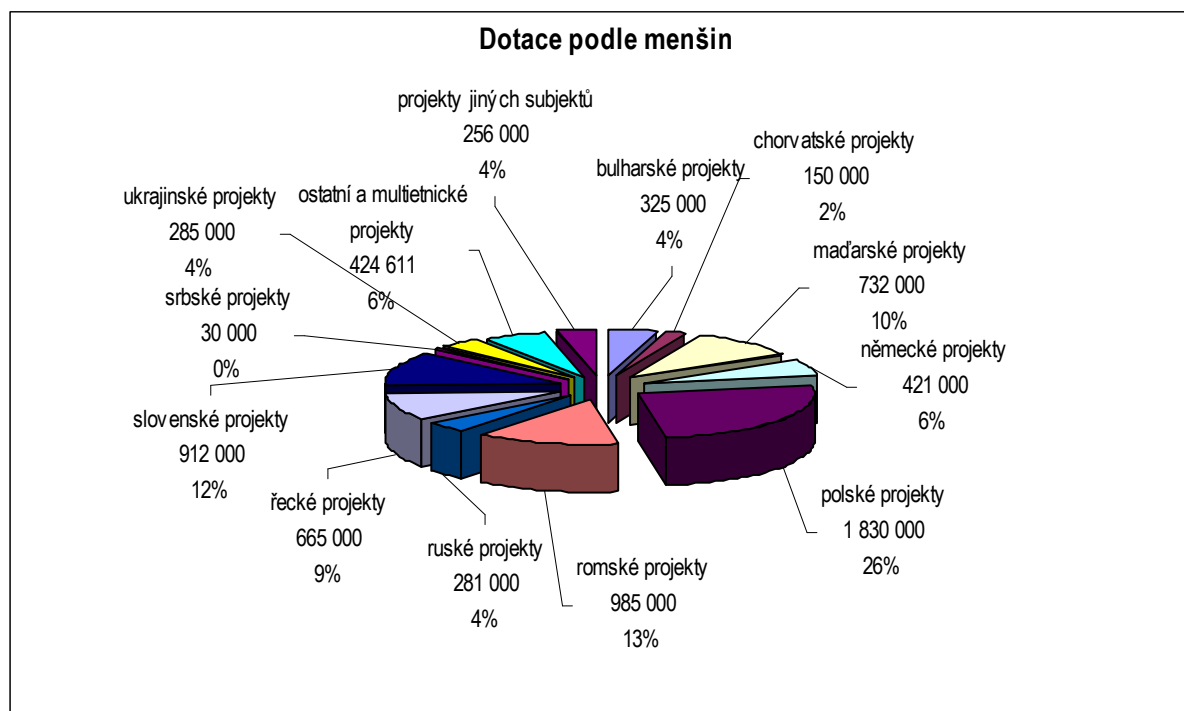
Dotace po menšinách

občanská sdružení:

bulharská	325 000
chorvatská	150 000
maďarská	732 000
německá	421 000
polská	1 830 000
romská	985 000
ruská	281 000
řecká	665 000
slovenská	912 000
srbská	30 000
ukrajinská	285 000
ostatní OS + multietnické akce	424 611
jiné subjekty (mimo OS)	256 000

celkem 7 296 611

Dotace podle menšin

V dotačním programu *Podpora neprofesionálních uměleckých aktivit* byla poskytnuta dotace občanskému sdružení ve výši 80 000,- Kč.

<i>předkladatel, místo</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace Kč</i>
Česká asociace rusistů, Praha	Festival ARS POETICA	30 000

Ve výběrovém dotačním řízení na *podporu zahraničních kontaktů v oblasti neprofesionálních uměleckých aktivit* byla poskytnuta dotace občanskému sdružení ve výši 14 000,- Kč.

<i>předkladatel, místo</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace Kč</i>
Polské umělecké sdružení Ars Musica, Český Těšín	Slovensko/Bratislava 6. medzinárodná súťaž Slovakia Cantat	14 000

V dotačním programu *Podpora regionálních kulturních tradic* byla poskytnuta dotace občanským sdružením ve výši 190 000,- Kč.

<i>předkladatel, místo</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace Kč</i>
Česká asociace rusistů, Praha	Božena Němcová – 150. výročí úmrtí	150 000
Slovensko – český klub, Praha	Božena Němcová a Slovensko	40 000

Ministerstvo kultury - Projekty s tematikou národnostních menšin dotované v dalších oblastech v roce 2012

○ Samostatné oddělení literatury a knihoven

žadatel	projekt	dotace (Kč)	anotace
Obec Mosty u Jablunkova	Nákup knihovního fondu pro polskou národnostní menšinu	5 000	Místní knihovna v Mostech u Jablunkova má dlouholetou tradici v práci s národnostními menšinami; knihovní fond pro polskou národnostní menšinu za účelem rozšíření nabídky.
Městská knihovna Český Těšín	Literatura v polštině ve fondu Městské knihovny Český Těšín	23 000	Formou projektu městská knihovna provedla důkladnější obměnu knihovního fondu v polském jazyce z důvodu jeho velmi značného zastarání. Akviziční záměr se vztahuje na knihy všech tematických skupin zastoupených v knihovním fondu.
Městská knihovna Varnsdorf	Nákup literatury v německém jazyce	8 000	Literatura v německém jazyce a obohacení knihovního fondu pro občany regionu hlásící se k německé národnosti. O německé publikace je zájem mezi čtenáři např. z dvojjazyčných rodin a studenty. Varnsdorf leží na hranici s Německem a žijí zde cca 3 % německého obyvatelstva.
Obec Ropice	Zajištění knih pro děti a mládež doporučených ke hlasitému čtení nadací ABCXXI Celé Polsko čte dětem	5 000	Knihovna spolupracuje s MŠ i ZŠ s polským vyučovacím jazykem v Ropici. Zajišťuje a doporučuje knihy v polském jazyce pro hlasité čtení jak pro výše uvedená zařízení, tak i pro rodiče. Organizuje knihovnické lekce, v rámci kterých knihovnice předčítá z knih doporučených nadací ABCXXI Celé Polsko čte dětem.
ZŠ a MŠ Stonava	Obnovení a doplnění knihovního fondu pro polské spoluobčany v Místní knihovně Stonava	23 000	Nákup knih a periodik pro polskou národnostní menšinu za účelem obnovení a doplnění knihovního fondu, aktualizace fondu naučné literatury a zpestření nabídky pro členy Klubu přátel knihy (Klub Przyjaciół Książki).
Město Kostelec nad Orlicí	Knihovna jako multikulturní centrum	10 000	Průběžné doplňování fondu zvukových knih pro nevidomé a zrakově postižené uživatele MěK Ústí nad Orlicí a další zrakově postižené občany okresu Ústí nad Orlicí.

○ Odbor církví

příjemce	název projektu	dotace (Kč)	obsah
Židovská obec v Praze	Stálá expozice v Jeruzalémské synagoze „Židovské památky a jejich rekonstrukce po roce 1989“	85 000	prezentace formou fotodokumentace, grafických a audiovizuálních zdrojů informací týkající se oprav a současného stavu židovských památek určená široké veřejnosti
Společnost křesťanů a Židů	Festival Tichý hlas pro svatou zemi	15 000	prohloubení a posílení vzájemného dialogu křesťanů, Židů a muslimů, upozorňovat na rizika extremismu
Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém - česká pobočka (ICEJ)	Staronová šance	10 000	série diskusních, kulturních a náboženských setkání v různých městech ČR, jež mají přispívat k pěstování dobrých vztahů k židovskému národu a potírání rasových a náboženských předsudků

○ Odbor výzkumu a vývoje

Odbor na základě veřejné soutěže Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI) pro rok 2012 uzavřel v roce 2012 s *Univerzitou Karlovou v Praze, Právnickou fakultou* smlouvu o poskytnutí účelové podpory na projekt s názvem *Problémy právního postavení menšin v praxi a jejich dlouhodobý vývoj*, identifikační kód projektu: DF12P01OVV013. Projekt byl podporován v roce 2012 částkou 2 261 tis. Kč (celková částka podpory do roku 2015 je 9 237 tis. Kč), vychází z priority 2.3 programu, věnující se kultuře a kulturním tradicím národností a menšin v ČR. V rámci jeho řešení nebude přehlédnut ani

nejnovější vývoj a vznik nových menšin přistěhovalectvím. Bude zkoumán historický vývoj a současnost, se zaměřením na právní aspekty při důrazu na sledování regionálních rozdílů. Vědecký výzkum je propojen s praxí a předpokládají se oboustranné toky informací. Zapojení odborníci i studenti (nejčastěji oboru právo) totiž nejen budou poskytovat informace při přednáškách i konkrétní právní pomoci zájemcům (– tzv. Street Law), ale současně je získávat při diskusích ale i ve formě jakési protislužby za poskytnuté právní rady. Zásadní roli hraje i využívání poznatků při vzdělávání a to nejen na vysokých školách, v rámci běžného či celoživotního studia či kursů, ale i v dalších institucích. Důležité bude vytvoření odborných metodik jak pro výuku menšinové otázky, tak v ČR poněkud přehlížené Street Law, zejména pak příruček o právech menšin i mnohojazyčné přehledy o právu v ČR pro menšiny a přistěhovalce.⁷²

⁷² Bližší informace o projektu lze získat na [DF12P01OVV013](#) Problémy právního postavení menšin v praxi a jejich dlouhodobý vývoj.

Muzea a národnostní menšiny v roce 2012

○ Národní muzeum

Národní muzeum v průběhu roku 2012 pořádalo akce tematicky zaměřené na kulturu menšin žijících u nás. Z těchto akcí lze jako modelový příklad uvést výstavu věnovanou Bulharskému lidovému šperku a několik doprovodných programů, které se k této výstavě konaly v *Národopisném muzeu - Musaionu*. Na přípravě programů a samotné výstavě se podílel také *Bulharský kulturní institut*. V průběhu víkendových programů Národní muzeum navázalo spolupráci se zástupci menšiny, kteří předváděli bulharské lidové zvyky.

V *Náprstkově muzeu* se pravidelně pořádají programy pro dětské návštěvníky z řad národnostních minorit žijících v ČR. V roce 2012 byl upřádan dětský příměstský tábor, kterého se zúčastnily děti Afričanů a děti z vietnamské minority. V rámci výstav *Fetiš modernity* byly uspořádány výtvarné dílny, na kterých se podílely děti Afričanů z Prahy - předváděly africké účesy. Odbornou akcí v rámci výstav byl uspořádán workshop na téma *Muzeum a kulturní identita*, na kterém proběhly v rámci dvou jednacích bloků *Muzeum a komunity* prezentace minoritních komunit žijících v Praze: vietnamské, čínské, africké a na závěr shrnující diskuse na téma Integrace imigrantů v ČR.

○ Památník Lidice

Památník Lidice, který je příspěvkovou organizací ministerstva kultury, spravuje v souladu s usnesením vlády ze dne 4. května 2009 *Pietní místo v Letech u Písku*. Jeho posláním je péče o uchování trvalé vzpomínky na utrpení Romů internovaných v bývalém cikánském táboře v Letech u Písku, včetně péče a úpravy pietního místa. Rok 2012 přinesl několik nových akcí pro stále rostoucí počet návštěvníků. Návštěvníká sezóna byla v Kulturním památníku Lety (dále jen „KP Lety“) zahájena 26. března 2012. Na zahájení byla představena nová putovní výstava *Porrajmos* (Velké zničení). Výstava přibližuje osud Romů během druhé světové války. V expozici byla pro návštěvníky možnost shlédnout dokumentární film *Nehodni žítí*.

Dne 13. května se uskutečnila vzpomínka na romské oběti z letského tábora na nouzovém pohřebišti v Letech u Písku. Z podnětu Úřadu vlády se dne 9. července 2012 na pietním území KP Lety, a za účasti předsedy Vlády ČR Petra Nečase, uskutečnila vzpomínka na oběti romského Holocaustu.

Dne 2. srpna 2012 bylo v KP Lety připomenuto nejen 70. výročí založení *Cikánského tábora Lety* a počátek romského Holocaustu na území našeho státu, ale také ukončení činnosti cikánského tábora v Osvětimi, kdy bylo během jedné noci popraveno téměř 3 tisíce Romů a Sintů. Dne 1. září 2012 byla v KP Lety spuštěna nová služba pro návštěvníky: AUDIO-GUIDE a aplikace pro smart telefony. Tato služba byla pro KP Lety vytvořena z důvodu nahrazení služeb průvodce.

Památník Lidice se z podnětu resortu školství, mládeže a tělovýchovy také zapojil do práce *Komise pro vybudování Památníku romského Holocaustu v Hodoníně u Kunštátu*, kde může prezentovat své dosavadní zkušenosti s vedením památníku v Letech, zaměřeného na historii romského Holocaustu.

V roce 2012 proběhla také v Infocentru KP Lety výstavní činnost. Konkrétně šlo o výstavy *Tragédie v Ležákách*, *Fotografická soutěž Památníku Lidice* a také výstava *Zapomenuté Javoříčko*. Památník Lidice taktéž v roce 2012 vyvíjel vzdělávací činnost (seminář pro pedagogy *Tábory – nástroje persekuce*), publikační činnost (například novela Přemysla Veverky *Jdou do nebe*) a také propagační činnost (například na Mezinárodním veletrhu cestovního ruchu v Brně).

○ Slezské zemské muzeum

Slezské zemské muzeum bylo v roce 2012 v problematice národnostních menšin velmi aktivní. Například bylo ukončeno řešení interního grantového projektu č. IGS201110 *Historie a postavení polské menšiny v ČR (ČR)*. Cílem projektu bylo rozšířit dosavadní poznatky o historii polské menšiny v českých zemích s konkrétním zaměřením na početnou perzekuci Poláků ze strany sovětského totalitního režimu v letech 1939–1940. Projekt částečně navázal na řešení problematiky perzekucí v rámci projektu *Grantové agentury ČR* č. 409/09/0555 o perzekuci čs. občanů v bývalém Sovětském svazu.

V roce 2012 bylo navazováno na studia z předchozího roku a byly učiněny kroky k verifikaci údajů pro vytvoření kartotéky příslušníků katovického vojvodství, kteří v letech 1938–1939 sloužili na území dnešního českého Těšínska. Výzkum byl realizován v úzké spolupráci s polskými institucemi a organizacemi v České republice. Výsledky tohoto výzkumu byly prezentovány odborné i širší veřejnosti na muzejních výstavách, přednáškách a vědeckých konferencích a popularizovány v hromadných sdělovacích prostředcích. K nejvýraznějším akcím patřily v roce 2012 výstavy prezentující výsledky výzkumu v Polsku, připravené pod názvem *Katyň – Pamięć Narodu Polskiego. Losy ofiar z Zaolzia* Slezským zemským muzeem v Opavě ve spolupráci s *Kongresem Poláků v ČR* a sdružením *Katyňská rodina v ČR*, a pod záštitou velvyslance ČR ve Varšavě uskutečněné od 8. do 20. ledna 2012 v *Muzeum Regionalnym* v Kutně, od 8. do 13. května 2012 v *Muzeu Historycznym* Města Gdaňsk, Ratusz Głównego Miasta, a od 14. do 21. května 2012 v *Bibliotece Uniwersytetu Gdańskiego* v Gdaňsku. U příležitosti vernisáže výstavy v Gdaňsku se 8. 5. 2012 uskutečnila i přednáška *Losy ofiar Zbrodni Katyńskiej z obszaru dzisiejszej Republiki Czeskiej*, spojená s veřejnou diskusí za účasti velvyslance ČR ve Varšavě a prezidenta Města Gdaňsk. Další přednáška *Ofiary Zbrodni Katyńskiej z Zaolzia – wyniki nowych badań* se uskutečnila pro sdružení *Katyňská rodina v ČR* dne 24. února 2012 v Českém Těšíně, s účastí generální konzulky Polské republiky v Ostravě. Odborné veřejnosti v Polsku byly prezentovány výsledky výzkumu na mezinárodní vědecké konferenci *90 rocznica utworzenia Policji Województwa Śląskiego 1922-2012*, kterou pořádaly *Stowarzyszenie Rodzina Policyjna 1939 r., Szkoła Policji a Komenda Wojewódzka Policji* 25. října 2012 v Katovicích.

Široká byla popularizace výsledků výzkumu historie polské menšiny v hromadných sdělovacích prostředcích, např. v polském vysílání TV Polar 24. února 2012 (aktuální stav výzkumu obětí katyňského zločinu původem z Těšínska), čtyřikrát v televizi Noe (Kulatý stůl: Česko-polské vztahy, beseda o historii a postavení Poláků v ČR), na ČT 2 dne 4. května 2012 (dokumentární film *Zločin jménem Katyň*, natočený podle výsledků výzkumu), na ČT 24 dne 21. září 2012 (telemost z Ostravy ke schůzce polského a ukrajinského prezidenta v Bykovni, výsledky výzkumu obětí represí z Těšínska pohřbených na Ukrajině), v polské televizi TVP 1 v Gdaňsku 8. května 2012 (oběti Katyně z území České republiky) aj.

Slezské zemské muzeum rovněž poskytlo recenzní posudky k vydání publikací týkajících se polské menšiny v ČR. Na Fakultě veřejných politik Slezské univerzity v Opavě se Slezské zemské muzeum podílelo na výuce předmětů *Problematika menšinových skupin*, *Ochrana menšin* a *Dějiny Polska*, v jejichž rámci byla věnována pozornost i historii a postavení polské menšiny v ČR a vedeny bakalářské a diplomové práce s touto tematikou.

Slezské zemské muzeum se však věnuje problematice nejen polské menšiny, ale mnohých dalších. Značná pozornost je tradičně věnována historii židovské menšiny v českých zemích. V roce 2012 byl realizován výzkum životních osudů předválečného ostravského rabína Arnošta Basse a jeho rodiny. Pro Židovskou obec v Ostravě a různé domácí i zahraniční instituce bylo provedeno pátrání po osudu některých Židů z Ostravska. Několik rešerší se týkalo zjištění osudů příslušníků rusínské a ukrajinské menšiny v ČR, jejichž příbuzní žili na Podkarpatské Rusi. Ještě čtenější bylo pátrání pro příslušníky české menšiny na Ukrajině, kteří se stali obětmi politické perzekuce.

○ Památník Terezín

Památník Terezín se od roku 1993 věnuje vedle své výzkumné, sbírkové a muzejní činnosti také realizaci vzdělávacích programů pro žáky ZŠ a SŠ, které se týkají genocidy židovského obyvatelstva v průběhu 2. světové války. Celkem se těchto seminářů zúčastnilo 5 079 žáků a studentů českých škol 1601 účastníků ze zahraničí, zejména z německy mluvících zemí. *Památník Terezín* se z hlediska své vzdělávací činnosti nezaměřoval pouze na práci se školní mládeží, ale působil též v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v úzké spolupráci s ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR i mnoha domácími a zahraničními institucemi (*Židovské muzeum v Praze*, *Muzeum romské kultury v Brně*, *Památník Ravensbrück*, *Yad Vashem v Jeruzalémě*, francouzský *Maison d'Izieu* (Praha), *Danish Institute for International Studies*, *Tandem* – Koordinačním centrem česko-německých výměn mládeže se sídlem v Praze a Řezně apod.).

V první polovině roku 2012 organizoval *Památník Terezín* pro žáky ZŠ a SŠ soutěž umělecké tvořivosti se vztahem k problematice rasové a politické perzekuce v letech nacistické okupace a problémům dneška. Jednalo se o XVIII. ročník literární a XVI. ročník výtvarné soutěže, tentokrát pod názvem *Paměť, vzpomínání, připomínání*. Téma odkazovalo na roli paměťových institucí v současné době ve vztahu k 65. výročí založení Památníku Terezín. Zasláno do nich bylo 599 prací. Z výběru výtvarných prací týkajících se Holocaustu, které byly zaslány do uměleckých soutěží v tomto roce i v letech minulých, bylo pořádáno celkem sedm výstav (v Jesenici u Rakovníka, Litoměřicích, Lounech, Praze, Teplicích, Mostě a Terezíně).

Památník Terezín se také obsáhle věnuje romské problematice. Ta je (historie a současnost Romů v českých zemích i Evropě) především součástí programu dvou několikadenních seminářů dalšího vzdělávání učitelů, které jsou každoročně pořádány pod názvy *Jak vyučovat o holokaustu* a *Holokaust ve vzdělávání* (rozdílné názvy odlišují 1. a 2. stupeň seminářů). V roce 2012 se těchto seminářů zúčastnilo celkem 133 účastníků. *Památník Terezín* v této oblasti úzce spolupracuje s *Muzeem romské kultury v Brně* i dalšími externími odborníky, kteří jsou na semináře zváni jako přednášející. Na vyžádání učitelů je romská problematika v některých případech zařazována i do programů seminářů organizovaných pro české školy.

○ Muzeum romské kultury

Muzeum v roce 2012 vedle klasické lektorské muzejní činnosti (interaktivní prohlídky výstav pro školy a jiné animace, vzdělávací akce pro široké spektrum veřejnosti, kursy romštiny) v muzeu realizuje i činnost, která směřuje na práci s převážně romskými dětmi z okolí muzea.

Lektorský úsek připravil v roce 2012 vzdělávací programy pro děti a dospělé, pro vysoké školy a pedagogické pracovníky. Jedná se jednak o akce nárazové (např. přednášky či prohlídky dle objednávky), jednak o zajišťování pravidelných přednáškových cyklů, stálých interaktivních programů apod.

Lektorské aktivity zajišťují muzeu především spokojené návštěvníky, kteří mají tendence se vracet a prohlubovat své znalosti a vědomosti v oblasti romské tematiky a problematiky. Komunikace lektorky (průvodkyně) a návštěvníka je v muzeu jedním z nejefektivnějších způsobů, jak veřejnost informovat o kultuře a historii, ale také současnosti Romů. Celkové protiromské nálady ve společnosti zároveň vyžadují při práci lektorek a průvodkyň značnou zodpovědnost, ale také velké nasazení při jednání s lidmi negativně naladěnými a ovlivněnými stereotypním nahlížením na Romy.

V roce 2012 byly uskutečněny tyto jednorázové vzdělávací aktivity:

- 19. ledna Workshop pro Step by Step

Workshop na Gymnáziu v Blansku v rámci projektu Step by step, který bojuje proti rasismu a předsudkům. První byl zaměřen na historii Romů. Interaktivní formou studenti zjišťovali, čím romské etnikum prošlo v průběhu dějin a jedna z aktivit byla zaměřena i na romský Holocaust. Druhá část reflektovala současnou situaci na reálném příběhu 13leté romské dívky a poslední část se zaměřovala na aktuální problémy ve vzdělávání romských dětí.

- 24. ledna *Dějiny Romů na našem území*

Přednáška a následný workshop pro učitele ZŠ a SŠ z ČR v budově Filozofické fakulty Univerzity Hradce Králové, v rámci vzdělávacího kursu *Moderní učitel dějepisu, společenských věd a průřezových témat (MODES)*, pořádaného Univerzitou Hradec Králové.

- 26.–7. ledna a 28.–29. února *Porajmos – Šoa – Holocaust*

Ve spolupráci se *Vzdělávacím oddělením Židovského muzea v Praze* pořádá Muzeum romské kultury každoroční workshopy zaměřené na tematiku židovského a romského Holocaustu. Program zahrnuje celou řadu aktivit, mezi nimiž jsou například testy navazující na vyplňování časové přímky, objasnění aktuálních pojmů či práce s norimberskými protižidovskými nařízeními. Program je velmi vyhledáván i pro účast a povídání pamětnice Emilie Machákové, jež se studenty a žáky sdílí své vzpomínky na 2. světovou válku. Workshopy proběhly pod vedením muzejní pedagožky Julie Svatoňové a pracovnice ŽMP Taťány Klementové.

- 3.–4. března, 16.–18. března *Jak vyučovat o romském Holocaustu*

Workshop pro učitele v rámci semináře o Holocaustu pořádaném *Památníkem Terezín* zahrnoval nastínění možných zdrojů pro čerpání inspirace v rámci vyučování o romském Holocaustu, prezentaci projektu CERME a jeho webových stránek, dále potom praktickou ukázkou jednotlivých aktivit, které je možno v hodinách využít. Výstupem workshopu byl cyklus dobových reportáží na téma vývoje romského Holocaustu za druhé světové války.

- 14. března *Dějiny Romů*

Přednáška pro studenty Katedry anglického jazyka, Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

- 21. –25. března *Aktivně proti předsudkům a rasismu*

V rámci kampaně *European-Wide Action Week Against Racism* proběhl v Muzeu romské kultury týden plný aktivit pro žáky a studenty na téma lidských práv, menšin žijících v České republice a zodpovědného spotřebitelství.

- 28. března a 4. dubna *Dějiny Romů*

Přednáška studentům Historického ústavu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, v rámci projektu Evropské unie OPVK *Studium moderních dějin* jako kvalifikace k implementaci multikulturní výchovy.

- 3. dubna *Romové – Principy romské komunity a výchova dětí*

Přednáška a workshopy pro učitele ZŠ a SŠ z ČR v rámci vzdělávacího kursu *Moderní učitel dějepisu, společenských věd a průřezových témat (MODES)*, pořádaného Univerzitou Hradec Králové.

- 11. dubna *Metodologie a specifika výzkumu mezi Romy*

Přednáška studentům Historického ústavu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně o možnostech a úskalích orální historie při studiu romských dějin a kultury, v rámci projektu EU OPVK *Studium moderních dějin* jako kvalifikace k implementaci multikulturní výchovy.

- 11. –12. května *Dějiny Romů*

Přednáška pro účastníky (pracovníky ZŠ, kteří pracují s dětmi ze sociálně znevýhodněného prostředí) Regionálního setkání učitelů II. - Práce se sociálně znevýhodněnými žáky.

- 13. –14. června *Historie a kultura Romů aneb Co o nich ještě nevíte*

Cílem semináře a workshopů o romské kultuře ve vzdělávacím středisku *Institutu pro veřejnou správu Praha* v Benešově bylo rozšířit účastníkům znalosti o romské menšině, předat informace, které jim pomohou efektivněji komunikovat s Romy a lépe pochopit současné problémy a vyměnit si vlastní názory a zkušenosti z praxe.

- 17. srpna *Výpovědi pamětníků romského Holocaustu* v Muzeu romské kultury v Brně

Historik muzea Michal Schuster se účastnil jako přednášející semináře pro učitele v Centru vizuální historie MALACH v Praze, který měl název *Svědectví pamětníků ve výuce pro 21. století*. Seminář zaštiťovala Nadace Šoa na Univerzitě Jižní Kalifornie (USC SF).

- 24. září *Metodologie a specifika výzkumu mezi Romy*

Přednáška studentům Historického ústavu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, v rámci projektu Evropské unie OPVK *Studium moderních dějin* jako kvalifikace k implementaci multikulturní výchovy.

- 5. října *Teoretický kurs pro studenty speciální výtvarné výchovy*

Otevírací teoretický seminář pro studenty speciální výtvarné výchovy, obsahující přednášku o historii Romů, práci s romskými dětmi, principech romské výchovy a projektu *Ptáčata* na ZŠ Merhautova v Brně.

- 21. října *Výpovědi pamětníků romského Holocaustu* v Muzeu romské kultury v Brně

Historik muzea se s příspěvkem zúčastnil 1. výročí *Pražského centra židovských studií Židovská studia v 21. století. Praha – Evropa – svět*.

- 31. října *Metodologie a specifika výzkumu mezi Romy a Prameny k dějinám Romů*

Přednáška studentům Historického ústavu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

- 10. listopadu *Přístup k menšinám ve zdravotnické praxi*

Cílem přednášky pro zdravotní sestry v *Národním centru ošetrovatelství a nelékařských zdravotních oborů* v Brně bylo rozšířit účastníkům znalosti o romské menšině a předat informace, které jim pomohou efektivněji komunikovat s Romy.

- 12. listopadu *Workshop Romská hudba a jazz*

Workshop zorganizoval Vilém Spilka, zakladatel festivalu Jazzfestbrno, kytarista, hudebník, pedagog na brněnské JAMU. S dalšími jazzovými muzikanty, mezi které patřil například Josef Fečo, připravili dva workshopy pro děti i dospělé návštěvníky, ve kterých se účastníci seznámili s romskou i jazzovou hudbou a současnou scénou. Vše bylo doprovázeno hojnými ukázkami a například vysvětlením základních principů jazzové improvizace. Workshopu se zúčastnilo více než 60 lidí.

- 4. prosince *Dějiny Romů*

Přednáška pro zahraniční studenty předmětu *History of Nationalism in Central and Eastern Europe* New York University in Prague o dějinách Romů především na území dnešní ČR.

- 11. prosince *Řekni ne!*

Program vytvořený ve spolupráci s brněnskou pobočkou Oddělení pro vzdělávání a kulturu ŽMP uskutečněný v rámci X. ročníku festivalu *Týden lidských práv*. Skrze aktivity reflektoval problematiku předsudků, stereotypu či rasismu a spojoval tyto pojmy zejména s aktuálním děním.

V roce 2012 nabízelo muzeum tyto stále vzdělávací a aktivační programy:

E Paramisi - program určený pro MŠ a první stupeň ZŠ (nejlépe do třetích tříd). Děti v programu slyšely pohádku vycházející z tradiční romské lidové slovesnosti. Pracovaly s textem i výtvarně tvořit. Program byl zaměřený na rozvoj soustředění, čtení, práci s textem, rozvoj fantazie a jemné motoriky.

Gejza - program určený pro druhý stupeň ZŠ zaměřený na romskou literaturu. Hlavní náplní tohoto workshopu byla práce s povídkami romského spisovatele a hudebníka Gejzy Horvátha. Program využíval čtené verze povídky samotným autorem, práce s textem, ale dále se soustředil také na tradiční role muže a ženy v romské rodině či na některá řemesla související s tradiční romskou kulturou.

Můžeme se domluvit? - program pro žáky 8. a 9. tříd ZŠ nebo studenty SŠ. Žáci se interaktivní formou společně zamýšleli nad příčinami problematického soužití Romů a neromů v naší společnosti, tak jak je vidí Romové a jak je vnímá majoritní společnost. Studenti se pokusili navrhnout řešení, která by mohla současnou situaci zlepšit.

Koláž - program pro žáky 2. stupně ZŠ. Dvě hravé aktivity zaměřené na seznámení s tématy problematikou rasismu a obecně zavedených i osobních předsudků.

Úžera - program pro studenty SŠ. Dokumentární film režiséra Martina Řezníčka se zabývá lichvou – jevem, který se v posledních letech rozšířil v české romské komunitě. Na příkladě jedné romské rodiny lze sledovat, jak úžera funguje: Půjčíte si částku a za měsíc musíte vrátit dvojnásobek. Pokud nemůžete, dluh se vám opět zdvojnásobí. A tento kolotoč se opakuje až do astronomických částek. Na konci pak číhá nejen nemožnost sumu splatit, ale mnohdy i ohrožení života. Romští věřitelé (úžerníci) se se svými klienty totiž nemazlí... Po promítnutí filmu následoval interaktivní program.

Hravé obrazy - animační dílna zaměřená na výtvarná díla romských umělců. Cílem bylo zaměřit se na výtvarné umění jako takové, proces tvorby a potom přejít ke konkrétním dílům jednotlivých romských umělců, jaké techniky používají. Děti se seznámily nejen s výtvarnými díly, ale také s životními příběhy vybraných autorů.

Není muže nad kováře - hodinový workshop zaměřený na tradiční romská řemesla. Účastníci si mohli rozšířit své vědomosti o tradičních profesích, které Romové po celá staletí vykonávali a některé z postupů si i vyzkoušet. Workshop byl zakončen filmem o řemeslech.

Řekni ne! - Co je to rasismus a xenofobie? Jaké jsou jejich podoby? Jsou to věci nové, nebo už v historii nejen naší země hráli důležitou roli? Kdo byl jejich obětí v minulosti a kdo se jí stává dnes? Možné odpovědi na tyto otázky a další informace se dozvěděli účastníci workshopu. V něm jsou využity techniky kritického myšlení a dramatické výchovy. Tento program byl účastníky hodnocen kladně a proto jsme se jej rozhodli zařadit do stálé nabídky.

V roce 2012 nabízelo muzeum tyto vzdělávací a aktivační programy ve stálé expozici:

Příběh Romů - MŠ a 1. stupeň ZŠ – děti se hravou formou a prostřednictvím kratších úkolů dozvěděly, odkud Romové pocházejí. Poslechly si pověst o romském zrcadle a mnoho nového o tradičním způsobu života Romů, jejich oblékání a tradičních romských řemeslech, včetně toho, jak vypadá romská vlajka či jak se jmenuje romská hymna.

Příběh Romů - 2. stupeň ZŠ – žáci interaktivní formou objevovaly stěžejní momenty romské historie, seznámily se krátce s romským jazykem a dozvěděly se zajímavosti z tradic a kultury Romů. V programu byly využity prvky dramatické výchovy, kritického myšlení a audiovizuální a fotografické dokumenty. Žáci byly vedeni k samostatné práci a úvaze.

Příběh Romů - SŠ, příp. VŠ – přednáška zprostředkovala podrobnější vhled do historie romského etnika od nejstarších dob až po současnost. Studenti se krátce seznámili s romštinou. V poslední části programu se studenti věnovali tradičním zvykům a kultuře. Program byl doplněn např. o reflexi současné socio-ekonomické situace romského etnika v ČR.

Holocaust Romů - interaktivní program pro žáky 8. a 9. tříd ZŠ nebo studenty SŠ, který se zaměřoval na často opomíjené téma v učebnicích dějepisu. Za pomoci časové osy, dobových dokumentů a jednotlivých příběhů se žáci seznámili se situací Romů před a během 2. světové války. Pro starší studenty byly připraveny zážitkové a diskusní programy, při nichž se studenti

účastnili modelových situací, zaujímali k nim svůj postoj a ten poté sdělovali ostatním. Následoval krátký film ...*To jsou těžké vzpomínky*. Součástí programu bylo také upřesnění pojmů diskriminace, xenofobie, předsudky aj. Pro větší skupiny studentů muzeum zajistilo besedu s pamětníci romského Holocaustu, zpěvačkou E. Machálkovou.

Stálé programy k expozici doprovázely nově pracovní listy s názvem *Velký průvodce pro malé návštěvníky* a *Malý průvodce pro velké návštěvníky*. Návštěvníci měli možnost projít celou expozici s novými pracovními listy. Jako navigační znamení slouží tulácké značky umístěné v prostorách stálé expozice. U každé ze značek na návštěvníky čekal úkol. Po projití celé expozice návštěvníci získali informace v podobném rozsahu, jako by se jim věnovala lektorka. Jako bonus získali návštěvníci v rámci pracovních listů záložku, recept či další zajímavosti o Romech.

V roce 2012 nabízelo muzeum tyto vzdělávací a aktivační programy k přechodným výstavám:

Laĉho lav sar maro - ke krátkodobé výstavě *Laĉho lav sar maro* („Dobré slovo je jako chléb“) byl připraven pracovní list s názvem *God'aver lav mol buter sar love* („Moudré slovo je cennější než peníze“). Pracovní list byl vystavěn na hledání detailů z fotek autorů, hledání spojitostí se jmény a úryvky z jejich děl. Pracovní list bylo možné též rozvést do hodinového workshopu zaměřeného na autory prezentující svá díla na výstavě.

Ferdinand Koci – k výstavě Ferdinanda Kociho byla připravena interaktivní dílna zaměřená na tvorbu a osobnost autora. Děti se zaměřovaly na emocionalitu děl a odhalovaly co všechno má na to, jak obraz působí, vliv. Dále pracovaly s prvky dramatické výchovy u dějově bohatých obrazů, trénovaly své pozorovací schopnosti a soustředění, pracovaly se svou fantazií, rozšiřovaly slovní zásobu a v neposlední řadě se též dozvěděly zajímavosti z autorova života.

Ve spolupráci s *Živou pamětí*, o.p.s., odborní pracovníci muzea a jeden romský pamětník navštěvovali školy na území celé ČR, kde realizovali vždy přednášku na téma romského Holocaustu a besedu s pamětníkem, přímým účastníkem perzekuce Romů v této době. V průběhu roku se uskutečnilo dvanáct přednášek.

Od září 2010 muzeum zapůjčilo do škol i dalších kulturních a vzdělávacích institucí putovní výstavu *Genocida Romů v době druhé světové války*. Formou panelů nebo bannerů informuje o často dosud neznámé historii Romů na našem území a na Slovensku. Výstavu doprovázel putovní interaktivní program a možnost setkání s pamětníci Holocaustu. Výstava byla v roce 2012 vytisknuta v angličtině v rámci projektu *Comenius* a do roku 2014 bude putovat po školách ve Velké Británii. Obdobná výstava byla vytisknuta přímo pro potřeby muzea z projektu *Grundtvig* a v této podobě bude moci být vystavována mimo ČR.

Pro širokou veřejnost nadále pokračoval přednáškový cyklus *Kdo jsou Romové?* Cyklus vznikl v roce 1992 a jeho tvůrci měli patrně představu, že vytvoří určitou „značku“, která bude sama o sobě lákat posluchače a návštěvníky.

V průběhu roku 2012 se konaly následující přednášky: *Muzeum na kolečkách a černá Sára*, *Pohlednice z Anglie*, *Romové a Sintové v Německu*, *Romové na Slovensku mezi dvěma válkami*, *Let's dance: Flamenco a předávání ceny Muzea romské kultury*.

Také v roce 2012 pokračovalo doučování romských žáků a podpora předškolního vzdělávání. Do programu doučování bylo na konci roku 2012 zapojeno okolo 40 dětí, jež dochází jednou či dvakrát týdně na individuální doučování do *Muzea romské kultury*.

V roce 2012 fungoval také *Dětský muzejní volnočasový klub*, v němž se scházejí zejména romské děti pět dnů v týdnu v rozličných kroužcích. Většinu aktivit v klubu zajišťují dobrovolníci z řad studentů pod vedením muzejní lektorky. Volnočasové aktivity zahrnovaly

např. pravidelné kroužky organizované podle možností dobrovolníků i požadavků samotných dětí, měsíční výlety, návštěvy kulturních institucí či prázdninový výlet.

V rámci projektu *Desegregace*, který pokračoval i v roce 2012 (Odborná asistence pro rodiče sociálně znevýhodněných dětí v oblasti předškolního a základního vzdělávání; podpořeno *Roma Education Fund*, dále jen „R.E.F.“) byli vybráni romští školáci vzdělávání mimo školy sociálně vyloučené romské lokality a měli k dispozici tři mentory na poloviční úvazek. V rámci tohoto projektu pro předškoláky fungoval v muzeu dvakrát týdně dopolední *předškolní klub*, který může být chápán jako příprava na vstup do první třídy pro děti ze sociálně vyloučených lokalit, které nemají šanci získat místo v klasické MŠ.

Kulturní centrum MRK spolupracovalo se *Společenstvím Romů na Moravě*; v rámci projektu R.E.F. byl navázán kontakt s rodiči dětí, které se účastní v muzeu doučování. Pracovníci pro ně připravovali šest tematických workshopů, jejichž cílem bylo informovat rodiče o školní výuce, o práci s dětmi ze strany muzea, škol i rodičů samotných.

V roce 2012 se kromě toho uskutečnila následující setkání v rámci projektu R.E.F.:

Muzeum nadále pečuje o památná místa romského Holocaustu, tedy o lesní hřbitov a památník romských obětí (Žalov) v Hodoníně u Kunštátu, pamětní informační kámen poblíž areálu tzv. cikánského tábora v Hodoníně u Kunštátu a pamětní desku romských obětí na obecním hřbitově v sousedních Černovicích.

Z dalších aktivit lze připomenout:

7. března *Pietní shromáždění k uctění obětí romského Holocaustu*

8. dubna *Mezinárodní den Romů*

Již pravidelně se muzeum zapojuje svými aktivitami do brněnských oslav *Mezinárodního dne Romů*. Přispělo do programu vernisáží výstavy obrazů romského umělce Ferdinanda Kociho z Velké Británie, která se uskutečnila 5. srpna 2012. Další program následoval 8. dubna společnými oslavami. Hlavním organizátorem těchto oslav bylo v roce 2012 sdružení *IQ Roma servis* a jako každý rok se do organizace zapojily kromě muzea další brněnská proromská subjekty: *Společenství Romů na Moravě*, *Ratolest*, *Drom* a farní společenství Zábřdovice.

19. května *Brněnská muzejní noc*

V roce 2012 se muzeum vůbec poprvé zapojilo do programu Brněnské muzejní noci pro kterou připravilo následující aktivity: Zpřístupnění stálé expozice *Příběh Romů*; výstavy: *Lačho lav sar maro* / Dobré slovo je jako chleba; *Romano suno* / Romský sen. Básně, povídky a obrázky; Ferdinand Koci, střípky z tvorby romského výtvarníka. Prostranství před Muzeem romské kultury: divadelní představení *Princezna Tma*, Divadlo Líšeň; koncert Antonína Gondolána a jeho kapely. Muzejní dvůr: ukázka kovářského řemesla v podání slovenského romského kováře Ivana Šarközyho. Přednáškový sál: Bengore. Amatérské stínové divadlo (*IQ Roma servis*). Studovna a knihovna: *Amare čhavage* – Naším dítětem. Jazykové a literární hry pro děti i dospělé s romským spisovatelem Emilem Cinou, autorem mnoha říkanek a krátkých povídek. Dětský ateliér: workshop s designérkou Nicole Taubinger.

19. srpna 2012 *Pietní shromáždění v Hodoníně u Kunštátu*

Bylo pořádáno ve spolupráci s Národním pedagogickým muzeem a Knihovnou J. A. Komenského v Praze.

**Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu rozšiřování a přijímání informací
v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin
nebo o národnostních menšinách ve společnosti v roce 2012**

BULHARSKÁ MENŠINA

o Roden glas

Vydavatelem časopisu je občanské sdružení *Bulharská kulturně osvětová organizace* v ČR. Během roku bylo vydáno 6 čísel, do prázdnin 3 a další 3 od září konce roku. Tato periodicitu kopíruje aktivitu uvnitř menšiny, komentuje její společenské a kulturní události. Příjmy z prodeje opět stouply, projekt je i nadále dotován z kulturního fondu sdružení. Časopis se tradičně těší oblibě a díky širokému okruhu témat i zavedenou strukturou přitahuje početnou čtenářskou obec.

Roden glas	
výše dotace	690 000 Kč
vydání	6x ročně
cena výtisku	20 Kč volný prodej
celkový náklad	1 000/číslo, celkem 6 000
celkové náklady	1 146 037
podíl dotace na projektu	R 70 %, skutečnost 60,2 %
příjmy z prodeje	93 960 Kč
příjmy (z inzerce)	36 000 Kč
remitenda	0, zdarma min. 250 ks/číslo
vkład realizátora projektu	326 077 Kč

o Balgari

Realizátorem projektu je sdružení *Vazražđane*. V roce 2012 vyšel časopis 5x, měl jedno dvojčíslo. Periodikum má rozsah 28+4 strany a je tištěno v bulharštině. Lehce stoupající příjmy z prodeje znamenají, že se daří získávat další čtenáře. Vedle vkladu sdružení je financován z darů od sponzorů i jednotlivců, celkem 66 300,- Kč. Bulharská menšina tak má další projekt, který mapuje její život na území ČR. Elektronická podoba tiskoviny umožňuje sledování i na internetu.

Balgari	
výše dotace	500 000 Kč
vydání	6 čísel (jedno dvojčíslo) – 5x
cena výtisku	30 Kč, dvojčíslo 60 Kč
celkový náklad	800 ks/číslo, celkem 4 000 ks
celkové náklady	715 603 Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, skutečnost 69,9 %
příjmy z prodeje	98 190 Kč
příjmy (inzerce)	21 000 Kč
remitenda	rozđáno bezplatně cca 1 000 ks
	36 000 Kč
vkład realizátora projektu	30 113 Kč

MAĎARSKÁ MENŠINA

o Prágai Tükör⁷³

Vydavatelem je *Svaz Maďarů žijících v Českých zemích*. Jde o časopis s kulturním a společenským zaměřením, který přispívá k zachování kulturní identity Maďarů žijících v ČR. V rozsahu cca 105 stran, je tištěn v maďarštině a každé číslo obsahuje i krátkou sumarizaci v češtině a angličtině. Je velmi dobře přijímán maďarsky mluvícími čtenáři, kteří oceňují tradiční rubriky, ale

Prágai Tükör	
výše dotace	783 000 Kč
vydání	5 x ročně
cena výtisku	30 Kč, předplatné 20 Kč
celkový náklad	1000 ks/číslo, celkem 5 000 ks
celkové náklady	1 430 000 Kč
podíl dotace na projektu	R do 70%, skutečnost 54,8 %
příjmy z prodeje	109 073 Kč
remitenda	227 ks, 6 810 Kč
vkład realizátora projektu	22 361 Kč

⁷³ <http://www.pragaitukor.com/archive/pt200805/index.php>

i texty v současné maďarštině, mírně se podařilo zvýšit i počet předplatitelů. Projekt byl podpořen z Maďarska, *Nadací Gábora Bethlena*. Jediným problémem je výše dotace.

NĚMECKÁ MENŠINA

o *Landes-Zeitung*⁷⁴

Vydavatelem novin je *Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Noviny vychází dvakrát v měsíci, mají dvě části - 8 stran je věnováno politické, kulturní, vědecké a společenské problematice Němců žijících na území ČR a čtyřáneková příloha FORUM je zaměřena čistě na menšinu. Sdružení považuje za přínos zaslání novin na státní i soukromá vzdělávací zařízení v ČR, tím přispívá nejen ke zkvalitnění výuky mateřského jazyka, ale i k účelnému využití periodika a získání budoucích platících odběratelů novin. Projekt je financován prostřednictvím velvyslanectví i přímo ze SRN.

Landes-Zeitung	
výše dotace	1 800 000 Kč
vydání	R min. 24 čísel, S 26 čísel, 1 dvojčíslo
cena výtisku	předplatné 10,50 Kč, ostatní 11Kč
celkový náklad	2 000 ks/číslo, celkem 48 000 ks, S 50 000 ks
celkové náklady	3 039 950 Kč
podíl dotace na projektu	R do 70%, skutečnost 59,2 %
příjmy z prodeje	327 384 Kč
příjmy (jiné)	40 565 Kč
remitenda	366 ks/číslo, celkem 9 150 ks, 100 650 Kč
vklad realizátora projektu	nevyčíslen

o *Eghalánd Bladl*

Jedná se o regionální tiskovinu vydávanou sdružením *Svaz Němců – region Chebsko* a distribuovanou v rámci německy mluvící komunity Chebska, ale volně dostupnou i ostatním zájemcům, rozsah činí 6 stran. Rozesílá se v rámci vlastních sil sdružení. Dotace umožnila kvalitnější tisk časopisu. Celý náklad je rozebrán, zdarma je rozdáno cca 100 kusů. Jako archiv, pro potřebu sdružení, zůstává 10 kusů. Klesající počet abonentů se odrazil na mírném snížení nákladu. Byla vrácena část dotace, aby bylo dodrženo účelové určení dotace.

Eghalánd Bladl	
výše dotace	70 000 Kč, vráceno na účet resortu 1 111,32 Kč
vydání	měsíčník / 12 čísel
cena výtisku	12,50 Kč
celkový náklad	min. 270/číslo, celkem 3 240 ks
celkové náklady	109 361 Kč
podíl dotace na projektu	R 70 %, S 64 %
příjmy z prodeje / předplatné	37 972 Kč
příjmy z inzerce	10 131 Kč
remitenda	10% - 320 ks, 4 000 Kč
vklad realizátora projektu	1 390 Kč

o *Kleiner Brünner Gassenbote / Malý brněnský zpravodaj*

Vydavatelem regionální tiskoviny je občanské sdružení *Německý jazykový a kulturní spolek Brno*. Magazín umožňuje informovat členy i veřejnost o aktivitách spolku, přibližuje historii i současnost německé menšiny, která v tomto regionu tradičně žije. Dotace umožnila kvalitní tisk a bezproblémové šíření periodika, které je k dispozici v knihovnách, na katedře germanistiky Filosofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně i krajanům z Rakouska.

Malý brněnský zpravodaj – Kleiner Brünner Gassenbote	
výše dotace	20 000 Kč
vydání	4 čísla
cena výtisku	11 Kč
celkový náklad	220 ks/číslo, celkem 880 ks
celkové náklady	30 632 Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 65,3 %
příjmy z prodeje / předplatné	rozesílá se za příspěvky
příjmy jiné	5 632 Kč
remitenda	není
vklad realizátora projektu	5 000 Kč

⁷⁴ <http://www.landeszeitung.cz/>

o *Głos Ludu*⁷⁵

Vydavatelem novin je *Kongres Poláků* v ČR. Noviny vycházejí 3x týdně. V roce 2012 bylo vydáno 151 čísel. *Kongresu Poláků* se daří financovat jen pomocí projektu, jde o příjmy plynoucí z prodeje, předplatného a inzerce. V následujícím období již počítá se spolufinancováním projektu. V roce 2012 byl zprovozněn internetový portál. Listinná podoba nadále zůstává pro mnohé čtenáře jediným kontaktem s živým polským slovem, přispívá k udržování polštiny a je pro menšinu svým integračním prostředkem. Projekt je považován za prioritu.

Głos ludu	
výše dotace	5 500 000 Kč
vydání	3x týdně, min. 151 číslo
cena výtisku	6 Kč, sobotní vydání 9 Kč
celkový náklad	min. 4 100 ks/číslo a 151 čísel, celkem 619 100 ks, S 151 čísel, 618 493 ks ⁷⁶
celkové náklady	9 669 625 Kč
podíl dotace na projektu	R do 65 %, skutečnost 56,9 %
příjmy z prodeje	2 972 048 Kč
příjmy z inzerce, služby	inzerce 1 189 498 Kč, ost. 8 078 Kč
remitenda	17 %, 740 214 Kč
vkład realizátora projektu	0 Kč

o *Nasza Gazetka*

Jde o časopis pro děti a mládež polské menšiny, jehož vydavatelem je občanské sdružení *Silesia*. Vydávání časopisu kopíruje školní rok, vychází od září do června. Dříve vycházel v počtu dvou čísel v měsíci, ale v roce 2012 bylo vydáno 9 dvojčísel a 2 samostatná čísla. Časopis přináší informace o dění ve školách s polským vyučovacím jazykem a o dění v harcerských oddílech. Cena je stanovena v symbolické výši, aby si časopis mohl dovolit každý, kdo o něj má zájem. Časopis hledá novou podobu i obsah, aby se více přiblížil současným potřebám mládeže. Realizaci projektu v roce 2013, bude-li projekt podpořen, chce opět převzít občanské sdružení *Kongres Poláků*.

Nasza Gazetka	
výše dotace	750 000 Kč
vydání	11x, z toho 9 dvojčísel – 20 čísel
cena výtisku	dvojčíslo 14 Kč, 7 Kč
celkový náklad	1000 ks/číslo, 11 000 ks celkem
celkové náklady	1 226 526 Kč
podíl dotace na projektu	R do 65 %, S 61 %
příjmy z prodeje	106 610 Kč
příjmy z inzerce/sluzeb, dary, dotace	reklama 369 916 Kč
remitenda	2 305 ks, 41 048 Kč
vkład realizátora projektu	0 Kč

o *Zwrot*⁷⁷

Kulturní měsíčník *Zwrot* vydával *Polský kulturně osvětový svaz v ČR*. Podařilo se udržet náklad, rozsah i barevnost časopisu. Periodikum má i své webové stránky, a i proto se daří získávat čtenáře mladší generace. Časopis je nedílnou součástí regionu, byl podporován i z polské strany (*Fond pro zabezpečení kulturní celistvosti národních skupin ve světě*), částkou 187 500,- Kč.

Zwrot	
výše dotace	1 000 000 Kč
vydání	12x, měsíčník
cena výtisku	prodej 30 Kč
celkový náklad	1 500 ks/číslo, celkem 18 000 ks
celkové náklady	2 015 518 Kč
podíl dotace na projektu	R do 65 %, S 49,6 %
příjmy z prodeje	467 203 Kč
příjmy z inzerce, jiné	reklama 59 240 Kč
remitenda	2,4 %, 438 ks, 13 140 Kč
vkład realizátora projektu	140 000 Kč

⁷⁵ <http://www.glosludu.cz/>

⁷⁶ Část nákladu nezapočítána, vytištěno požadované množství.

⁷⁷ <http://www.pzko.cz/index.php/Kontakt-Zwrot/>

ROMSKÁ MENŠINA

o Kereka-Kruh

Uvedený měsíčník vydávala v roce 2012 *Demokratická aliance Romů v ČR*. Počet stran 36+8 stran přílohy KEREČKA. Neprodané výtisky jsou prezentovány při besedách a jiných akcích pořádaných sdružením. Příspěvky byly v jazyce českém a romském. Časopis sloužil jako pomůcka ve školách, zejména v nižších ročnících ZŠ a MŠ s romskými žáky, kde je výhodou tištěná podoba.

Kereka-Kruh	
výše dotace	1 000 000 Kč
vydání	7x 12 čísel (5 dvojčísel)
cena výtisku	12 Kč, dvojčíslo 20 Kč
celkový náklad	3 000 ks/číslo, celkem 21 000 ks
celkové náklady	1 431 740 Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 69,85 %
příjmy z prodeje	291 740 Kč
příjmy (jiné)	60 000 Kč
remitenda	4 419 ks, 80 260 Kč, po 3 měsících rozdáváno postupně na akcích sdružení, 500 ks / čísla rozdáno bezplatně
vklad realizátora projektu / dar	80 000 Kč

o Romano hangos⁷⁸

Vydavatelem novin *Romano hangos* je *Společenství Romů na Moravě*. Jde o novinový formát, s periodicitou 2x měsíčně. Redakční práce leží v podstatě na šéfredaktorovi a postupně rozšiřující se základně dopisovatelů a příspěvů. Je to cesta, která by mohla směřovat k posílení čtenářské základny. Většina periodika je distribuována bezplatně. Noviny jsou, s časovým odstupem a v barevné verzi, prezentovány i na webu. Další prostředky do projektu dodal Jihomoravský kraj a *Nadační fond obětí Holocaustu*, dále občanské sdružení získalo i dary. Bez podpory z programu by nebylo možno tento projekt v žádném případě realizovat.

Romano hangos	
výše dotace	800 000 Kč
vydání	18 x, 20 čísel, 2 x dvojčíslo
cena výtisku	13 Kč, dvojčíslo 18 Kč
celkový náklad	3 100 / číslo, celkem 55 800
celkové náklady	1 142 840 Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 70 %
příjmy z prodeje	13 940 Kč
příjmy (inzerce, jiné)	4 500 Kč
remitenda	není uveden počet ks, jen průměr 1%, bezplatně distribuováno 3 000 / číslo
vklad realizátora projektu	196 504 Kč

o Romano vodi⁷⁹

Vydavatelem titulu bylo sdružení *Romea*. Tiskovina vychází v rozsahu 28+4 strany. Časopis je rozeslán v podstatě bezplatně v rámci komunity i mimo ni, do škol, jiným občanským sdružením a institucím. Sdružení se stále nedaří získat platící předplatitele. Časopis je prezentován na webových stránkách občanského sdružení, je tak dostupný všem uživatelům internetu. Pravidelné rubriky přináší informace o romské literatuře a jazyku, historii a řemeslech. Důležitý je i pro vytváření pozitivních vzorů pro mladé Romy. Projekt je podporován *Nadací Erinnerung, Verantwortung und Zukunft, Roma Education Fund, Open Society Fund Praha* a dalšími zdroji. Bez podpory ze strany státu není ovšem projekt udržitelný.

Romano vodi	
výše dotace	1 000 000 Kč
vydání	10 x, 12 čísel (2 x dvojčíslo)
cena výtisku	20 Kč
celkový náklad	1 000 ks/číslo, celkem 10 000 ks
celkové náklady	1 441 512 Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 66,8 %
příjmy z prodeje	16 740 Kč
příjmy jiné - reklama	23 620 Kč
remitenda	991 ks, 19 820,- Kč, bezplatně rozesláno 8 079 ks/čísla
vklad realizátora projektu	241 088 Kč

⁷⁸ <http://www.srnm.cz/cz/romanohangos.htm>

⁷⁹ <http://www.romea.cz/index.php?id=aktual>

O *Romano džaniben*⁸⁰

Almanach, vychází dvakrát v roce a má stránkový rozsah kolem 200 stran, realizuje ho občanské sdružení *Romano džaniben*. Na jeho tvorbě se vedle členů sdružení podílí i studenti romistiky Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Ta přispěla na realizaci projektu částkou 30 000,- Kč, ten byl též podpořen Magistrátem hl. m. Prahy. Nedostatek finančních prostředků byl řešen formou udělení výjimky ministryně kultury, podíl dotace na hodnotě projektu mohl dosáhnout až 83 %. Celkový projekt je mimořádný a ojedinělý, co do rozsahu i formy. Prohlubuje informovanost o historii, kultuře a jazyce Romů, podporuje dialog mezi romskou minoritou a majoritní společností v ČR, podporuje ale i odbornou diskusi o historii, jazyce a aspektech kultury Romů, posiluje i sebevědomí především romské mládeže a nabízí pozitivní vzory z řad etnika. Bez podpory státu se projekt nedá realizovat.

Romano džaniben	
výše dotace	460 000 Kč
vydání	2x ročně
cena výtisku	160 Kč
celkový náklad	300 ks číslo, celkem 600 ks
celkové náklady	576 125 Kč
podíl dotace na projektu	R do 83 / S 80 %
příjmy z prodeje	25 852 Kč
příjmy - dotace	109 460 Kč
remitenda	277 ks, 44 320 Kč
vlad realizátora projektu	0 Kč

RUSÍNSKÁ MENŠINA

O *Podkarpatská Rus*⁸¹

Realizátorem projektu je občanské sdružení *Společnost přátel Podkarpatské Rusi*. Byla vydána 4 čísla, o rozsahu 12-14 stran, nákladem 700 kusů. Jde o periodikum bezplatně distribuované v rámci menšiny, za příspěvek pro sdružení, součástí je i příloha v rusínském jazyce. Upozorňuje na tradice a zvyky této menšiny, slouží i ke hledání rusínských kořenů či příbuzných. Ohlasy jsou zaznamenávány i ze Slovenska. Projekt má menší rozsah, ale je obohacením spektra v rámci národností žijících na území ČR.

Podkarpatská Rus	
výše dotace	90 000 Kč
vydání	4x ročně
cena výtisku	bez ceny
celkový náklad	700 / číslo; celkem 2 800 ks
celkové náklady	128 727 Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 69,8 %
příjmy z prodeje	distribuce za příspěvky
remitenda	650 ks za příspěvky, zbytek rozdan při akcích
vlad realizátora projektu	38 727 Kč

RUSKÁ MENŠINA

O *Artek*

Vydavatelem je občanské sdružení *Spolek rusky mluvících studentů a jejich příznivců Artek*. Projekt má svůj okruh čtenářů mezi rusky mluvící komunitou, zejména mladší. Tomu odpovídá i obsahová náplň periodika. Stránkový rozsah se ustálil na 32+4 stranách. Podíl skutečně prodaných výtisků je malý, většina nákladu je distribuována na více než 50 míst, adresy jsou dostupné na webových stránkách sdružení i knihoven.

Artek	
výše dotace	370 000 Kč
vydání	6x ročně
cena výtisku	60 Kč
celkový náklad	1 500 ks / číslo, celkem 9 000 ks
celkové náklady	574 343 Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 64,4 %
příjmy z prodeje	33 638 Kč
příjmy (jiné)	110 705 Kč
remitenda	0, zdarma rozdáno 8 187 ks
vlad realizátora projektu	60 000 Kč

⁸⁰ <http://www.dzaniben.cz/>

⁸¹ <http://www.podkarpatskarus.cz/noviny.htm>

Čtenáři oceňují rozsah a kvalitu informací a pomoc, kterou jim časopis poskytuje při začleňování nejen místní ruské komunity, ale i do majoritní společnosti.

o *Ruskoje slovo*⁸²

Vydavatel *Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice*, občanské sdružení s celostátní působností v ČR, které pokračuje v rozvoji kulturních a společenských tradic, spolkové činnosti a napomáhá i nové generaci krajanů z Ruska adaptovat se v prostředí ČR. Časopis vycházel v celobarevné verzi, má 32+4 stran, dvojčísla 48+4 stran. I když přímý prodej je stále poměrně nízký, projekt je financován z inzerce a prostředků sdružení.

Ruské slovo	
výše dotace	1 000 000 Kč
vydání	12 čísel (2 dvojčísla), 10x
cena výtisku	50 Kč
celkový náklad	1 000 ks/číslo, celkem 10 000 ks
celkové náklady	1 495 643 Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 66,9 %
příjmy z prodeje	14 600 Kč
příjmy (jiné, z inzerce ...)	reklama 354 000 Kč
remitenda	zdarma rozdáno 6 700 ks, 335 000 Kč
vlad realizátora projektu	127 000 Kč

ŘECKÁ MENŠINA

o *Kalimera*⁸³

Vydavatelem periodika byla *Řecká obec Praha*. Tiskovina je bezplatně distribuována členům obce za příspěvky, je rozesílána i jiným řeckým obcím na území ČR. Jedná se o jedinou tiskovinu v rámci menšiny. Bylo vydáno 6 čísel, která se vedle života menšiny věnovala i kulturním tradicím a otázkám, které zajímají členy sdružení. Slouží potřebám nejen pražské obce, ale celé řecké komunity. Dotace nebyla vypořádána na předepsaných formuláři.

Kalimera	
výše dotace	210 000 Kč
vydání	6x ročně
cena výtisku	za příspěvky
celkový náklad	1000 ks/číslo, celkem 6 000 ks
celkové náklady	354 191 Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 59,3 %
příjmy z prodeje	bezplatná distribuce, za příspěvky
příjmy (ostatní)	
remitenda	neuvedena
vlad realizátora projektu	144 191 Kč

SLOVENSKÁ MENŠINA

o *Slovenské Korene*⁸⁴

Časopis vydávala *Obec Slovákov v Prahe*. Tento projekt je podporován od roku 2010 a již si pomalu nachází své místo mezi slovenskými periodiky, i když se stále nedaří získat více předplatitelů. Časopis má svoji internetovou podobu, tam je dostupný i pro mladší zájemce, kteří tak získávají časopis zdarma. Je jistě obohacením spektra slovenských periodik.

Slovenské Korene	
výše dotace	750 000 Kč
vydání	6x
cena výtisku	30 Kč
celkový náklad	2 500/číslo, celkem 15 000 ks
celkové náklady	1 132 239 Kč
podíl dotace na projektu	R do 73 %, S 66,2 %
příjmy z prodeje	15 600 Kč
příjmy jiné (inzerce)	164 000 Kč
remitenda	1 200 ks / číslo distribuováno bezplatně, 300ks / číslo, celkem 1 800 ks 54 000 Kč
vlad realizátora projektu	63 000 Kč

⁸² <http://www.ruslo.cz/magazine/>

⁸³ <http://www.ropraha.eu/index.php?section=kalimera>

⁸⁴ <http://www.slovenskekorene.cz/index.html>

○ *Listy Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť viac*⁸⁵

Vydavatelem se stalo sdružení *Dokumentační a muzejní středisko slovenské národnostní menšiny v České republice*. Časopis obnovil pravidelnou periodicitu a obsahově se přiblížil novým příznivcům. Nově je koncipován tak, aby vedle udržení jazyka byl přínosem i pro mladý obor slavistiky v ČR. Bývalý realizátor projektu, *Klub slovenskej kultúry*, se na realizaci podílí i nadále, nejen přímým finančním vkladem, je

využívána databáze odběratelů i přispěvatelů. Projekt byl podpořen ze Slovenska (*Úradem pre Slovákov žijúcich v zahraničí*). Časopis píše i o dalších projektech sdružení. Z každého čísla je bezplatně distribuováno cca 550 ks, zejména starším členům sdružení.

Listy Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť viac	
výše dotace	1 600 000 Kč
vydání	R min. 8x, S 10x, 2 dvojčísla)
cena výtisku	30 Kč; dvojčíslo 40 Kč
celkový náklad	2 500/číslo; celkem 25 000 ks
celkové náklady	2 294 423 Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 69,7 %
příjmy z prodeje	časopis distribuován za příspěvky
příjmy z projektu - reklama, inzerce	480 000 Kč
remitenda	50/číslo; celkem 500 ks, 6 400 Kč
vklad realizátora projektu	30 520 Kč

○ *Slovenské dotyky*⁸⁶

Měsíčník vydával *Slovensko-český klub* v ČR. Charakter časopisu se nemění, byl zaměřen nejen na členy slovenské komunity, ale na celou společnost v ČR. Časopis vyšel 9x, z toho byla vydána 4 dvojčísla. Časopis je příznivě přijímán, má nejvyšší náklad mezi slovenskými periodiky. Smluvní distribucí, za paušál 50 %, je v podstatě realizováno 75 % nákladu. Projekt byl podpořen ve výši 50 200,- Kč *Úradem pre Slovákov žijúcich v zahraničí*. Problémem je stále

Slovenské dotyky	
výše dotace	1 500 000 Kč
vydání	R 9x, S 9x
cena výtisku	18 Kč, předplatné 10 Kč
celkový náklad	8 000 ks/číslo, celkem 72 000 ks
celkové náklady	3 337 762 Kč
podíl dotace na projektu	R do 60%, skutečnost 45 %
příjmy z prodeje	(neočistěno o 50 %rabat) 1 162 054 Kč
příjmy z inzerce, propagace	180 000 Kč
remitenda	1,5 % = 1 080 ks, 19 440 Kč
vklad realizátora projektu	239 508 Kč

se snižující hodnota dotace. Časopis má i svou internetovou podobu, ale pro většinu starší generace je rozhodující jeho tištěná podoba.

○ *Džavotanie*⁸⁷

V rámci projektu, jehož realizátorem je občanské sdružení *BONA FIDE*, byla podpořena výroba 12 programů ve slovenštině, které byly odvysílány na stanici Leonardo, Českého rozhlasu. Na financování projektu se podílel i ČRO, který dal k dispozici studio. Další prostředky byly získány z dotačního programu, jehož gestorem je Úřad vlády. Ohlasy jsou velmi příznivé a všechny relace jsou k poslechu na webových stránkách občanského sdružení.

Džavotanie	
výše dotace	70 000 Kč
účelové určení	R 10 premiér, 2 reprízy, S 12 premiér - relace ve slovenštině po 60 min/výroba
vysílání relací	Český rozhlas, stanice Leonardo
celkové náklady	541000 Kč
podíl dotace na projektu	R do 55 %, S 54,8 %
honoráře	honoráře
podíl dotací na projektu	R do 70 %, S 50 %
vklad realizátora projektu	30 500 Kč
Dotace z programu Podpory implementace Evropské charty regionálních menšinových jazyků	201 000 Kč

⁸⁵ http://www.klubsk.net/index.php?option=com_content&task=blogsection&id=10&Itemid=14

⁸⁶ <http://www.czsk.net/dotyky/archiv.html>

⁸⁷ http://www.rozhlas.cz/leonardo/veda/_zprava/688467

SRBSKÁ MENŠINA

o *Srpska rec*⁸⁸

Vydavatelem periodika bylo občanské sdružení *Srbské sdružení Sv. Sáva*. Jde o jediný projekt podporovaný v rámci srbské menšiny. Z důvodů úspory byl snížen náklad a dvě čísla byla realizována z darů, kdy se dopisovatelé a redakce časopisu zřekla nároku na odměnu. Počet abonentů se mírně zvýšil a zapojení širšího okruhu přispěvatelů je příslibem do budoucna. Ani tento projekt nelze bez podpory realizovat.

Srpska rec	
výše dotace	350 000 Kč
vydání	5x, 6 čísel (1 dvojčíslo)
cena výtisku	35 Kč
celkový náklad	500 ks/číslo, celkem 2 500 ks
celkové náklady	1 000 240 Kč
podíl dotace na projektu	R do 70%, S 70 %
příjmy z prodeje	155 395 Kč
příjmy (dary)	78 500 Kč
remitenda	50 ks / číslo, 250 ks, 8 750 Kč
vklad realizátora projektu	25 000 Kč vklad sdružení a 532 000 Kč bezplatně provedené práce ve prospěch projektu

UKRAJINSKÁ MENŠINA

o *Porohy*⁸⁹

Vydavatelem časopisu je občanské sdružení *Ukrajinská iniciativa v ČR*. Časopis má stálý okruh čtenářů, má pravidelné rubriky, které zahrnují kulturně-historické, politicko-analytické, sociálně-migrační okruhy, které jsou pro členy menšiny zde žijící a pracující důležité. Přechod k novinovému formátu se osvědčil a ukázal možnou cestu prezentace v rámci menšiny. Snížení hodnoty dotace mělo za následek vydání 8 dvojčísel. Vedle prodeje byly prostředky do projektu získány pomocí inzerce a darů.

Porohy	
výše dotace	686 000 Kč
vydání	R 24 (8x dvojčíslo), vyšlo 16x
cena výtisku	10 Kč
celkový náklad	R 1000/číslo, celkem 16 000 ks
celkové náklady	980 369 Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 69,9 %
příjmy z prodeje	144 000 Kč
příjmy (z inzerce, jiné)	140 369 Kč
remitenda	100 ks/číslo rozdáno, 16 000 Kč
vklad realizátora projektu	10 000 Kč

o *Ukrajinský žurnál*⁹⁰

Tento projekt je realizován občanským sdružením *RUTA* již od roku 2005. Dotace byla v tomto roce v podstatě poloviční, ale sdružení se i za cenu práce bez finančního odhodnocení a díky mimořádnému nasazení redakčního kolektivu podařilo udržet náklad i rozsah časopisu. Ten má stabilní čtenářskou obec, je vyhledáván i zájemci z řad Ukrajinců, kteří přicházejí na území ČR za prací. Časopis je přístupný i na webu, podle statistik mají stránky kolem pěti tisíc čtenářů.

Ukrajinský žurnál	
výše dotace	500 000 Kč
vydání	10 (4 dvojčíslo), 6x
cena výtisku	30,00 Kč
celkový náklad	1 200/číslo, celkem 7 200 ks
celkové náklady	805 969 Kč
podíl dotace na projektu	R do 72 %, S 62 %
příjmy z prodeje	158 033 Kč
příjmy (z inzerce, jiné)	90 000 Kč
remitenda	178 ks 5 340 Kč ⁹¹
vklad realizátora projektu	57 872 Kč

⁸⁸ <http://sv-sava.cz/casopis-srpska-rec>

⁸⁹ <http://www.ukrajinci.cz/porohy>

⁹⁰ <http://www.uz.harazd.net/>, www.urkzurnal.eu

⁹¹ remitenda počítána bez 2 čísel, zatím není uzavřena distribuce.

ŽIDOVSKÁ MENŠINA

o *Maskil*⁹²

Vydavatelem titulu bylo občanské sdružení *Bejt Simcha*. Jde o kulturní měsíčník, 20 stran, který je distribuován zdarma do všech židovských obcí a institucí v ČR, do domovů seniorů, na fakulty judaistiky či studentům *Lauderova židovského gymnasia* v Praze. Projekt je dále financován ze sponzorských darů jednotlivců, nadací a fondů v celkové hodnotě 270 574,-Kč. Časopis nabízí čtenářům, i mimo židovskou komunitu, vyvážený poměr vzdělávacích textů, informací o kulturním dění a životě komunity a je i platformou diskusí na aktuální témata.

Maskil	
výše dotace	130 000 Kč
vydání	12 čísel, 1 dvojčíslo, 11x
cena výtisku	zdarma v komunitě, platby v knihkupectvích
celkový náklad	600 ks/číslo; celkem 6 600 ks
celkové náklady	347 357 Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 37,4 %
příjmy z inzerce	3 000 Kč
příjmy z prodeje	3 040 Kč
remitenda	bezplatná distribuce komunitě 520 ks/číslo, 5-10 ks/číslo, 110 ks
vkład realizátora projektu	70 743 Kč

MEDIÁLNÍ PROJEKT ČESKÉ TELEVIZE

o *Vysílání v romském jazyce – Romaňi Luma*⁹³

Realizátorem projektu byla *Česká televize, televizní studio Ostrava*. V roce 2012 bylo vyrobeno a odvysíláno 52 dílů. Z původního formátu 5 minut, když vysílání začínalo v roce 2010, se jednalo již o 15 minutový týdeník. S premiérou v pátek, v 15:00 hodin, s reprízou v rámci pořadu *Události v regionu*, v neděli v 6:00 hodin. Pořad byl vysílán v romském a českém jazyce s obrácenými titulky. Průvodní slovo bylo v romštině, střídali se dva moderátoři.

Pořad *Romaňi Luma – Romský svět* má i své vlastní webové stránky rámci archivu České televize. V rámci přípravy a realizace projektu se podařilo nejen vychovat kvalitní romské novináře-moderátory, ale přitáhnou i širší diváckou obec, která příznivě reaguje na tento pořad.

Vysílání v romském jazyce – Romaňi Luma	
výše dotace	300 000 Kč
vysílání	Zpravodajství v romském jazyce
celkové náklady	1 844 800 Kč
podíl dotace na projektu	R do 55 %, S 16,3 %
vkład realizátora projektu	1 544 800 Kč

⁹² <http://www.maskil.cz/>

⁹³ <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10310495888-romani-luma-romsky-svet/>

<i>příjemce dotace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace v Kč</i>
MEDIÁLNÍ PROJEKTY		
ČT studio Ostrava	Vysílání v romštině	300 000
celkem		300 000
BULHARSKÁ MENŠINA		
Bulharská kulturně osvětová organizace, o. s.	Roden glas	690 000
Vazražďane, o. s.	Balgari	500 000
celkem		1 190 000
MAĎARSKÁ MENŠINA		
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, o. s.	Pragai Tükör - Pražské zrcadlo	783 000
NĚMECKÁ MENŠINA		
Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, o. s.	Landeszeitung	1 800 000
Svaz Němců – region Chebsko	Eghaland Bládl	70 000
Německý jazykový a kulturní spolek Brno, o.s.	Malý brněnský zpravodaj	20 000
celkem		1 890 000
POLSKÁ MENŠINA		
Kongres Poláků, o. s.	Głos ludu	5 500 000
Silesia, o. s	Nasza Gazetka	750 000
Polský kulturně osvětový svaz v ČR, o. s.	ZWROT	1 000 000
celkem		7 250 000
ROMSKÁ MENŠINA		
Demokratická aliance Romů, o. s.	Kereka	1 000 000
Romea, o. s.	Romano vodi	1 000 000
Společenství Romů na Moravě, o.s.	Romano hangos	800 000
Romano Džaniben, o. s.	Romano džaniben	460 000
celkem		3 260 000
RUSÍNSKÁ MENŠINA		
Společnost přátel Podkarpatské Rusi, o. s.	Podkarpatská Rus	90 000
RUSKÁ MENŠINA		
Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice, o. s.	Ruské slovo	1 000 000
Spolek rusky mluvících studentů ARTEK	Artek	370 000
celkem		1 370 000
ŘECKÁ MENŠINA		
Řecká obec Praha, o. s.	Kalimera	210 000
SLOVENSKÁ MENŠINA		
Obec Slováků v Praze, o. s.	Slovenské Korene	750 000
Slovensko-český klub, o.s.	Slovenské dotyky	1 500 000
Klub slovenské kultury v České republice, o. s	Listy Slovákův a Čechov	1 600 000
BONA FIDE, o.s. (pořad ve slovenštině, vysílaný Českým rozhlasem stanice Leonardo)	Džavotanie	70 000
celkem		3 920 000

SRBSKÁ MENŠINA

Srbské sdružení sv. Sáva, o. s.	Srpska reč - Srbské slovo	350 000
---------------------------------	---------------------------	---------

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Ukrajinská iniciativa, o. s.	Porohy	686 000
RUTA, o. s.	Ukrajinský žurnál	500 000

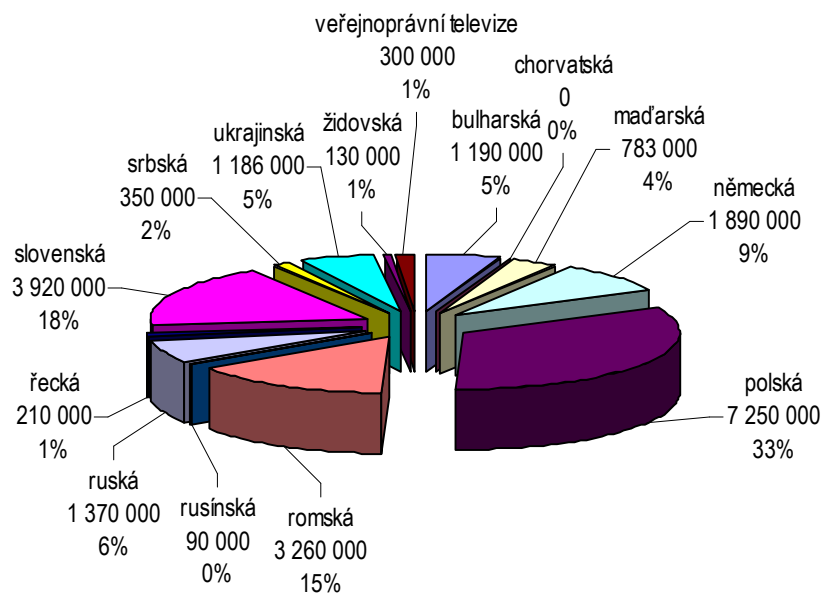
celkem 1 186 000

ŽIDOVSKÁ MENŠINA

Bejt Simcha, o. s.	Maskil	130 000
--------------------	--------	---------

Celkem přiděleno a vyplaceno

21 929 000 Kč

Dotace podle menšin

**Projekty s tematikou národnostních menšin dotované v oblasti kinematografie a médií
v rámci programu Kulturní aktivity v roce 2012**

(oddělení kinematografie odboru médií a audiovizu ministerstva kultury)

Žádný z festivalů podpořených v roce 2012 není výhradně věnován problematice národnostních menšin. Podporovány jsou projekty zaměřené na dokumentární filmy (problematika národnostních menšin bývá jejich námětem), projekty, které seznamují s kulturními aktivitami národnostních menšin s vědomím, že poznání kultury a životního stylu národnostních menšin přispívá k lepšímu vzájemnému soužití.

Jedním z podpořených projektů byl projekt *Kino na hranici / Kino na granity 2012* (dotace 100 000,- Kč), jehož realizátorem je občanské sdružení *EducationTalentCulture*. Filmová přehlídka se pravidelně koná v Českém Těšíně a Cieszyně od roku 1999. Jedná se o cyklickou akci, která prezentuje filmografii českou, polskou, slovenskou a maďarskou. Přehlídka každoročně nabízí filmy starší (retrospektivy a tématické cykly) i horké filmové novinky. Přehlídka probíhá ve městě na hranici – kdysi rozdělené jedno město na polský a český Těšín – což představuje výborný prostor pro mezikulturní dialog. Program přehlídky, mimo hlavní filmovou část, tvoří také koncerty a rozmanitá setkání.

Významným projektem, podpořeným i v tomto roce, byl *XIII. ročník mezinárodního festivalu česko, německo, židovské kultury Devět bran 2012* (dotace 1 000 000,- Kč) realizovaný Mgr. Pavlem Chalupou, podpořený Ministerstvem kultury již podesáté.

Dalšími projekty, kde se často objevuje tematika národnostních menšin, jsou festivaly dokumentárních filmů. Obecně prospěšná společnost *Člověk v tísni* realizovala *14. Mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech – Jeden svět*, podpořený resortem kultury dotací 4 000 000,- Kč.

Občanské sdružení *Jihlavský spolek amatérských filmařů JSAF* obdržel od resortu dotaci ve výši 2 000 000,- Kč na projekt *16. Mezinárodní festival dokumentárních filmů Jihlava 2012*.

Jmenovat můžeme ještě projekt občanského sdružení *Zapomenutí – Pocta dětským obětem Holocaustu – mediální prezentace* (dotace 200 000,- Kč). V roce 2011 MKČR tento projekt podpořilo částkou 400 000,- Kč a v roce 2010 rovněž 400 000,- Kč. Je další fází projektu *Zmizelí sousedé*, který byl oceněn Evropskou komisí Zlatou hvězdou za aktivní občanství 2008. Cílem projektu je mj. prezentovat v médiích českých i zahraničních českou reflexi bolestné části historie bývalého Československa – období protektorátu, chování menšin a většiny v této době. Sleduje, zda tato setkání mění postoj dnešních mladých lidí k pojetí této kapitoly dějin, ale i k totalitě vůbec a k možnostem jedince v ní.

**Ministerstvo kultury - Program na podporu integrace příslušníků romské komunity
v roce 2012**

<i>předkladatel, místo</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Akademie J. A. Komenského Karviná, o. s., Karviná	Hrajeme, tančíme, tvoříme	30 000
Čavorikano Luma - kroužek her a nápadů o. s., Králův Dvůr	Koncert k 15. výročí činnosti souboru Čavorikani Luma	39 750
Demokratická aliance Romů v ČR, Valašské Meziříčí	Romská píseň 2012	115 000
Diakonie ČCE - středisko ve Vsetíně	Společně při hudbě	5 000
Drom, romské středisko, Brno	Podívej, co umím!	60 000
Duhovka, o. s., Obrnice	Festival Colours of rainbow	15 000
Farní charita Lovosice	Kulturní činnost tanečního souboru Lacho Amicus	50 000
	Savore Jekhetane	40 000
Komunitní centrum Chánov, Most	Naše písně a tance 2012	65 000
Muzeum romské kultury, s. p. o., Brno	Výroba a tisk katalogu stálé expozice Muzea romské kultury Příběh Romů	83 000
Občanské sdružení Květina, Oldřichov u Duchcova	Tančíme a prezentujeme romskou kulturu	20 000
Občanské sdružení Salinger, Hradec Králové	Výstava „Romano barvalipen - romské bohatství“	29 000
Občanské sdružení Sdružení Romů Severní Moravy, Karviná	13. Karvinský romský festival 2012	70 000
Občanské sdružení Vzájemné soužití, Ostrava	Poznáváme sami sebe	45 000
Oblastní charita Ústí nad Labem	Podpora kulturních a veřejných aktivit tanečního souboru Somnakune čhave	20 000
	Romský tanečně-hudební festival Rotahufest VII.	24 000
Oblastní charita Vimperk	Roma Star	25 000
	Služba pro rodiny s dětmi	85 000
Ostrovy s. r. o., Praha 5	Současné formy romského umění v rámci United Islands 2012	20 000
Ponton, občanské sdružení, Plzeň	Miro Suno	10 000
R-Mosty, o. s., Praha 3	Děti hrejte! Čhavale bašaven!	105 000
Romea, Praha 1	Dokumentace romské kultury a její trvalé zpřístupnění široké veřejnosti v roce 2012	209 000
Sdružení pěstounských rodin, Brno	Tančíme a zpíváme spolu	17 000
Sdružení romských občanů v Lysé nad Labem	XII. Romský hudební festival	50 000
	Taneční soubor Mirikle Lysá nad Labem	35 000
Slunowrat Tábor, Tábor	6. ročník festivalu romské kultury Kerekate - v kruhu	55 000
Společenství Romů na Moravě, Brno	Django Fest XI. ročník	40 000
	Romani gili Olomouc	30 000

celkem 1 391 750

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - Program na podporu vzdělávání sociálně znevýhodněných dětí, žáků a studentů (na podporu integrace romské komunity) v roce 2012

1. kolo

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Milíčův dům	Klub Malého Bobše	100 000
Romské sdružení Čačipen	Volnočasové aktivity pro děti a mládež ze sociálně vyloučené lokality	145 000
Člověk v tísni, o.p.s.	Nizkoprahová předškolní příprava 2012	202 000
Rodičovské sdružení Na cestě	Spolu se učíme, spolu se bavíme...	30 000
Dokořán, o.s.	Učení je hra 2012	132 200
	Cesta za poznáním 2012	96 354
Diakonie ČCE – středisko Vsetín	Školička – předškolní příprava romských dětí	105 000
Oblastní charita Ústí nad Labem	Centrum služeb pro rodinu Světluška	173 000
ZŠ Praha 3	chceme dojít dále 2012	155 000
ZŠ Němčice nad Hanou, okres Prostějov	Společný život ve škole	65 000
Občanské sdružení Květina	Klub Květina	200 000
město Šumperk	KLUBÍK _2012	42 000
Líšeň	S Romy o Romech	120 000
Občanské sdružení Salinger	Komunitní centrum Amaro Phurd-Pražská	45 000
	Komunitní centrum Amaro Phurd – Okružní	175 800
Oblastní charita Jičín	Děti z Vysokého Veselí	200 000
ZŠ a MŠ Brno, nám. 28. října 22	Celodenní program 2012	75 000
Charita Šternberk	Jiloro-Srdíčko	150 000
Sdružení Podané ruce, o.s.	NZDM KudyKam – ROMANODROM	31 041
OS ECCE HOMO Šternberk	Centrum pro rodinu, děti a mládež	250 000
Romské sdružení „Indigo Děčín“	Správná volba	97 000
Romské sdružení Čačipen	Předškolní vzdělávání pro romské děti a práce s rodinami	779 680
DROM, romské středisko	Pohybem proti nudě	77 000
CSVČ sv. Jana Boska v Havířově	Lacho džives 2	100 000
sdružení Romano jasnica	Předškolní centrum v Trmicích	611 824
Občanské sdružení Lacho lav Větřní	Komunitní centrum Větřní	50 000
ZŠ Obrnice, okres Most, příspěvková organizace	Hudebna a výtvarná dílna ZŠ Obrnice	100 000
Občanské sdružení dětí a mládeže Začít spolu	Komunitní centrum	280 000
Liberecké romské sdružení, o.s.	Přípravná třída Čercheňa	250 000
	Volnočasové aktivity	330 000
Oblastní charita Ústí nad Orlicí	Světélko dětem II	100 000
EUROTOPIA Opava o.p.s.	Všichni máme šanci	79 000
Kostka Krásná Lípá, příspěvková organizace	Profesní orientace	265 580
KoCeRo – komunitní centrum Romů o.p.s.	Stejně šance na startovní čáře...	59 024
	Kam kráčíš / KAJ DŽAS ?	100 000
Občanské sdružení SOUŽITÍ – JAROMĚŘ	Smajlík 2012	200 000
Petrov, občanské sdružení pro práci s dětmi a mládeží brněnské diecéze	Předškolní vzdělávání a Doučování v Dětském domě Zábrdovice	120 000
Občanské sdružení Ester	Doučování a návazná podpora sociálně znevýhodněných žáků	136 180
	Udržení a rozšíření volnočasových aktivit OS Ester pro sociálně znevýhodněné děti a mládež	140 587

Kostka Krásná Lípa, příspěvková organizace	Být stejný je nuda	480 000
Městská charita České Budějovice	Akční V.I.P. v roce 2012	150 000
IQ Roma servis, o.s.	Ukaž, co umíš	50 000
SPOLEČNĚ-JEKHETANE, o. s.	Rovný start 2012	86 000
IQ Roma servis, o.s.	Jdeme s dobou	100 000
sdužení Romano jasnica	Vzdělávací centrum Trmice	219 800
Salesiánské středisko mládeže – dům dětí a mládeže České Budějovice	Oratoř	33 924
KAPPA-HELP	Nízkoprahový klub METRO	83 000
	Podpora školní úspěšnosti žáků a žákyň na základní a střední škole	233 000
ZŠ, Dětský domov, Školní družina a Školní jídelna, Vrbno pod Pradědem, příspěvková organizace	Není domov jako domov	155 000
S.T.O.P.	Podpora vzdělávání žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí	109 308
Městská charita České Budějovice	NZDM Srdíčko-Jiloro projekt školní přípravy	217 090
celkem		8 285 392

2. kolo

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
ZŠ T.G. Masaryka Bohumín-Pudlov Trnková 280 okres Karviná, příspěvková organizace	Těšíme se do školy	25 000
Občanské sdružení SLOVO 21	Pošli to dál	300 000
Teen Challenge International ČR, Dětské centrum Brno	Kudy chodí malý lev 3	211 000
Občanské sdružení Amaro suno feder dživipen - Náš sen pro lepší život	Klub Bulovka	168 000
Sdružení rodičů a přátel ZŠ Dr.F.L.Riegra v Semilech	Volnočasové a zájmové aktivity pro děti v ZŠ Dr.F.L.Riegra	58 000
ZŠ Bílina, příspěvková organizace	Připravujeme se pro život 2012	69 000
Občanské sdružení Světlo Kadaň	S rodinou proti vyloučení - správnou cestou	189 000
ZŠ T.G. Masaryka Bohumín-Pudlov, příspěvková organizace	Co dál?	11 000
Romské sdružení občanského porozumění	Hurá na tábor!	100 000
ZŠ Kojetín	Chci být úspěšný	105 000
R-Mosty, o.s.	Předškolní centrum R-Mosty	240 000
	Volný čas v Klubu R-Mosty	337 000
Tosara	Předškolní kroužky pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí ve Slaném	41 000
CEDR - komunitní centrum, občanské sdružení	Předškolní klub Amari centrum	500 000
Sdružení pěstounských rodin	Volnočasové a vzdělávací aktivity v NZDM Pestré klubovně	108 000
Romské sdružení občanského porozumění	Ze školy do školy	100 000
Rovné šance dětem o.s.	Moderní terapie - úspěchy ve škole	404 000
Občanské sdružení Květina	Rozumím tomu	140 000
ZŠ Marie Curie-Sklodowské a MŠ Jáchymov	Podpora školní úspěšnosti žáků žijících ve vyloučené lokalitě Jáchymov	244 000
Amaro suno feder dživipen – náš sen pro lepší život	Volnočasové aktivity dětí	296 000
o.s. Palaestra	Sportovně vzdělávací komunitní centrum	152 000
Oblastní charita Šluknov	Předškolní klub	103 000
Sdružení romských občanů Lysá nad Labem	Cesta k lepším zítřkům	150 000
Kostka Krásná Lípa, p. o.	S rodiči do školky 2012	192 000

o.s. Roma Karlovy Vary	Vzdělání základ života	345 000
Oblastní charita Ústí nad Labem	Poznávání přírodních a kulturních zajímavostí Ústeckého kraje pro děti a mládež z Komunitního centra pro děti Světluška	54 000
o.s. Romipen	Volnočasové aktivity 2012	198 000
Demokratická aliance Romů ČR	Podpora vzdělávání romských dětí a mládeže Centrem Avarde	95 000
YMCA v Ústí nad Labem	Volný čas romských dětí a mládeže z Ústí nad Labem	30 000
Verdan-Vůz	Děti z Verdanu	133 000
KreBul, o.s. - pracoviště Prachatice	Klubík Krumlovská - romské volnočasové a vzdělávací aktivity	50 000
Diakonie ČCE - středisko Milíčův dům	Quo vadis? – „Kam kráčíš?“	91 000
Dům dětí a mládeže Hranice, příspěvková organizace	Vzdělání má hořké kořeny, ale sladké ovoce	98 000
o.s. Romipen	Děti, pojdte do školy!	187 000
Občanské sdružení SOUŽITÍ - JAROMĚŘ	Včasná péče v klubu Smajlík 2012	100 000
Cinka	Komunitní centrum Rozbělesy	150 000
Darjav	Volný čas pro všechny	68 000
o.s. Romodrom	Romodrom pro děti - Centrum předškolní výchovy	266 000
RomPraha, občanské sdružení	Komplexní poradenství romským rodinám a vedení romských rodin s cílem zvýšení zapojenosti romských dětí do institucionalizované předškolní přípravy	285 000
CSVČ sv. Jana Boska v Havířově	Ukaž, co umíš	150 000
Člověk v tísni, o.p.s.	Volnočasové a zájmové aktivity pro romské děti a mládež v návaznosti na jejich vzdělávací potřeby	95 000
o.s. ECCE HOMO Šternberk	Savi god'í, avka dživel-jaký rozum, takový život	47 000
Farní charita Lovosice	Společnou cestou - Jekhene dromeha	159 000
o.s. Barry&spol.	Džava	150 000
Farní charita Lovosice	Prázdniny bez nudy	106 000
Interaktivní ZŠ Varnsdorf, příspěvková organizace	Chci mít úspěch	30 000
Farní charita Beroun	Škola za školou	250 000
celkem		7 380 000

Ministerstvo práce a sociálních věcí - Operační program lidské zdroje a zaměstnanost a Integrovaný operační program

a) Operační program lidské zdroje a zaměstnanost

V rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost má MPSV „Odbor implementace fondů EU“ jako zprostředkující subjekt na starosti administraci grantových a regionálních individuálních projektů Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost v prioritní ose 1 *Adaptabilita, oblasti podpory, 1.2 Zvýšení adaptability zaměstnanců restrukturalizovaných podniků*, v prioritních osách 2a a 2b *Aktivní politiky trhu práce, oblasti podpory 2.1 Posílení aktivních politik zaměstnanosti* a v prioritní ose 3 *Sociální integrace a rovné příležitosti, oblasti podpory 3.1 Podpora sociální Integrace, 3.2 Podpora sociální integrace romských lokalit a 3.3 Integrace sociálně vyloučených skupin na trhu práce*.

Zlepšení postavení národnostních menšin v ČR na pracovním trhu se týká zejména prioritní osa 3 *Sociální integrace a rovné příležitosti*, ostatní prioritní osy, které spravuje zprostředkující subjekt MPSV, se týkají situace národnostních menšin pouze nepřímo.

- Individuální projekty v oblasti podpory 3.1

Národnostní menšiny jsou v oblasti podpory 3.1 zpravidla jednou z několika podporovaných skupin, žádná výzva není přímo na národnosti menšiny zaměřena.

V oblasti podpory 3.1 byla k 31. lednu 2012 ukončena výzva č. 73, která byla vyhlášena v roce 2011 na individuální projekty pro resort spravedlnosti (Probační a mediační službu) ve výši 70 mil. Kč. Ve výzvě jsou realizovány 4 projekty, které jsou zaměřené na systémovou podporu probačních programů, rozvoj nástrojů pro řešení kriminality mládeže, podporu a poradenství obětem trestné činnosti, práci s odsouzenými ve výkonu trestu před podmíněčným propuštěním.

U výzvy č. 5 zaměřené na podporu krajů při plánování a poskytování sociálních služeb, vzdělávání pracovníků a dalších procesů, která byla vyhlášena již v roce 2008, došlo v průběhu roku 2012 k navýšení alokace na tuto výzvu o cca 1,1 mld. Kč. Na začátku roku 2012 byla rozšířena udržitelnost sociálních služeb podpořených v rámci této výzvy, a to dva roky od ukončení projektu. Ve výzvě byly určeny limity finančních prostředků pro jednotlivé kraje k předkládání individuálních projektů pro zvýšení kvality a dostupnosti sociálních služeb. K 31. prosinci 2012 podalo nové projekty 14 krajů ve výši 6 599 683 195,- Kč.

- Grantové projekty v oblasti podpory 3.1

Od roku 2008 došlo k vyhlášení 12 výzev. V roce 2012 byly vyhlášeny 2 výzvy, které se okrajově týkaly národnostních menšin.

Výzva č. 86 na podporu sociálních služeb a dalších aktivit, které vedou k sociálnímu začleňování a výzva č. 97 na podporu zavádění, realizace a vyhodnocování procesu střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb na místní úrovni. V obou případech byla velká poptávka ze stran žadatelů a alokované částky na tyto výzvy byly téměř rozděleny (u výzvy č. 86 bylo dokonce v průběhu hodnotícího procesu požádáno o navýšení alokace na dvojnásobek původní částky).

Ve výzvě č. 86 bylo podpořeno 60 projektů v celkové výši 262 396 534,22 Kč. Ve výzvě č. 97 bylo podpořeno celkem 33 projektů v celkové výši 61 049 972,34 Kč.

Specifická je také podpora sociální ekonomiky, díky níž vznikají nové subjekty působící v této oblasti a jsou vytvářena pracovní místa pro znevýhodněné skupiny. V roce 2012 došlo k navýšení alokace na tuto oblast cca o 82 mil. Kč a prodloužení možnosti podávat žádosti do

června roku 2013. V rámci této výzvy (č. 30) bylo ke konci roku 2012 podpořeno 70 projektů v celkové výši 243 597 145,85 Kč. V rámci výzvy č. 30 bylo podpořeno 14 projektů, které pracují výhradně nebo částečně s cílovou skupinou příslušníci sociálně vyloučených romských komunit/lokalit.

- Individuální projekty v oblasti podpory 3.2

V oblasti podpory 3.2 byla v roce 2008 a k 31. prosinci 2012 ukončena výzva č. 15 na individuální projekty pro kraje, v rámci které bylo podpořeno celkem 11 projektů, ve výši 236 845 920,- Kč. Celková alokace byla v průběhu roku 2012 na základě zájmů žadatelů navýšena. Pro rok 2013 se opět počítá s vyhlášením výzvy pro kraje, předpokládaná alokace činí 50 mil. Kč).

V rámci výzvy č. 47 probíhá realizace projektu Úřadu vlády, který realizuje Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách ve výši 44 850 000,- Kč. Projekt výrazně podpořil vznik místních partnerství při přípravě a realizaci intervencí ve vyloučených lokalitách. V rámci projektu je průběžně mapována a vyhodnocována situace v jednotlivých lokalitách a dopady realizovaných intervencí. Projekt je koncipován jako nástroj pro ověření všech potenciálních řešení na lokální a centrální úrovni v oblasti sociálního začleňování a produkuje metodiku státní politiky sociálního začleňování v romských, respektive vyloučených lokalitách. Projekt ukončil svoji realizaci k 31. prosinci 2012. Od 1. ledna 2013 začíná běžet nový navazující projekt ve výši 51 368 256,- Kč. Komplexnost a provázanost všech aktivit potřebných pro posílení integrace romských lokalit v problematických oblastech je podpořena i ve výzvě č. 55 (IP obcí), kdy prostřednictvím této výzvy dochází k propojení OP LZZ s IOP (spojení investiční a neinvestiční podpory). Celková alokace výzvy je 250 mil. Kč (v průběhu roku 2012 došlo k navýšení o 50 mil. Kč a vzhledem zájmu žadatelů a rychlému čerpání plánujeme navýšení alokace na výzvu i v roce 2013 cca o 50 mil. Kč). K 31. lednu 2013 je podpořeno celkem 14 projektových žádostí v celkové výši 197 387 492,- Kč. Podporované aktivity/činnosti jsou zejména směřovány na podporu poskytování vybraných sociálních služeb v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na návrat osob zpět do společnosti, na trh práce nebo udržení se na trhu práce či k přístupu ke službám umožňujícím návrat na trh práce. A dále podpora dalších činností a aktivit umožňující prevenci sociálního vyloučení nebo přímou pomoc příslušníkům sociálně vyloučených romských komunit/lokalit.

- Grantové projekty v oblasti podpory 3.2

V červenci 2008 došlo k vyhlášení průběžné (kolové) výzvy č. 19. Celkem proběhlo 13 kol hodnocení podaných projektů. K 30. listopadu 2011 došlo k uzavření této výzvy. Důvodem bylo vyčerpání stanovené alokace. Z celkového počtu 324 podaných žádostí bylo 76 projektů schváleno k realizaci. Celková přidělená částka na realizované projekty ve výzvě č. 19 je 458 146 434,41 Kč.

Realizované projekty usilují zejména o zajištění komplexního přístupu k cílové skupině, a to jak rozsahem působení, který zahrnuje kromě účastníka projektu také sociální práci s jeho rodinou a případné zapojení dalších subjektů, tak velkou šíří spektra poskytovaných intervencí. Komplexní přístup v projektech umožňuje lépe snižovat dopady kumulace handicapů, která se u cílové skupiny objevuje a brání jejich uplatnění na trhu práce. Vzhledem ke specifickým problémům cílové skupiny jsou intervence často orientovány také na vzdělávání v oblasti finanční gramotnosti, prevenci kriminality a sociálně aktivizační služby. Dalším specifikem pro vyloučené lokality je široké uplatňování terénní sociální práce a poskytování služeb v místě bydliště. V současné době je zde 35 projektů.

- Popis zaměření jednotlivých oblastí podpory
- Oblast podpory 3.1

Oblast podpory se zaměřuje na podporu začleňování sociálně vyloučených osob nebo osob ohrožených sociálním vyloučením s cílem jejich návratu do společnosti a na trh práce. Podpora se zaměří především na poskytování sociálních služeb a tvorbu a realizaci sociálně preventivních programů pro cílové skupiny osob, dále na podporu zvyšování odborné a profesní kvalifikace pracovníků v sociální oblasti a na podporu procesů řízení a managementu organizací a subjektů poskytujících služby, především při vstupu do podnikatelského prostředí s cílem posílení možností integrace cílových skupin. Oblast podpory se také zaměří na podporu systémových a národních aktivit v oblasti poskytování služeb zaměřených na sociální integraci.

Specifické cíle podpory:

- Přímá podpora osob ohrožených sociálním vyloučením nebo vyloučených ze společnosti a z trhu práce.
- Podpora zajištění dostupnosti a kvality sociálních služeb.
- Podpora oblasti prevence sociálního vyloučení a oblasti prevence kriminality.
- Podpora systémových aktivit v systému sociálních služeb především ve vztahu k zákonu o sociálních službách, souvisejícím právním normám a k transformaci sociálních služeb.
- Posílení managementu a řízení subjektů a organizací poskytujících služby pro cílové skupiny nebo podporujících poskytování sociálních služeb.

V oblasti podpory 3.1 jsou z hlediska národnostních menšin stěžejní grantové výzvy zaměřené na podporu sociální integrace a sociálních služeb (výzvy č. 21, 43, 67, 86). Projekty z výzvy č. 21 již skončily svoji realizaci. Postupně jsou ukončovány projekty ve výzvě č. 43. V současnosti jsou v realizaci především projekty výzev č. 67 a 86. Jednou z cílových skupin byla ve výzvě uvedena cílová skupina etnické menšiny a osoby z odlišného sociokulturního prostředí mimo aktivity zaměřené na příslušníky sociálně vyloučených romských komunit/ lokalit, kterým je věnována samostatná oblast podpory 3.2, a etnické a národnostní menšiny, které dlouhodobě žijí na území ČR. Žadatelé zde mohli žádat finance na aktivity směřující k prevenci sociálního vyloučení nebo na přímou podporu dané cílové skupiny se zaměřením na trh práce. Ze 109 realizovaných projektů ani jeden z projektů není přímo zaměřen na národnostní menšiny. 19 projektů v realizaci je zaměřeno na podporu cizinců legálně pobývajících na území ČR déle než jeden rok.

V individuálních projektech krajů zaměřených na podporu vzdělávání zadavatelů, poskytovatelů, uživatelů v oblasti sociálních služeb a sociálního začleňování, podporu sociálních služeb a dalších nástrojů ve prospěch sociálního začleňování cílových skupin a procesů poskytování sociálních služeb, včetně podpory partnerství na místní a regionální úrovni jsou cílovými skupinami také etnické menšiny a osoby z jiného sociokulturního prostředí, imigranti a azylanté. Předložené projekty se na tyto cílové skupiny primárně nezaměřují.

- Oblast podpory 3.2

Sociálně vyloučené romské komunity jsou označovány za skupinu nejvíce ohroženou riziky prováděcími sociální vyloučení. Cílem této oblasti podpory je především intenzivní podpora a rozvoj stávajících i nových sociálně preventivních programů a sociálních služeb realizovaných v sociálně vyloučených romských lokalitách a komunitách. Podpora bude směřována na přímou podporu jednotlivců v procesu sociálního začleňování, na vzdělávání subjektů působících v dané oblasti, ale i na samotné vzdělávání cílové skupiny. Nezanedbatelná oblast podpory bude také směřována na změnu negativního přístupu a postoje veřejnosti a na změnu veřejného mínění majoritní společnosti proti sociálně vyloučeným romským komunitám. Podporované aktivity budou významně doplňovány jednotnou systémovou podporou z národní úrovně.

Specifické cíle podpory:

- Přímá podpora příslušníků sociálně vyloučených romských komunit, kterým je omezen přístup ke službám a na trh práce.
- Podpora zajištění dostupnosti a kvality sociálních služeb směřujících k integraci příslušníků sociálně vyloučených romských komunit, včetně podpory v přístupu k investiční podpoře.
- Podpora oblasti prevence sociálního vyloučení a oblasti prevence kriminality.
- Podpora systémových aktivit systému sociálních služeb pro příslušníky sociálně vyloučených romských komunit, především ve vztahu k zákonu o sociálních službách, souvisejícím právním normám a k transformaci sociálních služeb, včetně podpory evaluace efektivnosti služeb.
- Posílení kapacity a řízení subjektů a organizací poskytujících nebo podporujících poskytování služeb směřujících k integraci příslušníků sociálně vyloučených romských komunit, včetně podpory partnerství na místní a regionální úrovni.

V oblasti podpory 3.2 je stěžejní grantová výzva č. 19. Výzva je zaměřena na podporu vzdělávání poskytovatelů a zadavatelů sociálních služeb působících v oblasti sociální integrace příslušníků romských lokalit, dále pak na podporu sociálních služeb a dalších nástrojů ve prospěch sociální integrace příslušníků sociálně vyloučených romských komunit/lokalit a v neposlední řadě na podporu procesů poskytování sociálních služeb, včetně podpory partnerství na místní a regionální úrovni.

- Příklady předložených projektů:

Registrační číslo projektu: CZ.1.04/3.2.01/19.00016

Žadatel: *Sdružení Romano jasnica* Název projektu: *Poradenské informační centrum Trmice*

Stručný obsah projektu:

Sdružení Romano jasnica působí v Trmicích, kde poskytuje odborné sociální poradenství, terénní program a volnočasové aktivity pro děti a mládež. Hlavním cílem projektu byla podpora sociálně vyloučených Romů ke vstupu, návratu, či zlepšení jejich pozice na trhu práce. Klíčovým prvkem této podpory byli osoby, které vykonávali práci asistenta pro vyhledávání zaměstnání v cílové skupině. Tento projekt spočíval v zachování sociálních služeb, které poskytuje Poradenské informační centrum Trmice a jejich propojení s „personální asistencí“, která si kladla za cíl stát se prostředníkem mezi poskytovateli pracovních míst a uchazečem o zaměstnání. Tento systém v sobě zahrnoval součinnost tří služeb: odborné sociální poradenství, terénní program, asistované umísťování uchazečů o zaměstnání. Přínosem projektu byl komplexní přístup k řešení sociálně vyloučeného obyvatelstva v rámci nezaměstnanosti a nízké zaměstnatelnosti (nízká vzdělanost, kvalifikace). A zvýšení motivace k zaměstnání, vzdělávání a získávání dovedností potřebných na trhu práce a sociální integrace.

Registrační číslo projektu: CZ.1.04/3.2.01/55.00004

Žadatel: *Ostrava - Kunčičky* Název projektu: *Provoz nízkoprahového a poradenského centra v Ostravě - Kunčičkách*

Stručný obsah projektu:

Záměrem projektu je vybudování nového centra. V novém centru by mělo vzniknout zázemí, kde budou poskytovány sociální služby odborné sociální poradenství a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Obě sociální služby, zaměřené na sociální problematiku obyvatel sociálně vyloučené lokality, budou poskytovány v ambulantní i terénní formě. Součástí bude

nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, jehož provoz bude zajištěn samostatným projektem provozovatele nízkoprahového zařízení. Cílem je pomocí realizovaných služeb podpořit sociálně znevýhodněné osoby v rozvoji sociálních dovedností a kompetencí tak, aby dokázali řešit své problémy a pomocí volnočasových, osvětových a vzdělávacích aktivit vytvořit prostředí, jenž bude působit jako prevence špatných životních strategií.

b) Integrovaný operační program

Odbor implementace fondů EU je zprostředkujícím subjektem Integrovaného operačního programu zaměřeného mimo jiné na podporu sociální integrace a zlepšování infrastruktury pro oblast sociálních služeb. Tato podpora je realizována prostřednictvím oblasti intervence 3.1 Služby v oblasti sociální integrace (dále OI 3.1) a jejich aktivit b) a c), zaměřených na: aktivita b) investiční podporu při zajištění dostupnosti takových služeb, které umožní návrat příslušníků nejvíce ohrožených sociálně vyloučených romských lokalit zpět na trh práce a do společnosti (dále 3.1 b) a aktivita c) investiční podporu poskytovatelům sociálních služeb, zaměstnavatelům a dalším subjektům při prosazování a realizaci nástrojů sociální ekonomiky (dále 3.1 c).

- Aktivita 3.1 b)

Specifický cíl podpory:

- Zajištění dostupnosti sociálních služeb ve vybraných sociálně vyloučených romských lokalitách, které umožní integraci cílových skupin do společnosti a na trh práce.

Aktivita 3.1b je zaměřena na vytvoření zázemí nových, rozšiřujících se a inovujících se vybraných sociálních služeb a na ně navázaných fakultativních činností, jejichž posláním je návrat uživatelů těchto služeb na trh práce a do společnosti. Tato investiční podpora je provázána s výzvami č. 55 OP LZZ a od 20. února 2013 i výzva A8 OP LZZ, které mají zajistit financování neinvestičních výdajů zejména v provozní části investičních projektů. V rámci aktivity byla dne 30. září 2009 otevřena výzva číslo 3 OI 3.1 IOP s kontinuálním příjmem projektů, který probíhal až do uzavření výzvy dne 28. února 2011. K uzavření výzvy došlo na základě revize hodnotícího systému (změna hodnotících kritérií a zrušení hodnotící komise) a nutnosti reflektovat nízký počet předložených projektů rozšířením absorpční kapacity výzvy a nastavení nových podmínek výzvy.

Do výzvy č. 3 OI 3.1 bylo předloženo celkem 29 projektů, z nichž bylo 13 projektů schváleno. Ze schválených projektů byla u 12 zahájena realizace, z nich je již 9 ukončeno a tři jsou dosud realizovány. Celkové aktuální způsobilé výdaje těchto 12 projektů činí 101 761 544,- Kč.

Výzva č. 3 OI 3.1 byla z hlediska územního zaměření podpory určena pouze pro vybrané lokality ČR, což bylo v kontextu absorpční kapacity limitující. Na základě výše uvedených změn došlo dne 31. května 2011 k vyhlášení nové výzvy č. 6 OI 3.1, která zvýšila absorpční potenciál rozšířením území podpory na všechny vyloučené lokality v České republice mimo území hl. m. Prahy a zohlednila všechny nezbytné úpravy podmínek výzvy. Do výzvy č. 6 OI 3.1 je možné podávat projekty kontinuálně od vyhlášení do 30. června 2013, kdy je plánováno její ukončení. Alokovaný objem prostředků činí 260 433 287,- Kč.

Do nové výzvy číslo 6 OI 3.1 bylo do konce roku 2012 předloženo 31 projektů s celkovými nároky 420 163 139,74 Kč. Do konce roku 2012 bylo podpořeno 15 projektů s celkovými způsobilými výdaji 191 631 353,- Kč. Z podpořených projektů byla do konce roku 2012 zahájena realizace u 9 projektů.

Výzva č. 6:

Minimální výše podpory na jeden projekt: 500 000,- Kč.

Maximální výše podpory na jeden projekt: 25 000 000,- Kč.

Výše podpory projektu v IOP 3.1b může dosáhnout až 100 % způsobilých výdajů projektu.

Způsobilé výdaje projektu budou hrazeny z 85 % z prostředků strukturálních fondů a zbývajících 15 % z prostředků státního rozpočtu.

Realizace projektu musí být ukončena nejpozději do 30. června 2015.

- Příklady předložených projektů:

Registrační číslo projektu: CZ.1.06/3.1.00/06.08116

Žadatel: *Město Roudnice nad Labem* Název projektu: *Jungmannova 670*

Stručný obsah projektu: Rekonstrukce objektu umožní rozšíření a inovaci sociálních služeb pro klienty v odloučené romské lokalitě v Roudnici n. L., kde žije romská komunita s cca 500 osobami. V objektu budou poskytovány tyto služby: nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (NZDM), sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SAS) a terénní program (TP). Dále vzniknou 4 nové fakultativní služby (dvě v rámci NZDM a 2 v rámci TP) zaměřené na vzdělávací a volnočasové aktivity. Rekonstrukce objektu tak přispěje k řešení obvyklých problémů této skupiny se zaměstnáním, nízkým vzděláním, problematickou školní docházkou dětí a celkovým vyloučením ze společnosti. Podpořené služby budou poskytovat poskytovatelé, vybraní ve výběrovém řízení. Obnova materiálně technického zázemí stávající služby je nutná z důvodů havarijního stavu kanalizace a střechy. Projekt má nadregionální charakter a díky jeho realizaci bude možné v zařízení ubytovat více klientů ze spádové oblasti Roudnická.

Registrační číslo projektu: CZ.1.06/3.1.00/06.08190

Žadatel: *Město Bílina* Název projektu: *Integrované centrum prevence*

Stručný obsah projektu: Projekt řeší zázemí pro nové a inovované sociální služby zaměřené na snížení sociální exkluze obyvatel žijících ve vyloučené lokalitě. Projekt reaguje na zvyšující se poptávku po nabídce sociálních služeb v Bílině. Tato poptávka vychází z narůstajícího počtu obyvatel sociálně vyloučených lokalit ve městě Bílina. Hlavním cílem projektu je vytvoření Integrovaného centra prevence, v němž budou poskytovány služby, které umožní osobám ohroženým sociálním vyloučením integraci do společnosti a na otevřený trh práce. Na základě analýzy potřeb vyloučených lokalit v Bílině byly identifikovány služby, které budou v Integrovaném centru prevence poskytovány. Jedná se o sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež a terénní programy. Celkovým výstupem projektu bude nově vzniklé Integrované centrum prevence, ve kterém klienti najdou provázanou síť sociálních služeb.

- Aktivita 3.1 c)

Specifický cíl 3.1c):

Zajištění udržitelného zaměstnání znevýhodněných skupin v běžném podnikatelském prostředí včetně jejich individuálního rozvoje a podpory poskytování sociálních služeb.

Z původní výzvy č. 1 OI 3.1 vyhlášené dne 10. dubna 2009 a uzavřené dne 1. dubna 2011 bylo možné financovat investiční výdaje na rozvoj sociálního podnikání, jehož součástí bylo mimo jiné zaměstnávání znevýhodněných cílových osob. Mezi cílovými skupinami byly také etnické a národnostní menšiny a osoby z jiného sociokulturního prostředí a cizinci. Ve výzvě č. 1 bylo podpořeno celkem 6 projektů, které se zaměřili na podporu zaměstnávání etnických a národnostních menšin (případně cizinců) v celkovém objemu 10 227 895,- Kč.

Po uzavření výzvy č. 1 OI 3.1 došlo k otevření nové výzvy č. 8 OI 3.1, která přestože vycházela z předchozí výzvy č. 1, nepřebírala veškeré původní výzvou stanovené podmínky. V případě cílových skupin etnické a národnostní menšiny a cizinci došlo v nové výzvě č. 8 k nahrazení

těchto cílových skupin skupinami: osoby, které jsou dlouhodobě nezaměstnané a jsou déle než 1 rok vedeny v evidenci uchazečů o zaměstnání Úřadu práce ČR a další nespecifikované sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené osoby, které byly bezprostředně (tj. max. 3 měsíce před nástupem do zaměstnání) či jsou uživateli registrované sociální služby podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2012 byl prodloužen příjem projektových žádostí do června 2013. V roce 2012 bylo podpořeno 17 projektů v celkové výši 41 801 417,- Kč. Z těchto podpořených projektů jsou 2 (výše dotace obou projektů 3 450 400,- Kč) výhradně či částečně zaměřené na práci s cílovými skupinami osob dlouhodobě nezaměstnaných, dalších nespecifikovaných sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených osob, které byly či jsou uživateli registrované sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, do kterých spadají mimo jiné příslušníci sociálně vyloučených romských komunit/lokalit.

Výzva č. 8:

Minimální výše podpory na jeden projekt: 300 000,- Kč.

Maximální výše podpory na jeden projekt: 4 901 800,- Kč, resp. 200 000 € na jednoho příjemce.⁹⁴

Maximální výše podpory je do výše 80% způsobilých výdajů projektu, přičemž tyto prostředky budou hrazeny z 85% ze strukturálních fondů (ERDF – Evropský fond pro regionální rozvoj) a z 15% ze státního rozpočtu ČR.

Příjemce zajišťuje minimálně 20% způsobilých výdajů projektu z vlastních (jiných) zdrojů. Maximální výše podpory je vymezená limitem *de minimis*.

Realizace projektu musí být ukončena nejpozději do 30. června 2015.

- Příklad předloženého projektu:

Registrační číslo: CZ.1.06/3.1.02/08.08066

Žadatel: ONZA a.s.

Název projektu: JSE - investice

Stručný obsah projektu:

Cílem projektu je zajistit potřebné technické vybavení firmy založené na principech sociálního podnikání zaměstnávající obyvatele sociálně vyloučených lokalit v Jirkově a v Chomutově. Dílčím cílem je dlouhodobě zaměstnat nejméně 10 obyvatel jirkovských a chomutovských sociálně vyloučených lokalit, v dlouhodobém horizontu rozšířit podnikatelskou činnost tak, aby vznikly pracovní pozice pro alespoň 30 stálých zaměstnanců, jedinečnou kombinací zaměstnávání a sociální a motivační práce vyvést tyto zaměstnance a jejich rodiny z pasti chudoby a ovlivnit tak celkové prostředí jirkovských a chomutovských ghett, cíleně zavádět principy sociální ekonomiky do místního politického, podnikatelského a mediálního prostředí, a zvýšit tak poptávku po zaměstnancích ze sociálně vyloučených lokalit.

Náplní činnosti sociálního podniku bude poskytování technických služeb a souvisejících prací, hlavním objednavatelem služeb bude město Jirkov.

⁹⁴ Pro přepočty byl použit kurs 24,509 Kč/EUR ECB.

Reflexe národnostních menšin

Tato příloha je tvořena výlučně texty zástupců národnostních menšin. Ty nejsou z věcného hlediska korigovány, ve výjimečných případech k nim je přičiněna poznámka pod čarou. Jednotliví autoři jsou jmenovitě uvedeni v poznámkách pod čarou.

- *Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).*

BULHARSKÁ MENŠINA⁹⁵

V roce 2012 v rámci bulharské menšiny na území ČR vyvíjely činnost tyto organizace:

- *Bulharská kulturně osvětová organizace v České republice (BKOÖ)*, Praha, se svými regionálními kluby v Praze, Ostravě, Olomouci, Plzni, Kladně a Mostě
- *Bulharská kulturně osvětová organizace sv. Cyril a Metoděje*, Praha
- *Občanské sdružení Vazražďane*, Praha
- *Občanské sdružení Zaedno*, Praha
- *Občanské sdružení Bulharská beseda*, Praha
- *Bulharské kulturně osvětové sdružení*, Brno
- *Občanské sdružení Pirin*, Brno
- *Bulharský kulturní klub*, Mladá Boleslav
- *Občanské sdružení Bulharská pravoslavná obec*, Praha
- *Křesťanské sdružení Bulharů v České republice Svatého Nikolaje Mirlikijského Divotvůrce*, Praha⁹⁴
- *Bulharská pravoslavná obec*
- *Sdružení pro Bulharsko*⁹⁶

V roce 2012 vycházely na území ČR tři časopisy bulharské menšiny: časopis *Balgari* (vydává sdružení *Vazražďane*), časopis *Roden glas* (vydává *Bulharský kulturně osvětový klub* Praha) a nový časopis pro děti *Kamarádi* (vydává sdružení *Zaedno*). Hlavními zdroji finančních prostředků na vydávání všech časopisů jsou ministerstvo kultury a ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Časopis *Balgari* vychází od roku 2001, od oficiálního začlenění bulharské menšiny do Rady. Jeho cílem je odpovídat potřebám příslušníků bulharské menšiny v ČR, s demokratickými názory na literaturu, kulturu, politiku, novinářství. Časopis se distribuuje formou předplatného v Praze, Brně, Ostravě, Ústí nad Labem, Plzni, Mostě, Děčíně a Kladně (Česká pošta). Posílá se i Bulharské škole v Praze, Bulharskému velvyslanectví a Univerzitě Karlově. V roce 2012 vyšlo 5 čísel (jedno dvojčíslo s přílohou; náklad 800 ks/číslo).

Skoro všechna sdružení na území ČR jsou aktivní a většina jejich činnost je smysluplná a důsledná. Spolupráce mezi jednotlivými bulharskými organizacemi byla na dobré úrovni. Sdružení navzájem i navenek komunikují, např. *Zaedno* má obnovenou internetovou stránku a udržuje facebookovou stránku *Balgari v Praga*, kde probíhají různorodé diskuse a výměna informací. Některá sdružení se potýkají s nedostatkem financí, potřebných pro realizaci nápadů a záměrů a i v tom směru je velmi záslužná vzájemná pomoc mezi nimi (např. *Bulharský kulturně osvětový klub* Ostrava poskytuje každoročně finanční pomoc na kulturně – osvětovou činnost bulharským klubům v Ústí nad Labem a v Mostu.)

⁹⁵ Text zpracovala Světlana Lazarova, členka Rady.

⁹⁶ Sdružení nedávají v poslední době najevo jakoukoliv činnost.

Na financování kulturních a dalších aktivit bulharské menšiny se v roce 2012 výrazně podílely ministerstvo kultury, ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Magistrát hl.m. Prahy, Magistrát města Brno.

Některá organizace, jako např. sdružení *Pirin* z Brna, *Zaedno* z Prahy, *Vazražđane* z Prahy se v roce 2012 aktivně zúčastňovaly kulturního života, ale také prezentovaly bulharskou menšinu na četných akcích městského, krajského i celorepublikového charakteru. Činnost sdružení je zaměřena na uchování bulharské kultury a její prezentaci před českou veřejností.

CHORVATSKÁ MENŠINA⁹⁷

Hlavní organizací zastupující zájmy chorvatské menšiny je *Sdružení občanů chorvatské národnosti*. Organizuje akce pro příslušníky menšiny, ale i veřejnost. Pečuje o zachování tradic a kultury Moravských Chorvatů a snaží se navazovat kontakty s organizacemi (i mimo ČR) podobného zaměření. Fakt, že příslušníci chorvatské menšiny netvoří kompaktní osídlení, výrazně ztěžuje vnitřní komunikaci a utváření identity tohoto etnika. Dalším sdružením, které vystupuje ve prospěch chorvatské menšiny je sdružení *Moravští Chorvaté*, jež úzce spolupracuje se *Sdružením občanů chorvatské národnosti v ČR* a podílí se na většině jeho aktivit. Třetí organizací, která v komunitě působí, je *Sdružení Chorvatů Čech a Moravy*, její vliv je však marginální.

Na financování aktivit menšiny se podílí skrze dotační programy ministerstvo kultury, ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, ale především vláda Chorvatské republiky, bez jejíž finanční pomoci by menšina nebyla schopna ani uhradit provozní náklady zdevastované budovy *Chorvatského domu*, v němž má vzniknout Chorvatské muzeum.

MAĎARSKÁ MENŠINA⁹⁸

Maďarskou menšinu i v roce 2012 reprezentovaly stejné organizace jako v roce předchozím, a to: *Svaz Maďarů žijících v českých zemích*, *politicko-občanské hnutí Coexistentia-Soužití – Maďarská sekce*, *Česko-maďarská obchodní komora*, *Spolek maďarských lékařů v ČR*, *Společnost Artura Görgeyho*, *Nadace Rákóczi*, *Spolek Iglice v Praze* a pražský spolek *Maďarské reformované církve*.

Kromě těchto organizací stále aktivně působí dva maďarské studentské spolky: *Spolek Endre Adyho v Praze* (AED) a *Spolek Ference Kazinczyho* (KAFEDIK) v Brně. Tyto spolky sdružují vysokoškolské studenty maďarské národnosti v uvedených městech. Ve většině případů se jedná o občany Slovenské republiky. Tyto spolky aktivně spolupracují s ostatními, již zmíněnými maďarskými organizacemi.

Největší organizací zůstává nadále *Svaz Maďarů*, který má šest základních organizací : OJ Praha, OJ Ostrava a Olomouc, OJ Brno, OJ Teplice, OJ Plzeň a OJ Lovosice. Vlastní největší členskou základnu. Svou činností se ze všech organizací nejpodstatněji podílí na prezentaci maďarské kultury. Nutno ale opět poznamenat, že členská základna všech maďarských organizací se značně překrývá a na uspořádaných akcích se zúčastňují podle charakteru akce i jiné spolky. Spolupráce organizací je na velmi dobré úrovni.

Komunikačním jazykem v rámci organizací je maďarština. Znalost češtiny je v maďarské komunitě samozřejmá, s úřady se běžně komunikuje česky, nikdy se nevyskytly komunikační problémy.

Ke zlepšení součinnosti výrazně přispívá časopis *Prágai Tükör* (Pražské zrcadlo). Jedná se o jediný časopis v ČR vydávaný v maďarštině. Ze strany čtenářů je velký zájem o tento časopis.

⁹⁷ Text zpracovali Ladislav Furiš, člen Rady a Ing. Jan Kopřiva, předseda Sdružení občanů chorvatské národnosti.

⁹⁸ Text zpracovaly Anna Rákóczi, členka Rady, a Eva Farkas, Svaz Maďarů žijících v českých zemích.

Německá menšina je organizována ve dvou organizacích, *Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku* a v *Kulturním sdružení občanů německé národnosti ČR*.

Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku (SN) je střešní organizací 22 svazů, které působí v celé České republice. Komunikace se všemi svými zastřešenými svazy probíhá bez jakýchkoli problémů. SN svolává 2x ročně valnou hromadu, její nejvyšší orgán, který se sestává se zástupců všech sdružených svazů. Ti mají možnosti komunikovat svoje záležitosti, problémy, návrhy apod. SN je tedy v kontaktu se všemi jejími svazy jak osobně při jarním a podzimním zasedání. Dále probíhá komunikace telefonicky, emailem a poštovní cestou. Komunikace s předsedkyní Kulturního svazu občanů německé národnosti žijících v ČR je na dobré úrovni.

Spolupráci mezi jednotlivými svazy, které zastřešujeme, považujeme za velmi přátelskou, přínosnou a efektivní.

Důležitým nástrojem komunikace je periodikum *Landeszeitung*, jehož je SN vydavatelem.

Financování činnosti má následující strukturu:

- Provozní a personální náklady

Financování našich dvanácti Kulturně setkávacích středisek je v současné době zajištěno převážně státními dotacemi Německé spolkové republiky. Příděl dotací je realizován přes Německé velvyslanectví v Praze. SN rozděluje finanční prostředky přímo svazům, kontrolu vyúčtování a komunikaci se svazy.

- Programové náklady-projekty

Financování projektů je zajišťováno z různých pramenů. Jednak přes dotace Ministerstva vnitra NSR a Ministerstva kultury ČR a dále pak různými institucemi, fondy apod. Významnou institucí stran financování je *Česko-Německý fond budoucnosti*.

Činnost *Kulturního sdružení občanů německé národnosti ČR* (KSONN) se odehrává především ve 20 základních organizacích v pohraničí. Přesto, že členská základna je ve velmi vysokém věku, scházejí se členové pravidelně ke kulturním a společenským akcím. Akce se převážně odehrávají v místě základní organizace, jejíž předsednictvo je většinou ve spolupráci s obcí a jinými místními organizacemi pořádají. Se SN je vzájemná spolupráce dobrá.

Financování KSONN v roce 2012 se děje prostřednictvím dotací ministerstva kultury, Magistrátu hl. města Prahy a některých obcí, kde působí ZO. Na projekty rovněž přispívá velvyslanectví SRN.

PZKO v současné době sdružuje 84 Místních skupin s celkovým počtem necelých 12 tisíc členů. Zaměřuje se hlavně na kulturní a osvětovou činnost, ale mládež také nezapomíná na sportovní činnost na úrovni Místních skupin, ale také na centrální úrovni. V rámci svazu působí 19 pěveckých sborů, 5 reprezentačních folklorních souborů písní a tanců, z toho jeden soubor při Hlavním výboru *PZKO*, ostatní při Místních skupinách, pět folklorních kapel, jeden soubor sportovních gymnastů, 14 amatérských divadelních kroužků. V souhrnu se sborové pěvecké činnosti účastní kolem 600 osob, v samotných tanečních souborech působí 300 osob.

⁹⁹ Text zpracovali Martin Dzingel a Irena Nováková, členové Rady.

¹⁰⁰ Text zpracoval Władysław Niedoba, člen Rady.

V osvětové činnosti je v současné době populární vzdělávání v rámci *Mezigenerační regionální university*, která každý měsíc pro zájemce nabízí přednášku na vysokoškolské úrovni v oboru dějiny, náboženství, politiky jak regionální, tak mezinárodní. Nutno ale připomenout, že každá Místní skupina v rámci svého plánu práce pořádá pro své členy osvětovou, sportovní i kulturní činnost.

Komunikace v rámci naší menšiny se realizuje prostřednictvím *Głosu Ludu*, který vychází 3x týdně a *PZKO* vydává měsíčník *Zwrot*, který v poslední době dostal novou grafickou podobu a je velmi populární mezi členy. Bohužel každý rok dochází ke krácení dotace z ministerstva kultury ČR na vydavatelskou činnost měsíčníku a pokud se to nějakým způsobem nezastaví, je obava že měsíčník zanikne.

HV *PZKO* provozuje internetové stránky, jež umožňují napojení internetových stránek MS.¹⁰¹

Financování činnosti *PZKO* se dělí na dvě části. V první části jsou to členské příspěvky a příjmy z některých kulturních a společenských akcí pořádaných Místními skupinami, z druhé části jsou to granty na kulturní a osvětovou činnost, které se snaží získávat z různých dostupných zdrojů na financování kulturních a osvětových aktivit. Grantovou podporu využívá z ministerstva kultury, ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Úřadu vlády a také z Moravskoslezského kraje. Některé Místní skupiny využívají granty z obcí a měst.

ROMSKÁ MENŠINA¹⁰²

RUSÍNSKÁ MENŠINA¹⁰³

V posledním období se znatelně zvýšila aktivita rusínské komunity; důležitý podíl na tom má iniciativa skupiny mladých Rusínů ze Slovenska, usídlených v ČR (sdružení Rusini.cz) a úspěšná vzájemná spolupráce organizací. Nicméně přesto je stále patrné, že rusínská menšina se také v uplynulém období potýká s řadou ekonomických a sociálních problémů v souvislosti s útlumem ekonomiky. Tyto problémy se netýkají pouze tzv. cizinců, kteří (dosud) nejsou občany ČR a ze zákona nespádají pod termín *národnostní menšina*, ale i dalších příslušníků komunity. Rusíni přicházející do ČR většinou jako pomocné pracovní síly (ačkoliv mají často vyšší odbornou kvalifikaci), mají v ČR rodinné příslušníky, příbuzné či přátele, kteří už získali české občanství či povolení k trvalému pobytu. Nelehká existenční situace jejich blízkých ovlivňuje celkovou atmosféru uvnitř komunity. Navíc při posuzování stavu rusínské menšiny v ČR je třeba alespoň v určitých souvislostech je pojímat jako celek, a to bez ohledu na to, zda ze zákona spadá či nespadá do množiny *národnostní menšiny*.

Je přitom pozoruhodné (až deprimující), že řada těchto lidí pracuje jako pomocné síly (zedníci, uklízečky v kancelářích či nemocnicích, tzv. servírky v zdravotnických zařízeních atd.). Jsou také často stále existenčně závislí na agenturách „zprostředkujících“ práci, které je někdy i vydírají atp. Omezení pracovních příležitostí, ztížené získávání pracovních povolení i výrazné zdražení víz atd. způsobují, že pro Rusíny jsou prioritní zcela jiné problémy než příslušnost k národnostní menšině, z níž jim v podstatě neplyne žádná výhoda. Mnozí z nich sami tvrdí, že mají instinktivní strach se hlásit ke své národnosti, i když k tomu nejsou objektivní důvody; spíše usilují o integraci s majoritou. „Raději budeme Čechy, možná tak snáze získáme např. povolení k trvalému pobytu či občanství,“ tvrdí někteří.

V uplynulém období se přesto zvýšil počet organizací, sdružujících příslušníky rusínské menšiny. Aktivitu vyvíjejí zejména Rusíni z východního Slovenska; v listopadu 2011 založili

¹⁰¹ www.pzko.cz

¹⁰² Text nebyl zpracován.

¹⁰³ Text zpracovala Agáta Pilátová, členka Rady.

občanské sdružení *Rusíni.cz – rusínská iniciativa v ČR*, která dle svého programu chce „aktivizovat Rusíny v Česku i další jednotlivce, kteří jsou myšlenkově nebo rodově svázáni s krajem, kde Rusíni žijí.“ Uspořádali již několik akcí, např. rusínský ples.

Průběžně a dlouhodobě platností však zatím v ČR působí především *Společnost přátel Podkarpatské Rusi* (dále SPPR) již přes 20 let. Působí od začátku své existence jako organizace rusínské menšiny, tak ji pojmají sami Rusíni, státní orgány, kulturní a společenské organizace, média i veřejnost, i když SPPR byla založena také jako občanské sdružení sdružující i Čechy (a Slováky), kteří se na někdejší Podkarpatské Rusi narodili, žili, pracovali či studovali, měli tam rodinné kořeny, příbuzné a jiné vazby. Nyní už samozřejmě jde spíše o jejich potomky. Po listopadu 1989 žádná jiná rusínská národnostní organizace na území Česka neexistovala, také proto se SPPR stala „dvojdomkem“ s jednou střechou. Organizace je od počátku otevřena i dalším zájemcům o podkarpatoruský region, o její kulturu, pamětihodnosti, historii atd., o osobnosti, zabývající se rusínský tématem odborně vědecky či publicisticky atd. SPPR nadále vyvíjí aktivní činnost odpovídající jejím stanovám a spolupracuje s dalšími sdruženími. Přípravuje vznik asociace, pod jejíž střechou by všechny rusínské organizace soustavněji a efektivněji spolupracovaly. V uplynulém roce se uskutečnila řada aktivit, některé se konaly ve spolupráci s dalšími sdruženími. SPPR pořádá výstavy, filmové projekce, tematické besedy, dle svých finančních možností provozuje ediční činnost, účastní se akcí pořádaných rusínskými národnostními organizacemi. Činnost je financována především z členských příspěvků, z dotací na konkrétní projekty, z příspěvků zastupitelských orgánů (městských úřadů). Finanční příspěvky a prostředky, jež má organizace k dispozici, jsou omezené; možnosti využití grantů limitují i účetní předpisy. Proto také nelze zcela využívat možností a zdrojů z dotačních programů. Platí to pro všechny aktivity (např. pro ediční činnost, či kulturní akce), které by se jinak daly realizovat ve větším množství a vyšší kvalitě. Pro práci rusínských organizací však nadále znamená významný přínos působení DNM, kde využívají vlastní kancelář i další prostory pro akce (výstavy, besedy, filmové projekce, společenská setkání atd.).

RUSKÁ MENŠINA¹⁰⁴

Viz Zpráva za rok 2011.

ŘECKÁ MENŠINA¹⁰⁵

Asociace řeckých obcí v České Republice (AŘO v ČR) je ústředním orgánem, který zaštiťuje v současné době 12 řeckých obcí po celé ČR – Bohumín, Brno, Havířov, Javorník, Jeseník, Karviná, Krnov-město, Ostrava, Praha, Šumperk, Třinec a Zlaté Hory.

Mezi hlavní cíle AŘO v ČR patří prohlubování a podpora vztahů mezi řeckou menšinou a většinovou společností v České republice, zejména na poli kulturním a společenském. AŘO v ČR napomáhá k podpoře a rozvoji řecké identity prostřednictvím kulturních a vzdělávacích akcí, zachování a rozvíjení řeckého jazyka, a v neposlední řadě uchovávání a rozvoj vztahů s mateřskou vlastí. Dále pak podporuje šíření odkazu řecké kultury prostřednictvím vzdělávacích institucí, pořádáním přednášek a seminářů, seznamování s novodobou řeckou kulturou, pořádáním folklorních, hudebních a tanečních akcí, sportovních aktivit, vydavatelské a publikační činnosti a práce s dětmi a mládeží.

Posláním AŘO je podpora a koordinace vzájemné spolupráce jednotlivých řeckých obcí při zajišťování společenských aktivit řecké menšiny v průběhu roku. Jedná se především o koordinaci oslav významných dnů, jako např. státních svátků Řecké republiky, tzv. Kopsimo pitas, kterým se zahajuje v řeckých obcích Nový rok, nebo oslava řeckých

¹⁰⁴ Text zpracoval Igor Zolotarev, místopředseda Rady.

¹⁰⁵ Text zpracoval Antonis Epikaridis, členem Rady.

pravoslavných velikonoce, které probíhají v mnoha ŘO, čímž se zachovává duch pravoslavných tradic.

Neméně důležitým posláním AŘO je také zajištění výuky řeckého jazyka v rámci jednotlivých řeckých obcí. Výuka řeckého jazyka probíhala ve městech Brno, Karviná, Šumperk, Krnov, Opava, Praha. Nad rámec pravidelné výuky AŘO organizovala i semináře s výukou řeckého jazyka a to na jaře a na podzim. Kromě toho byl organizován v rámci výuky i zájezd školních dětí do Řecka s intenzivní výukou na řeckých školách, a to v prázdninových měsících.

Nad rámec výuky řeckého jazyka je nutné také vyzdvihnout práci s dětmi v tanečních, pěveckých, hudebních, folklorních a dramatických souborech. Pod záštitou AŘO byl pořádán seminář řeckých tanců, kterého se účastnily soubory z Krnova, Brna, Bohumína, Šumperka a Prahy.

Mezi aktivity celorepublikového významu patří údržba a péče o památník řeckých občanů v obci Těchonín, kterou má pod patronací řecká obec Šumperk. Těchonín je jedním ze symbolů řecké národnostní menšiny v ČR, jelikož je zde na místním hřbitově pochováno mnoho příslušníků řecké menšiny.

Velkého významu dosahují i akce, při kterých se řecká menšina v ČR setkává s řeckou menšinou z jiných, vesměs okolních zemí. Takovéto setkání proběhlo v Jeseníku při Dnech řecké kultury. Vedle toho je nutné ovšem vyzdvihnout i akce, při kterých se řecká menšina setkává s jinými národnostními menšinami, které působí na území ČR. Za zmínku stojí zejména Dny národnostních menšin v Karvině, při kterých se prezentují národnostní menšiny žijící v tomto regionu. Kromě té řecké jsou to zejména menšiny polská, slovenská a romská. Tyto setkání jsou vždy příležitosti pro členy národnostních menšin prezentovat své kulturní kořeny, ale také je to platforma pro výměnu zkušeností. Mezinárodní charakter měly také již tradiční Řecké dny v Krnově, kde se kromě řeckých tanečních a hudebních souborů prezentovaly další národnostní menšiny vystoupením svých folklorních a tanečních souborů.

V roce 2012 byl ustaven AŘO v ČR organizační výbor, který bude připravovat 8. Řecký festival u příležitosti 65. Výročí příchodu Řeků a řeckých dětí do tehdejšího Československa a zároveň u příležitosti 1150. Výročí příchodu byzantských věrozvěstů Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu. Na 8. Řecký festival, který se uskuteční 22.6.2013 v Ostravě, bude přichystán bohatý kulturní program. Tento festival bude organizován i za finanční podpory Ministerstva kultury, Moravskoslezského kraje a Statutárního města Ostravy.¹⁰⁶

Financování veškerých aktivit AŘO probíhá ve shodě se schválenými projekty Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva kultury.

Řecká obec Bohumín uspořádala v roce 2012 několik kulturních akcí k oslavám státních svátků řecké republiky a členové řecké obce se účastnili aktivně kulturních akcí pořádaných jinými řeckými obcemi na regionální či celostátní úrovni. Kromě toho působí při řecké obci taneční soubor Nea Elpida, který vystupuje nejen při kulturních akcích pořádaných řeckou obcí Bohumín, avšak účastní i kulturních akcí v jiných řeckých obcích.

Řecká obec Brno sdružuje osoby řeckého původu, jejich rodinné příslušníky a přátele v Brně, rozvíjí řeckou identitu šíří odkaz řecké kultury, uchovává a rozvíjí vztahy s mateřskou vlastí a řeckou diasporou v Evropě, prohlubuje přátelské vztahy a spolupráci mezi Řeky žijícími v Brně s nevládními organizacemi s podobnou problematikou a dalšími kulturními, vzdělávacími a jinými společenskými organizacemi. K hlavním aktivitám v roce 2012 patřila výuka řeckého jazyka, výuka tradičních řeckých tanců v tanečním souboru Prometheus, pořádání oslav významných dnů Řecké republiky a pořádání dalších kulturních, vzdělávacích a sportovních akcí. Žáci řecké školy se účastní seminářů řeckého jazyka. ŘO se dále zasadila o osvětovou činnost, a to přednáškami o řecké kultuře, řeckých tradicích a zvycích, apod. a promítáním filmů o Řecku. Kromě jiného pokračoval v roce 2012 svou činnost také dramatický soubor řeckých dětí. Dále pak ŘO Brno, ve spolupráci s AŘO v ČR, připravila

¹⁰⁶ Pozn. předkl. - s výjimkou tohoto odstavce jde o text totožný s obdobnými pasážemi ve Zprávě za rok 2011.

v květnu tradiční setkání řeckých seniorů z celé ČR, v jehož rámci účastníci navštívili hrad Špilberk. V červnu pak uspořádala přednášku vztahující se k řecké historii hradu Veverí, který vlastnili rodiny Sina a Ypsilanti. V rámci této přednášky se uskutečnily soutěže a kvízy na téma historie a současnost Řecka a dále pak ukázky řecké gastronomie. V září pak řecká obec Brno v rámci akce Babylonfest představila taneční skupinu Prométheus a prezentovala řeckou gastronomii. Řecká obec Brno aktivně spolupracuje se samosprávnými i dalšími organizacemi: Magistrátem města Brna, Krajským úřadem Jihomoravského kraje, Ústavem klasických studií Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, Obchodní a hospodářskou komorou v Brně, a dalšími.

Řecká obec Havířov sdružujeme nejen osoby řeckého původu a jejich rodinné příslušníky, ale i přátele Řecka, řeckých tradic, kultury a řeckého jazyka v Havířově a okolí. Jejím cílem je rozvíjet řeckou identitu, šířit odkaz řecké kultury a prohlubovat přátelské vztahy a spolupráci mezi Řeky žijícími v Havířově s ostatními občany či organizacemi s podobnou problematikou a dalšími kulturními, vzdělávacími a jinými společenskými organizacemi. K jejím hlavním aktivitám patřilo v roce 2012 pořádání oslav významných dnů Řecké republiky, účast členů ŘO Havířov na akcích pořádaných AŘO, či jinými řeckými obcemi v ČR.

Řecká obec Jeseník pořádala nejen oslavy státních svátků Řecké republiky. V květnu 2012 pořádala řecká obec Jeseník ve spolupráci s městem Jeseník „Den řecké kultury“, v jehož rámci vystoupili taneční skupiny z Krnova, Šumperku a Javorníku. Dále pak řecká obec Jeseník zajistila pro děti ze všech ostatních řeckých obcí účast na mezinárodním dětském táboře v Řecku v období prázdnin. V měsíci květnu organizovala řecká obec Jeseník ve spolupráci s městem Jeseník tradiční Den řecké kultury. V rámci těchto oslav vystoupili s tanečním programem také taneční soubory Antigoni z Krnova a Evros z Javorníku.

Řecká obec Karviná zajišťuje účast svých členů na akcích pořádaných AŘO v ČR a také na akcích uspořádaných ostatními řeckými obcemi. Kromě toho organizovala oslavy státních svátků Řecké republiky a podílela se v červnu na organizaci Dnů národnostních menšin pořádaných ve spolupráci s městem Karviná. V celodenním programu vystoupili taneční soubory Nea Elpida z Bohumína a Evros z Javorníku. V květnu pak řecká obec Karviná zorganizovala 3. ročník fotbalového turnaje „O Pohár Předsedy AŘO v ČR“ za účasti fotbalových mužstev z řeckých obcí Karviná, Ostrava, Krnov a několika místních (českých a polských) fotbalových mužstev. V červnu pak řecká obec Karviná

Řecká obec Krnov-město uspořádala během uplynulého roku množství akcí. Kromě tradičních oslav státních svátků Řecké republiky, to byly zejména krnovské Řecké dny, které se již staly tradicí a pořádají se každoročně v červnu. Program řeckých dnů byl zahájen vystoupením pěveckého sboru Anatoli v koncertní síni sv. Ducha s byzantskými písněmi ze Smyrny, Konstantinopole a řeckých ostrovů. Řecké dny pokračovaly fotbalovým turnajem mužstev řeckých obcí v ČR. Tradiční folklórní odpoledne, které se konalo na krnovském náměstí, představilo soubory řeckých tanců z Krnova, Šumperka a Javorníku, s výběrem písní se také představil pěvecký sbor z Řecka. Souběžně s hlavním programem řeckých dnů, probíhala také řada dalších významných setkání představitelů AŘO v ČR a jednotlivých řeckých obcí. Dvoudenní slavnosti byly zakončeny společenským galavečerem. Řecká obec Krnov-město již tradičně podporuje děti a mládež obce. Proto také v minulém roce uspořádala mimo jiné soustředění zaměřené na řecké tradice, písně, tance a řeckou konverzaci pro všechny děti z řeckých obcí ve věku od 8 do 14 let a také Mikulášskou nadílku s bohatým programem, aj. Při řecké obci působí folklórní soubor Antigoni, který vystupuje při různých příležitostech po celé republice. V loňském roce se taneční soubor Antigoni, mimo vystoupení na oslavách státních svátků a Řeckých dnů, zúčastnil i řady dalších kulturně společenských akcí nejen v Krnově, ale i v jiných městech, jako například v Jeseníku či Karvině. Spolupráce s ostatními organizacemi je na standardní úrovni, komunikace probíhá zejména prostřednictvím AŘO (stanovení společných cílů, rozdělování dotací z ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy).

ŘO Ostrava se ve své činnosti, jakožto i v minulých letech, zaměřila především na oslavy dvou státních svátků Řecké republiky, na oslavu řeckých pravoslavných velikonoc a na různorodé akce pro děti. Pro děti byl organizován Dětský den v ostravském ZOO, kterého se zúčastnily nejen děti domovské řecké obce, ale i děti z ostatních řeckých obcí. Nelze zapomenout ani na Mikulášskou besídku, kterou řecká obec Ostrava připravila pro ty nejmenší. Členové ŘO Ostrava se účastnili rovněž akcí pořádaných AŘO nebo jinými řeckými obcemi. Spolupráce ŘO Ostrava s orgány místní samosprávy je na velmi dobré úrovni. Ať už jsou to obecní úřady jednotlivých obvodů, magistrát nebo krajský úřad.

ŘO Praha se zaměřila ve své činnosti hned do několika směrů. Tradičně to byly již oslavy státních svátků Řecké republiky, ale také oslavy Nového roku či řeckých pravoslavných velikonoc. Jednou ze stěžejní činnosti obce je vydávání časopisu „Kalimera“, který vychází ve dvouměsíčních intervalech a je distribuován do řeckých obcí v rámci republiky, ale i do zahraničí. Při řecké obci působí také taneční soubor Akropolis, který vystupuje nejen na kulturních akcích ŘO Praha a jiných řeckých obcí v ČR, ale také na dalších kulturních akcích. Velmi důležitou činností ŘO Praha je bezesporu také výuka řeckého jazyka, která probíhá v prostorách Domu národnostních menšin. Členové ŘO se zúčastňovali kulturních akcí pořádaných AŘO a ŘO.

ŘO Šumperk uspořádala v loňském roce oslavy státních svátků Řecké republiky. Mezi další aktivity je nutno zmínit celoroční údržba a péče o památník řeckých občanů v České republice v Těchoníně. Těchonín se stal pietním místem řecké menšiny v ČR, jelikož je na místním hřbitově pohřbeno mnoho Řeků zejména z prvních let příchodu do České republiky. ŘO obec zajišťuje výuku řeckého jazyka. Působí zde i taneční soubor Kalliópi, který vystupuje nejen při kulturních akcích ŘO Šumperk či dalších řeckých obcí, ale účastnila se i krnovských Řeckých dnů.

ŘO Třinec pořádala oslavy státních svátků Řecké republiky a členové řecké obce se dále účastnili dalších kulturních a společenských akcí pořádaných jak AŘO, tak řeckými obcemi.

Jednotlivé řecké obce fungují samostatně. Asociace řeckých obcí figuruje jako zastřešující orgán, který koordinuje činnost jednotlivých obcí, zastupuje obce a řeckou menšinu při jednání s vládními či jinými orgány jak České tak Řecké republiky.

Základem činnosti každé jednotlivé ŘO jsou aktivity, které si sama naplánuje a zorganizuje. Samozřejmostí je nutnost dobré informační platformy, kterou zajišťuje právě AŘO, která je pak zárukou té kýžené koordinace aktivit jednotlivých obcí. Základem dobrého fungování AŘO jsou pravidelné schůze Správní rady AŘO rozšířené o předsedy jednotlivých řeckých obcí.

Financování aktivit řeckých obcí je zajišťováno jednak prostřednictvím AŘO, která každoročně vypracovává projekty pro ministerstvo kultury a ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, ale také si je obce zajišťují svými iniciativami v rámci svého regionu (dotace z místních samospráv, členské příspěvky, sponzorské dary, apod.).

SLOVENSKÁ MENŠINA ¹⁰⁷

Slovenské menšinové spolky a sdružení připravily v roce 2012 řadu akcí pro slovenskou menšinu žijící v České republice. Zde jsou aktivity některých z nich, především *Slovensko-české společnosti*, *Dokumentárního a muzejního střediska slovenské menšiny v ČR*, ale také *Klubu slovenské kultury*:

Slovensko-česká společnost (dále jen SČS) je zájmové sdružení, které působí v České republice, a které prostřednictvím svých kulturně vzdělávacích, uměleckých, výstavních, vydavatelských a jiných aktivit, prezentuje hlavně menšinovou kulturu, umění v ČR, ale také ji

¹⁰⁷ Text zpracoval Radovan Čaplovič, člen Rady.

přibližuje širší majoritní – české veřejnosti. Připravila a realizovala v minulém kalendářním roce 2012 desítky programů a akcí pro slovenskou menšinu žijící v České republice, ale také pro majoritní českou veřejnost a pro další menšiny žijící v ČR. Z celkového výčtu aktivit uveďme především akce: jako hlavní organizátor *jubilejní Tradiční plavbu lodí po Vltavě – Parník 2012* – setkání menšin a širší veřejnosti k 68. výročí SNP a k 67. výročí ukončení 2. světové války, která se uskutečnila dne 6. září 2012 v Praze, v rámci Česko-Slovenských dnů a Slovenských krajaňských dnů v ČR (počet účastníků: cca 350) pod záštitou předsedy vlády ČR Petra Nečase a předsedy vlády SR Roberta Fica; dále SČS připravila „Česko-Slovenské kulturní dny v roce 201“ – výstavy, besedy, přednášky, festivaly, atd. Např. od 16. 10. do 31. 10. 2012 byla v prostorách Výstavní sály, resp. Galerie Domu národnostních menšin (DNM) veřejnosti přístupná výstava pod názvem „Pavol Sochán – lyrik národopisnej fotografie“ při příležitosti 130. výročí akademického spolku Detvan (počet návštěvníků: na vernisáži cca 100 lidí, v průběhu výstavy: cca 300 lidí). Výstavní projekt byl realizován ve spolupráci SČS: *Slovenská národná knižnica* Martin, *Slovenské národné muzeum* Bratislava a *Česko-Slovenská spoločnosť* Bratislava. Dále SČS realizovalo akci *Česko-Slovenské dny v Plzni* – 9. ročník tradičního festivalu (3. – 7. října 2012, Plzeň) – navštívilo cca 2000 návštěvníků na různých kulturních akcích a doprovodných programech. 9. ročník *Česko-Slovenské dny v Plzni* se uskutečnil v rámci Měsíce česko-slovenské kulturní vzájemnosti a pod záštitou velvyslance SR v ČR, hejtmána Plzeňského kraje a primátorů města Plzně a partnerského města Žiliny. SČS také v roce 2012 připravila *Česko-Slovenské, resp. Slovensko-České kulturně společenské večery*, středoškolské konference, semináře, exkurze, workshopy v ČR a v SR; křty a prezentace knih spojené s přednáškami a s besedami s autory, divadelní představení pro děti a mládež atd. *Slovensko-česká společnost* v roce 2012 organizovala také 3. ročník mezinárodního vzdělávacího projektu pro středoškolskou mládež *Poznajme sa navzájom – Poznejme se vzájemně. Rozumíme si*, který se uskutečnil ve dnech 8. – 13. května 2012 ve Slovenské republice a v termínu 8. – 12. října v České republice. SČS také participovala na 18 mezinárodním knižním veletrhu a literárním festivalu *Svět knihy 2012* konaném v Praze ve dnech 17 – 20. května 2012.

Veškeré programy SČS uskutečněné v roce 2012 jsou dokumentovány na plakátech, pozvánkách, v bulletinech (např. *Slovenského institutu v Praze*, DNM Praha atd.), dále v časopise *LISTY Slovákov a Čechov (ktorí chcú o sebe vedieť viac)*, a na webových stránkách SČS¹⁰⁸ a DNM.¹⁰⁹

SČS obdržela v roce 2012 dotace z MHMP (50 000 Kč) a z Úřadu pro Slovákov žijících v zahraničí (ÚSZZ, 19 000 €). Neobdržela dotace z MŠMT ČR, MK ČR a ani z Úřadu vlády ČR. Z důvodů finančních limitů nemohla *Slovensko-česká společnost* realizovat všechny akce a programy v plné výši, resp. realizovala pro změnu další kulturní akce a programy. *Slovensko-česká společnost* připravila, organizovala, spoluorganizovala, popř. participovala na mnohých akcích a programech určených převážně pro slovenskou menšinu v ČR, ale také pro majoritní českou veřejnost a pro další menšiny žijící v ČR.

Dosah a ohlas uskutečněných aktivit:

Největší dosah a ohlas měli v médiích a v počtu návštěvníků kulturně společenské a menšinové akce slovenské minority v ČR: 7. ročník *Tradičnej plavby loďou po Vltavě – Parník 2012*, 8. Ročník festivalu *Česko-Slovenské dny v Plzni*. Také výstavní projekt *Pavol Sochán – lyrik národopisnej fotografie*, dále 3. ročník mezinárodního vzdělávacího projektu pro středoškolskou mládež *Poznajme sa navzájom – Poznejme se vzájemně. Rozumíme si* atd. Kulturní, umělecké a vzdělávací akce a programy byli publikováni, prezentováni a uveřejněni např. v loňských číslech časopisu *LISTY Slovákov a Čechov* a na webových stránkách.

¹⁰⁸ www.scsapol.cz

¹⁰⁹ www.dnm-praha.eu

Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR (DOMUS SM v ČR) v roce 2012, vyvíjelo aktivní činnost na poli výstav, vzdělávací a osvětové činnosti. V roce 2012 DOMUS SM nezískal dotaci od MHMP a MŠMT ČR. Od MK ČR získal na projekt *Historie a současnost očima DOMUS SM v ČR* 50 000 Kč. Uskutečnil následující programy: Ve dnech 1. 1. – 31. ledna 2012 probíhala výstava v DNM slovenských a německých řezbářů z Šumperku, Králík a Praha nazvaná *Promluvy dřeva*. Výstavu zhlédlo 218 návštěvníků. Průběh byl bezproblémový, výstava vhodně zapadla do povánočního lednového období. Výstava byla ukončená derniérou, besedou s výtvarníky. Poukázala na tradice v dřevořezbě a betlemářství slovenských a německých řezbářů-naturistů. Od 1. do 14. února 2012 byla připravována instalace výstavy DOMUS SM v ČR ve spolupráci s Muzeem v Bruntále nazvaná *Krajané mezi námi*. Výstava byla otevřena 16. února 2012 za přítomnosti TV Prima, studia v Ostravě a Radiožurnálu, Vernisáže se účastnilo 78 lidí, během trvání do 25. března 2012 výstavu navštívilo dalších 293 návštěvníků. Na výstavě spolupracovalo Muzeum v Bruntále, které dodalo část ženského kroje a spodní ženské prádlo. Výstava v krásných zámeckých prostorách přivolala mnoho návštěvníků z Bruntálu celého regionu, kteří byli slovenského původu. Výstavu navštívili také místní přesídlenci z Podkarpatské Rusi. Tvorba výstavy byla vcelku bezproblémová, v průběhu vernisáže odezněla přednáška o slovenských krajanech a poválečném osídlování Bruntálska a Slezska.

Dne 29. února DOMUS SM v ČR uspořádal ve spolupráci s Obcí Slováků Teplice přednáškový večer na téma *Od karnevalov cez fašiangy a masopust k sviatkom žien*. Večera v Židovskej obci Teplice *Kehila* sa účastnilo 48 posluchačů. Po přednášce s prezentací se konala bezprostřední beseda. Přednáška s besedou trvala 2 hodiny. Dne 7. března 2012 se uskutečnil v DNM podvečer *Premeny sviatkov žien*. Účastnilo se ho 18 návštěvníků. Zde byla účast slabá, ale diskuse žen o vzpomínkách a jejich zaznamenávání měla odborný charakter. 24. března se uskutečnila přednáška pro středné školy v Muzeu Bruntál: *Slovensko v Československu a slovenskí krajanovia*. Účastnilo se jej 24 dětí, vcelku bez valného zájmu o danou problematiku. 18. dubna 2012 se v DNM uskutečnilo promítání filmu Vlada Štancela – *Rekvalifikácia*. Účastnilo se jej 27 diváků. Po filmu proběhla beseda s jeho tvůrcem. 3. května se uskutečnila přednáška DOMUS SM v ČR ve Středné škole Jána Palacha v Mostě: *Slovenský štát a Protektorát Čechy a Morava*. Účastnilo se jej 48 dětí. Zájem byl průměrný. 17. – 20. května 2012 se uskutečnila výstava slovenských knih a časopisů na pražském výstavišti *Svět knihy* s besedou o slovenském periodiku *LISTY Slovákov a Čechov* a s besedou o česko-slovenském bilingvisme. Zájem o slovenské knihy a periodika byl velmi dobrý, po celé čtyři dny se u stánku zastavovali zájemci. Výstavu a doprovodné programy shlédlo v průběhu 4 dnů více než 500 lidí. 19. května 2012 Happening národnostních menšin na Světě knihy. Programů DOMUS SM v ČR a výstavky se účastnilo v průběhu čtyř dnů více než 500 lidí.

Dne 4. června 2012 vernisáž výstavy *Obrazy světa Zuzany Štancelové*. Výstava trvala do 16. června 2012 a v DNM ji shlédlo asi 300 návštěvníků. Odborníci se této výstavě vyjadřovali velmi pochvalně. 9. června 2012 *Muzejní noc v DNM*. DOMUS SM realizoval 3 programy: *Kto si čo zvolí, Večer slovenské poezie prózy slovenských autorek; Filmová kaleidoskop Vlada Štancela a Večer slovenských ľudových zvykov v kontexte strednej Európy*. Programy navštívilo 98 diváků. Ačkoliv se jednalo o první program tohoto typu, byl úspěšný. Na programy přicházeli skuteční milovníci slovenské literatury i tradic.

18. července – 31. srpna 2012 DOMUS SM uvádí *Obrazy Andry Pistl Androvičové* v DNM. Výstavu navštívilo 183 návštěvníků. Tento prázdninový program byl i pro anglicky mluvící návštěvníky.

6. září 2012 *Tradiční plavba po Vltavě*, spoluorganizátor DOMUS SM v ČR, 412 účastníků. Plavba měla velký ohlas, sešli se na ni zástupci národnostních menšin, Slováci i Češi. Problém by příliš velký zájem a poměrně malá loď.

10. října. 2012 *Pocta Vojtechovi Kociánovi*. Vzpomínkový večer s operou ve Slovenském institutu (48 návštěvníků). Nový typ programu, ve kterém DOMUS SM v ČR představuje významné slovenské osobnosti kultury, které žily a tvořily v Čechách a na Moravě.

5. listopadu 2012 *Literární večer k výročí slovenských spisovatelek* ve spolupráci s Obcí Slováků Teplice v Regionální knihovně Teplice. Účast 42 lidí.

9. listopadu 2012 Literární dopoledne pro žáky a studenty ve Slovenském institutu. 42 účastníků; mělo úspěch zejména u studentů a pedagogů z Bruntálu.

16. prosince. 2012 Vernisáž výstavy *Slováci, Slovensko v súvislosti*. Účastnilo se 60 lidí, výstava byla do 31. ledna 2013. O tuto výstavu digitalizovaných historických dokumentů projevíli zájem především odborníci. Výstavu doplnily děti z Klubíka Orišek a Veveričky svojí tvorbou z hlíny – vesničky, domečky, postavičky oživily plochu galérie.

Všechny akce byly odborně velmi dobře zajištěné, což ocenili i návštěvníci. Největší pozornosti se těšily programy na *Muzejní noci*, programy na *Světě knihy*, kdy slovenská výstava a besedy patřily k nejnavštěvovanějším. Značný mediální ohlas měla výstava v Muzeu v Bruntále, který zajistilo TV a Radiožurnál. Nečekanému zájmu se těšila výstava *Moje obrazy* a výstava *Slováci, Slovensko, v súvislosti*. Dosah jmenovaných programů má svůj význam nejen pro místní Slováky, ale také pro Čechy. Programy DOMUSU udržují česko-slovenský kulturní kontext. Dobrá účast na programech byla způsobena také pravidelným a včasným vycházením Listů a jejich distribucí mezi 2 300 odběratelů. Programy byly v Listech uváděné a anotované s dostatečným předstihem, což vzbudilo a udrželo zájem návštěvníků. Od Úřadu vlády ČR získal 59 000 Kč na projekt *Slovenština a její podoby v českých regionech*. Uskutečnil rozsáhlé sociologické šetření dotazníkovou metodou v Praze, Brně, Karlových Varech, Jeseníku, Králikách a Semilech, zpracoval grafy počítačovou metodou, sepsal závěrečnou studii v Listech č. 12 s pokračováním v Listech 1–2/2013. Projekt podpořil Úřad pro Slováky žijících v zahraničí (ÚSŽZ) 2 000 €. DOMUS SM v ČR uskutečnil 9. ročník pražské mezinárodní konference slovenských středoškoláků a jejich hostů na téma *Slovenské osobnosti* (v listopadu 2012). Projekt podpořil ÚSŽZ sumou 1 600 €. DOMUS SM v ČR vydával LISTY Slovákov a Čechov ve spolupráci se Slovenskou-českou společností a Klubem slovenské kultury (KSK).

Klub slovenské kultury (dále KSK) byl v roce 2012 přizvaný ke spolupráci na programech se sdruženími SČS, Limbora a DOMUS SM v ČR, včetně vydávání periodika *LISTY Slovákov a Čechov, (ktorí chcú o sebe vedieť viac)*, i když žádní finanční podporu v roce 2012 na svou činnost nezískal.

SRBSKÁ MENŠINA ¹¹⁰

Srbské sdružení sv. Sáva již jedenáctým rokem sdružuje příslušníky srbské menšiny na území celé ČR. Sdružení pomáhá udržení národnostní identity srbské menšiny a prezentuje srbskou kulturu a tradici majoritní společnosti. Pečuje o jazyk a tradici Srbů zde žijících. *Srbské sdružení sv. Sáva* je financováno z členských příspěvků a osobních darů členů. Rovněž se zúčastňuje výběrových řízení jednotlivými projekty, které pak realizuje během roku.

Komunikačním jazykem v rámci organizace je srbština. Ke zlepšení součinnosti přispívá časopis *Srpska reč*. Jedná se o jediný časopis na území ČR vydávaný v srbštině. Ze strany čtenářů je o něj velký zájem, časopis je velmi kladně hodnocen příslušníky menšiny všech věkových kategorií. Je částečně dotován ministerstvem kultury. Na financování kulturních a dalších aktivit srbské menšiny se v roce 2012 výrazně podílely ministerstvo kultury a Magistrát hl. m. Prahy.

¹¹⁰ Text zpracovala Karin Kubešová, členka Rady. Informace pomíjí existenci srbského občanského sdružení *Pravoslavná církevní obec v Praze 4/V*.

Ukrajinskou národnostní menšinu reprezentují následující občanská sdružení *Ukrajinská iniciativa v ČR* (dále UIČR), *Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny* (dále SUPU) a *Sdružení Ukrajinek v České republice* (dále SU ČR). Tyto organizace koordinují svůj celoroční program, spolupracují s ostatními menšinovými organizacemi (sídli v DNM), dále spolupracují s ukrajinskou školou, s organizacemi sdružujícími ukrajinskou emigraci a s dalšími organizacemi majority. Sdružení *RUTA* je především zaměřena na vydávání časopisu *Ukrajinský žurnál*.

Kromě výše uvedených sdružení působí v ČR další organizace, které doplňují aktivity národnostní menšiny zejména v kulturní oblasti. Jejich členskou základnu tvoří občané Ukrajiny dlouhodobě žijící v ČR. K nejvýznamnějším organizacím tohoto typu patří organizace *Džerelo*, jejíž činnost je spjata s programem tanečního souboru. Tento soubor mj. každoročně vystupuje na společných akcích národnostních menšin: Praha - srdce národů. K dalším významným, ale již úzce zaměřeným organizacím patří např. pěvecký soubor *Berehyňa* nebo soubor *Rodyna*. Ostatní registrované organizace vyvíjely v roce 2011 jen občasnou činnost nebo dokonce žádnou, některé mají pouze omezenou regionální působnost a nevystupují jako ryze ukrajinská organizace, další mají politický program, jiné velice nízkou členskou základnu. Takovéto ve zprávě neuvádíme.

V hlavním městě Praze působí dvě ukrajinské školy: škola s denní formou studia s cca 120 žáky a tzv. nedělní škola s cca 25 žáky. Obě školy se již aktivně podílí na kulturních aktivitách menšiny.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA¹¹²

Federace židovských obcí v ČR (FŽO) se stále nepřihlásila ke statutu zástupce národnostní menšiny, protože se i nadále řídí většinovým názorem členů *Židovských obcí v ČR*, kteří se nepovažují za příslušníky národnostní menšiny. Některé problémy, které Rada řeší, jsou nicméně společné i pro komunitu, a proto je žádoucí, aby se její zástupce práce Rady i nadále účastnil. V tomto smyslu zcela vyhovuje dlouhodobé řešení ve formě statutu hosta Rady.

FŽO je registrována ministerstvem kultury ve smyslu zákona č. 3/2002 Sb. o církvích a náboženských společnostech. Jejimi přidruženými členy jsou některá občanská sdružení. Některé *Židovské obce* spolupracují dlouhodobě samostatně s orgány státní správy a samosprávy, např. ŽO Teplice, jejíž zástupce je členem Výboru Ústeckého kraje a ve spolupráci s ním již realizovala několik vzdělávacích projektů.

- *Uved'te stručný přehled aktivit organizací.*

BULHARSKÁ MENŠINA

Většina bulharských sdružení a organizací na území ČR i v roce 2012 ctílo a oslavovalo tyto státní a lidové svátky: *Babinden* v lednu, *Trifon Zarezan* v únoru, bulharský svátek příchodu jara *Baba Marta* v březnu, státní svátek *Osvobození Bulharska 3.března*, *Mezinárodní den žen* v březnu, *Pravoslavné Velikonoce*, lidový svátek *Gergjovden* v květnu, *Svátek bulharského písemnictví a kultury a slovanských věrozvěstů sv.sv. Cyrila a Metoděje* v květnu, *Státní svátek Dne nezávislosti Bulharska* v září, *Nikulden* (sv.Mikuláš) v prosinci, *Koleda* (Vánoce)

¹¹¹ Text zpracovala Olga Mandová, členka Rady.

¹¹² Text zpracoval Tomáš Kraus, stálý host v Radě.

v prosinci, aj. U oslavy národního svátku *Babinden*, spojeného se svátkem sv. Dominiky, byla sdružením *Vazražďane* uvedená stylizovaná inscenace lidového obyčeje.

Mezi hlavními projekty sdružení *Vazražďane* za rok 2012 patřily *Dny bulharské kultury*, *Klub Vazražďane* a vydávání časopisu *Balgari*.

V listopadu a prosinci 2012 proběhl již 9. ročník *Dnů bulharské kultury* za podpory ministerstva kultury a hl. města Prahy. V jejich rámci se realizovaly *Vernisáž bulharských výtvarníků*, *Filmové večery s bulharskými filmovými tvůrci Ljudmílem Todorovem a Zlatnou Kostovou*, *Literární večer se spisovatelem Deyanem Enevem*. K tradičním aktivitám sdružení *Vazražďane* patřil i *Vánoční koncert*, na kterém v Sukově síni pražského Rudolfinu vystoupili bulharští operní pěvci a interpreti působící v České republice.

K oslavě *Svátku bulharského písemnictví a kultury a slovanských věrozvěstů sv. sv. Cyrila a Metoděje* bulharský spisovatel Stefan Kysiov představil své literární dílo.

V roce 2012 sdružení *Pirin* z Brna oslavilo 10 let od svého založení. Činnost sdružení za rok 2012 byla soustředěna především kolem aktivit a působení stejnojmenného tanečního souboru, oslav tradičních bulharských svátků, účastí na festivalech *Babylonfest* a *Žijeme v jednom městě*, vydavatelské a publikační činnosti.

Kulturní a osvětová činnost Bulharské kulturně osvětové organizace z Brna spočívala ve společenských aktivitách (slavnostní společenské večery, zájezdy, pravidelná setkání členů sdružení), činnost spojená s vystoupeními folklorního souboru a akce pro děti). Jednou z nejvýznamnějších akcí sdružení byla návštěva archeologického areálu Národního památníku v Mikulčicích. Krajské setkání dne 26. května 2012 se uskutečnilo za účasti krajanů z Prahy, Ostravy, Ústí nad Labem, Č. Budějovic, Bratislavy, Budapešti a Vídně (cca 600 účastníků). Součástí oslav byla pravoslavná pouť a liturgie kterou celebroidal patriarcha pravoslavné církve Kryštof. V bohatém kulturním programu vystoupil mimo jiné i folklorní soubor Kytka (BKOO Brno). Ten se zúčastnil společenského večera uspořádaného v hotelu Slovan dne 15. prosince 2012. Vystoupil taky na slavnostech v Tišnově, v rámci *Babylonfestu*, vždy za hojné účasti přátel Bulharska.

Sdružení *Bulharská kulturně osvětová organizace Cyril a Metoděj* se zasloužilo v roce 2012, za podpory Magistrátu hl. m. Prahy, o první vydání básnické sbírky *Krúpěje z neznáma českého malíře* prof. Jana Václava Mrkvičky, legendární postavy bulharské kultury na přelomu 19. a 20. století. Ke křtu byl připraven i veselý, neotřelý text kuchařky *Od malíře na talíři* s recepty, karikaturami a šprýmy, podpořen též Magistrátem hl. m. Prahy na rok 2012. Sdružení pokračovalo v tradičním uspořádání výstav. V prostorách DNM vystavovala obrazy, grafiky a artefakty malířka Inka Delevová a Jana Piárová historické šperky.

Díky finančnímu příspěvku ministerstva kultury dokumentaristka Světlana Lazarová zpracovala scénář, který se stane podkladem pro dokumentární film *Můj život v Čechách - o životě Jordana Balurova a bulharské komunity na českém území v letech 1946 až k dnešku*.

Bulharský kulturně osvětový klub Ostrava uspořádal zájezdy do Raduně a do Nového Dvora, na zámek Buchlovice a Do Zlína.

Sdružení *Bulharská pravoslavná obec* si klade za cíl působit v duchu tradic Pravoslavné bulharské církve k zachování a rozvíjení kulturního a národního dědictví bulharského národa v souladu s požadavky a přáním Bulharů na území ČR. V loňském roce se zaměřilo na pořádání oslav křesťanských svátků *Dušičky*, *Velikonoce*, *Sv. Cyril a Metoděj*, *Nanebevzetí Panny Marie*, *Narození Panny Marie*, *Sv. Dimitar*, *Den křesťanské rodiny*, *Sv. Sofie*, *Štědrý večer* aj. Během roku proběhly akce na téma *Den s Biblí*, *Den pro celou rodinu*, *Škola osobního života*.

17. února 2012 sdružení *Zaedno* uspořádalo již po desáté v Praze pro milovníky folklorní hudby a tradic oslavu „cara vína“ *Trifona Zarezana*. Tato akce je oblíbená a je jedním z nejnavštěvovanějších každoročních setkání Bulharů a Balkánců v Čechách vůbec. Letos přišlo okolo 400 hostů a vystoupilo 50 umělců. Vystoupily hudební skupiny *Mijactic Orkestar*, taneční soubory *Balgari*, *Pirin* a poprvé *Zornica* z Vídně. *Trifon Zarezan* je

oblíbený svátek nejen bulharské menšiny, ale i mnoha mladých Čechů, kteří mají rádi a zajímají se o balkánskou hudbu, národní tradice a zvyky. Večer, věnovaný patronovi vinic a vína, nabídl bohatý zábavní program. Jak velí tradice, proběhla volba „cara vína“ – inscenace zvyku a zábavná soutěž pro publikum.

Taneční soubor *Balgari* ze sdružení *Zaedno* se v roce 2012 zúčastnil následujících folklorních festivalů a multikulturních akcí: Tanečního semináře pro žáky Bulharské školy Dr. Petra Berona v Praze, Bulharského dne s tanečním seminářem v jazykové škole Volyně, Společenského večera pro etnické a národnostní menšiny na Smíchově aj. Sdružení pravidelně pořádá kurzy bulharských lidových tanců, semináře bulharských lidových tanců (Tančíme v jednom kole), výtvarné a hudební workshopy pro děti.

V roce 2012 sdružení vydalo dvě další publikace pro děti v bulharském jazyce: učebnici *Učíme se psát a číst bulharsky* a knihu *Pataran a Crvulan* (bulharská lidová tvorba). Obě publikace vyšly s finanční podporou resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR pořádá *Chorvatský kulturní den* (Kiritof) v Jevišovce – minulý rok 21. ročník. Dále jedná se státními institucemi (v ČR i Chorvatsku) o vzniku *Chorvatského muzea* v Jevišovce a skrze své kontakty se podílí na zvyšování turistické atraktivita pohraničního regionu, údržbou památek v bývalých chorvatských vesnicích na jižní Moravě. Mezi neméně důležité činnosti patří také tvorba e-learningu dialektu moravské chorvatštiny. Organizace *Moravští Chorvaté* se účastnila projektu dokumentace chorvatské menšiny na území ČR. Společnou snahou zmíněných dvou sdružení je podpora chorvatské identity příslušníků menšiny a informování o své existenci skrze spolupráci s českými universitami.

MAĎARSKÁ MENŠINA

○ *Svaz Maďarů*

Svaz Maďarů žijících v českých zemích vznikl v roce 1990. Během svého působení vyvíjí činnost, která spočívá v zachování maďarského jazyka, národní identity a kulturních tradic.

- Hlavní činnost se odehrává v základních organizacích (ZO). Vzhledem k rozptýlenosti členů, jedinou významnou celostátní akcí je každoročně uspořádané vzdělávací tábor spojené s kulturním programem. Koná se pravidelně poslední týden v srpnu. Zájem o účast je stoupající, akce je všemi účastníky velice pozitivně hodnocena.
- *Dny maďarské kultury* jsou tradičními akcemi v základních organizacích Praha, Brno, Ostrava, Teplice a Lovosice. Jedná se o největší kulturní událost ZO *Svazu Maďarů*.
- Mezi pravidelné setkání patří Klubová setkání ve všech ZO v některých ZO jednou týdně, jinde 1x – 2x do měsíce. Kromě klubových setkání se v rámci organizací vytvořily skupiny i podle zájmových činností, které se scházejí i mimo klubových setkání. Další jejich činnosti se zaměřují na volnočasové aktivity mládeže. Pravidelně se setkávají rodiny s dětmi, kde se hravou formou seznamují s maďarskými tradicemi, historií, kulturou. Avšak nejdůležitějším cílem těchto dětských kroužků je zachování maďarského jazyka.
- Vzpomínkové akce při příležitosti různých národních svátků a výročí.
- *Pietní akt ve Zlaté Koruně*, památka padlých maďarských vojáků na konci II. světové války. Akce se uskutečňuje ve spolupráci s OÚ Zlatá Koruna a Maďarským institutem v Praze.
- *Pietní akt v Mírově* u památníku Jánose Esterházyho s mezinárodní spoluúčastí, spolupořadatelem je politické hnutí *Soužití – Maďarská sekce*.
- *Pietní akt v Slavkově*, památka padlých maďarských vojáků v bitvě.

- *Souznění – kulturní odpoledne v Praze*. Program této populární akce je zajištěn účinkováním členů ze všech ZO pod názvem *Ukaž co umíš*.
- Na různých akcích celorepublikově účinkují: folklorní skupiny *Nyitnikék* a *Köris*, pěvecký sbor *Csalogányok* z Ostravy a *Mille Do(re)mi* z Prahy.
- Společenské a kulturní akce, jako např. literární odpoledne, přednášky u příležitosti jubileí významných osob, významných historických událostí, besedy se současnými spisovateli a významnými osobnostmi.
- Pravidelně se zúčastňují na různých mezinárodních folklorních festivalech v ČR a na společných akcích národnostních menšin.
- Spolupracují s místními úřady a na jejich požádání se podílí na organizaci jejich programu, kde představí maďarské kulturní a gastronomické tradice.
- Žádanými společenskými akcemi jsou maďarské plesy v Praze, Ostravě, Brně a Teplicích.
- Vydávají časopisy, od roku 1994 periodikum *Prágai Tükör* (Pražské zrcadlo) a brněnská organizace od roku 1995 občasník *Brünni Magyar Futár* (Brněnský maďarský kurýr).

○ *Soužití-maďarská sekce*

Organizuje akce k různým výročím, jednou týdně pravidelné diskusní kluby k aktuálním společensko-politickým otázkám, úzce spolupracuje s polskou sekcí a se *Svazem Maďarů*.

○ *Česko-maďarská obchodní komora*

Věnuje se maďarsko-českým hospodářským vztahům, zabývá se hlavně poskytováním obchodních informací.

○ *Spolek maďarských lékařů*

Organizují dvě celostátní setkání – při té příležitosti se uskuteční odborné semináře a společenské akce. Poskytují informace o maďarsky hovořících lékařích podle oboru.

○ *Společnost Artura Görgeyho*

Dne 19. května 2012 uskutečnila odhalení památní tabule předního maďarského chemika Artura Görgeyho, který studoval na Karlově Univerzitě v Praze. Na základě povolení, památná deska byla umístěna na zdi budovy nacházející se v ulici Kožná 3.

○ *Spolek Iglice*

Provozuje neformální maďarskou školku i školu v Praze. Organizuje kulturně-vzdělávací pořady pro maďarsky mluvící děti a mládež. Finanční prostředky pro svou činnost získávají z dotací resortů školství ČR a Maďarska. Podílí se i vlastním vkladem získaným z členských příspěvků a účastnických poplatků.

○ *Reformovaná církev*

Bohoslužby se konají jednou týdně v Praze a dle potřeby v Brně a v roce 2012 také jednou i v Lovosicích.

NĚMECKÁ MENŠINA

Aktivity SN a jednotlivých svazů, jež zastřešuje, jsou velmi různorodé. Jedná se přitom o pravidelné projekty, organizované každoročně, a dále o akce, které reagují na aktuální podněty, související s cíli SN a jednotlivých regionálních svazů. Větší projekty, které se v roce 2012 uskutečnily, jsou např. Jubilejní konferenci SN konané na MZV v Praze, mládežnické prázdninové tábory, vzdělávací semináře pro seniory, *Velký festival německé menšiny* v Praze, tři literární semináře v Chomutově, Jablonci nad Nisou a v Moravské Třebové, semináře zabývajícími se tématy německých dialektů v Liberci, Trutnově a Praze, pravidelné vánoční, velikonoční slavnosti v jednotlivých regionech a *Česko-německé dny* v Moravské Třebové.

Hlavní činností, která se odehrává v jednotlivých základních organizacích, je tradiční setkávání členů (minimálně jednou měsíčně – často tematicky zaměřené na roční období,

svátky), přednášky, promítání, čtení v dialektu, výlety (2-3krát do roka) a vzájemné návštěvy. Ve Šluknově členové ve spolupráci se správou obce a skupinou MAS odhalili pamětní desku spoluobčanům německé národnosti, kteří šířili dobrý vztah k přírodě a pečovali o místní kostel. Členové základní organizace ve Šluknově i jinde se dále aktivně podílejí na udržení starých a opuštěných náhrobků na některých místních hřbitovech. V Novém Městě pod Smrkem překládají ve spolupráci s místním archivářem staré německé knihy pověstí a vyprávění z regionu do češtiny.

POLSKÁ MENŠINA

PZKO: každoročně se v Jablunkově pořádá třídenní mezinárodní folklorní festival *Gorolski Świąto*. Třídenních slavností se účastní na 15000 spoluobčanů různých národností. V Českém Těšíně se tradičně pořádá *Den tradic a lidového kroje*. Akce je organizována společně s NNO z Polské republiky a cílem akce je ukázat krásu místních lidových krojů, prezentace regionálních písní a tanců. *Máj nad Olzou* – nedělní folklorní vystoupení nejenom pro lázeňské hosty v Darkově, ale také pro širokou veřejnost. Akce se zúčastňují nejen soubory *PZKO*, ale též národopisné soubory české a slovenské. *Slezské dožínky* - tradičními dožínkami se šíří kulturní tradice předků. Program začíná průvodem v lidových krojích od domu „gazdy“ - místního občana. Pro mladé členy, jež vstupují do svazu, jsou organizovány *Pochody po domech PZKO*, kde se účastníci seznamují s místními zvyky a plní společenské a zábavné úkoly. Soutěže místního nářečí se účastní mládež z celého Těšínska, z polských i z českých škol. Pro školní mládež se pořádá tradiční táborák jako vzpomínka na leteckou nehodu dvou polských letců *Żwirki a Wigury*, kteří tragicky zahynuli na Kostelci cestou z Krakova do Prahy. *Dolański gróm 2012* - prezentace místních českých a polských interpretů, setkání polské menšiny a propagace polské kultury na území ČR. Tato třetí edice festivalu byla hodnocena velmi pozitivně jak po stránce úrovně interpretů, tak celkového zázemí, o čem svědčí pozitivní ohlasy na sociálních sítích a v médiích. *Bystrický Zlot 2012* - jedná se o jediný rockový festival na česko-polsko-slovenském pomezí, který nabízí publiku regionální kapely a absolutní špičky tohoto hudebního žánru z ČR, SK a PL. Sekce žen se schází 1x měsíčně, kde plánuje svoje akce. V roce 2012 se uskutečnilo *Jarní setkání sekce žen* – akce se uskutečnila v květnu 2012 v Domu *PZKO* v Dolní Lištné. Zúčastnilo se jí 150 osob. *Podzimní setkání sekce žen* se odehrálo v říjnu 2012 v Domu *PZKO* v Albrechticích (zúčastnilo se 150 osob). Každá MS pořádá svůj společenský ples. Sportovní akce: každoroční cyklistický závod *K pramenům řeky Olzy* (cca 60 cyklistů), Tradiční přespolní běh v Místřovicích, Mistrovství *PZKO* v minikopané, ve střelbě ze vzduchovky, v ping-pongu, v šachách atd., Atletický pětiboj pro seniory, závody v zimních sportech atd.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Výkonný výbor SPPR, zvolený na pravidelné dubnové valné hromadě, se scházel na jednání zhruba jednou měsíčně, dle potřeby i častěji. Řešil koncepční, obsahové, organizační i ekonomické otázky organizace, zabezpečení a přípravu akcí, spolupráci s dalšími organizacemi atd. Centrum, odbočky i další rusínská společenství připravily kulturní a společenské akce; některé i ve spolupráci s dalšími partnery.

SPPR navrhla a podpořila (společně s ukrajinskými iniciativami) *udělení Ceny ministra zahraničních věcí Gracii Natalii Tumarec* ředitelce Olbrachtova muzea v Koločavě v Zakarpatské oblasti Ukrajiny, za zásluhy o zviditelnění ČR v zahraničí. Cenu jí na ministerstvo zahraničních věcí předal počátkem roku 2012 ministr zahraničí Karel Schwarzenberg; slavnostního aktu v Černínském paláci se účastnili představitelé SPPR. (Natalia Tumarec přebudovala a spravuje v Koločavě muzeum, které kromě vzpomínek na pobyt českého spisovatele Ivana Olbrachta na Podkarpatské Rusi připomíná také historická fakta a četné reálie z dějin i současnosti naší země. Stará se o české turisty, kteří Koločavu

navštěvují, mj. provozuje restauraci Četnická stanice v budově skutečné četnické stanice z období předválečné ČSR, jež se stala oblíbeným místem českých turistů.)

Pravidelná *valná hromada* SPPR se konala 28. dubna 2012, mj. ji obohatil kulturní program. Na valné hromadě zazněly kromě hodnocení činnosti v uplynulém období zprávy z odboček a byl schválen nový výkonný výbor. SPPR se v květnu 2012 účastnila *Mezinárodního knižního veletrhu* na pražském Výstavišti, kde ve stánku DNM představila své publikace a periodikum *Podkarpatská Rus*.

Rusínský folklorní soubor Skejušan z Chomutova uspořádal v květnu již 22. *setkání Skejušanů* a jejich přátel v chomutovském kulturním domě; vystupoval na folklorních festivalech, kulturních slavnostech i v samostatných programech v ČR i v zahraničí.

V únoru byl v Praze uspořádán *rusínský ples*.

SPPR se 9. června 2012 zúčastnila *Muzejní noci*. Ve společenském sále DNM byl promítnut amatérský dokumentární snímek Ing. Rychetského *Cesty za vzpomínkami*, který na četných soutěžích amatérského filmu získal mnohá ocenění. Druhým promítnutým snímkem byl cestopisný dokument režiséra Romana Vašíčka *Na cestě po Podkarpatské Rusi*.

Zástupci SPPR se v srpnu v Praze *setkali s představiteli Rusínů z Maďarska*, s aktivisty tamní rusínské organizace, a vzájemně si vyměnili zkušenosti.

Byla uskutečněna další z řady filmových projekcí s následnou besedou – film Zeno Dostala *Golet v údolí* natočený podle povídek Ivana Olbrachta z Podkarpatské Rusi. V DNM byl uveden i dokument P. Kerekeše *Ladomírské morytáty a legendy* o obyvatelích rusínské obce Ladomirová v SR. V dokumentu vystoupil také karikaturista a rusínský aktivista Fedor Vico, který po projekci hovořil o filmu a o rusínské národnostní problematice. Iniciativa Rusíni.cz. uskutečnila v září víkendový pobyt a soustředění pro členy a příznivce sdružení i besedu s historiky.

Kulturní a společenské akce v Praze se konaly většinou v DNM, v Brně, Jindřichově Hradci i jinde v městských kulturních sálech.

Časopis *Podkarpatská Rus* vyšel roku 2012 čtyřikrát. Po obsahové i formální stránce vcelku naplnil záměr, s nímž byl koncipován. Časopis přinášel aktuální informace o činnosti organizace a jejích aktivitách, a také o akcích dalších spřátelených organizací, jež se věnovaly rusínskému tématu (besedy, přednášky, nové knihy, výstavy atd.); informoval o životě Rusínů v ostatních zemích (Slovensko, Podkarpatská Rus aj.). Ve významném rozsahu publikoval historické statí a studie: o dějinách podkarpatských měst (Iršava, Velký Bočkov, Seredné, Výlok), o uzlových bodech dějin (léta 1938-9) atd. V uplynulém roce se ve zvýšené míře věnoval hledání rusínských stop v současné ČR i na Podkarpatské Rusi. Např. ve spolupráci s historiky Jesenicka a Bruntálska, resp. na výzvu Státního okresního archivu v Jeseníku se za nimi vydal na severní Moravu; po publikování článku *Žili, byli na severní Moravě Rusíni* (PR č. 2/2012) se ozvali současní obyvatelé severomoravských obcí, kde Rusíni stále žijí. Časopis přinášel ve své rusínské příloze zajímavé literárně historické texty v rusínském jazyce, publikoval ukázky studentských (absolventských) prací na rusínská témata.

Časopis působil jako zdroj informací i kulturně vzdělávací periodikum, a v neposlední řadě jako platforma výměny názorů, podnětů, a - což je v poslední době zvlášť zřetelné – pro občany ČR jako inspirátor i pomocník, jakýsi „listonoš“ při hledání rusínských kořenů či rusínských příbuzných. Ohlas na časopis je vesměs příznivý, informace zde publikované využívají např. rusínské organizace na Slovensku (internetové noviny *RusinFÓRUM*),¹¹³ při domácích i mezinárodních rusínských akcích se volně přístupná čísla vždy velmi rychle rozeberou. V řadě případů se časopis stal inspirací pro publicisty z celoplošných i regionálních médií.

¹¹³ <http://www.rusin.sk/index.php?ID=9>

Občanské sdružení *Ruská tradice*¹¹⁴

Jednou z hlavních událostí v roce 2012, na niž byla soustředěna hlavní pozornost, bylo 120. výročí významné ruské básnířky Mariny Cvětajevové. Jejímu životu a díle, spojeném s Prahou a Československem, byla věnována výstava v DNM a série publikací v časopise *Ruskoje slovo*.

Časopis *Ruskoje slovo*, vydávaný s podporou ministerstva kultury, vychází již více než 10 let, a jako hlavní periodikum ruské menšiny v ČR je velmi oblíben mezi příslušníky ruské menšiny a ostatními rusky mluvícími skupinami. Státní dotace na jeho vydávání se za poslední 4 roky zmenšila prakticky na polovinu a je ve své kategorii (měsíčník) nejnižší ve srovnání s podobnými periodiky jiných národnostních menšin. Toto je alarmující právě u nezávislého ruského menšinového tisku, jakým časopis je, v situaci, kdy časopis i sdružení *Ruská tradice* čelí soustavným atakům kremelské a velvyslanecké administrativy, četným vyhrůžkám soudními procesy, pomluvám a negativním vlivům prostřednictvím komerčního tisku, podřízených krajanských spolků, neboť otevřeně deklaruje svojí proevropskou orientací a pravidelně publikuje kritické články k nedemokratickým praktikám ruských vládců, církví, jejich posluhovačů.

V roce 2012 pokračovalo vydávání dětské přílohy časopisu *Ruskoje slovo*, s názvem *Slovo našim děťjam*, s podporou ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Jeho orientace na děti a mládež je vyvolána nutností podpory výuky v ruštině v rodinách příslušníků ruské menšiny a jejich seznamování s kulturními hodnotami a tradicí ruské menšiny v ČR.

Také s podporou resortu školství v roce 2012 pokračovala činnost dětského divadelního studia *Krásný Sarafan*.

Byla vydána kniha *Osudy Čechů v Rusku* (za podpory resortu kultury), jež je věnována Čechům v Rusku, zejména v období formování Českých legií a jejich cesty z Kyjeva do Vladivostoku.

*Asociace Ruských spolků v ČR*¹¹⁵

Viz Zpráva za rok 2011.

*Ruský kulturní svaz Praha*¹¹⁶

V roce 2012 prakticky nevyvíjel žádnou činnost; dřívější divadelní soubor zanikl.

*Svaz ruskojazyčných spisovatelů v ČR*¹¹⁷

Viz Zpráva za rok 2011.

Občanské sdružení *Oberig*¹¹⁸

Občanské sdružení *Oberig* se ve své činnosti věnuje především otázkám integrace cizinců, poskytování pomoci imigrantům žijícím v Ústeckém kraji při jejich plnohodnotné integraci do běžného života ve společnosti, a to především pomocí poradenství a vzdělávacích aktivit. A proto stejně jako 2 výše uvedené organizace nepatří do národnostně-menšinových organizací.¹¹⁹

¹¹⁴ <http://www.ruslo.cz>, předsedou sdružení je Igor Zolotarev.

¹¹⁵ Brno, předsedkyně Oksana Šmeralová

¹¹⁶ předseda Jurij Onikij

¹¹⁷ <http://www.literator.cz>, předseda Sergej Levitskij

¹¹⁸ Ústí nad Labem, <http://www.oberig.cz>, předsedkyně Julie Judlova

¹¹⁹ Statutární zástupkyně k tomu mj. vysvětluje: Mezi cílové skupiny aktivit sdružení patří zástupci imigrantů z rozličných zemí. Přesto, že převážná většina jsou cizinci ze zemí SNS, poskytujeme služby také cizincům mimo tento region. Nutno podotknout, že v průběhu roku 2012 vzrostl počet klientů – občanů ČR jiného, než českého původu. V současné době se klienti více zajímají o vzdělávání a rekvalifikaci, pracovní uplatnění a o aktivity multikulturního charakteru. V roce 2012 díky finančním zdrojům z OP LZZ sdružení zahájilo projekt *Vzdělávání k integraci* zaměřený na vzdělávání, rekvalifikaci a následné pracovní uplatnění cílové skupiny trvalé usídlených cizinců z regionu Ústeckého kraje. Dále jsme pokračovali (i když v omezené míře)

Sdružení Artek (plný název *Spolek rusky mluvících studentů a jejich příznivců Artek*) se v roce 2012 věnovalo hlavně vydávání časopisu Artek s podporou ministerstva kultury. Tento časopis podle obsahu publikovaných materiálů patří spíše do kategorie zábavného tisku, s orientací na rusky mluvící cizince a mládež. Dlouhodobě je zaměřen na propagaci kremelských názorů na „prohnílý Západ“ a blížící se konec západní demokracie a Evropské unie. Své aktivity zakládá na podpoře v rámci *Koordinační rady ruských spoluobčanů*, fungující při velvyslanectví Ruské federace v Praze a finančních zdrojů z Ruska. Tuto organizaci rozhodně nelze zařazovat k organizacím národnostních menšin, ani podle složení členské základny (pokud vůbec jsou mezi jejími členy občany ČR, tak jsou v drtivé menšině), ani podle charakteru činnosti a hodnotové orientace. Podle bližší analýzy nepatří ani k integrujícím se cizincům, protože nevykazují žádnou snahu o pochopení a sdílení českých reálií a hodnot: svým hlavním cílem deklaruje propagaci pozitivního obrazu Ruska v zahraničí (spíše pozitivního obrazu ruské administrativy), což není nic jiného, než státní propaganda Ruska. V této souvislosti vyvstává otázka o vhodnosti financování cizí státní propagandy z prostředků českých daňových poplatníků. 121

Zástupce sdružení Artek uvádí dalších 11 organizací, u nichž bylo spíše potvrzena aktivita vůči cílové skupině imigrantů (*Pražská inspirace, Kovčeg Archa, Klub PRAGmatiki*), nebo které se zaměřují na mezinárodní spolupráci (*Ruský dům v Mariánských Lázních, Ostravský ruský dům, Mezinárodní kulturní institut Klíč*), či se o nich nelze nic dozvědět z veřejně přístupných zdrojů (*Divadelní spolek KSI, Pražské vstřeči*).

ŘECKÁ MENŠINA

Řecké obce v uplynulém roce organizovaly celou škálu různorodých aktivit a činností. Společným jmenovatelem všech těchto aktivit a činností byla většinou akce se zaměřením na kulturu nebo na školství. Zde je výčet těch nejdůležitějších a nejvýznamnějších aktivit AŘO, které mají zásadní charakter a dosahují celonárodního nebo regionálního charakteru:

- Ve všech obcích v rámci AŘO v ČR proběhly v roce 2012 oslavy státních svátků Řecké republiky, a to v měsících březen-duben (státní svátek 25.3.) a říjen-listopad (státní svátek 28.10.). Nad rámec těchto oslav zorganizovali některé z obcí také novoroční svátek (tzv. Kopsimo pitas), a to v období prosinec-leden.
- V mnoha řeckých obcích probíhá aktivní a intenzivní výuka řeckého jazyka, která je základem pro zachování řeckého jazyka i pro další generace v rámci řecké menšiny v ČR. Výuka probíhala v obcích v řeckých obcích Brno, Karviná, Šumperk, Krnov, Opava, Praha.

s poskytováním sociálních služeb imigrantům v regionu (do srpna 2012). Do popředí zájmu sdružení však čím dál více dostává problematika integrace a interkulturního dialogu. Stejně jako v předchozích letech jsme v roce 2012 pokračovali s projektem věnovaným interkulturnímu dialogu ve školách a také projektem mezinárodní výměny mládeže financovaných ze zdrojů resortu školství a České národní agentury MLÁDEŽ na téma *Migrace a kulturní rozmanitost Evropy*. Pozornost zaslouží též 7. ročník již tradičně netradičních česko-ruských *Pohádkových Vánoc*, aneb *Ruské Jolky* pro děti migrantů a Čechů. Na financování této bezesporu společensky potřebné sbližující aktivity se podílí jak magistrát města Ústí nad Labem, tak i velvyslanectví Ruské Federace. Toto je také jediná aktivita sdružení, na níž se podílí rozpočet Ruské Federace.

¹²⁰ <http://www.artek.cz>, předsedou je Alexandr Barabanov

¹²¹ Předseda sdružení upřesňuje: v roce 2012 se spolek zaměřil hlavně na vydávání časopisu ARTEK, dvoměsíčník, vydávaný již šestým rokem. Časopis je svým obsahem zaměřen spíše na mládež, nicméně je populární i mezi staršími generacemi. Je určen nejen představitelům ruské menšiny, kteří pociťují nedostatek ruské kultury, ale i českým občanům studujícím ruský jazyk a ruskou kulturu a pedagogům VŠ a jazykových škol. Celkový náklad je 1 500 kusů. Obsahem časopisu jsou jak obecné informace o České republice a životu v ní, tak i informace užitečné právě pro přistěhovalce, zejména pro ty, kteří neumí dokonale česky a nejsou schopni obstarat potřebné informace z českých zdrojů. Krom toho Artek pořádá bezpočet koncertů a sportovních akcí. Prostřednictvím svého časopisu organizoval na podzim roku 2012 literární soutěž začínajících spisovatelů a novinářů pod názvem *Staň pisatelem* (Staň se spisovatelem). Začátkem roku 2012 spustil novou podobu svých webových stránek, v rámci kterých současně organizoval fotoklub s názvem ARTEL.

- Obohacením pravidelné výuky řeckého jazyka jsou semináře s výukou řeckého jazyka, ale také zájezd školních dětí do Řecka s intenzivní výukou řečtiny.
- Kromě výuky řeckého jazyka byla důležitá také práce s dětmi v tanečních, pěveckých a hudebních folklorních souborech, které působí při řeckých obcích a vystupují nejen ve svých řeckých obcích, ale i v ostatních řeckých obcích po celé ČR a také se účastní akcí či festivalů s národnostní tematikou.
- Velkého významu dosahují i akce, při kterých se řecká menšina setkává s jinými národnostními menšinami, které působí na území ČR – Dny národnostních menšin v Karvině, při kterých se prezentují národnostní menšiny žijící v tomto regionu (kromě té řecké jsou to zejména menšiny polská, slovenská a romská), ale také Řecké dny v Krnově, kde se kromě řeckých tanečních a hudebních souborů prezentovaly folklorní soubory jiných národnostních menšin.
- Příprava 8. Řeckého festivalu, který se uskuteční 22.6.2013 v Ostravě

SRBSKÁ MENŠINA

Srbské sdružení sv. Sávy v roce 2012 připravovalo oslavu 10 let působení. Svátek patrona srbského sdružení (Sv. Sávy; 27. ledna) je též státním svátkem v Srbsku a především svátkem všech škol v Srbsku, jelikož jedna z Jeho základních aktivit byla osvětová činnost. Na oslavě se sešlo 60 členů sdružení a velký počet hostů. Oslava výročí sdružení se uskutečnila dne 21. listopadu v prostoru *Srbského kulturního centra* v Sokolské ulici v Praze 2. Kromě toho sdružení vydávalo časopis *Srpska reč* (Srbské slovo).

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Osvětová činnost ukrajinských organizací a jejich spolupráce s ukrajinskou školou je obecně vnímán velmi pozitivně. Na spolupráci s ukrajinskou mládeží, ale i na programech, který je pořádám v DNM se již tradičně podílí i majorita - např. studenti Gymnázia Na Vítězné pláni, Praha 4. Vzájemný kontakt majoritní a minoritní společnosti je bezesporu cenným přínosem, neboť bourá předsudky, projevy xenofobie, náboženské nesnášenlivosti nové generace.

UIČR se podílí na programech integrace cizinců, spolupracuje s úřady správy na úrovni starostů měst, příslušnými odbory ministerstev (zejména Ministerstvo práce a sociálních věcí), dále s příbuznými organizacemi zabývajícími se lidskými právy, pomoci cizincům, právními poradami atp. Poskytuje informační servis tazatelům, kteří se zajímají o život ukrajinské menšiny nebo o otázky spjaté s ukrajinským kulturním/profesionálním životem v ČR. UIČR komunikaci s okolím zajišťuje prostřednictvím webu *Ukrajinci.cz* (který zajišťuje také moment archivační) nebo na profilu FB.

SUPU se podílí především na programech kulturních spojených s činností pěveckého *Sboru sv. Vladimíra*, spolupracuje s řeckokatolickou církví na úrovni *Apoštolského exarchátu*, s křesťanským centrem v Jihomoravském kraji, s ostatními církvemi zejména v rámci udržování a renesance cyrilometodějské tradice, kterou svým repertoárem pěvecký sbor reprezentuje. SUPU se dále podílí na společných programech pro ukrajinské a české děti a mládež. V regionech SUPU působí dle aktuálních potřeb na úrovni klubové činnosti, pozornost se věnuje hlavně významným výročím, osobnostem, tradicím. SUPU spravuje Mohylu všem obětem teroru na Olšanských hřbitovech, která se stala místem uctění památky všem zemřelým NM.

Ukrajinská menšina má svůj periodický tisk: čtrnáctidenník *Porohy*, který informuje o životě národnostní menšiny, významných osobnostech, událostech, ale i o problémech Ukrajinců nové emigrace, o aktualitách z Ukrajiny, historických výročí atd. K dalším periodikům patří *Ukrajinský žurnal*, který je věnován Ukrajincům žijícím doma i v zahraničí, většinou je zaměřen monotematicky s vyjádřením odborníků na vybrané aktuální téma. Noviny

Ukrajinská gazeta nepatří přímo k národnostnímu tisku, ale doplňuje periodika psaná v ukrajinštině. Během roku vycházejí i příležitostné bulletiny, které mají ráz informativní.

Hlavní činností organizací je zajištění a provedení především kulturních programů, osvětové činnosti, udržení tradic a zvyků ukrajinské národnostní menšiny. Mimo to se organizace zabývají se archivací, vydavatelskou činností, organizují humanitární činnost na Ukrajinu dle aktuálních potřeb, pořádají přednášky, výstavy, promítání ukrajinských filmů, rozvíjejí klubovou činnost v celorepublikovém měřítku. *Pěvecký sbor sv. Vladimíra* (SUPU) spolupracuje s řeckokatolickou církví, kde pravidelně vystupuje na bohoslužbách, účastní se mj. přenosů do Českého rozhlasu, prezentuje hudbu ukrajinských hudebních skladatelů, udržuje cyrilometodějské tradice. Hudební soubor *Ignis* (UIČR) zajišťuje kulturní zázemí většiny akcí, prezentuje ukrajinskou menšinu v regionech (např. integrační centra v Plzni, Zlíně, Ml. Boleslavi aj.). Program organizací je velmi pestrý a široký díky široké členské základně sestávající z příslušníků národnostních menšin i cizinců trvale žijících v ČR.

K tradičním aktivitám národnostní menšiny patří lednový koncert ukrajinských koled a šchedrivek, který zabezpečuje *Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny* se svým *pěveckým sborem sv. Vladimíra*. V prvním čtvrtletí všechny organizace v měsíci březnu uctívají památku ukrajinského buditele, malíře a básníka Tarase Ševčenka. *Sdružení Ukrajinek v ČR* věnuje pozornost organizaci *Dne matek*. Vyvrcholením všech kulturních aktivit a svým způsobem i zhodnocením práce jednotlivých organizací jsou podzimní Dny ukrajinské kultury, které organizuje *Ukrajinská iniciativa*.

Kromě uvedeného jsou v průběhu roku promítány filmy (*RUTA*), organizovány přednášky, diskuse, výstavy, celoročně zpívá *Sbor sv. Vladimíra* v řeckokatolickém chrámu sv. Klimenta v Praze a dále i v ČR, každoročně si ukrajinská menšina připomíná *Den nezávislosti Ukrajiny*, věnuje se klubové činnosti v rámci *UIČR* – dětský klub *Smoloskyp*, regionálnímu působení, v neposlední řadě pak vydávání časopisů *Porohy* (*UIČR*) a *Ukrajinského žurnálu* (*RUTA*), provozování stánků www.ukrajinci.cz (*UIČR*).

Organizace *Džerelo* uspořádala společně s *Ukrajinskou iniciativou* v prosinci 2012 devítidenní mládežnickou konferenci pro studenty *Mládež v akci*. Projekt byl podpořen Agenturou mládež z fondů Evropské unie. Většina účastníků ukrajinského původu pocházela z evropských zemí mimo EU (Moldavsko, Bělorusko, Ukrajina, Srbsko), další účastníci byli residenty EU (Rumunsko, Estonsko, ČR). Aktivita se odehrávaly v prostorách DNM.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

Činnost FŽO a jejích jednotlivých obcí je poměrně rozsáhlá a Zpráva by neumožnila poskytnout příslušný prostor k její prezentaci. Posloužit však může web www.fzo.cz, na němž jsou i odkazy na webové stránky obcí i přidružených organizací, jakož i ostatní dokumenty.

- ***Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?***

BULHARSKÁ MENŠINA

Spolupráce organizací příslušníků bulharské menšiny s orgány veřejné správy je tradičně velmi dobrá. Nespočívá jen v udělení příslušných grantů, ale i v poskytnutí pomoci veřejných orgánů ve formě různých informací a rad. Bulharská sdružení úzce spolupracují s velvyslanectvím Bulharské republiky v Praze, s Českou televizí, s Českým rozhlasem a s místními deníky. *Bulharské kulturní osvětové sdružení Brno* má skvělou spolupráci s Magistrátem Statutárního města Brno. *Sdružení Pirin* spolupracuje na všech úrovních s ministerstvem kultury a ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Jihomoravským

krajem a Magistrátem Statutárního města Brna. Sdružení *Zaedno* spolupracuje s Magistrátem hl. m. Prahy a ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. *Bulharská kulturně osvětová organizace Cyril a Metoděj* spolupracuje s Magistrátem hl.m. Prahy a ministerstvem kultury. Sdružení *Vazražďane* spolupracuje s Magistrátem hl.m. Prahy a ministerstvem kultury. *Bulharský kulturně osvětový klub Ústí n. Labem* spolupracuje s krajskou veřejnou správou, která jim poskytla prostředky na dopravu na setkání krajanů v Mikulčicích.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Je třeba vyzvednout spolupráci s Radou, která je na velmi dobré úrovni. V Jihomoravském kraji dochází k navazování nových kontaktů i díky spolupráci mezi krajem a městem Zadar v Chorvatsku. Na úrovni místní samosprávy řeší především komunistickou propagandu namířenou proti Moravským Chorvatům, jež se stále objevuje v prodáváných publikacích a na internetu.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Spolupráce s orgány veřejné správy jak na celostátní tak i místní úrovni probíhají bez problémů. Úředníci na všech institucích ochotně spolupracují, popř. i poradí.

Na místních úrovních obcí a krajů nejsou všude zřízené výbory nebo komise pro národnostní menšiny. Zaznamenali také, že je rozlišné i zařazení národnostních menšin pod odbory, pod které svou problematikou patří, např. někde je to odbor kultury, jinde sociální. Domnívají se, že národnostní menšiny by ze zákona měly obdržet samostatný statut, jak je to v některých státech EU, na základě kterého by bylo dlouhodobě státem finančně garantované právo na činnost, uchování jazyka, národní identity a kulturních tradic.

NĚMECKÁ MENŠINA

SN, jakožto jednotlivé Svazy Němců žádaly o dotace v ČR především u ministerstva kultury a ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. V regionech se jednalo také o dotace a spolupráci s městskými či obecními úřady.

Spolupráce s jednotlivými orgány veřejné správy na všech úrovních byla svazy uvedena jako standardní. Žádné stížnosti nezaznamenali.

KSONN: Kraj Karlovarský a Ústecký, město Kraslice a Chomutov: KSONN má zástupce ve Výborech. Obce: všechny ZO KSONN spolupracují alespoň minimálně se samosprávou obcí. Větší spolupráce je v Chomutově, v Kraslicích, v Ústí nad Labem, v Novém Boru a Šluknově díky zde zřízeným Výborům. Některé základní organizace jsou podporovány správou obce nebo města tím, že mají jednou měsíčně k dispozici bez úplaty místnost (většinou klub důchodců) pro svá setkání (např. Varnsdorf, Nový Bor).

POLSKÁ MENŠINA

Spolupráce s orgány veřejné správy je v zásadě vyhovující, členové *PZKO* jsou ve všech komisích samospráv, taktéž mají své zástupce na krajské a státní úrovni.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Na stavu a úrovni spolupráce se v poslední době mnoho nemění. SPPR spolupracuje s magistráty hl. města Prahy, s městskými orgány dalších měst, mediálně sleduje a podporuje kupř. družební akce Kraje Vysočina se Zakarpatskou oblastí Ukrajiny. Městské orgány podporují aktivity a projekty SPPR a jejich odboček v regionech (i když vzhledem k úsporným opatřením se podpora poněkud ztenčila) i činnost dalších rusínských společenství (*Skejušan*). V Praze, Jindřichově Hradci i Chomutově přistupují městská zastupitelstva k rusínským společenstvím a jejich kulturním projektům vesměs vstřícně. K stabilizaci i obohacování činnosti rusínských organizací přispívá DNM v Praze. SPPR i rusínské komunity využívají kanceláře i sály pro

pravidelné schůze výkonného výboru a jednání aktivistů, pro úřední agendu i archiv, pro kulturní akce. Vedení DNM vychází rusínské menšině vstříc při uspokojování požadavků na prostory aj. Aktivisté SPPR se podílejí na činnosti Rady, grantových komisí, Výborů a dalších pracovních týmů.

RUSKÁ MENŠINA

Viz Zpráva za rok 2011.

ŘECKÁ MENŠINA

AŘO si velmi cení spolupráce s orgány veřejné správy na všech úrovních od ministerských až po místní. Na společenské a kulturní akce celorepublikového charakteru, které pořádá či zaštiťuje AŘO jsou pravidelně zváni zástupci státních orgánů, a to zástupci Úřadu vlády resp. Rady vlády pro národnostní menšiny, zástupci Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ale také zástupci územních samospráv, ať již krajských, městských nebo místních, v působnosti jednotlivých řeckých obcí.

Můžeme tudíž konstatovat, že spolupráce s těmito orgány je na vysoké úrovni a věříme, že do budoucna se tato spolupráce bude i nadále prohlubovat. AŘO jako takové kladně hodnotí vztahy s Úřadem vlády pro národnostní menšiny, jakož i s ministerstvem kultury a ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy se kterými je v přímé komunikaci.

Jednotlivé řecké obce spolupracují s místními či územními samosprávami a hodnotí spolupráci jako velmi dobrou.

SRBSKÁ MENŠINA

Srbské sdružení sv. Sáva, které má sídlo v Praze, spolupracuje s orgány veřejné správy v Hl. m. Praze a MČ Prahy 2 a Prahy 4. Rovněž má svého zástupce v komisích ministerstva kultury a Radě. Spolupráce je na dobré úrovni.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Spolupráce *Sdružení Ukrajinek* s Magistrátem hl. m. Prahy a DNM byla výborná. UIČR uvádí dobrou komunikaci v případě Prahy, Plzně, Liberce a Poděbrad, špatnou v případě Teplic. SUPU doplňuje dobrou komunikaci se Znojmem. SUPU a UIČR využívají k realizaci programu DNM (spolupráce má některé nedostatky, jež jsou však diskutovány na různých úrovních s cílem zvýšit profesionální přístup vedení k jednotlivým národnostním menšinám a také technické zázemí a vybavení DNM. Z iniciativy SUPU i dalších sdružení se v roce 2012 uskutečnila v DNM *Pražská muzejní noc*. Dále spolupracuje s církevními představiteli v ČR, i tuto spolupráci hodnotí pozitivně).

- *Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?*

BULHARSKÁ MENŠINA

Až na malé výjimky skoro všechna bulharská sdružení, kluby a organizace měly i v loňském roce spolupráci s jinými menšinami při přípravě různých multikulturních akcí, při výměně informací a zkušeností (kupř. se slovanskými menšinami při slavnosti sv. Cyrila a Metoděje v Mikulčicích). Sdružení *Pirin* z Brna uspořádalo multikulturní koncert za účasti souborů dalších národnostních menšin z Brna. Hostoval ukrajinský pěvecký soubor *Sudaruška*, maďarský taneční soubor *Koris*, balkánská pěvecká skupina *Avlija* a bulharský orchestr *Balkan Folc Acistic* z polské Wroclawi. Spolupráce se taky zaměřovala na sdílení společných prostor a na možnosti prezentovat jinou menšinu v rámci konkrétní akce (např. při uspořádání

Trifona Zarezana) anebo na sdílení společných pravoslavných tradic (v případě Bulharské pravoslavné obce a její spolupráce s Rusy, Ukrajinci, Makedonci a Srby).

CHORVATSKÁ MENŠINA

S ostatními národnostními menšinami je spolupráce především na úrovni Rady.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Probíhá jako i v minulých letech zejména na místních úrovních a na konkrétních akcích. V Praze například při mezinárodním folklorním festivalu *Praha srdce národů*, v Brně *Žijeme v jednom městě*, dnech národnostních menšin v Praze i v Brně, zahájení lázeňské sezony v Teplicích, zajištění maďarského kulturního programu na městských dnech v Chomutově, Mostě, Sokolově, Ústí nad Labem, Karlových Varech, Lovosicích apod.

NĚMECKÁ MENŠINA

Společné projekty s jinými národnostními menšinami nerealizovali. Spolupráce např. v DNM v Praze, v Radě nebo v rámci Výborů v jednotlivých krajích byla efektivní a přínosná.

Díky existenci DNM se rozvíjí dobrá spolupráce s ostatními národnostními menšinami v Praze. V krajích a obcích, kde je aktivní Výbor, také spolupracují i ostatní národnostní menšiny. Např. v Chomutově a Karlových Varech se pořádají *Dny národnostních menšin*.

POLSKÁ MENŠINA

Na území obývané polskou menšinou je organizována pouze slovenská a řecká národnostní menšina. S těmito menšinami komunikuje a spolupracuje na místní úrovni, ale na centrální úrovni žádná spolupráce neprobíhá.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Viz Zpráva za rok 2011.

RUSKÁ MENŠINA

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami probíhá jednak v rámci činnosti DNM v Praze, a také v průběhu pořádání společných akcí jako např. Mezinárodní folklorní festival *Praha srdce národů 2012*, knižní veletrh *Svět knihy*, nebo *Pražská muzejní noc*.

ŘECKÁ MENŠINA

Karviná, Brno, Praha, zve pravidelně zástupce jiných národnostních menšin, např. bulharské, polské, slovenské, německé.

ŘO Brno - zástupci jednotlivých národnostních menšin se setkávají na pravidelných schůzkách pořádaných jak Radou pro národnostní menšiny Jihomoravského kraje tak i komisí Magistrátu města Brna. Na nich se vzájemně informují o akcích pořádaných jednotlivými sdruženími i jejich termínech. Členové Obce jsou zváni na tyto akce a některých se podle možnosti účastní. Spolupráce mezi jednotlivými národnostními menšinami působící v městě Brně hodnotí jako velmi dobrou. Spolupráce probíhá zejména na úrovni vzájemného setkávání při příležitostech konání společných akcí organizovaných Statutárním městem Brnem či Krajským úřadem Jihomoravského kraje. Akcí se zúčastňují zejména taneční soubor Prométheus.

ŘO Karviná spolupracuje s *Obcí Slováky* formou vzájemných návštěv při oslavách významných dnů obou zemí. Jinak není větší spolupráce se zástupci ostatních národnostních menšin.

ŘO Havířov zmiňuje spolupráci s organizací polské menšiny PZKO.

ŘO Jeseník spolupracuje s národnostní menšinou Řeků, žijících v Polsku a chce prohloubit spolupráci s řeckou menšinou žijící v Německu.

SRBSKÁ MENŠINA

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami je od začátku existence sdružení vynikající. Pochopitelně, že jsou nejbližší menšiny, s kterými nás pojí oslavování společných církevních svátků (bulharská, ruská, řecká), ale také se zapojují do oslav ostatních národnostních menšin (slovenská, polská, romská aj.).

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Spolupráci s ostatními menšinami hodnotí velmi pozitivně. Výsledkem jsou některé společné akce (např. festival *Praha – srdce národů*, vzájemné navštěvování programů, *SUPU* tradičně organizuje Mikulášskou besídku s „pravými čerty a anděly“ a další).

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

Co se týče spolupráce s ostatními národnostními menšinami, je nutno zmínit především romskou, s jejímiž zástupci má FŽO nejbližší pracovní kontakty. Pořádají některé společné akce, popř. se navzájem zvou na pietní akty k uctění památky obětí Holocaustu. Již tradičně se takového setkání koná při příležitosti Mezinárodního dne obětí Holocaustu dne 27. ledna v prostorách Senátu Parlamentu ČR, pod záštitou jeho předsedy, jakož i pod záštitou předsedkyně Poslanecké sněmovny PČR.

- *Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?*

BULHARSKÁ MENŠINA

I rok 2012 pro společenství bulharské menšiny, jako celek, nebyl jednoduchý. Přetrvávalo napětí ve vztazích mezi jednotlivci a mezi jednotlivými organizacemi, a to ze stejného dlouhotrvajícího důvodu: kauza kolem Bulharského domu v Americké ulici 28 v Praze na Vinohradech. Tento dům, který je majetkem bulharského státu, je stále obhospodařován jenom jednou krajanskou organizací - *Bulharskou kulturně osvětovou organizací*, a tím je odebráno legitimní právo ostatních spolků využívat toto zázemí. V roce 2012 díky trvalému úsilí některých krajanských spolků nastal posun v hodnocení této kauzy. Dopisem ze dne 11. října 2012 Ministerstvo zahraničních věcí Bulharské republiky sděluje pěti bulharským krajanským spolkům, že jeho Inspekce provedla mimořádnou kontrolu dokumentace k nemovitosti v Praze za období od roku 1972 do roku 2011. Na základě závěrů kontroly byly vypracovány variantní návrhy využití nemovitosti. Zatím nebyly nezveřejněny. Ty mají být projednány v Mezirezortní komisi pro majetky v zahraničí a dále ve vládě. Dlouhodobé rozhodování je důsledkem hledání optimálního řešení, které je výhodné jak pro bulharský stát, tak i pro krajanské spolky v Praze, v podmínkách finanční krize a čekání na jmenování nového velvyslance Bulharské republiky v ČR.

Dopisem ze dne 25. října rovněž Úřad vlády Bulharské republiky sděluje pěti bulharským spolkům v podstatě to, co napsalo ministerstvo. Novum je sdělení, že uvedená organizace zneužívá majetek a užívá ho v rozporu s tím, k čemu je určený a proklamovaná kulturně osvětová činnost přikrývá hospodářskou činnost pro soukromé účely. Další závěr je, že vlastnictví bulharského státu na nemovitost ze zákona není ohroženo, ale nesoulad mezi právním stavem a stávajícím stavem využití objektu obsahuje rizika právního, majetkového a politického rázu. Ze závěrů vyplývá, že stát by měl prosadit své vlastnické právo a nemovitost by se měla stát kulturním střediskem Bulharska a Bulharů v Praze. Takže zatím kauza Bulharského domu v Praze je ve stádiu závěrů a záměrů.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Příslušníci menšiny byli v roce 1948 násilně rozsídleni po území celé Moravy a východních Čech. Tato situace výrazně komplikuje udržování kontaktů mezi členy komunity a do značné míry ztěžuje budování její identity. Mezi závažné problémy patří také i opisování komunistické propagandy směřující proti Moravským Chorvatům, což se negativně projevuje na vztazích s obcany obcí Jevišovka, Dobré pole, Nový Přerov.

Problémem jsou i finanční prostředky především na financování stavby Chorvatského muzea na jižní Moravě.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Viz Zpráva z roku 2012.

NĚMECKÁ MENŠINA

KSONN viz Zpráva za rok 2011, SN problémy nezaznamenalo.

POLSKÁ MENŠINA

Dvojjazyčnost a dvojjazyčné názvy mohou být zavedeny v 31 obcích Těšínského Slezska. Evropské standardy jsou zaváděny obtížně a zdlouhavě. V některých obcích vůle Poláků naráží na nesouhlas vedení obce, v jiných se realizace z nepochopitelných důvodů prodlužuje. V ostatních očekává brzkou realizaci. V některých obcích byl činěn nátlak na členy Výborů ve směru omezení požadavků na zavádění dvojjazyčných názvů. S nátlakem na kompromis nelze souhlasit. I když informovanost o zavádění evropských standardů se mírně zlepšuje, menšina pořád naráží u úředníků, médií a většinové společnosti na neznalost menšinových práv.

Polská menšina hlavně na Těšínském Slezsku, kde je menšinou starousedlickou, pociťuje negativně trvalé snižování finančních prostředků na projekty v rámci upevňování a rozvoje kulturních a vzdělávacích programů. Pro polskou menšinu je zřetelně omezující způsob informování v médiích o výsledcích práce polských občanských sdružení. Pociťuje laxní přístup obecních kronikářů v obcích, kde menšiny dosáhly více jak 10 % populace z hlediska dokumentace výsledku činnosti polských spolků v obci. V českých ZŠ chybí výuka o regionálních dějinách a jazycích. Z této neznalosti proudí někdy zbytečné napětí a problémy. Projevuje se to zamazáváním dvojjazyčných tabulí s názvy měst, obcí a ulic.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Životní a pracovní podmínky Rusínů v ČR i jejich sdružování se v posledním období poněkud zhoršily. Zatímco příslušníci menšiny, žijící dlouhodobě v ČR (zejména občané starších generací), jsou ve zdejší většinové komunitě pevně zakotveni, ale jejich počet se ztenčuje – stárnou a umírají, nově přistěhovalí Rusíni mají v současné době problémy. V posledních letech jejich život poznamenaly ekonomické potíže, což se týká i jiných menšin v ČR. Řada Rusínů žijících v Česku přišla o práci, a tedy i o své ekonomické zázemí a má existenční nesnáze. Přitom jde často o lidi, kteří se chtějí trvale usídlit v ČR, založili si tu existenci, poříдили bydlení, jejich děti tu chodí do školy atd.

RUSKÁ MENŠINA

Problémy, jež jsou překážkou pro rozvoj větší aktivity v prostředí ruské menšiny, spočívají v rozdílnosti názorů na charakter činnosti národnostních menšin, resp. integrujících se cizinců, případně cizinců, kteří nepovažují za potřebné sdílet s tímto státem a jeho společností jakékoliv hodnoty... Podpora, pozornost a přístup k těmto třem společenským skupinám mají být výrazně odlišné. V prostředí ruské komunity (tj. všech tří uvedených skupin) je slyšet výrazný hlas o tom, že český stát se má starat o všechny stejně. Lze pokládat tento chybný názor do jisté míry za

výsledek ne vždy důsledného přístupu státní správy a podpory, kterou získaly některé organizace, které na to neměly nárok. V průběhu posledních let z popudu velvyslanectví a kremelské administrativy v ČR začaly vznikat kozácké organizace – uniformované a ozbrojené oddíly, na zdánlivě historické tradici ruských kozáků. Z těchto organizací lze jmenovat, například: *Trojická-Velvyslanecká kozácká stanice v Praze* (v čele s Atamanem - hlavním velitelem, archimandritou Sergiem Ivannikovym), *Všekozácký svaz v Českých zemích a na Slovensku* v čele s Atamanem M. Dzjubou apod. Sdružení tohoto druhu by mohly být jen k pousmání, kdyby nebyly přímo řízeny z Kremlu a nekladly by si za cíl prosazování „své“ společenské autority a morálky, na základě vojenské disciplíny a velitelské podřízenosti, s hlavními cíli proniknout do všech společenských a státních struktur (parlament, vláda, orgány místní samosprávy). Jistou pozornost je též třeba věnovat činnosti *Koordinační rady* při velvyslanectví, do níž se k dnešnímu dni přihlásilo více než 30 organizací a jednotlivců, vesměs cizinců, které sebe deklarují jako spoluvlastenci (sootečestvenniki) Ruska bez snahy o integraci v ČR. Činnost výše uvedených kozáckých organizací a spolků podřízených Koordinační radě nelze slučovat s činností českých sdružení národnostních menšin: je to činnost příslušníků cizí mocnosti ve prospěch cizí mocnosti. Po nezdařených pokusech o vysvětlení vedoucím představitelům těchto spolků podstaty činnosti občanských sdružení v rámci menšinové politiky českého státu lze konstatovat, že jejich činnost na území ČR je škodlivá, neboť vytváří předpoklady formování páté kolony Ruska. Organizace, které se nacházejí pod finančním a ideologickým vlivem současné ruské administrativy, vědomě nebo ne, plní hlavní mocenské cíle Ruska ve směru narušování integračních procesů uvnitř EU, vytváření falešných představ o jiných, než demokratických hodnotách.¹²²

ŘECKÁ MENŠINA

Z pohledu AŘO jsou problémy především při zajišťování administrativní činnosti, které jsou důležitou součástí chodu AŘO, a to především z hlediska jejího financování. Na zajištění konkrétních kulturních akcí a výuky ŘJ dostává každoročně státní dotace ve vysokých procentech, ale na zpracovatele těchto podkladů nebo např. na administraci AŘO v ČR (pokladník, tajemník, předseda) nemá menšina finanční zdroje. Podpora od sponzorů, pokud nějaká je, je také v rovině účelově vázaných financí.

SRBSKÁ MENŠINA

V životě srbské menšiny organizované v *Srbském sdružení sv. Sáva* stále existuje potřeba organizovat nejmladší, děti a mládež. Hlavním cílem je organizovat kreativní dílnu, kde se děti budou kromě hry a zábavy učit kreslit a recitovat písničky v srbštině a v češtině. I pro starší příslušníky menšiny, nejen členy sdružení, je cítit velká potřeba připravit kurs češtiny – jak mluvené, tak i psané. Dále seznamovat je s právy a povinnostmi, které jim skýtá život v ČR.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Spatřuje problémy ve financování různých projektů, tyto jsou však způsobeny především rozpočtovými problémy ČR a EU. Rozhodně lze zlepšit hodnocení projektů např. jejich obhajobou či zodpovězením doplňujících otázek. Naopak ukrajinská menšina je schopna mezi sebou komunikovat a připravovat různorodé programy. Nadále spatřuje problém ve vnímání menšiny majoritou, je však třeba konstatovat, že se situace dlouhodobě nezhoršuje, spíše naopak.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

Bohužel i v loňském roce bylo třeba věnovat větší pozornost tématu pravicového extremismu, který je často spojen i s projevy antisemitismu a xenofobie. Toto téma je právě jednou z věcí,

¹²² S tímto tvrzením nesouhlasí někteří zástupci organizací, zejména O. Barabanov, který text považuje za hrubé zkreslení pověsti ruské menšiny a monopolizaci práva hovořit za celou komunitu.

kteřou mají společně všechny národnostní menšiny, a to nejen v České republice. V minulých letech Rada iniciovala několik projektů, které byly úspěšně realizovány, ať už to byla úprava legislativy (doplnění díkce shromažďovacího zákona) nebo ve spolupráci s ministerstvem vnitra tzv. Manuál pro města a obce.¹²³

Stejně jako v minulých letech proto FŽO doporučuje, aby se Rada projevy xenofobie, rasismu a antisemitismu systematicky zabývala. Přesto, že hlavním objektem pravicového extremismu je romská komunita, xenofobní nálady jsou jasným indikátorem společenských procesů, kterým je a bude třeba věnovat značnou pozornost.

- ***Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).***

BULHARSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
BKOO v ČR	Časopis Roden glas	Ministerstvo kultury	690 000
	Krajanské setkání v Mikulčicích		60 000
Vazražďane	Časopis Balgari		500 000
	Dny bulharské kultury		54 000
	Klub Vazražďane		56 000
Pirin	Uchování bulharské kultury		35 000
	Výuka bulharských tanců	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	69 000
Bulharská kulturně-osvětová organizace sv. Cyrila a Metoděje	Grant na scénář „Můj život v Čechách“	Ministerstvo kultury	55 000
Zaedno	Uchování bulharských tradic		65 000
	Grant na činnost sdružení	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	500 000
celkem			2 084 000

Projekty podpořené obcemi /statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Bulharská pravoslavná obec v ČR	podpora Klubu pravoslavných Bulharů	Magistrát hl. m. Prahy	15 000
Vazražďane	Klub Vazražďane		15 000
	Dny bulharské kultury		20 000
Bulharská kulturně-osvětová organizace sv. Cyrila a Metoděje	Klubová činnost v Praze		15 000
	Vydání knihy „Od malíře na talíře aneb papričky a knedle“		30 000
Zaedno	Trifon Zarezan		50 000
Pirin	Uchování bulharské kultury	Jihomoravský kraj	20 000
	Výuka bulharských tanců	Magistrát města Brno	20 000
	Provozní náklady v oblasti kultury		20 000
	Rozvoj bulharské kultury a folkloru		35 000
BKOS Brno	Grant na činnost sdružení		65 000
celkem			305 000

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Zaedno	činnost sdružení	soukromí dárce	105 000

¹²³ Výroční zpráva o projevech antisemitismu je k dispozici na webové adrese www.kehilaprag.cz.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Moravští Chorvaté	Dokumentace chorvatské národnostní menšiny na území ČR v rozmezí let 1840 - 2011	Ministerstvo kultury	150 000
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	Výuka chorvatštiny prostřednictvím e-learningového systému	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	170 000
celkem			320 000

Projekty podpořené obcemi /statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	21. Chorvatský kulturní den	Jihomoravský kraj	60 000
		Obec Jevišovka	25 000
		celkem	85 000

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projekt, účel dotace	Dárce	dotace (Kč)
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	21. Chorvatský kulturní den	soukromý dárc	25 000
	aktivity menšiny	zahraniční zdroje	170 000
Moravští Chorvaté	aktivity menšiny	zahraniční zdroje	70 000
celkem			265 000

MAĎARSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Prágai Tükör	Ministerstvo kultury	783 000
	Kulturně informační a dokumentační činnost		570 000
	Dny maďarské kultury		162 000
celkem			1 515 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů OJ Praha	Folklorní soubor Nyitnikék	Magistrát hl. m. Prahy	40 000
	Kulturně informační a dokumentační činnost		30 000
	Dny maďarské kultury		20 000
Svaz Maďarů OJ Brno	Dny maďarské kultury	Město Brno	70 000
	Kulturně informační a dokumentační činnost	Jihomoravský kraj	30 000
Svaz Maďarů OJ Ostrava	Kulturně informační a dokumentační činnost	Moravskoslezský kraj	68 000
	Dny maďarské kultury	Magistrát města Ostrava	45 000
Svaz Maďarů OJ Teplice	Kulturně informační a dokumentační činnost	Město Teplice	34 000
		Ústecký kraj	57 000
		Obec Probošťov	1 000
Svaz Maďarů OJ Lovosice	Kulturní aktivity	Město Lovosice	15 000
celkem			410 000

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů	Prágai Tükör	Nadace Bethlen Gábor	515 566
	Kulturní aktivity	Dary	113 165
		Nadace Bethlen Gábor	189 195
		Nadace Rákóczi	247 000
	Civil Akadémia – jednorázová akce	Nemzeti Kult. Alap	28 064
celkem			1 092 990

NĚMECKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Shromáždění Němců (SN), Hřebečsko - Moravská Třebová	Dny kultury	Ministerstvo kultury	64 000
SN, Praha	Velké setkání německých svazů v ČR 2012		220 000
	Vydávání novin Landeszeitung		1 800 00
	(Ne)Zapomenutí německy píšící autoři v Čechách, na Moravě a ve Slezsku		32 000
Německý jazykový a kulturní spolek Brno	Vydávání časopisu Kleiner Brünner Gassenbote		20 000
Svaz Chebsko	Vydávání časopisu Eghaländ Bladl		70 000
Kulturní sdružení občanů německé národnosti, Praha	Pěvecký soubor Heimatchor Kraslice		27 000
	Zachování tradic, jazyka a prezentace německé menšiny v České republice		40 000
celkem			2 273 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace Kč)
SN - Hřebečsko	20 let česko- německých setkání, 20 let česko-německých akcí	Městský úřad Moravská Třebová	15 000
	Mezinárodní výměna mládeže		25 000
Kulturní sdružení občanů německé národnosti	Nájem v DNM, provozní náklady	Magistrát hl. m. Praha	6 970
Kulturní sdružení občanů německé národnosti	Činnost sdružení	Městský úřad Šluknov	3 000
		Městský úřad Nové Město pod Smrkem	4 000
		Magistrát Chomutova	10 000
		Magistrát Ústí nad Labem	5 000
		Městský úřad Vratislavice	5 000
		Městský úřad Kraslice	11 000
SN Kravaře	Kulturní činnost	Městský úřad Kravaře	10 000
SN Štěpánkovice	Kulturní činnost	Obecní úřad Štěpánkovice	3 000
SN - Havířov	Filmový týden	Městský úřad Český Těšín	5 000
	Výuka německého jazyka		10 000
		Městský úřad Havířov	10 000
	Výstava obrazů ze Schwalmstadtu		50 000
celkem			172 970

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace Kč)
SN - Region Liberec	Program centra	velvyslanectví SRN	46 121
SN - Hřebečsko	Dny kultury		37 000
		Česko-německý fond budoucnosti	145 000
		Krajanský spolek	102 960
	Mezinárodní výměna mládeže	Partnerské město Stauffenberg	25 000
		Česko-německý fond budoucnosti	60 000
	20 let česko- německých setkání, 20 let česko-německých akcí		128 278
		Partnerské město Stauffenberg	19 291
		ifa Stuttgart	13 300
Regionální skupina Hřebečsko		36 444	
SN	Jazykové projekty - německá nářečí	velvyslanectví SRN	200 000
	Provozní, personální a programové projekty		3 060 000
	Jubilejní konference 20 let od podpisů		98 000
SN - Havířov	Mládežnický seminář	Česko-německý fond budoucnosti	90 000
			375 000
	Kursy němčiny		119 420

Svaz Chebsko	Mládežnické setkání v Teplé, Vandrující chebští muzikanti, Koncert	velvyslanectví SRN	90 000
Jukon – mládežnická organizace	Programové projekty	velvyslanectví SRN	280 000
Setkávací střediska	Provozní, personální a programové projekty		4 522 500
Kulturní sdružení občanů německé národnosti	Činnost sdružení	velvyslanectví SRN	10 000

celkem 9 458 314

POLSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt	dárce	dotace (Kč)
Polský kulturně – osvětový svaz v ČR	Přednáškové aktivity Mezigenerační Regionální Univerzity	Úřad vlády	53 000
	Vydání sborníků přednášek – Scriptum Vol. II a Vol. III – ediční činnost		65 000
	Tradiční lidová kultura, jubileum, dokumentační a informační činnost PZKO v ČR	Ministerstvo kultury	490 000
	Kulturně-společenské aktivity PZKO v ČR		350 000

celkem 957 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt	dárce	dotace (Kč)
Polský kulturně – osvětový svaz v ČR	Dzień Tradycji i Stroju Regionalnego	Město Český Těšín	15 000
	Činnost folklorního souboru Olza		30 000
	Biuletyn Ludoznawczy, Zeszyt XXV	Moravskoslezský kraj	49 000
	Polacy z Zaolzia w najwyższych organach ustawodawczych Czechosłowacji, Republiki Czeskiej i Polski 1919 - 2007		50 000

celkem 144 000

Dotace poskytnuté ostatními a zahraničními donory nejsou uvedeny.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
SPPR	Časopis Podkarpatská Rus	Ministerstvo kultury	90 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
SPPR, odbočka Jindřichův Hradec	Činnost odbočky JH, režijní náklady	Město Jindřichův Hradec	3 000
Skejušan	činnost souboru	Město Chomutov	7 000

celkem 10 000

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Skejušan	činnost souboru	Severočeské doly Chomutov, a.s.	10 000

RUSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Artek	Časopis ARTEK	Ministerstvo kultury	370 000
Ruská tradice	Časopis RUSSKOJE SLOVO	Ministerstvo kultury	1 000 000
	Kniha: Osudy Čechů v Rusku		80 000
	Kulturně-společenská činnost Ruské tradice v roce 2012		201 000
	Příloha časopisu Ruskoje slovo – SLOVO naším dětem	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	160 000
	SARAFAN, dětské divadelní studio		129 000
celkem			1 940 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Kazachstánské kulturní centrum v ČR „Elim-aj“	VI. Dny kultury národů Republiky Kazachstán v Praze	Magistrát hl.m. Prahy	30 000
	Vzdělávací činnost a klubové setkání		30 000
Ruská tradice, o.s.	Výstava k 120. výročí narozenin Mariny Cvětajevové s názvem „Praha v životě a díle Mariny Cvětajevové“		20 000
	Kniha Ruští kněží v Praze		40 000
	Klubová a kulturně-společenskou činnost ruské národnostní menšiny v DNM v roce 2012		15 000
celkem			135 000

Projekty podpořené ostatními (i zahraničními) donory – ne.

ŘECKÁ MENŠINA

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
ŘO Praha	Vydávání časopisu Kalimera	ministerstvo kultury	210 000
AŘO v ČR	Kulturní činnost řecké menšiny v ČR		552 000
	Výuka řeckého jazyka v ČR	ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	251 000

SLOVENSKÁ MENŠINA ¹²⁴

SRBSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Srbské sdružení sv. Sáva	Srpska reč	Ministerstvo kultury	350 000
	Kulturní a společenské aktivity Srbského sdružení sv. Sáva v roce 2012		30 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji - ne.

Projekty podpořené ostatními (i zahraničními) donory - ne.

¹²⁴ Pozn. předkl. - Neuvedeno, přesto, že menšina je dotována státní správou o celkové výši cca 7 mil. Kč.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Pěvecký sbor sv. Vladimíra	Ministerstvo kultury	70 000
	Spolková činnost SUPU		40 000
RUTA	časopis Ukrajinský žurnál	Ministerstvo kultury	500 000
Džerelo	Dny ukrajinské kultury v ČR 2012		175 000
Ukrajinská iniciativa v ČR	časopis Porohy	Ministerstvo kultury	686 300
	Ukrajinský dětský klub - Smoloskyp	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	250 000
celkem			1 721 300

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Ukrajinská iniciativa v ČR	Aktivity dětských kolektivů	Magistrát hl. města	15 000
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Pěvecký sbor sv. Vladimíra	Prahy	20 000
celkem			35 000

Projekty podpořené ostatními (i zahraničními) donory - žádné.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
občanské sdružení Bejt Simcha	Vydávání časopisu Maskil	Ministerstvo kultury	130 000

- *Co pro Vaši národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?*

BULHARSKÁ MENŠINA

Viz Zpráva za rok 2011.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Pomoc při řešení podobných problémů jako ostatní menšiny, pomoc při vyjednávání vzniku *Chorvatského muzea*.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Rada je považována za významný orgán a menšina podporuje, aby její postavení bylo posíleno. Uvítali by výraznější angažovanost při řešení menšinových problémů.

NĚMECKÁ MENŠINA

SN: Zastoupení v Radě považuje menšina za velmi důležité. Zároveň však je nutno konstatovat, že politická reprezentace naší země není příliš ochotna naslouchat a zabývat se problémy a záležitostmi národnostních menšin. Kromě romské!

KSONN: viz Zpráva za rok 2011.

POLSKÁ MENŠINA

Je to hlavně možnost prezentovat názory menšiny, účastnit se práce na prosazování potřebných legislativních změn týkajících se národnostních menšin a získávat zdrojové informace o opatřeních vlády ve směru realizace ratifikovaných úmluv o ochraně národnostních menšin a o ochraně menšinových či regionálních jazyků.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Viz Zpráva za rok 2011.

RUSKÁ MENŠINA

Viz Zpráva za rok 2011.

ŘECKÁ MENŠINA

Zastoupení v Radě je pro řeckou menšinu velmi důležitá, jelikož znamená aktivní možnost podílení se na vytváření jurisdikce zabývající se problematikou menšin, přímé řešení problémů u kulatého stolu se zástupci státní správy a možnost přímé konfrontace problematik jednotlivých menšin v ČR, vzájemné předávání zkušeností i navazování nových kontaktů a spolupráci.

SRBSKÁ MENŠINA

Radu vnímá jako nejvyšší instanci, kde lze řešit aktuální menšinové otázky. Byla by však raději, kdyby její jednání probíhala frekventovaněji, aby efekty její práce byly větší.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Viz Zpráva za rok 2011.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

Je třeba ocenit iniciativu Rady, která chce oživit práci se zástupci českých médií. Tímto způsobem je možno zvýšit povědomí o problematice národnostních menšin v celé společnosti a bojovat tak proti předsudkům a stereotypům. Zejména v souvislosti s tím, co bylo řečeno o nárůstu xenofobie v posledních letech, je toto téma velmi důležité.

- *Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?*

BULHARSKÁ MENŠINA

Hodnocení je pozitivní. Doporučuje se, aby zástupci v Radě a komisích udržovali užší kontakty s organizacemi a informovali se o bulharských projektech, jež se v nich hodnotí. Doporučuje se, aby zástupci v Radě seznamovali menšinu včas s projednávanými otázkami na jejích jednáních.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Práci zástupce v Radě hodnotí pozitivně.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Viz Zpráva za rok 2011.

NĚMECKÁ MENŠINA

S činností zástupců národnostní menšiny je menšina spokojena.

POLSKÁ MENŠINA

Nehodnotí.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Nehodnotí.

RUSKÁ MENŠINA

Viz Zpráva za rok 2011.

ŘECKÁ MENŠINA

Několikaleté působení našich zástupců v Radě lze v obecné rovině hodnotit jako pozitivní. Je zde však prostor toto působení zlepšovat.

SRBSKÁ MENŠINA

Vždy se stavěli svědomitě a konstruktivně k řešení aktuálních otázek.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Pozitivně.

- *Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)*

BULHARSKÁ MENŠINA

- Podpora a iniciace projektů, do kterých se zapojí více menšin, aby byly více viditelné a medializované. Tyto projekty by měly u majoritní společnosti, a hlavně mezi dětmi a mládeží postupně budovat větší porozumění a tolerantnost k odlišnému. Pokusit se takto vyvolat společenskou diskusi na menšinová a multikulturní témata.
- Povolení dvojího občanství.
- Informovanost o bulharské menšině a jejich problémech.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Prioritou je zbudování *Muzea Moravských Chorvatů*, které může pomoci menšině a mít také ekonomický dopad na pohraniční region s vysokou nezaměstnaností, což samozřejmě povede k zlepšení vztahů mezi menšinou a občany tří bývalých chorvatských obcí.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Viz Zpráva za rok 2011.

NĚMECKÁ MENŠINA

- Situací nedostatečné finanční podpory v rámci dotačních programů národnostních menšin, zejména regionální národnostní kultury a podpory národnostních médií a audiovize.

- Pořádání informačních seminářů v rámci aktuálních vyhlášení dotačních programů a dalších záležitostí týkajících se života národnostních menšin.
- Větší spolupráce a provázanost Rady s krajskými a místními orgány.
- Jednotliví zástupci menšin zastoupení v Radě mají malou možnost kontaktu ke všem krajům a obcím, nejsou schopní ve svém volném čase z vlastních prostředků navazovat tyto kontakty. Zástupce menšiny by měl být reprezentantem, který má možnost se věnovat své činnosti, a proto by měl být morálně a materiálně podporován ve své práci pro Radu.
- Prioritně se řeší otázky aktuální: integrace cizinců, prevence, začlenění nepřizpůsobivých občanů, ale nevěnuje se pozornost menšinám, které potřebují pomoc zcela opačnou. U německé menšiny v důsledku integrace dochází k přirozenému procesu asimilace, ale to přináší také odumření jedné kultury, části historie. Tato kultura a historie ještě nezemřela, ale působí, že už je pohřbena, neboť nebyla zpracována.

POLSKÁ MENŠINA

Novelizovat zákon o obcích v těch odstavcích, které pojednávají o procentech. Sčítání lidu z roku 2011 neodráží adekvátně skutečné etnické složení české společnosti, a tím více skutečné počty menšin. Možnost nepřihlásit se k žádné národnosti a v druhém případě vyplnit národnosti dvě zástupce *PZKO* bere jako nefér počínání vůči národnostním menšinám. Neměly by tedy být brány jako jediný indikátor jejich počtu při zavádění opatření na ochranu menšin a na pomoc při zachování a ochraně jejich identity.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Některé následující náměty byly formulovány i v předchozí zprávě, ale v činnosti RVNM na ně dosud nedošlo:

- Problém omezování finanční podpory kulturních aktivit a médií národnostních menšin – současná neradostná realita a budoucí perspektivy,
- sociálně ekonomické postavení příslušníků národnostních menšin a možnosti pomoci občanských sdružení,
- pomoc a podpora sdružení při komunikaci příslušníků národnostních menšin s úřady,
- občanská sdružení národnostních menšin a cizinců - přistěhovalců, kteří se v ČR zdržují dočasně, ekonomické problémy občanských sdružení menšin v souvislosti s limity, jež ukládají účetní pravidla atd.) společenský status těchto „cizinců“, kteří usilují o trvalý pobyt v ČR, ale dosud jej nemají povolen.

RUSKÁ MENŠINA

Viz Zpráva za rok 2011.

ŘECKÁ MENŠINA

Vynaložení zvýšeného úsilí směrem k zástupcům orgánů státní správy za účelem zvýšené finanční podpory menšinových kulturně vzdělávacích projektů, zejména zaměřených na výuku jazyků a vydávání menšinových periodik.

SRBSKÁ MENŠINA

Zviditelnění jednotlivých menšin (úspěchů, snah a přání) a významných tvůrčích osobností, které majoritní společnosti mají co říci o samotné menšině a jejím životě. Ve veřejných sdělovacích prostředcích více mluvit o národnostních menšinách. Rada by mohla úpravou

podmínek programů k přidělení grantů více podporovat spolupráci s mateřskými zeměmi, jež jsou pro život menšiny jedním ze základních zdrojů původní tradiční kultury a jazyka.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Viz Zpráva za rok 2011.

- *Jaké jsou Vaše zkušenosti s implementací Charty?*

BULHARSKÁ MENŠINA

Tato otázka se v praxi bulharské menšiny netýká, o zkušenostech proto nelze mluvit.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Nelze odpovědět.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Tato otázka se v praxi maďarské menšiny netýká, o zkušenostech proto nelze mluvit.

NĚMECKÁ MENŠINA

SN (stejně jako v roce 2012): V důsledku násilné demografické rozptýlenosti a asimilace německé menšiny, je pro menšinu implementace Charty značně obtížná. V roce 2011 jsme prostřednictvím našich svazů v Opavě požádali o dva projekty. Nadále by rádi projektovou podporu chtěli využívat.

KSONN (stejně jako v roce 2012): Zkušenosti s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků má zatím minimální. Vše se rozšiřuje pomalu prostřednictvím jednotlivých zástupců v Radě. Pro německou menšinu je téměř nemožné realizovat výuku německého jazyka z důvodu uvedeného v bodě 5. Kdo má zájem, může se německý jazyk učit v kursech, které jej nabízejí jako další cizí jazyk vedle angličtiny. Situace je tu zcela odlišná od slovenské, polské a romské menšiny, kterých se Charta týká.

Program pro obce zatím nebyl dostatečně rozšířen a bude na mnoha stranách narážet na problémy a nepochopení. Zcela jistě bude zcela minimální – pokud vůbec – zájem o instalaci dvojjazyčných názvů obcí. V občanech německé národnosti starší a střední generace stále přetrvává strach ze zveřejnění vlastní identity. Strach z toho, že se v budoucnu objeví úmyslné poškozování dvojjazyčných tabulí, tak jak to již bylo zaznamenáno s česko-polskými tabulemi. To vše pramení z nedostatečné vzdělanosti většinové společnosti o historii a z neochoty vlád po roce 1989 o nápravu křivd občanů německé národnosti z poválečného období.

POLSKÁ MENŠINA

Jeden z největších problémů s implementací Charty vidí zástupce PZKO ve slabé informovanosti jak samotné Charty, tak ve slabé znalosti historie menšinového společenství, zvláště mezi mládeží. Mladá generace nezná historii regionů, kde bydlí, z této neznalosti vznikají zbytečné problémy a napětí. Vyučováním historie daného regionu na ZŠ by se situace podstatně zlepšila.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Nehodnotí.

RUSKÁ MENŠINA

Implementace podle názoru zástupce v Radě probíhá bezproblémově.

ŘECKÁ MENŠINA

Tato otázka se v praxi řecké národnostní menšiny netýká, a tudíž o zkušenostech nelze mluvit.

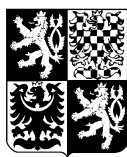
SRBSKÁ MENŠINA

Nehodnotí.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Zkušenosti v této oblasti nemá, neboť implementace Charty se netýká ukrajinštiny, což je vnímáno negativně. Vzhledem k obrovskému nárůstu Ukrajinců žijících v ČR je nejvyšší čas zařadit ukrajinštinu pod ochranu Charty. S tímto souvisí i financování, které by ve svém programu mělo mít dvoukolový systém. Je-li k těmto změnám upravit Status, předpokládá se, že se tak stane z iniciativy zástupců v Radě.

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

USNESENÍ

VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

ze dne 14. srpna 2013 č. 630

ke Zprávě o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2012

V l á d a

- I. b e r e n a v ě d o m í Zprávu o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2012 (dále jen „Zpráva“), obsaženou v části III materiálu č.j. 892/13;
- II. u k l á d á předsedovi Rady vlády pro národnostní menšiny zajistit zveřejnění tohoto usnesení ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí;
- III. d o p o r u č u j e

hejtmanům krajů, primátorům statutárních měst, starostům obcí s pověřenými obecními úřady a obcí, v nichž byl zřízen Výbor pro národnostní menšiny, zajistit systémové poskytování účelových dotací z veřejných financí na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve smyslu nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění pozdějších předpisů.

Provede:

předseda Rady vlády pro národnostní menšiny

Na vědomí:

hejtmani,
primátoři statutárních měst,
starostové obcí s pověřenými obecními úřady a obcí,
v nichž byl zřízen Výbor pro národnostní menšiny

předseda vlády
Ing. Jiří R u s n o k , v. r.